imburgs agblad

Grafstemming

dag 11 november 1994

76e jaargang nr. 266.

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

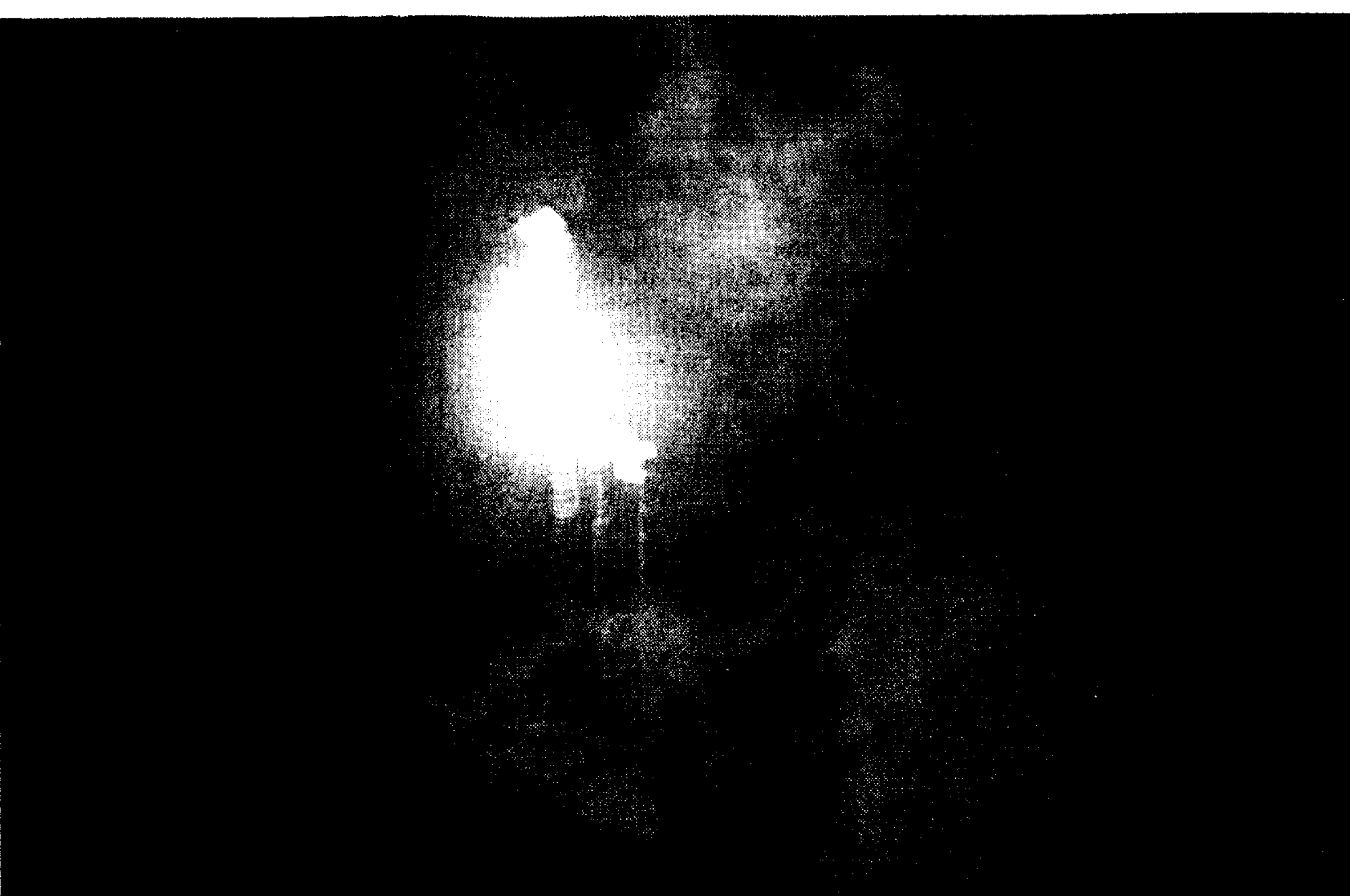
wacs vliegt niet meer boven DSM

Van onze verslaggever

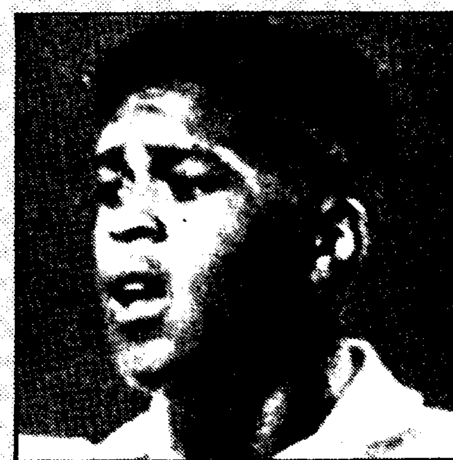
LEEN - Awacs in Geilenkir- wijzigt de vliegroutes van haar ellen binnenkort dusdanig dat ellen van deze militaire basis meer over het DSM-complex in en zullen vliegen. Dit is het re- aat van overleg tussen de cs-leiding en het gemeentebe- r van Geleen, dat heeft plaats- nden na de lozing van duizen- liters vliegtuigbenzine boven M op 14 september jongstleden.

gemeester Lurvink deelde een ander gisteren mee tijdens de svergadering in Geleen. De had unaniem grote veront- rdiging uitgesproken over het dent en B en W opgeroepen een fhankelijk onderzoek naar de g van zaken te eisen en te gaan ten voor een vliegverbod boven DSM-terrein.

dat laatste is nog lang geen ke, maar met de toezegging van Awacs-leiding bereikt de ge- nte wat ze in feite wil: geen acs-toestellen meer boven de mische installaties.

● *De grote onderhoudsbeurt van de Nak3, de 22-jarige en daarmee oudste kraakinstallatie van DSM, is achter de rug. Gisteren werd de kraker weer in gebruik genomen en dat was de reden dat er druk gefakkeld werd op het DSM-terrein. Dit leverde mede door het heldere weer een kleurig schouwspel op dat tot ver in de omtrek zichtbaar was. De poetsbeurt kostte DSM bijna 50 miljoen gulden. Volgend jaar is de Nak4 aan de beurt.* Foto: ERMINDO ARMINO

● *Patrick Kluivert*

Doden welkom bij opening rouwcentrum

VEENDAM - Zes overledenen zijn in Veendam uitgenodigd voor de opening van rouwcentrum Buitenwoelhof. Uitvaartvereniging De Laatste Eer, die de invitaties heeft verstuurd, spreekt van een „betreurenswaardig incident."

De enveloppen vielen deze week op de deurmat van het A.G. Wildervanckhuis in Veendam, waar de geadresseerden tot voor hun overlijden woonden. De Laatste Eer heeft inmiddels contact gezocht met het bejaardenhuis en haar verontschuldigingen aan personeel en familieleden van de overledenen aangeboden.

Het personeel van het A.G. Wildervanckhuis heeft bij ontvangst de uitnodigingen doorgestuurd naar de nabestaanden. „Wij mogen de post niet openmaken, omdat het ook kan gaan om heel persoonlijke dingen," aldus een woordvoerster. Familieleden ontdekten toen dat het om een invitatie ging. Volgens het A.G. Wildervanckhuis gaat het in bijna alle gevallen om mensen die dit jaar zijn overleden.

Deel collectie carnavalsmuseum naar Valkenburg

Van onze verslaggever

VALKENBURG - Een deel van de collectie van het Limburgs Carnavalsmuseum wordt ondergebracht in het Streekmuseum in Valkenburg. Het dagelijks bestuur van het carnavalsmuseum heeft die beslissing al genomen, het algemeen bestuur vergadert 22 november onder andere over deze zaak.

Het Limburgs Carnavalsmuseum was vroeger gevestigd in Echt. Van daar ging het naar Thorn en vervolgens kwam het museum in kasteel Limbricht terecht. Daar is het ook weer verdwenen want de collectie moet uiteindelijk een onderdeel worden van het provinciale volkenkundig museum dat in Venlo zal komen.

Zie verder pagina 15

● **'Genoeg materiaal om drie musea te vullen'**

Deputé onthult Staten hoofdlijnen van 'deltaplan' voor Limburg

Extra dijken en bredere Maas

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Om een nieuwe watersnoodramp in Limburg voorkomen, moet de Maas fors worden uitgediept en verbreed. Bovendien moeten er over een lengte van enkele tientallen kilometers nieuwe dijken worden aangelegd. De financiering van dit uiterst kostbare 'deltaplan' voor Limburg moet voor een belangrijk deel worden opgebracht door het invoeren van heffingen op de grind- en zandwinning langs de Maas en andere rivieren. Dat vormt de kern van het langverwachte advies dat de Commissie Boertien medio volgende maand zal uitbrengen aan het kabinet en het Limburgs provinciebestuur.

Hoewel het rapport van de door het vorige kabinet ingestelde watersnood-commissie nog een vertrouwelijke status heeft, besloot gedeputeerde Michel Lodewijks (verkeer en waterstaat) gisteravond de hoofdlijnen van het advies te onthullen aan Provinciale Staten.

De deputé, die tevens vice-voorzitter is van de commissie, voelde zich daartoe genoodzaakt nadat een groot aantal fracties op de eerste dag van de algemene beschouwingen zware kritiek had geuit op het uitblijven van urgente maatregelen tegen nieuw overstromingsgevaar. Temeer daar de winter in aantocht is en in Belgisch-Limburg inmiddels wél al nieuwe dijken zijn aangelegd en bestaande dijken zijn versterkt.

Onaanvaardbaar

CDA-fractievoorzitter Martin Eurlings noemde het onaanvaardbaar en onverantwoord om de Limburgse burgers die in het bedreigde stroomgebied van de Maas wonen, 'af te blijven schepen met de opmerking: wacht nou maar op de Commissie Boertien, want pas dan kunnen we iets doen'. Ook PvdA-fractieleider Odile Wolfs sprak het 'onaanvaardbaar' uit als bij het komende politieke debat over de voorstellen van Boertien niet onmiddellijk ook 'de concrete uitvoering aan de orde komt'.

Zwakke plekken

Gedeputeerde Lodewijks gaf daarop te kennen dat de 'zwakke plekken' ook aan Nederlandse zijde van de Maas op korte termijn zullen worden versterkt. „Met hetzelfde beschermingsniveau als in Belgisch-Limburg." Met het treffen van de door de commissie voorgestelde structurele maatregelen (dijkaanleg en stroomgeulverbreding) zal echter pas over twee jaar kunnen worden gestart. „Sneller kan niet, omdat voor dit soort maatregelen wettelijk verplichte milieu-effect-rapportages moeten worden opgesteld. Dat kost tijd."

Lodewijks zei overigens te verwachten dat de uitvoering van het totale deltaplan voor Limburg zo'n tien jaar in beslag zal nemen. Volgens de deputé hebben de nu voorgestelde beschermingsmaatregelen een uiteindelijke 'schadereductie' van ongeveer zestig procent tot gevolg.

max.10º C

min.6º C

VEEL BEWOLKING

Omdat er weinig wind is, blijft vochtige en stabiele lucht boven onze omgeving hangen. Hierin komt veel bewolking voor en plaatselijk mist, die slechts langzaam oplost. Een zwakke storing in de ochtend kan nog voor wat lichte motregen zorgen. De wind is zwak en veranderlijk. De middagtemperatuur wordt circa 10 graden. Komende nacht daalt het kwik tot 6 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:

zon op:	**07.52**	**onder: 16.51**
maan op:	**14.01**	**onder: 00.27**

MORGEN:

zon op:	**07.54**	**onder: 16.50**
maan op:	**14.23**	**onder: 01.37**

Vijftien windjes per dag is gezond

"Mozart zou jaloers zijn."

● *Bij de eerste vergadering gisteren in Berlijn van de vorige maand gekozen Bondsdag fleurden de leden van de Grünen de vergaderzaal op met zonnebloemen.* Foto: REUTER

Zie verder pagina 3

● **Vuurwerk Heym valt tegen**

Sphinx boekt forse winst

Van onze redactie economie

MAASTRICHT - Koninklijke Sphinx Gustavsberg - 'fabrikant van het totale badkamerconcept' - heeft het voor de wind. De in 1993 gefuseerde sanitair- en tegelconcerns hebben de eerste helft van het boekjaar 1994/1995 een nettowinst behaald van 13,1 miljoen gulden. Dat is een groei van 47 procent in vergelijking met de bij elkaar opgetelde winsten van 7,4 miljoen gulden van beide concerns in de eerste helft van het boekjaar 1993/1994.

Zie verder pagina 7

● **Eerste gunstige effecten van fusie zichtbaar**

Organisatie stelt politiek ultimatum

AzG dreigt hulp voor Rwanda te stoppen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Artsen zonder Grenzen heeft gisteren gedreigd zich terug te trekken uit de vluchtelingenkampen in Zaïre en Tanzania als de macht van de Hutu-leiders niet drastisch wordt beperkt. Door hun tegenwerking is de hulporganisatie niet in staat haar werk te doen. De Hutu's blokkeren de hulp, intimideren de vluchtelingen en gebruiken hulpgoederen om zich via de zwarte markt te verrijken en te bewapenen.

„Het water staat ons aan de lippen," zei directeur J. de Milliano van Artsen zonder Grenzen gisteren in Den Haag. „Wij willen niet bijdragen aan het uitbreken van een nieuwe oorlog in Rwanda." Volgens hem maken militante Hutu's in de kampen zich meester van de hulpgoederen die er worden aangevoerd en organiseren en bewapenen ze zich. Ze terroriseren de vluchtelingen en verhinderen hen zelfs naar Rwanda terug te keren. Hij noemde dat een grove schending van de mensenrechten.

„Wij staan voor een moreel dilemma. Als we niet helpen, zijn vrouwen en kinderen het slachtoffer, maar als we op deze basis doorgaan, helpen we mee aan de militarisering die onvermijdelijk leidt tot een nieuwe oorlog in het land," zei De Milliano tegen CDA-Kamerlid Bukman, vice-voorzitter van de Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken.

De Milliano deed een emotionele oproep aan de politiek om haar verantwoordelijkheden te nemen en stelde een ultimatum. „Als we binnen een maand niet zien dat er positieve ontwikkelingen zijn, gaan we weg."

Artsen zonder Grenzen wil dat er een internationale politiemacht komt om de orde in de kampen te handhaven, en meent veel meer 'monitors' komen die toezicht houden op de handhaving van de mensenrechten. In de kampen lopen de leiders van de volkerenmoord in Rwanda vrij rond en daarom moet zo snel mogelijk een oorlogstribunaal worden georganiseerd.

Ondanks verscherping in beleid

Kosten asielzoekers 500 miljoen hoger

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het toenemend aantal asielzoekers kost het Rijk volgend jaar 500 miljoen gulden meer dan de 1,6 miljard die er voor is uitgetrokken. Het kabinet schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer. Het kabinet gaat er daarbij vanuit dat het aantal asielzoekers volgend jaar daalt tot ongeveer 35.000 (tegen zo'n 55.000 dit jaar).

Die daling is alleen te halen als een beoogde verscherping van het asielbeleid op korte termijn kan worden ingevoerd. Lukt dat niet, dan komen er volgend jaar meer dan 35.000 asielzoekers en wordt de financiële tegenvaller groter, vreest het kabinet.

De verscherping van het beleid betreft het voorstel om asielzoekers die via een 'veilig' land naar Nederland zijn gekomen, niet toe te laten tot de asielprocedures en de opvangcentra. Op die manier kan het aantal asielzoekers met dertig tot veertig procent worden teruggedrongen, meent het kabinet. CDA en VVD zijn hier voor, maar PvdA en D66 hebben juridische bedenkingen. De invoering dreigt daardoor vertraagd te worden. De VVD waarschuwde gisteren opnieuw dat de andere twee coalitiepartners het voorstel niet mogen ophouden.

Justitie maakte gisteren bekend dat vorige maand 5.060 mensen asiel in Nederland hebben aangevraagd. Dat is bijna zeshonderd meer dan in september. De meeste asielzoekers (889) kwamen uit Bosnië-Hercegovina, daarna volgt Iran met 882. Tegenover een daling van het aantal Oosteuropeanen, staat een toename van Zaïrezen, Algerijnen en Angolezen.

Het kabinet is er nog niet wat er moet gebeuren met de ongeveer 8.500 afgewezen asielzoekers die hun identiteit verzwijgen, zodat hun vaderland hen niet terug wil hebben. Het kabinet wil hen uit de opvangcentra en gemeentelijke woningen halen, zodat daar ruimte komt, maar weet niet wat het er verder mee aan moet.

11-11

Harry van Hoof: 'Respect voor componist staat voorop'

Bejubelde bewerking van 'My Fair Lady' nu op cd

k

DOOR MARTIN HERMENS

HILVERSUM - In de Wisseloord studio's in Hilversum legt Harry van Hoof de laatste hand aan de cd-versie van 'My Fair Lady'. „We harken de live-opnamen een beetje schoon," zegt de 51-jarige orkestleider en arrangeur. „Er schieten bij dit soort opnamen veel kleine poepjes doorheen." Eind deze maand moet het zilveren schijfje in de winkels liggen. Daarmee wordt Van Hoofs alom bejubelde bewerking van de oude hitmusical definitief voor het nageslacht vastgelegd. Van Hoof slaagde erin 'My Fair Lady' van een nieuw muzikaal jasje te voorzien en leverde daarmee een belangrijk aandeel in het succes van de theaterproduktie die momenteel door het land toert.

'My Fair Lady' beleefde in 1956 de wereldpremière in New York. Sindsdien is de musical van tekstschrijver Alan Jay Lerner en componist Frederick Loewe wereldwijd duizenden keren opgevoerd. De laatste jaren boekte de voorstelling echter slechts matig succes omdat de uitvoerenden krampachtig vasthielden aan de oorspronkelijke produktie. De kracht van de nieuwe Nederlandse versie ligt juist in het feit dat er een eigentijds sausje overheen gegoten is.

„We hebben er veel muziek uitgehaald en herhalingen vermeden," zegt Harry van Hoof over de samenwerking met regisseur Eddy Habbema. „Het is opvallend dat je het verhaal vandaag de dag veel sneller kunt vertellen dan vroeger. Je had in het verleden drie keer een coda nodig om je verhaal en je melodie te laten overkomen. Nu vermijd je dat soort herhalingen om saaiheid te voorkomen."

● Harry van Hoof: „De melodie blijft natuurlijk overeind." Foto: DIJKSTRA

Uitdiepen

„Als kind heb ik 'My Fair Lady' gezien. Ik bewerkte ook regelmatig stukken uit die show voor plaatopnamen en televisieprogramma's. Zo heeft elke Nederlandse zanger het nummer 'I've Grown Accustomed To Her Face' wel eens gezongen. Dit was de eerste keer dat ik een musical integraal onder handen nam. De moeilijkheid daarbij is dat je niet moet veranderen om het veranderen, maar de materie moet uitdiepen om een meer up-to-date-versie te krijgen."

Respect voor componist Frederick Loewe stond daarbij voorop. „Die man heeft geniale muziek geschreven. En ik heb ooit eens gehoord dat hij dat in heel korte tijd heeft moeten doen," licht Van Hoof toe. „Bij mijn bewerking ben ik uitgegaan van de melodie; die blijft natuurlijk overeind. Je moet ook niet zo eigenwijs zijn om het oorspronkelijke stuk geweld aan te doen. De herkenning zit er nog altijd in; mensen ervaren deze 'My Fair Lady' dan ook als traditioneel.

Qua instrumenten kent het musical-orkest een traditionele bezetting. Harry van Hoof voegde twee keyboards toe. Die gaf hij echter een andere functie dan ze normaal hebben; hij verwerkte het geluid van de elektronische toetsenborden in dat van de houtblazers. „Het bewerken van 'My Fair Lady' was behoorlijk lastig," zegt hij. „Ik werk liever vanaf nul dan dat ik bij een bestaand iets moet gaan zoeken naar wat ik er mee moet doen. Je bent dan gauw geneigd de zaak te laten zoals ze is."

Voor de theaterproduktie kreeg Van Hoof de beschikking over 21 muzikanten. Zeker in deze tijd een ongekende luxe. „Ik heb al die mensen een dubbelfunctie gegeven. Dus ze werken zich kapot in de orkestbak. Soms moeten ze in twee tellen van instrument veranderen. Dat houdt de zaak een beetje spannend."

Opfrissen

Tot en met de première heeft Van Hoof met het orkest gewerkt. Een paar keer per maand kruipt hij terug in de orkestbak. „Ik vind het interessant om het hele seizoen bij deze produktie betrokken te blijven," vertelt hij. „Als je elke dag zo'n voorstelling moet spelen, heb je de neiging om in een bepaalde routine te glijden. Ik kom een paar keer per maand binnen met verse oren om de boel op te frissen. Zo voorkom je dat de glans er af slijt."

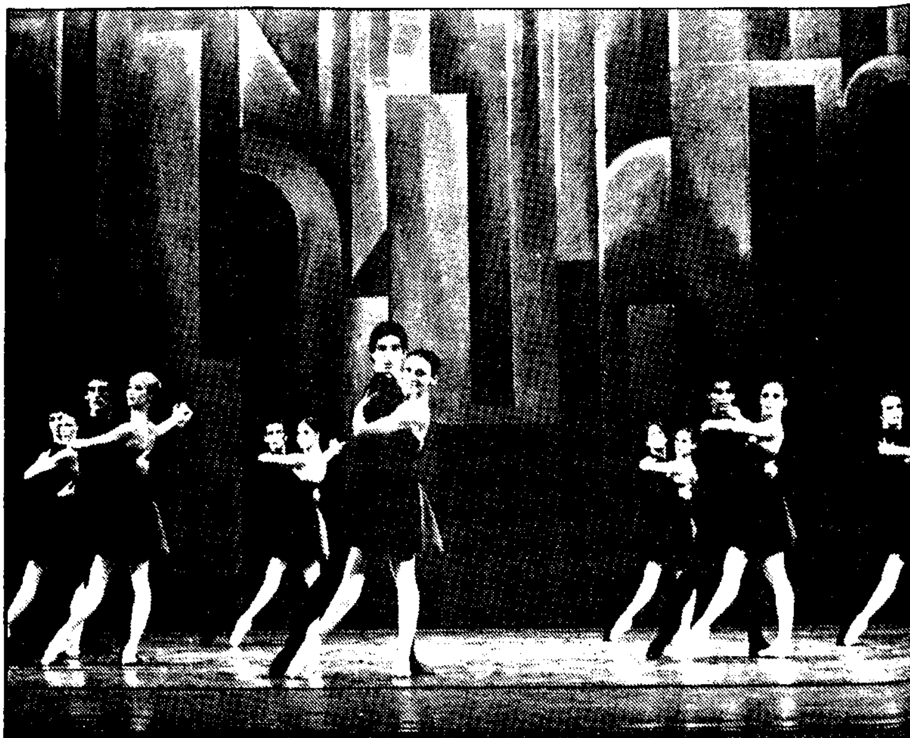
Als het aan hem lag, zou Harry van Hoof graag ook andere musicals eens onder handen willen nemen. „Maar je mag niet aan hedendaagse shows als 'The Phantom', 'Cats' en 'Miss Saigon' komen op straffe van een forse boete. Die zijn gebonden aan heel strikte regels. Mijn vingers jeuken wel eens bij die shows. Zo zou ik graag 'The Phantom' op sommige punten anders willen doen. Ik ben er een voorstander van om in een goede dialoog dergelijke shows te verbeteren. Ik vind het dom om, zoals nu gebeurt, de zaak af te sluiten."

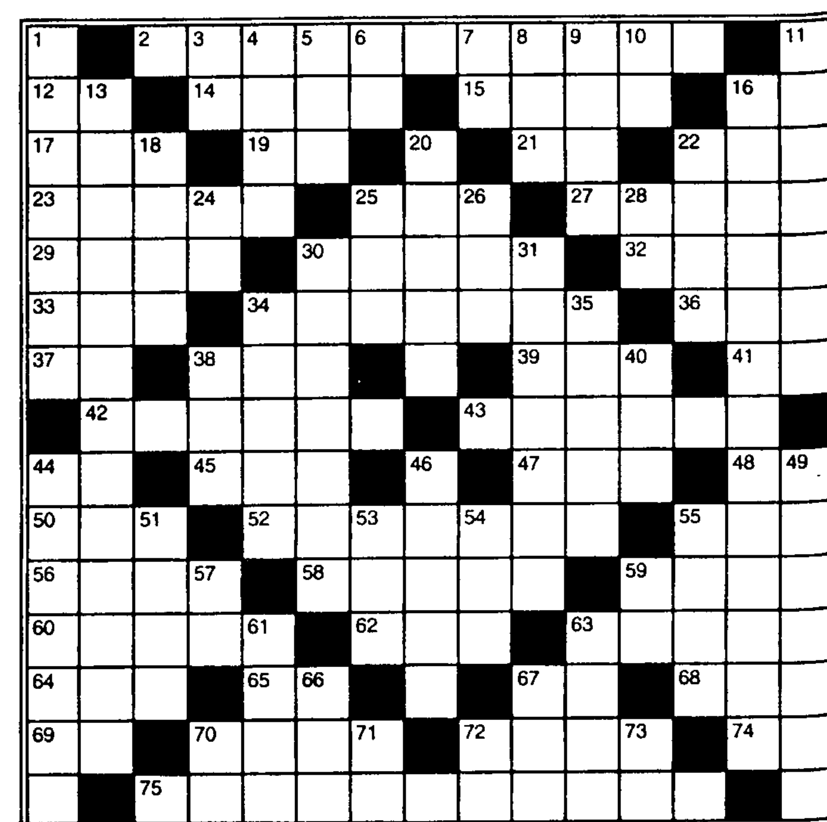
Zijn bemoeienissen met het fenomeen musical passen precies in zijn streven zo breed mogelijk te werken. Zo manoeuvreert Van Hoof zich al jaren probleemloos tussen alle mogelijke muziekstijlen. Van pop tot en met songfestival en van film tot en met klassiek. „Leonard Bernstein is een man die ik mateloos bewonder," zegt de Eindhovenaar. „Die man was een compleet muzikant; hij heeft alle gedaan. Van spelen in een jazz-kroeg tot en met het dirigeren van de New York Philharmonic."

ld-theatertip

Het Nationale Ballet presenteert morgenavond een gevarieerd modern programma in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Op het programma staan vier twintigste-eeuwse balletten, waarvan de eerste drie worden begeleid op band: Apollon Musagète van Balanchines op muziek van Igor Stravinsky, Room at the top van voormalig artistiek directeur en huischoreograaf van Het Nationale Ballet Rudi van Dantzig (muziek van Alban Berg) en Vijf tango's van Hans van Manen op muziek van Astor Piazolla (zie foto).

Het vierde ballet, Hans van Manens ironische Sarcasmen, wordt gebracht door drie personages: twee dansers en een pianist, die de Cinq Sarcasmes, opus 17, van Sergej Prokofiev speelt. Aanvang 20.15 uur.

● Scène uit Vijf Tango's van Hans van Manen. Foto: JORGE FATAUROS

puzzel van de dag

1	■	2	3	4	5	6		7	8	9	10		■	11
12	13	■	14				■	15				■	16	
17		18	■	19		■	20	■	21		■	22		
23			24		■	25		26	■	27	28			
29				■	30				31	■	32			
33			■	34						35	■	36		
37		■	38			■		■	39		40	■	41	
■	42						■	43						■
44		■	45			■	46	■	47			■	48	49
50		51	■	52		53		54			■	55		
56			57	■	58					■	59			
60				61	■	62			■	63				
64			■	65	66	■		■	67		■	68		
69		■	70			71	■	72			73	■	74	
	■	75											■	

P&P A1826

HORIZONTAAL: **2** distictskantoor; **12** aankomend; **14** bijb. fig.; **15** kant; **16** compagnon; **17** soort; **19** voegw.; **21** familielid; **22** duw; **23** bloem; **25** opstootje; **27** snoer; **29** span; **30** bolleboos; **32** niets; **33** tam; **34** geneesmiddel; **36** koeiemaag; **37** voegw.; **38** bloeiwijze; **39** vrijgevig; **41** ongeveer; **42** desinfectiemiddel; **43** handvat; **44** zangnoot; **45** jongensnaam; **47** hals; **48** voorz.; **50** kloosterhoofd; **52** sluikhandel; **55** sprookjesfig.; **56** rijstdrank; **58** houtsoort; **59** ruige; **60** halfbloed; **62** koor; **63** vogel; **64** keelgeluid; **65** daar; **67** schr. overhoring; **68** omroepver.; **69** niet even; **70** onding; **72** overal; **74** uitgeteld; **75** politiechef.

VERTIKAAL: **1** verzwakking; **3** onder andere; **4** riv. in Duitsl.; **5** aanhanger; **6** decimeter; **7** bijb. plaats; **8** mnl. dier; **9** reus; **10** ten bedrage van; **11** pl. in Spanje; **13** kleur; **16** nakijkklus; **18** loot; **20** appel; **22** plas; **24** oude maat; **25** belemmering; **26** deksel; **28** oostzijde; **30** langdurige; **31** zich toedelen; **34** spoor; **35** kwaal; **38** meisjesnaam; **40** Ned. rivier; **44** vensterscherm; **46** bouwland; **49** humeurig mens; **51** huidsmeer; **53** nakroost; **54** steen; **55** visgerei; **57** vogel; **59** regeringsreglement; **61** uitdrukking; **63** vuil; **66** drank; **67** groente; **70** riv. in Italië; **71** vr. munt; **72** spil; **73** zangnoot.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** behang; **6** komeet; **11** era; **12** ver; **14** lac; **15** enig; **17** leger; **19** cher; **21** talloos; **22** gelaten; **23** er; **24** steen; **26** te; **27** Oss; **29** een; **30** les; **32** vette; **34** darts; **36** lev; **37** Alkmaar; **38** aar; **39** remas; **41** gewas; **44** rel; **45** val; **47** nat; **49** l.o.; **51** gelid; **53** ar; **54** spanner; **56** Tilburg; **58** nare; **59** kreet; **61** Eire; **62** eed; **64** eer; **65** ree; **66** gindse; **67** terras.

VERTIKAAL: **1** bretel; **2** heil; **3** arglis **4** na; **5** neg; **7** o.l.; **8** macaber; **9** echt **10** turnen; **12** veste; **13** regen; **16** ne **17** los; **18** ren; **20** eet; **25** eenmaal; **2** oever; **28** staal; **30** Laren; **31** staat; **3** ver; **33** els; **34** dag; **35** sas; **40** mein eed; **42** wasbeer; **43** alsnog; **45** verr **46** liter; **48** ergens; **50** opa; **51** gek; **5** dit; **53** arr.; **55** arèn; **57** uier; **60** eek **63** ds; **65** re.

Leo Boudewijns schrijft Klassieke Muziek Wijzer

Veel mensen blijken dol te zijn op een enkel stuk uit de klassieke muziek. Zo scoren Het Duet uit 'De Parelvissers' van Bizet hoog en Orffs 'Carmina Burana' en de Orgelsymphonie van Saint-Saëns. Maar gevraagd: Houdt u van klassieke muziek?, antwoordt menigeen: 'Nee, mij te zwaar.' Leo Boudewijns, jarenlang werkzaam geweest in de platenindustrie en momenteel presentator van radioprogramma's zoals 'Diskotabel' en 'Langspeelplaats', was dat al jarenlang een doorntje in het oog.

Dus schreef hij een boek. Vorige week werd het gepresenteerd en de reacties op zijn 'Klassieke Muziek Wijzer' zijn nu al talrijk en positief. Dat valt te begrijpen. Een flink deel van het boek wordt in beslag genomen door, inderdaad, een muziekwijzer. Boudewijns heeft aan een groot aantal bij een groot publiek geliefde klassieke stukken telkens een pagina gewijd. Op die pagina wordt verwezen naar stukken die minder bekend zijn, maar die wel in de sfeer passen van de dierbare compositie.

Leo Boudewijns: „Het idee voor een dergelijk boek had ik al lange tijd. Wat me over de streep trok waren gesprekken met een vriend. Hij is iemand die zoals veel mensen denk ik van bepaalde stukken klassieke muziek houdt, maar die toch niet durfde door te stoten, omdat klassieke muziek zou staan voor: moeilijk, niet te begrijpen door gewone mensen. Dat bevecht ik. Vrijwel alle klassieke muziek is geschreven voor alle mensen, niet alleen voor een bevoorrechte groep".

Waarderen

„Wel is het zo dat je klassieke muziek moeten leren waarderen en dat bereik je alleen door te luisteren. Het medium bij uitstek waardoor je kennis kunt maken met klassieke muziek is radio. Maar wat hoor je in de meeste gevallen als je een klassieke zender opzet? Allerlei informatie waar je als luisteraar geen boodschap aan hebt. 'Het stuk heeft drie delen, te weten Lento, sostenuto tranquillo ma cantabile, Lente e largo tranquillissmo en Lente, cantabile semplece.' Wat heeft het voor zin om dat te weten. Het zijn aanduidingen die de componist in de partituur heeft gezet zodat de uitvoerenden een idee hadden van het tempo."

Ontvankelijk

„Dat mensen ontvankelijk zijn voor klassieke muziek wordt telkens weer bewezen. In m'n boek haal ik de voorbeelden aan van het eerste vioolconcert van Locatelli. Dat was destijds de herkenningsmelodie van de televisieserie rond de Schotse 'Dokter Finlay.' De mensen stroomden naar de winkels voor dat concert. Wat te denken van de muziek bij de Onedinlijn, een stuk van Katsjaturian en 'De Dans van de Zalige Geesten' van Gounod, dat de herkenningsmelodie was van Pierre Jansens 'Kunstgrepen'".

Het zijn bewijzen dat klassieke muziek wel degelijk heel veel mensen kan bereiken en dat mensen er wel degelijk ontvankelijk voor zijn."

'Klassiek Muziek Wijzer door Leo Boudewijns, uitg. de Prom, Baarn, prijs f 27,50.

Latin Porgy

● 'Porgy and Bess go Latin' is de complete titel van de show van het Nederlandse Latin Jazz Septet Nueva Manteca. Gerswins onsterfelijke opera wordt gegoten in een Afro-Cubaanse salsa-versie en gepresenteerd en verteld door acteur, danser en zanger Donald Jones. Vanavond is deze muzikale show te zien in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Aanvang 20.00 uur. Foto: LOUIS HAAGMAN

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

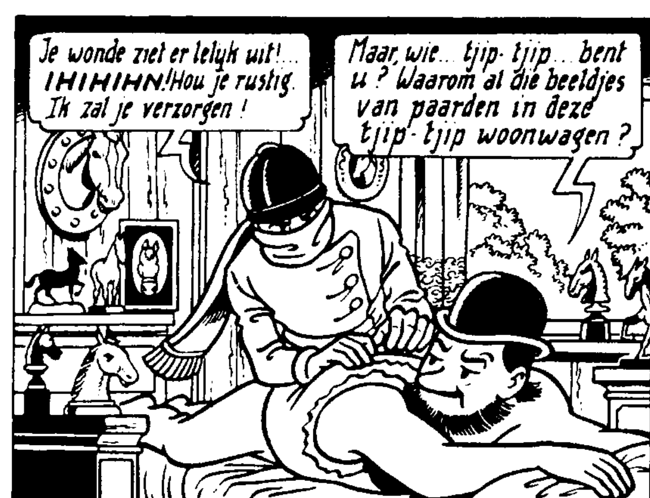
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

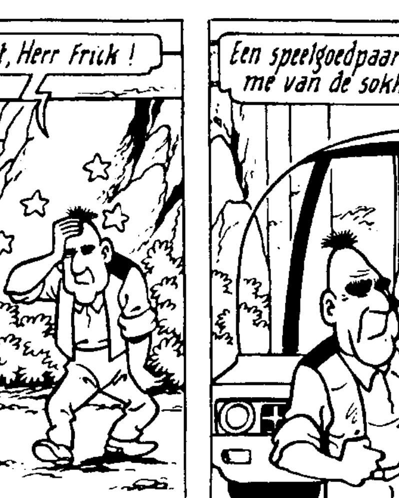
de averechtse aap

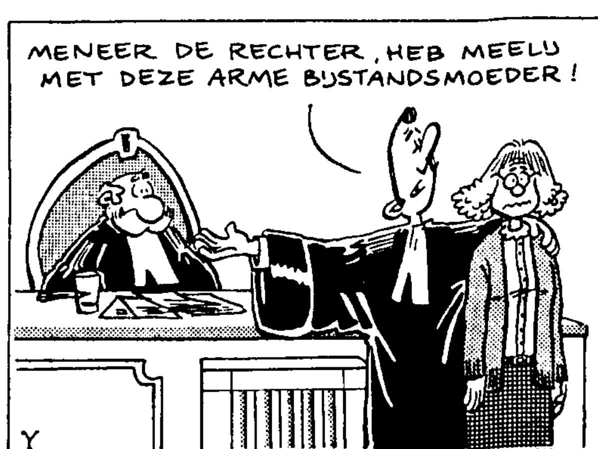

de rechter

recept

Selderij-crèmesoep

Geef bij deze vegetarische soep plakken stokbrood met (geraspte) kaas die u in de oven goudbruin heeft laten gratineren. Of bestrooi de soep voor het serveren met in de koekepan goudbruin gebakken blokjes brood (soldaatjes). Roer in dat geval de room door de soep maar laat de bieslook achterwege.

1 grote struik bleekselderij, 1 kleine ui, 4 aardappelen, 7,5 dl groente- of kruidenbouillon, scheut slagroom, bieslook.

Maak de stengels bleekselderij schoon en snijd ze in stukje. Pel de ui en snijd hem in ringen.
Breng de stukjes bleekselderij en uiringen in de bouillon aan de kook en laat dit met gesloten deksel ongeveer 20 minuten zachtjes koken. Schil de aardappelen en snijd ze in blokjes. Voeg de blokjes bij de selderij en kook alles nogmaals 20 minuten. Pureer de soep of wrijf het geheel door een zeef. Proef of nog peper of zout moet worden toegevoegd.
Schep de soep in kommen of borden en voeg een scheutje slagroom en wat kleingeknipte bieslook toe.

Moeder uit Eper zaak zit nu in kindertehuis

Van onze redactie binnenland

ZUTPHEN – Dinie van B.-W., moeder van slachtoffers Yolanda en Evelien uit de geruchtmakende Eper incestzaak, verblijft sinds drie maanden in een opvangtehuis voor zwakbegaafde jongeren in het oosten van het land. Van B. verricht in dat kindertehuis hand- en spandiensten aan de leiding, maar staat voortdurend onder streng toezicht. De reclassering heeft haar in het opvanghuis geplaatst.

Het Gerechtshof in Arnhem veroordeelde de vrouw in juni tot vier jaar celstraf omdat zij onder andere betrokken was „bij het gewelddadig afbreken van zwangerschappen van de dochters."

Het hof noemde het gedrag van de moeder „weerzinwekkend". Dochter Yolanda en het Arnhemse hof zien Van B. als de „kwade genius" achter de mishandelingen van haar dochters en achter de seksuele wanpraktijken. De vrouw wacht momenteel op de tenuitvoerlegging van de opgelegde straf.

Haar raadsman mr. Prisse verklaarde gisteren: „De vrouw is, door haar intellectueel lage niveau, heel moeilijk plaatsbaar. Ze heeft al in een hele rij instellingen gezeten, maar gedraagt zich overal onhoudbaar. Daarom is in de zomer het opvangtehuis in beeld gekomen, want eigenlijk hoort zij daar met haar niveau van een achtjarige thuis. Tussen andere kinderen."

Op de vraag of een vrouw, die zo'n beladen verleden heeft met kinderen, juist tussen andere kwetsbare, zwakbegaafde jongeren geplaatst moet worden, zegt Prisse: „Verschillende deskundigen hebben zich met die vraag beziggehouden. Allen waren van mening dat het wel kon, maar onder strikte voorwaarden. Ze is bijvoorbeeld nooit alleen met kinderen en wordt steeds in de gaten gehouden door de leiding."

Dinie van B. is momenteel op vrije voeten. Omdat het hof haar voor andere feiten veroordeelde dan de rechtbank moest zij in juni vrijgelaten worden uit de voorlopige hechtenis. Zij wacht op het uitzitten van de straf, maar haar raadsman heeft inmiddels cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. Tot die tijd blijft de vrouw in het opvangtehuis werkzaam: „Toen zij vrij kwam moest er ergens een plek voor haar gevonden worden."

VNO: premies zijn in 2010 onbetaalbaar

Werkgevers voorzien hogere aow-leeftijd

Van onze redactie binnenland

NOORDWIJK – Het VNO voorziet dat de aow-leeftijd omhoog moet. Dat zei de voorzitter van het werkgeversverbond, Rinnooy Kan, gisteren in Noordwijk tijdens een congres over de terugtredende overheid. Het „basispensioen" dreigt in zijn huidige vorm zo duur te worden, dat de premies na het jaar 2010 niet meer op te brengen zijn, aldus Rinnooy Kan.

Door de al dan niet gedeeltelijke ontkoppeling tussen lonen en uitkeringen is het reële niveau van het „basispensioen" de afgelopen tien jaar al met 15 procent gedaald. Het regeerakkoord voorziet ook voor de komende jaren een gehele of gedeeltelijke bevriezing van de uitkeringen, waardoor de achterstand alleen nog maar oploopt. Bovendien is het kabinet van plan de aow gedeeltelijk afhankelijk te maken van het inkomen.

„Het is te gemakkelijk om de aow heilig te verklaren," zei de VNO-voorzitter. De toenemende vergrijzing zorgt ervoor dat de kosten voor de aow in het begin van de volgende eeuw sterk zullen oplopen.

Maar dat betekent volgens Rinnooy Kan niet dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet ontlopen.

De VNO-voorzitter drong aan op duidelijkheid, waarbij hij „drastische ingrepen" niet uitsluit. In dat verband noemde Rinnooy Kan verhoging van de aow-leeftijd. Het VNO vindt dat de overheid verantwoordelijk moet blijven voor „een deugdelijke basisvoorziening." Het bedrijfsleven draagt verantwoordelijkheid voor aanvullende pensioenen, die overigens niet meer vanzelfsprekend hoeven uit te komen op 70 procent van het eindloon. Voor individuen resteert de mogelijkheid om zelf een extra pensioen te verzorgen.

Uitstel moet partijen weer op één lijn brengen

Coalitie zoekt uitweg uit conflict Borssele

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Kabinet en regeringspartijen zijn naarstig op zoek naar een oplossing voor de ruzie rond de kerncentrale Borssele. Uitstel van een beslissing over langer openhouden of sluiten van de centrale, moet PvdA, D66 en VVD weer op één lijn krijgen. Vooral de Democraten dringen daar op aan, om verdere aanvaringen met de eigen minister Wijers (Economische Zaken) te voorkomen.

Extra overleg in het Torentje, de werkkamer van premier Kok, was gistermiddag de eerste poging om de verdeeldheid in de coalitie te beslechten. Alleen de VVD steunt vooralsnog het voornemen van minister Wijers om Borssele toestemming te geven vier jaar langer open te blijven (tot 2007), zodat de geplande modernisering rendabel is. PvdA en D66 sturen aan op spoedige sluiting.

Het Torentjes-overleg, jarenlang door D66 verfoeid, beperkte zich vooral tot het nog eens uitwisselen van de standpunten. Na afloop kwamen de Borssele-woordvoerders Jorritsma (D66), Crone (PvdA) en Remkes (VVD) opnieuw bijeen. Afgesproken is dat de drie partijen volgende week tijdens het Kamerdebat over Borssele minister Wijers om extra informatie zullen vragen. Daarbij gaat om meer gegevens over mogelijke schadeclaims als het kabinet alsnog besluit de draaitijd van Borssele niet te verlengen. D66 wil weten of een kleinere opknapbeurt niet haalbaar is, waardoor de centrale gewoon in 2004 dichtgaat. De VVD kan hiermee leven. Wijers deed dit idee eerder deze week af als „een gepasseerd station."

In afwachting van de antwoorden zullen PvdA en D66 tegen een voorstel van GroenLinks stemmen om de levensduur van de kerncentrale niet te verlengen. Het is sowieso onwaarschijnlijk dat een dergelijk voorstel kan rekenen op een Kamermeerderheid. De uitstelmanoeuvre van de regeringspartijen is dan ook vooral bedoeld om een compromis mogelijk te maken waarmee de eenheid in de coalitie terugkeert.

'Dubbeldekker'

• Een politieman onderzoekt niet de mogelijke oplossing voor het parkeerprobleem in Hamburg, maar de gevolgen van een auto-ongeluk in de Hanzestad. Wat precies de oorzaak van het opvallende ongeluk – waarbij de twee bestuurders overigens geen letsel opliepen – is geweest, is nog niet vastgesteld. Foto: EPA

Hoessein in Israël: 'Vrede is blijvend'

TZEMACH – Koning Hoessein van Jordanië heeft gisteren zijn eerste officiële bezoek aan Israël gebracht. Tijdens een korte ceremonie bezegelden Hoessein en de Israëlische premier Jitschak Rabin de vrede tussen hun landen, door de ondertekende teksten van het akkoord uit te wisselen.

De monarch sprak zich uit voor een alomvattende vrede in het Midden-Oosten. Zowel Rabin als Hoessein hoopte dat Syrië en Libanon zich bij de vrede zouden aansluiten. Rabin nodigde de koning uit Jeruzalem te bezoeken, waarvan Hoessein zei te hopen dat dit „zo spoedig mogelijk" kon gebeuren. De koning heeft verscheidene keren in het geheim Israël bezocht om met de leiders van de joodse staat over vrede te spreken.

Eerder op de dag openden de twee landen ten zuiden van het meer van Tiberias een nieuwe grensovergang. Hoessein zal nog deze maand een ontmoeting met PLO-leider Arafat hebben. De verhoudingen tussen de twee leiders zijn gespannen omdat Hoessein krachtens het vredesverdrag met Israël de beschermheer van de heilige plaatsen in Jeruzalem is, terwijl Arafat Jeruzalem juist als hoofdstad van een toekomstige Palestijnse staat beschouwt.

Zoekactie naar vermiste visser nog tevergeefs

IJMUIDEN – Ten noorden van de Waddeneilanden hebben 34 Urker viskotters gisteren vergeefs gezocht naar de vermiste Urker schipper J. Gerssen. De actie wordt vandaag mogelijk met meer schepen voortgezet. De zoekactie vond plaats ten noorden van de Waddeneilanden.

Schipper Gerssen wordt vermist sinds zijn viskotter Larissa maandagavond werd overvaren door de Maltezer bulkcarrier Hero. Marineduikers hebben de lichamen van vijf andere opvarenden uit het wrak van de Larissa geborgen. Het stoffelijk overschot van de schipper is vermoedelijk afgedreven in de richting van de Duitse Waddeneilanden.

Italiaanse autoriteiten optimistisch

Overstromingsgevaar in Po-delta neemt af

Van onze redactie buitenland

ROME – De bezorgdheid over de zeer hoge waterstand in de Italiaanse rivier de Po, die het water in de door overstromingen geteisterde regio Piemonte naar de Adriatische Zee moet afvoeren, is gisteren iets afgenomen. De Italiaanse autoriteiten meldden dat de rivier de afgelopen 24 uur niet is gestegen. De afwezigheid van de wind sirocco, die het water bij de monding zou kunnen tegenhouden of doen terugstromen, is reden van het optimisme.

De staat van alarm blijft niettemin gehandhaafd. Gisteren werden uit voorzorg dorpen ontruimd in de Po-delta. Ook bij het plaatsje Pontelagoscuro nabij Ferrara, waar in theorie de rivier voor de grootste problemen kan zorgen, blijft de waakzaamheid groot.

Ondertussen gaan de reddings- en schoonmaakwerkzaamheden in Piemonte onverminderd voort. Het aantal dodelijke slachtoffers is opgelopen tot 65, terwijl nog een veertigtal personen wordt vermist. In totaal 350 gemeenten in Piemonte zijn door de overstroming getroffen; de schade is berekend op 10 miljard gulden. De regering heeft het getroffen gebied 3,5 miljard gulden aan eerste hulp in het vooruitzicht gesteld.

De minister van Binnenlandse Zaken, Maroni, tevens voorman van de Noorditaliaanse partij Lega Nord, sprak gisteren de geruchten tegen dat een regeringscommissaris zich zal bezighouden met de toewijzing van de gelden. Maroni zei dat het geld spoedig zal arriveren en in samenspraak met de lokale bestuurders zal worden besteed.

Polemieken blijven voortduren over de late waarschuwing van de bevolking voor het naderende onheil. Het openbaar ministerie in Italië is gisteren begonnen met een vooronderzoek naar nalatigheid bij de overstromingen. Het onderzoek kan leiden tot aanklachten wegens doodslag. De openbare aanklager van Turijn, de hoofdstad van de regio Piemonte, heeft tv-opnamen, officiële documenten en verslagen van hulpverleningsdiensten opgevraagd. Die moeten helpen vaststellen of het dodental hoger is uitgevallen doordat bouw- en milieuregels zijn overtreden.

Het vooronderzoek betreft in eerste instantie slechts de provincie Turijn, waar vijf doden vielen, maar het is vrijwel zeker dat het voorbeeld zal worden gevolgd in andere provincies van Piemonte.

Na mislukte roofoverval op postkantoor

Ierse regering laat IRA-leden niet vrij

Van onze redactie buitenland

DUBLIN – De Ierse regering is gisteren teruggekomen van haar besluit negen IRA-leden vervroegd vrij te laten. Aanleiding is een roofoverval in het Noordiers plaatsje Newry, waarbij een postbeambte om het leven kwam. Kort na de overigens mislukte roofoverval zijn twee mannen opgepakt.

Volgens de politie hadden ze zich verkleed als postbestellers en zijn ze lid van het Ierse Republikeinse Leger (IRA). Naar een derde verdachte wordt nog gezocht.

De IRA ontkende achter de aanslag te zitten. In een verklaring zei de organisatie dat het staakt-het-vuren dat op 31 augustus van kracht werd, nog steeds overeind staat en dat zij het niet verbroken heeft. Gerry Adams, de leider van Sinn Fein, de politieke vleugel van de IRA, toonde zich „zichtbaar" geschokt. „Hij versteende en het was duidelijk dat hij onmiddellijk de gevolgen van de aanslag begreep, hoewel nog niet duidelijk is wie er bij betrokken was," aldus een verslaggever van de Ierse radio.

De Ierse regering was van plan nog voor Kerst negen IRA-gevangenen vrij te laten. De eerste twee zouden nog voor het weekeinde op vrije voeten komen. Sinn Fein noemde dat voornemen een „moedig initiatief."

De IRA noch haar protestantse tegenspelers, die een paar weken later tot een staakt-het-vuren besloten, hebben overigens ook maar één keer een ingeleverd. De Noordierse politie is de afgelopen maanden in staat van verhoogde paraatheid gebleven. De afgelopen tien weken waren er geen geweldaden in Noord-Ierland.

Albanië eerder naar de stembus

TIRANA – De afwijzing van de nieuwe Grondwet door de Albanese kiezers resulteert vermoedelijk in vervroegde verkiezingen in het voorjaar van 1995. De regerende Democratische Partij zei gisteren dat zij geen bezwaar meer heeft tegen een vervroegde stembusgang. De oppositie dringt allang aan op verkiezingen.

President Berisha erkende gisteren dat een meerderheid bij het referendum afgelopen zondag de nieuwe Grondwet heeft afgewezen: 54 procent zei „nee" tegen het voorstel.

Vuurwerk Heym in Bondsdag valt tegen

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

BONN – Het was een gebeurtenis waar conservatieve politici tegenop hadden gezien als tegen een bezoek aan de tandarts, maar ook zij moesten later toegeven dat de rede van Stefan Heym niet de aanstootgevende tekst was die zij hadden gevreesd.

De 81-jarige schrijver mocht gisteren als oudste afgevaardigde in Berlijn de eerste vergadering van de vorige maand gekozen Bondsdag openen en een toespraak houden. Omdat Heym zeer omstreden is, het 'socialisme' nog steeds verkiest boven het 'kapitalisme' en de communistische PDS vertegenwoordigt, hadden politici van de CDU van kanselier Kohl en haar Beierse zusterpartij CSU gedreigd de zaal te verlaten zodra hij over de schreef zou gaan.

Ze konden rustig blijven zitten. In zijn rede hield Heym een pleidooi voor „wederzijdse tolerantie" en riep hij oost en west op zich in te spannen voor de „innerlijke eenheid", die na de hereniging van het land maar moeizaam tot stand komt. „Dat is geen zaak voor één partij. Laten we hier het goede voorbeeld geven en als een coalitie van het gezond verstand over deze kwesties debatteren," aldus Heym.

Hij prees de democratie en de efficiency die het westen had „ingebracht," maar herinnerde zijn gehoor ook aan de positieve kanten van de voormalige DDR, „waar iedereen een baan en een dak boven zijn hoofd had en waar het sociale systeem goed werkte. Men moest niet neerkijken op levens waar geld niet het belangrijkste was, waar de ellebogen niet het belangrijkste lichaamsdeel."

Toen hij zei dat er in Duitsland geen plaats was voor „chauvinisme, racisme, anti-semitisme en stalinistische praktijken," ging er zelfs bij de fractie van de sociaal-democratische SPD een zwak applaus op.

Aanvankelijk dreigde het optreden van Heym ontsierd te worden door het woensdagavond laat opgedoken verhaal dat hij in 1958 voor de Stasi, de geheime dienst van de DDR, had gewerkt. Heym zou informatie hebben aangeboden over de vakbondsleider Heinz Brandt, die in juni 1953 betrokken was bij de opstand tegen het communistische regime. Heym en de PDS-top ontkenden dit ten stelligste en ook andere politici hielden er rekening mee dat tegenstanders de auteur en de partij in diskrediet wilden brengen.

Na de toespraak van Heym, van wie verder geen grootse politieke daden meer worden verwacht, ging men over tot de orde van de dag.

punt uit

• AH-zaak
De 28-jarige Appie A. die woensdag door Chili is uitgeleverd aan Nederland omdat hij wordt verdacht van betrokkenheid bij de bloedige overval op een filiaal van Albert Heijn in Oosterbeek in mei 1990, ontkent zijn aandeel in die zaak.

• Staatsloterij
De Algemene Rekenkamer zal volgende week beslissen of zij een onderzoek zal instellen naar het verleden van directeur Van Gastel van de Staatsloterij. De Rekenkamer zou moeten nagaan of er in het verleden sprake is geweest van een onoirbare verstrengeling van privé- en zakelijke belangen bij Van Gastel.

• Borsato
De Amsterdamse politie zet aanstaande maandag extra personeel in rond het Rembrandtsplein om een feest van de zanger Marco Borsato in goede banen te leiden. Borsato nodigde de afgelopen week via televisieprogramma's al zijn fans uit om (gratis) met hem feest te vieren. Verwacht wordt dat veel meer bezoekers komen dan in de discotheek Escape toegelaten kunnen worden.

• Brand TU
De Technische Universiteit Eindhoven schat dat de brand die van woensdagmiddag tot gistermorgen in het auditorium woedde, een schade heeft aangericht van 20 tot 30 miljoen gulden. Inmiddels is komen vast te staan dat brand het gevolg is van het doorbranden van een ventilatormotor in het luchtbeheersingssysteem.

• Tbc
Een leerkracht met open tbc heeft op Texel 32 leerlingen van de School met de Bijbel in Oosterend besmet. Dankzij een vroege diagnose en medicijnen is de toestand van de kinderen bevredigend. De leerlingen leveren geen besmettingsgevaar voor anderen op, zijn niet ziek en gaan normaal naar school.

• Wiking
De Duitse regering heeft de neo-nazistische organisatie Wiking-Jugend verboden wegens haar tegen de Grondwet gerichte doelstelling. De politie heeft in tien deelstaten huiszoekingen verricht.

• WEU
De Portugese beroepsdiplomaat José Cutileiro wordt de opvolger van Willem van Eekelen als hoogste baas van de Westeuropese Unie (WEU). Na maandenlange moeizame gesprekken werden de negen WEU-ambassadeurs in Brussel het gisteren eens over de 59-jarige Cutileiro als nieuwe secretaris-generaal van de WEU. De benoeming wordt maandag, tijdens de halfjaarlijkse WEU-vergadering in Noordwijk, bekrachtigd.

• Zelfdoding
Terwijl het totale aantal zelfdodingen daalt, neemt het aantal jongeren dat een poging tot zelfdoding doet toe. Er wordt geschat dat in Nederland elk half uur iemand tussen de 15 en 24 jaar zichzelf van het leven probeert te beroven. Honderdtwintig maal per jaar lukt dit ook. De Leidse klinisch psycholoog dr. Kienhorst maakte dit gistermiddag bekend.

• Maffia
De Italiaanse Senaat heeft er gisteren mee ingestemd het strenge gevangenisregime voor maffiabazen tot het eind van deze eeuw te verlengen. Hierdoor kunnen belangrijke criminelen nagenoeg worden geïsoleerd om te voorkomen dat ze contact met hun trawanten onderhouden.

• Herdenking
Koningin Beatrix houdt op 5 mei 1995, de dag dat de Tweede Wereldoorlog officieel een halve eeuw tot het verleden behoort, een toespraak in de Ridderzaal in Den Haag.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Rasterpiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.
Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

restaurants
stap in entrée
HEERLEN, vraagt:
enthousiaste horecamedewerker
voor de bediening, leeftijd plm. 18-20 jaar (m/v).
Deze functie is zowel part-time als full-time mogelijk.
Telefonische reacties aan: 045-714344.

MODEL worden? Laat u niet misleiden!! Bel de modellenlijn: 06-91122360 (1 gpm) voor objectieve informatie.

MODEL worden? Laat u kosteloos en professioneel fotograferen. ☎ 03440-30022.

HULP in de huishouding gevr. voor ma., 4 uur p.wk. Info na 19.00 u. 046-582190.

Gevraagd HULP in de huishouding voor ca. 3 uur per week, in de omgeving van Wittem. Tel. 04450-3407.

Neu, Neu, Neu, Neu, Neu suche VERTRIEBSPROFIS oder Die welche werden wollen. Sensationelles Produkt. Faxnr. 045-410968.

Gevr. ZATERDAGHULP (vr). Bakkerij Packbier, telefoon 045-241202.

Gevr. CONSULENTES Europ. marktleider excl. lingerie. Doorgroeimog. Tevens partner gevr. ☎ 045-255375.

Gevr. HULP in de huish., 16 uur p.mnd., ƒ 12,50 p.u. in centrum Heerlen. Schrijf iets over jezelf. Br.o.nr. B-06181, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

FRITUURHULP gevr. vanaf 17 jaar tot plm. 20 jaar, met ervaring, plm. 20 uur per week. Tel. 046-748101.

Hoge verdienste! Gevraagd NETWERKERS voor nieuw succesvol produkt. Presentatie vanavond om 20.00 uur in de Terborgzaal van Motel van der Valk te Heerlen.

Gevr. ervaren BUFFETHULP voor enkele dagen in de week, in café te Kerkrade. 045-458697 na 18.00 uur.

Lieve OPPASMOEDER (25-45 jr) v. jonge baby, 1-2 dgn/wk., omgeving Hoensbroek. Tel. 045-221617.

Gevr. int. CHAUFFEUR voor meerdaagse ritten. Telef. 045-427444.

Gevraagd HULP in de huishouding voor 1 x per 14 dagen. Tel. 045-254478.

Te huur

ZUTENDAAL, 3 luxe nieuwb. app. inger. keuken en badk., 2 slpkmrs. met gar. Ligging aan mooi plein. Inl. 00-32.89.722001.

KERKRADE, nette rustige gerenov. etagewoning voor 2 pers. ƒ 986,- incl. stookk. Telef. 045-459596.

Te huur per direct rand VALKENBURG, Kloosterweg 4: 1-2 pers. zelfst. app., eigen berging, parking, tuin. Beleg. mij. Alca B.V., ☎ 04406-15776.

HOENSBROEK: per direkt, te huur nog 1 nieuw luxe 1-pers. appartement. Huurprijs ƒ 600,- incl. gas, water, licht en servicekosten. Huursubsidie mogelijk. Te bevragen tijd. kant.uren: 045-220969.

VALKENBURG te huur rustig gelegen appartementen, parkeergelegenheid, voor-achterterras, v.a. ƒ 850,- p. mnd., incl. gas, licht, water. Inlichtingen na 17.00 uur 04406-13178 b.g.g. 15390.

Onroerend Goed

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar, ☎ 040-114752.

WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, staat van onderhoud niet belangrijk. 045-724056.

Met spoed WOONHUIS te koop gevraagd. Wat ouder huis of opknappen geen bezwaar. 040-129013.

Let op! Let op! Nu of nooit! Drieschstr. 56, Heerlen. Zeer centraal gelegen royaal 3-kamer APPARTEMENT met eigen c.v., lift en parkeerplaats en berging in souterrain. Stuntprijs ƒ 119.500,- k.k., Denis Vastgoed, telef. 040-129524.

Te koop centrum Brunssum, modern WINKELPAND, 650 m2 winkelruimte, incl. luxe dakvilla. Inl. ☎ 077-512895, fax 077-545913.

SCHINVELD, Bipekstr. 42. Woonh. met op de begane grond: woonk., keuken, 2 slaapk., badk., toilet. 1e verd. : 3 kamers en zolder. ƒ 147.500,-. Bij 100% fin. netto ca. ƒ 700,- per maand. Wijman & Partners, Heerlen, ☎ 045-728671.

Te k. geschakeld woonhuis in OIRSBEEK, met garage, tuin met optimale privacy. Info overdag: 043-470260.

WAT UW HUIS AANGAAT:
Geen verkoop, geen kosten!
(nooit advertentiekosten)
VAN OPPEN BV, Lindeplein 5, Brunssum. ☎ 045-254543.

Gezocht!
Voor diverse relaties: woningen en landhuizen in Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Voerendaal, Landgraaf en omstreken van ƒ 100.000,- tot ƒ 500.000,-.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM aquina HEERLEN 045-715566

Woonhuis verkopen???
Directe aankoop via uw notaris zonder kosten.
KOOPWONING VASTGOED 92 BV. 040-128897.

Open huis zaterdag 12 november van 13.00 tot 15.00 uur te Kerkrade, Meuserstraat tussen nr. 140-144
Haanrade. Nieuwbouw. Vrijst. woonhuis met gar., tuin, terras, hobbykelder ca. 72 m2, living ca. 36 m2 met erker en schuifpui. Gesl. keuken, 3 slaapk., luxe badk., sep. toilet. Vaste trap naar 2e verd. met hobbyruimte ca 40 m2. Hardh. koz. en dubb. begl. Uitst. isol. Bwjr. 1994.
Inl. Stienstra Makelaardij b.v.
Tel. 045-71 22 55

BRUNSSUM, Langeberglaan 10: hoekwoning, kleine tuin, 3 slaapk., ƒ 129.500,-. Bij 100% fin. ca. ƒ 675,- p. mnd. Wijman & Partners Heerlen, ☎ 045-728671.

Bedrijfsruimte

Te huur gevr. WINKEL- of kantoorruimte, plm. 30 m2 in Kerkrade of Kerkrade-West. Br.o.nr. B-06192, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwmat./machines

Het topmerk van Nederland (Lamet). LAMINAAT parket. Normaal ƒ 100,- per m2, nu ƒ 25,- t/m ƒ 40,- per m2. Licht beschadigde nieuwe deuren vanaf ƒ 40,-; rollen dakleer v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol 10 m2, 2 t/m 4 mm dik; daktrim ƒ 12,50 per 2,5 mtr. l.; Underlayment + O.S.B. platen nu ƒ 47,50; keukenkastdeurtjes; Pakistaanse + echte Perzische tapijten voor spotprijzen enz. enz. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Speelgoed

Te k. modelbouw TREINEN en toebehoren. De Boemeltrein, St. Josephstr. 11, Hoensbroek. 045-225078.

Kamers

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubileerde kamer ƒ 480,- per mnd. all-in. Telef. 045-427711 b.g.g. 219686.

Te h. leuke studio voor jonge mensen in SIMPELVELD. Telef. 045-445051.

Te h. kamer C-HEERLEN (studente), ƒ 275,- p.mnd. all-in. Tel. 045-421524.

Te h. in HEERLEN Centrum, kamer in studentenh. Telnr. Maastricht 043-251634.

Te h. kleine kamer omg. centr. HEERLEN met kleuren-TV, voor nette dame of heer all-in ƒ 450,- p.mnd., ƒ 200,- borg. ☎ 045-726344.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

BEELDJE kapot? Ik kan het maken! Prof. Lambertsstr. 4, Heerlen. 045-717626.

Landbouw en Veeteelt

Grote tuinmachineshow
Doorlopen demonstraties van diverse machines
Een greep uit ons programma:
- bladblazers/zuigers
- houtversnipperaars/compostmachines
- 2 en 4 wielige traktoren
- veegmachines
- zitmaaiers met perfecte grasopvang
- tuintraktoren met 40 aanbouwwerktuigen
- kettingzagen/bosmaaiers
- hogedrukreinigers/compressoren
- vele gebruikte machines

U BENT VAN HARTE WELKOM
11 t/m 14 november 09.00-17.00 uur,
11 november tot 22.00 uur
Lozeman Tuinmachines b.v.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

SCHARRELKIPPEN te k. Einighauserweg 3, Einighausen. Tel. 046-520322.

HOOI te koop. Telef. 04492-5001

Te k. 3 MERRIES, 1.30 m. + 1.35 m., bereden + getuigd; 2-w. dressoirkar + nikkel tuig. Tel. 046-520601.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Auto's

Off. FSO Dealer P. van DIJK & Zn
Mercedes 350SL cabrio '72; Lancia Dedra 1.8 '92 ƒ 22.750,-; Ford Mondeo 1.6 CLX 8-'93 ƒ 32.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '93 ƒ 24.750,-; Fiat Tempra 1.6 '91 ƒ 15.750,-; Fiat Uno 70 '90 ƒ 9.500,-; Audi 100 2.3E aut. '90 ƒ 27.750,-; Peugeot 605 SLi '91 ƒ 24.750,-; Peugeot 205 1.1 GR 5-drs. '93 ƒ 17.750,-; Peugeot 405 1.6 GL '89 ƒ 13.750,-; Kadett 1.3 en 1.8 5-drs '87 ƒ 9.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.1 '93 ƒ 17.750,-; Fiësta 1.1 '88 ƒ 9.500,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 16.750,-; Honda Accord 1.6 '88 ƒ 10.750,-; Ren. 25 TX 2.2i '91 ƒ 23.750,-; Ren 19 Chamade '91 ƒ 14.750,-; Volvo 440 GL '90 ƒ 17.750,-; Ford Escort 1.4 '87 ƒ 8.750,-; Audi 80 '86 ƒ 6.250,-. Fiat Regata 85S '86 ƒ 4.500,-; Seat Ibiza 1.5 '89 ƒ 7.750,-;
Inruil, financiering. Bovaggarantiebewijs.
Autobedrijf en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Telef. 045-311729.

AUTOBEDRIJF TON QUADFLIEG
Auto's v.a. ƒ 10.000,- 2 jaar garantie
Keuze uit 80 occasions in 1000 m2 showroom.
Jeeps - combies - diesels - automatic's
TEVENS UW SCHADESPECIALIST
Reeweg 112, Landgraaf. Telef.nr. 045-321810.

Drie Autodealers geven samen een
Half miljoen gulden
aan korting weg.
Autoparc Occasionshow van woensdag 9 november t/m zondag 13 november. (zondag van 10 tot 17 uur)
Meer dan 250 occasions onder een dak en nu met heel veel korting tot ƒ 3.500,- per occasion.
Autoparc Maastricht, Ford Jos Bogman, BMW Keram, Toyota Petit.
Molensngl. Randwijck, wijk 29 langs autow. A2 afslag AZM.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te koop ALFA Romeo Spider 2.0 L, kl. rood, nw. linnen dak, i.z.g.st., lage km.st. met alle onderh. boekjes, ƒ 21.000,-. Tel. 04405-1569.

ALFA Sprint 1.5 QV, zwart, bwj. '86, APK 11-'95, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.000,-. 04493-2360.

Te k. AUDI 80, bwj '90, nat. autopas, ANWB-keuring toegest., 76.000 km., vr.pr. ƒ 17.250,-. Tel. 045-421306 b.g.g. 045-721532.

Audi 100 2.0 CC, bwj. '83, 124.000 km., l.groen.met., mooie auto, ƒ 4.000,-. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k AUDI 80 Coupé GT 5 S, bwj. '82, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Telef. 045-316940.

Te koop MINI 1000, bwj. '84, APK, in zeer goede staat, ƒ 1.900,-. Tel. 045-317675.

BMW 315 bwj. '81, nwe. banden, nwe. uitlaat, 103.500 km, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-213504.

Te koop BMW 316, bwj. '79, techn. 100%, APK 5-'95, ƒ 1.150,-. Tel. 046-520171.

BMW 325i Cabrio, bwj. '86, veel extra's o.a. leer, 111.300 km, vraagpr. ƒ 23.900,-. 06-53153743.

Citroën XM 2.0 Comfort, bwj. '91, zwartmetallic, alarm, schuifdak, trekhaak. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Ford ESCORT 1300, bwj. '84, APK 9-'95, i.z.g.st., ƒ 2.500,-. ☎ 045-323178.

Te koop Ford SIËRRA XR 4i, bwj. '83, APK 9-'95, ƒ 5.000,-. Tel. 046-372350 liefst voor 17.00 uur.

Citroën BX 1.9 GTi-16, bwj. '88, rood, electr. ramen, central lock, stuurbekr., ABS. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k. DAF '74, geh. gerestaureerd. Telef. 046-742215.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te k. Honda Civic '83; Opel Kadett '86 + '83; Toyota Celica '84; Corsa diesel '89; Mitsubishi Lancer '86; Ford Fiësta '81; Renault R5 '83; BMW 316 '81; Citroën BX '84. SUPERCARS, Akerstr. N. 20a, Hoensbroek, ☎ 045-222455.

XR 2. Ford FIËSTA XR2 1.6, bwj. '84, APK 10-'95, kleur Ferrari-rood, pr.n.o.t.k. Tel. 046-525299.

Te k. Ford ESCORT 1100, bwj. '82, APK '95, vr.pr. ƒ 1.850,-. Telef. 045-225181, na 17.00 uur.

Te koop Ford ESCORT Estate 1600L, 5-drs "station", bwj. '85, APK 10-'95 plus steekproef, vraagproef ƒ 4.500,-. Tel. 045-419046.

Te koop Ford FIËSTA, kl. [illegible]

Honda PRELUDE, bwj. '80, APK 11-'95, in pr.st., ƒ 950,-. Tel. 045-415528.

JAGUAR XJS Coupé 3.2, mod. '88, alleen voor liefh., vraagpr. ƒ 20.900,-. Tel. 06-53153743.

Te k. Jeep RENEGADE, 1981, veel extra's, i.z.g.st., inr. mog. ☎ 04492-1108.

Lancia Thema 2.0iE, bwj. '90, bordeauxrood, 69.000 km., l.m.-velgen, alarm etc. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Proficiat!

Proficiat
met je 20-jarig dienstjubileum.
Ineke, Saskia en Patrick.

Johny mit dien
40-joar
The Palls.

Pap, Opa
Hartelijk gefeliciteerd met je 65ste verjaardag.
Kinderen en kleinkinderen.

Mark
Hartelijk gefeliciteerd 12e verjaardag. Nog een mooie dag w Papa en Fienek

Mazda 626 1.8 GLX, bwj. '88, wit, stuurbekr., electrische ramen, 5-deurs, LPG. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

MAZDA 323 automatic, 1e eigen., bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 6.250,-. Tel. 045-255092.

Te koop MERCEDES 190 E, bwj. '84, blok '85, centrale deurvergrendeling, getint glas, electr. schuifdak, houten interieur, 16" velgen, kl. rood, vaste prijs ƒ 12.500,-. Tel. 04499-5034 na 18.00 u.

MERCEDES 190 E, bwj. '83, div. extra's, pl. airco, aut., ƒ 10.500,-. Tel. 046-512743.

MERCEDES 190 2.0, bwj. '87, in perf.st., nw. band. en lm-velgen. ☎ 045-225090.

Pracht. MERCEDES 230E APK 8-'95, bwj. '82, vr.pr. ƒ 4.250,-. Inr. Chopper motor mogelijk. 045-322111.

MERCEDES 230 CE automatic, bwj. '88, in perfecte nw.st., vele extra's, vr.pr. ƒ 45.000,-. ☎ 04750-25847.

MERCEDES 230 E aut. '86, centr. afst., alarm, sportv., ƒ 15.750,-, i.z.g.st. 046-582560.

Nissan Sunny 1.6 SLX, bwj. '89, grijsmetallic, 3-deurs. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Nissan MICRA automaat '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.750,-. 046-582560.

Te koop Opel CORSA, '84, i. [illegible] '95, inr. mog., vr. pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-720970.

Opel KADETT 1.6i, 7-'91, 87.000 km., 4-drs., in nw.st., ƒ 14.750,-. ☎ 045-455778.

Te k. Opel OMEGA 2.0i, bwj. '89, diverse extra's, i.z.g.st., 1e eig. ☎ 04498-55502.

Opel KADETT 1.6i aug '89, getint glas, 70.000 km., 1e eig. ƒ 14.000,-. 045-750775.

Opel KADETT stationcar diesel, bwj '85, 100% in orde, ƒ 5.500,-. Tel. 045-223369.

Te koop Opel KADETT 1.3 Club Sedan, bwj. '88, kl. wit, ƒ 6.750,-. ☎ 045-411572.

Te koop Opel KAD bouwjaar 1990. 045-243317.

PEUGEOT 205 GR bwj. '91, 5-drs., kl. z g.st., plm. 75.000 km ƒ 14.950,-. Na 18. 045-253155. W plein 6, Schinveld.

PEUGEOT 405 G stationwagon, '89, pr.n.o.t.k. Tel. 046-330

Te k. PEUGEOT 1600, bwj. '87, Jagerspad 29, L Tel. 045-323293.

Weg. omst. PEUGE La Costa, bwj. '85, '95. Telef. 045-441238.

Peugeot 405 GRi, b 71.000 km., lichtblau cieel SAAB Dealer Heerlerbaan 66, Hee 045-428840.

PEUGEOT 305 GL APK 7-'95, nw.st, Tel. 045-317675.

Te k. PORSCHE 924, 7-'95, bwj. '79, pr. ☎ 045-219612 na 19.00

Part. biedt te koo PORSCHE 944 S b sportwielen, elec. ruit tint glas, nwe. APK, van nieuw, pr. ƒ Italiëlaan 120, Telef. 045-223090.

Te k. RENAULT 5 '85, km.st. 60.000, '95, i.z.g.st., abs. gee ƒ 4.250,-. Tel. 04455-25

Te koop RENAULT turbo '86, wit, APK 12 pr. ƒ 9.000,-. 045-21185

RENAULT R 9, 4-deu '83, APK '95, kl. wit, ƒ 1.750,-. ☎ 045-323178

Saab 9000 CS 2.0-1 9-'93, blauwmet., km., mistlampen voor, ramen, central lock. SAAB Dealer K Heerlerbaan 66, Heerl 045-428840.

Bestelwagentje grijs ken SEAT Terra Van bwj. 18-6-'92, 1e eig., 26.000, i.st.v.nw., ƒ Telef. 045-223090.

Voor Piccolo's zie verder pagina

GETUIGEN gezocht die op zaterdag 29 okt. tussen plm. 15.30 en plm. 15.50 een aanrijding hebben zien plaatsvinden op de parkeerplaats (DSM) aan de Horingmanstraat te Heerlen. Een rode Audi 80 werd terwijl deze geparkeerd stond aangereden. Evt. getuigen gelieve contact op te nemen onder telef. 045-225272.

HORECA! Nog enkele occasions. Gebruikt: Koelvitrine 200 cm. ƒ 950,-; espr. mach. m. molen ƒ 1.250,-; kassa 5-gr. m. lade ƒ 495,-; 60 st. rest. stoel p. st. ƒ 29,-; 10 st. rest. tafels t.e.a.b.; vac. mach. z.g.a.n. ƒ 1.250,-; 3-pans frituur-oven i.st.v.nw. compl. m. afz.spec. prijs (financ. mog.) Nieuw: div. vaatwassers en r.v.s. spoel- en werktafels met hoge korting! Inruil mogelijk. Effka Kapelbeidersteenweg 142, Kerkrade. Tel. 045-426330.

Te huur luxe SERVICE-KANTOREN, te Kuyp bij Nijmegen, vanaf ƒ 700,- p. mnd. Inf. 08850-12880.

Weg. opheffing CONFECTIE-ATELIER te koop div. machines, strijkinstallatie, rekken, tafels, stoelen, garen en fournituren. Willem 2 laan 18a, Landgraaf. Tel. 045-311329.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Gevr. voor div. nieuwbouw metselwerken in Zuid-Limburg:
Opperlieden en vakbekwame metselaars
Bouwbedrijf v.d. Kleut BV, Minckelersstr. 22, Landgraaf.
Telefoon 045-311625 tijdens kantooruren.

Van Melik
Medewerkers van Van Melik Foodproduktie besteden veel aandacht aan kwaliteit, versheid en hygiëne van hun produkten. Aan hen worden daarom ook hoge eisen gesteld. Kennis van zaken, een goede samenwerking met collega's en produkt-verantwoordelijkheid zorgen samen voor tevreden klanten. Op korte termijn is, in onze afdeling voor het uitsnijden van vers vlees, plaats voor een:
Ervaren Slager
en ..... een gezel-slager.
Wij zijn op zoek naar diegene die:
* als slager ervaring heeft in worstmakerij
* het belang ziet van een goede teamgeest
* verantwoording wilt dragen over het produkt en de medewerkers van zijn afdeling
* meedenkt binnen het overleg met de collega-afdelingshoofden en het management.

U kunt rekenen op gemotiveerde collega's met plezier in hun werk, de modernste hulpmiddelen en een prima beloning (38-urige werkweek maandag-vrijdag).
Graag uw reakties melden bij: Van Melik Food Produktie, De Koumen 150, 6433 KC Hoensbroek, ☎ 045-229322.

Gevraagd per direct
metselaars, hoog loon
Aanmelden tijdens kantooruren, tel. 046-334514, na kantoortijd tel. 045-250238.

Ervaren gedipl. verkoopster
Min. 3 jaar ervaring, full-time, leeft. 20-35 jr.
Voor drogisterij in Kerkrade. Zonder erv. onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-05988, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér resultaat en snel Bel 045-719966

ƒ 1.000,- Garantie p.wk. Club zkt. nog 3 DAMES. Vanaf 20 uur 045-416143.

MEISJES gevr. voor bar, middag- of avonduren. ☎ 04492-2650.

DAMES gevr. voor Privéhuis. Tel. 045-416126.

Er is VEEL te verdienen (plm. ƒ 3.000,- p.w.) in ons gezell. privéhuis. Kom 'ns kennis maken. Intern, verv., werkt. gdh profit. 046-749662.

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Zoek je RIJPE vrouwen voor sexkontakt? (Niet commercieel) bel: 1 gpm
06-350.266.53.

Rijpe vrouwen willen sexkontakt (Niet commercieel) 75 cpm.
06-9890

Rijpe vrouwen zoeken jongens voor een slippertje.
06-9760
75 cpm. AKTIE!!!

Kosteloos!
Hete vrouwtjes willen zo af en toe 'n Amateur Prosti zijn en zoeken dus kosteloze Sex!
320.320.90
06/1 gpm.
125 telefoonnummers

Sexen via De P'Code?
Toets je postcode in en hoor of er in jouw buurt nog iets te beleven valt!
06-95.46
1 gpm. Dagelijkse Update!

HOMOKONTAKTEN
Zoek je 'n lekkere hete jongen?
Gaydating
06-95.18 (75 cpm).

1 gpm. Mag zij ook meedoen? vroeg ze aan haar vriend. Ze weet nog niet wat een
nummertje is
06-340.340.21

Erv. vrouwen
40 jaar, zoeken sexkontakt.
06-350.290.87 (75 cpm).

Eenzame hete vrouwen zoeken anoniem
sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm).

Vrouwen van 35 jaar en ouder willen
Direkt sex
Bel ze zelf thuis op via 06-9604 (75 cpm).

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen 06-320.330.46 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens. 06-9504 75 cpm.

Anonieme
sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Ze wordt spheatskampioene en krijgt van de man z'n grote... LIVE 1 gpm.
06-320.323.86.

Gratis telefoonsex voor vrouwen
06-9311 of 9611
Mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
Telefoonsex 06-9508
Sex direct 06-9519
Top contact 06-9645
Hete meiden 06-9785

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan.
06-320.330.88 (75 cpm).

Direkt
telefoonsex
hete vrouwen wachten op jou. 06-320.330.91 (75 cpm).

Discreet
sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

SM-Kontakt
voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100 cpm).

Privé
tel.nummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm) 06-9605.

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Homo-kontakt
direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm).

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm).

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm)!

Heerlijk
discreet, direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm).

Praat nu
zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9664 (100 cpm).

Gratis
sexgesprek voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel: 06-9667 (100 cpm).

Thuisbelsex
Kies nu zelf de heetste vrouw en wij verbinden je direkt met haar door. Bel 06-9755 (100 cpm).

Gratis telefoonsex voor vrouwen
06-4366 of 4622
Mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
Telefoonsex 06-9713
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9718
Sexcontact 06-9635
Sex plezier voor 2 06-9894
Live sex 06-320.325.00
Regiosex 06-320.325.92

Beleef jouw fantasie met een meisje voor jou alleen! Live en apart. 100 cpm.
06-320.370.50.

1 gpm Stoute Evelientje moest bij de man komen. "Je broekje uit en bukken, je krijgt straf met de liniaal".
06-340.340.30.

Privé telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9502

Doorschakelsex
Luister naar hete oproepen van vrouwen. Maak je keuze en de computer schakelt je direkt door naar haar huis. Discreet! 06-9668 (75 cpm).

1 gpm. Kom maar met je hand onder m'n BH, zei ze tegen de knul v. haar vriendin. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar SLIPJE UIT.
06-340.350.60

1 gpm. Sla die STOUTE meid van mij maar 'ns flink op d'r achterste, zei ze tegen de buurman.
06-340.340.55

Anonieme
sexadresjes van vrouwen
Bel nu 06-9737 (75 cpm).

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt 75 cpm.
06-98.77.

NIEUW! Sexdoorschakellijn: Vrouwen willen DIREKT SEX. Bel nu 75 cpm
06-9.750

VOLRIJPE vrouwen zoeken SEX, maar niet-commercieel. 75 cpm.
06-9656.

BLIND DATE via de telefoon. Afspraakjes met leuke meiden, bel 75 cpm.
06-95.95.

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw.
06-320.330.82 (75 cpm)

SM voor 2
snelle SM-kontakten!!
06-320.329.99 (75 cpm).

THUISPRIVÉLIJN
Vrouwen en meisjes hebben hun privé tel.nr. in onze computer zitten waardoor wij je direct kunnen doorverbinden. Ze hebben allemaal hun visitekaartje ingesproken. Luister KIES en wij verbinden je door voor een privégesprek! 1 g.p.m.
06-95.60

Dames geven hun adres en telefoonnummer
06-96.85
24 u/p.d. 100 cpm.

Privé
doorschakellijn. Naar dames THUIS door het hele land
06-96.88
24 uur p/d. 100 c.p.m.

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Waar wacht je op? Gewillige meid zoekt hete
SEX-afspraak
06-9517 (75 cpm)

Live direct apart
Ook SM! Adress. en tel.nrs!
06-340.350.80 (50 cphm)

BEESTEN MET 'T VROUWTJE. 1 gpm.
06-320.327.26

Kaviaar en d'r Gouden Drank. Afluisteren? 24 p.d 1gpm
06-320.329.20

Privé 9778 vrouwen Afluisteren of zelf Live?! Specialiteit if Grieks. 1 g.p.m.
06-9778

black ladies live
Boven op je... al dat vlees... of Grieks
1 gpm. 06-320.323.46

RUIGE GRIEKSE SEX
Hete Lisa van achter 1 gpm.
06-320.325.55

Kontakten/Klubs

Club La Bellle
Leuke meisjes verwachten u. Met Yvon, Angi, Karin, Wera, Meggi, Regina, Janine. Elke dag geop. van 20.00-05.00. Alle creditcards geacc. Graverstr.13 Kerkrade-W. 045-416143. Meisjes gevr.

Anita privé
en escort!! 045-352543.

Love Escort
045-320905.

Diana Escort
045-320323.

Mannen gezocht!!
vrouwen zoeken niet commerciële sex
☎ 046-752333.

Club Merci
De een is smal, de ander wat vol. Doch alle heren gaan hier uit hun bol!!
Rijksweg zuid 241, Geleen. Tel. 046-745814.

Bij ons ECHT PRIVE relaxen.
HUIZE DIANA. Tel. 045-233096.
Dringend leuke dames gevr.

LYDIA'S
't FIJNE weten? Moet je KOMEN..
046-749662. Groenstr. 64 Geleen. Meisje gevr.

Privé Yvonne
Deze week weer iets SPECIAALS 2 halen, 1 betalen, ƒ 125,-. Met echte lesb. erbij. Keuze uit 9 mooie gewillige en SEXY meisjes, EN Frans + intiem v.a. ƒ 80,-. Met striptease en vibratorsch. ƒ 100,-. Body tot Body-mass. ƒ 75,-. Bel verder voor info 045-425100, 7 dgn. geopend.

Paren en alleenstaanden Club
Villa Liberta
Woensdag, vrijdag en zaterdag v.a. 21.00 uur. Sauna, bubbelbad, shows, warm/koud buffet.
Woe. en vrijd. tolerante paren voor 21.30 u. gratis entree.
2de en laatste zaterdag v.d. maand NUDISTENPARTIJ
Maaseikerweg 24, Susteren. Bandinfo 04499-4928.

Porky's Pretpark I en II
☎ 04499-5500 en ☎ 045-228481.
NIEUW: MONIQUE 26 BLOND EN KIM 25 ROOD

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN Holzstr.103, Kerkrade.

Een huis vol sexplezier o.l.v. Rani, grote borsten, 22 lentes, beeldschoon lichaam die u geheel naakt ontvangt en rondleid in haar overdekte eroscentrum. Heb je zin in een ietsje verlegen type, naakt in haar kamer, wacht om kennis te maken, Frans, Grieks, leren genieten voor een zacht prijsje, puur natuur in elkaars armen wegsmelten en een paar keer samen naar het hoogtepunt.
Nieuw in Limburg
van 11.00 tot 24.00 uur. Zijstraat van station Heerlen, Oude Kerkstr. 31, Heerlen.

Marilyn Escort
045-426331. Dagelijks geopend van 20.00-05.00 uur. Ook heren voor dames.

Manuela Escort
☎ 045-418886.
Tevens meisjes gevraagd.

Nieuw escort
Midnight
Tel. 045-429291.

Bij Angelique
wordt u heerlijk verwent door een massage en privé. 045-311135. Nog meisje gevr.

Peggy Prive
Escort v.a. ƒ 125,-.
Ma-vrij 11.00-22.30 uur. Wo. tot 19 uur. 046-374393.
DD-cup. Grieks mogelijk.
Nieuw: Sonja.

Club Olifant
Nieuwe meisjes: Jacqueline, Steffanie, Suzy, Simone, Cynthia, Sandra. Ook SM. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Telef. 046-756335.

Twilight Escort
Ook boys 045-275618.

Surprise Escort
SM & Boys 045-275900.
de hele maand korting!!

Lady's escort
terug met nieuwe boys en girls 045-275564.

Gastvrouw José
en de meisjes ontv. u graag in Privé 68, van 11-22 uur. Tel. 045-416126.

Boys Escort
06529-85319
Diverse boys v.a. 18 jaar

Club Yum Yum
ma.-zat. 045-232806. Tev. escort en meisjes gevr.

Helena
Vanaf 10 uur 045-721759.

Nieuw jong meisje, totale
Ontsp.Massage
045-353489

Escort all in
☎ 045-326191

Privé Ilona
Spel zonder grenzen, spelen wij graag met DDD-aanw. 045-7089

Buro Sittard
discrete bemiddeling
☎ 046-523203

Lady S
Duitse meesteres in dis SM studio. Tel. 043-620

Privé Candy
Goed en discreet. Meis gevraagd. 045-21261

Gratis sex
niet commerciële sexadressen en numm van vrouwen.
☎ 046-752333.

Privé en Esc Romantica
☎ 045-4197

BLONDIE Un
☎ 045-270358.

Brigitte ma-zat. 13-23 u
045-254598

Gay Privé
045-231735 / 045-223

Erotica Priv
Vraag niet hoe het kan Profiteer ervan 045-42
ƒ 50,- all-in

SM Anita
vanmiddag beh. in groe verband. Tel. 045-2326

Nieuw Nieuw
Iedere vrijdag proff. Bo piercing bij SM-huis Rad Tel. 045-414338.

Privé en esco
Tel. 045-427631.

Alleen maar lof bij afscheid mgr. Ernst

Van onze correspondent

[B]ERGEN OP ZOOM – On[der] grote belangstelling [heef]t mgr. H. Ernst gisteren [afs]cheid genomen als bis[s]chop van Breda. Ruim dui[zend] genodigden woonden [in] de Sint-Gertrudiskerk in [Be]rgen op Zoom de af[sc]heidsplechtigheid bij.

[I]n de kerk klonken uitsluitend [wo]orden van lof voor de minzame herder die 27 jaar lang de [roo]ms-katholieke gelovigen van [Wes]t-Brabant en Zeeland leidde. [Zijn] geduld, openheid, integri[teit], pastorale instelling alsmede [zijn] - en bestuurskracht werden [zee]r velen bezongen.

[C]ollega's

[Bis]schop en bisdom hebben bei[de] grote moeite met dit afscheid, [zei] secretaris N. Nooren van het [ka]ppittel. „U hebt uw opdracht [nie]t graag teruggegeven. En ook [wij] van ons hebben een soort [ver]stand gevoeld: wij willen u [niet] missen. U hebt voor heel [veel] mensen een vast oriëntatie[pun]t gevormd, zonder dat u ooit [uw ve]rantwoordelijkheid van een [and]er overnam."

[De] 77-jarige bisschop kan tevre[den] terugkijken op zijn jaren in [Bre]da. „In het bisdom Breda zijn [wij] God zij dank gespaard voor [pola]risatie." Dat hangt volgens hem samen met zin voor realiteit en het vermogen tot relativering van de Westbrabanders en de Zeeuwen. Volgens vele anderen echter is het vooral een verdienste van de bisschop zelf, die dialoog altijd hoog in het vaandel had.

● *Bisschop Ernst zwaait terug naar zijn gelovigen, die hem gisteren massaal kwamen uitwuiven.* Foto: ANP

Ook in zijn afscheidspreek riep Ernst op tot een ware ontmoeting tussen progressieve en conservatieve katholieken. „Het is van levensbelang voor geloof en kerk dat de tendensen van vernieuwing en behoud niet alleen met elkaar in gesprek, maar ook in onderlinge wisselwerking blijven. Laten we hopen dat zich een wending gaat voltrekken van confrontatie naar dialoog."

Kardinaal Simonis erkende dat het „natuurlijk niet altijd even gemakkelijk" was om als „nogal verschillend denkende collega's" met elkaar om te gaan. Toch is er volgens hem door de bisschoppen „meer gemeenschappelijk constructief beleid gevoerd dan men op het eerste gezicht zou denken. Dit is mede te danken aan jouw zo open en creatieve opstelling," zei hij tegen Ernst.

Verschillen

Aan de onderlinge verschillen tussen bisschoppen wenste Ernst geen woorden meer vuil te maken, zo reageerde hij, als altijd glimlachend. „Ik denk dat wij de kerk van vandaag een grote dienst bewijzen door onze verschillen echte verschillen te laten zijn en tegelijk bij elkaar te blijven en nader tot elkaar te komen." De overvolle kerk stemde in met applaus.

Ernst, die eind november wordt opgevolgd door mgr. T. Muskens, blijft als priester werkzaam in het bisdom Breda.

Erkenning

Irak heeft eieren voor zijn geld gekozen en Koeweit formeel erkend als soevereine staat. Dat betekent dat Irak zijn kleine zuiderbuur niet langer meer lijkt te zien – bij Irak moet je minstens een paar slagen om de arm houden – als een provincie, die bij het moederland ingelijfd dient te worden. Desnoods met wapengeweld, zoals in 1990-1991 het geval was. Deze annexatie kon slechts door middel van de met veel bloedvergieten gepaard gaande Golfoorlog ongedaan worden gemaakt.

Met de erkenning voldoet Irak aan een belangrijke eis die is gesteld voor de opheffing van door de Verenigde Naties afgekondigde sancties, waaronder het handelsembargo. De Amerikanen zijn begrijpelijkerwijs nogal sceptisch over deze plotselinge ommezwaai van het land, dat luttele weken geleden nog een aanzienlijke troepenmacht naar de grens met Koeweit stuurde.

De Russen hebben een grote rol gespeeld in de veranderde houding van Irak. Zo is de Russische minister van Buitenlandse Zaken Andrej Kozyrev een aantal malen naar het land gereisd om Saddam Hoessein en zijn trawanten onder druk te zetten. Kozyrev was dan ook op de speciale parlementszitting aanwezig, waarin de in mei 1993 aangenomen resolutie 833 van de VN-Veiligheidsraad werd geaccepteerd. Daarin wordt van Irak erkenning van Koeweit en de nieuwe grens van dat land geëist.

Uiteraard heeft Rusland zijn bemiddelingspoging niet zonder bijbedoelingen gedaan. Het land, ooit de grootste wapenleverancier van Irak, hoopt via de bemiddeling zijn invloed in de regio terug te krijgen. Die raakte het kwijt bij het uiteenvallen van de Sovjetunie in 1991.

Resteert uiteraard de vraag, of de onbetrouwbare Iraakse president Saddam Hoessein zich aan de erkenning van Koeweit zal houden, of dat hij later toch nog een poging zal doen zijn kleine buur in te lijfen. Het antwoord daarop zal echter pas in de toekomst gegeven kunnen worden. Vaststaat dat de VS de ontwikkelingen in de regio daarom nauwlettend in het oog zullen houden.

P.S.

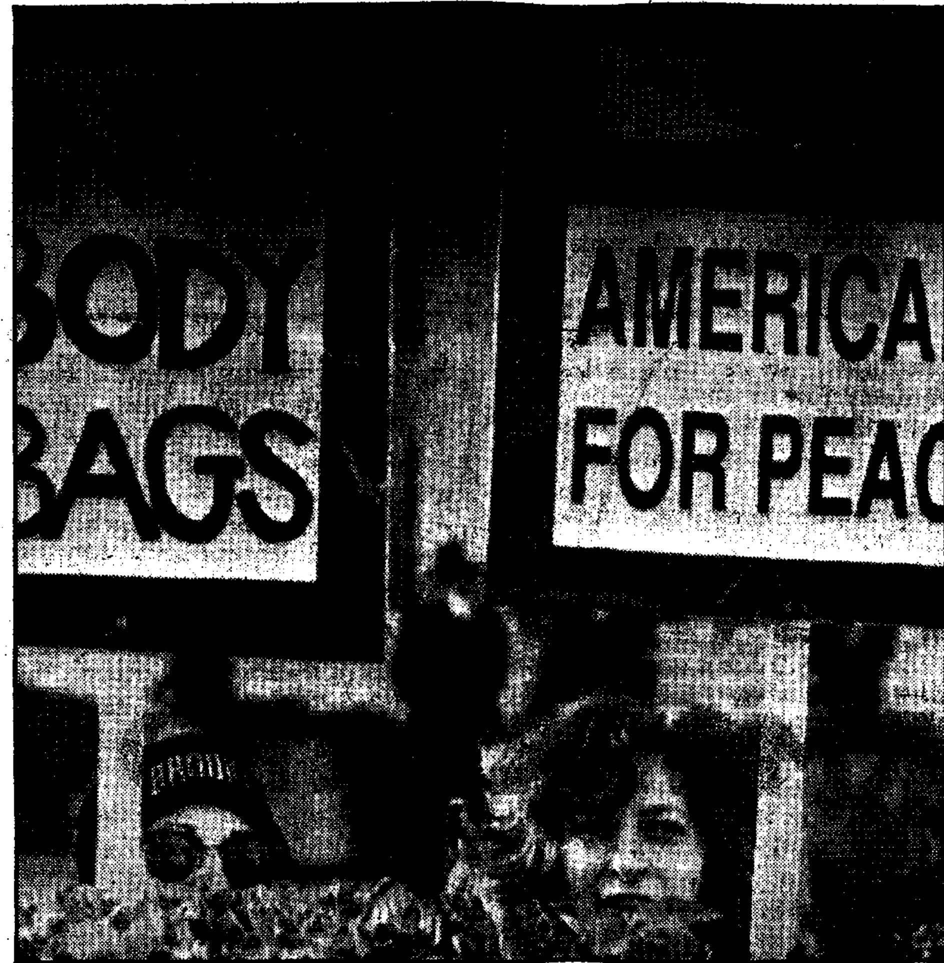
[V]an Mierlo: 'Nog te vroeg voor soepeler benadering'

[E]rkenning Koeweit door [I]rak sceptisch ontvangen

Van onze redactie buitenland

[D]EN HAAG - De Neder[la]ndse regering wil nog niet [opg]even of het besluit van [Ira]k om de staat Koeweit te [erk]ennen moet resulteren in [een] versoepeling van de [VN]-sancties tegen Bagdad. [Mini]ster van Buitenlandse [Za]ken Van Mierlo toonde [zi]ch gisteren wel verheugd [ov]er de Iraakse stap. Ook de [Ver]enigde Staten reageer[den] met grote terughou[de]ndheid.

[De] bewindsman liet weten de er[kenni]ng van Koeweit „een be[lan]grijke stap" te vinden. Hij [om]schreef het besluit als „een [voo]rbeeld van een tastbare [vru]cht van een boycot." De er[kenning] van Koeweit vormde [ee]n van de belangrijkste voor[wa]arden die de Verenigde Naties [heb]ben gesteld voor het opheffen [va]n de sancties tegen Irak.

● *Protest tegen de Golfoorlog, januari 1991.* Foto: EPA

[Va]n Mierlo sluit uit dat Neder[lan]d op eigen initiatief gaat be[kij]ken of Irak mag rekenen op [ee]n soepeler benadering. „Het is [n]u nog te vroeg voor conclusies." [D]en Haag gaat in EU-verband [voo]rdelen of Bagdad in aan[me]rking komt voor een verlich[tin]g van de internationale straf[m]aatregelen. Hetzelfde geldt voor de eventuele bijstand aan de burgerbevolking die het meest onder de sancties heeft geleden. Van Mierlo verwacht dat de EU op korte termijn haar standpunt zal bepalen.

Met de erkenning van Koeweit lijkt Bagdad zijn claim op het emiraat te hebben opgegeven. Irak weigerde tot nu toe de grens tussen beide landen te erkennen omdat het Koeweit beschouwde als een overblijfsel van het koloniale tijdperk.

Een commissie van de Verenigde Naties bepaalde na de Golfoorlog dat de grens noordelijker ligt dan tot nu toe was aangenomen. Als gevolg daarvan dwongen de VN Irak om enkele boerderijen, een deel van een olieveld en een deel van de havenstad Umm Qasr aan Koeweit af te staan.

Praktijk

De Verenigde Staten hebben gisteren terughoudend gereageerd op de erkenning van Koeweit door Irak. Die erkenning moet „zowel in de praktijk als met woorden" gebeuren, en Bagdad moet andere resoluties van de Verenigde Naties uitvoeren voordat de sancties worden opgeheven, zo heeft de woordvoerster van het Witte Huis gezegd.

De Russische minister van Buitenlandse Zaken Kozyrev sprak gisteren met Saddam en drong daarna in de Nationale Vergadering aan op acceptatie van de nieuwe grenzen van Koeweit. De assemblée reageerde met een staande ovatie. Rusland steunt Irak al maanden in zijn pogingen een verlichting van de sancties te bereiken, terwijl vooral de Verenigde Staten zich daartegen verzetten.

Rechten

De Russische minister sprak van een „belangrijke stap in de goede richting," die vraagt om een reactie van de Veiligheidsraad. De Verenigde Naties hebben steeds geëist dat Irak formeel de grenzen erkent en voldoet aan de resoluties van de Veiligheidsraad na afloop van de Golfoorlog. De Verenigde Staten en Koeweit eisen dat Bagdad ook de rechten respecteert van de sji'ietische en de Koerdische minderheden en dat de autoriteiten duidelijkheid geven over krijgsgevangenen die nog worden vermist.

'Islamieten willen niet met kruis op zak lopen'

Nieuw paspoort gekuist

DOOR PAUL KOOPMAN

DEN HAAG – De ontwerper kan er niet mee zitten: „Door het kruis als symbool weg te laten wordt de werkelijkheid geen geweld aangedaan." De historicus zegt: „Ik kan me wel voorstellen dat islamieten niet met een kruis op zak willen lopen." Maar het CDA is laaiend. Het nieuwe paspoort dat vanaf 2 januari 1995 op de gemeentekantoren is te verkrijgen, zorgt nu al voor deining.

Het plan komt uit de koker van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Na het paspoortdrama van 1988 moest er iets nieuws voor het reisdocument bedacht worden. Een ambtenaar kwam op de gedachte in het achtentwintig pagina's tellende document de geschiedenis van Nederland in woord en beeld af te drukken. Zo zouden de onderdanen meteen te weten komen waar hun 'roots' liggen. En dus kreeg het Nederlands Geschiedkundig Instituut de opdracht een 'evenwichtig en herkenbaar' beeldverhaal op te stellen, „...met vermijding van elementen die in Nederland of daarbuiten aanstoot zouden kunnen geven."

Een haast onmogelijke opdracht, zo bleek al snel. Toen het Amsterdamse ontwerpbureau Total Design een prent van de (naakte) Griekse handelsgod Mercurius inleverde, gingen op het ministerie de alarmbellen rinkelen. Aanstootgevend! luidde het oordeel. Hetzelfde lot trof de beeldenaar van een 700 jaar oude munt waarop een kruis zichtbaar was en een tekening van een kerk met een kruis op de toren.

Total Design moest de andere zijde van de munt afbeelden en het kruis op de kerk zodanig verzagen dat er een vormeloos stompje van overbleef. Het geslacht van Mercurius diende eveneens buiten beeld te blijven. Woordvoerster Annette Dijkstra van Binnenlandse Zaken: „Het paspoort is een gebruiksvoorwerp waar iedereen mee uit de voeten moet kunnen. En een naakte Mercurius, daar kunnen sommigen zich aan storen." Hetzelfde zou – in onze multiculturele samenleving – kunnen gelden voor het christelijke kruis. Dijkstra: „De meeste verwijzingen naar deze symboliek zijn verwijderd, om rekening te houden met de gevoelens van mensen die een ander geloof zijn toegedaan."

Vormgever Jelle van der Toorn Vrijthoff van Total Design zegt de vlakgom zonder protest ter hand te hebben genomen. „Ik respecteer alle wereldreligies. Het kruis ligt gevoelig in islamitische landen, dus wil ik daar best rekening mee houden. We hebben er een islam-deskundige bijgehaald en die zei: daar kun je problemen mee krijgen als je met zo'n paspoort daar voor de douane staat."

De 'censuur' op het kruis is bij het CDA echter in verkeerde aarde gevallen. De Kamerleden Verhagen en Bijleveld eisten gisteren in een brief aan staatssecretaris Kohnstamm dat het symbool onverwijld weer in het ontwerp van het paspoort wordt opgenomen. „We hoeven ons toch niet te schamen voor onze eigen christelijke geschiedenis?" roept Verhagen uit.

Historicus Joost Jonker, lid van het redactieteam, bestrijdt dat het christendom als één van de hoofdstromen in de Nederlandse geschiedenis niet in het paspoort-beeldverhaal is terug te vinden. „De kettervervolgingen komen bijvoorbeeld ook aan de orde. Maar een paspoort is geen waardevrij document. Het bevestigt je identiteit."

Stichting Ombudsman: de mensen zijn in paniek

Verzekeraars dubben nog over tandartspolis

Van onze parlementaire redactie

[D]EN HAAG – Hoe moet dat nu [a]ls je straks een rotte kies hebt, [ee]n vulling die begint te slijten [of] een ontstoken wortelpunt? [H]alloze ziekenfondsverzekerden, [st]udenten en bejaarden zitten [me]t die vraag, nu minister Borst [he]t tandartspakket in de ver[p]lichte verzekeringen heeft uit[g]ekleed. De tandartsstoel is al [g]een pretje, maar als een bezoek [aa]n de 'smoelensmid' straks ver[g]ezeld gaat van een torenhoge [re]kening, vergaat het lachen je [he]lemaal.

[D]e tandartsklanten zijn verontrust, schrijft de Stichting Ombudsman aan de minister. Sterker nog: de mensen zijn in paniek, zegt directeur Luchtmeijer van de Haagse Nutsverzekeringen (350.000 ziekenfonds- en 350.000 particulier verzekerden). Geen wonder; van voorlichting is tot nu toe geen sprake geweest. Pas maandag begint er een grootscheepse campagne, onder het motto 'de ziekenfondsraad heeft een belangrijke mededeling voor u'.

Voor wie het nog niet weet: jongeren tot 19 jaar 'mogen' vanaf 1 januari nog maar één keer per jaar op controle en hebben geen recht meer op kronen, bruggen en extra dure vullingen. Het gewone boor- en vulwerk blijft het ziekenfonds betalen.

Voor volwassenen verandert er meer. Tijdens de jaarlijks verplichte controle kijkt de tandarts nog, hij mag ook tandsteen verwijderen of een scherp randje van een kunstgebit bijvijlen, maar daar houdt het mee op. Vullen en trekken zijn niet meer 'gratis'. Dat moeten ziekenfondsverzekerden voortaan zelf betalen of bijverzekeren.

Concurrentie

Op dit moment is nog weinig bekend over dat bijverzekeren. Het ministerie van Volksgezondheid laat dat helemaal over aan de markt. Zorgverzekeraars (ziekenfondsen en particuliere verzekeraars) mogen zelf een pakket bedenken, toelatingseisen stellen en het prijskaartje bepalen. De consument kan zelf uitzoeken waar een aanvullende tandartsverzekering wordt afgesloten.

De tandartsregeling is echter zo snel ingevoerd, dat de meeste zorgverzekeraars nog aan het dubben zijn over een aanvullende tandartspolis. Een grote zorgverzekeraar als Zilveren Kruis denkt er pas begin december mee te komen, net als de meeste andere hebben ze nog geen pasklaar pakket. Nutsverzekeringen is volgens Luchtmeijer één van de eerste maatschappijen die haar zaakjes voor elkaar heeft. Gebitsregulatie en protheses (kunstgebitten) zijn door deze zorgverzekeraar ondergebracht in de algemene aanvullende verzekering (4 gulden en een kwartje per maand), die bijna iedereen nu al heeft. Voor alle andere gebitsklussen komt er een aparte polis, die 132 gulden per jaar gaat kosten. De verzekering is beschikbaar voor mensen die gesaneerd zijn, wier tanden en kiezen op orde zijn dus.

Luchtmeijer verwacht dat de meeste andere zorgverzekeraars met eenzelfde soort pakket op de markt zullen komen. Overleg daarover is er echter niet geweest. Ook de koepelorganisatie VNZ/KLOZ bemoeit zich er niet mee. Je moet de markt de markt laten.

Solidariteit

Patiëntenorganisaties zijn bezorgd dat de aanvullende verzekering te duur of niet toegankelijk wordt voor mensen met een kleine beurs, ouderen en chronisch zieken. „Dat is een probleem," erkent de Haagse verzekeringsdirecteur. Boos zegt hij dat de overheid met haar maatregel de zorg voor een goed gebit verkwanselt. „Als ziekenfonds ben ik daar heel ongelukkig mee, ook al kan ik er als particulier verzekeraar van profiteren door aanvullende polissen te verkopen."

Luchtmeijer vindt dat 132 gulden een lage premie is, die dicht bij de kostprijs zit. „Wij hebben daarvoor gekozen om zoveel mogelijk mensen aan een polis te helpen, zodat er iets van solidariteit blijft bestaan." Toch is hij bang dat veel ziekenfondspatiënten nu hun regelmatig bezoek aan de tandarts zullen stoppen. „Ik denk dat het straks heel wat minder druk wordt dan de tandartsen zich realiseren." Sinds het bekend worden van de versobering van het verzekerd tandartspakket zitten de wachtkamers bomvol. „Er is een toevloed van patiënten die nog voor 1 januari behandeld willen worden."

De dienstregeling van de interliner lijn 420 van het V.S.L.

ingaande 6 november 1994, voor zover het vervoer beperkt blijft tot Nederlands grondgebied, is goedgekeurd door de minister van Verkeer en Waterstaat. De goedkeuring is verleend bij besluit van 26 oktober 1994, onder nummer RWS/LB/IVV/94-05. Dit besluit is gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant van 28 oktober 1994.

Op grond van artikel 68, eerste lid, van de Wet personenvervoer juncto hoofdstuk 6 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Verkeer en Waterstaat, p/a de Hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie Limburg, Postbus 25, 6200 MA Maastricht. Voor deze lijn kan dat dus uiterlijk tot en met 3 december 1994.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en dient ten minste te bevatten:
- uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en zo mogelijk de datum en kenmerk van het besluit;
- een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Gelijktijdig met of na indiening van het bezwaarschrift kunt u bij een spoedeisend belang, een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. Een zodanig verzoek dient te worden gericht tot de Voorzitter van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. In verband met de behandeling van het verzoek om voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven. Omtrent de hoogte hiervan, de wijze waarop en de termijn waarbinnen u dit dient te betalen, krijgt u na indiening van het verzoek bericht van de griffie van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

CORSTENS-VERSCHUREN Helmond koopt
zat. 12 nov. afgeruide mankanaries 9 donkere 6 popjes alle kleuren 5 afgeruide man & pop rood 15 pst GLOSTERS, WITTE & KUIVEN SPEC. PRIJS. d.duiven 10 meeuwen 4 zebras 5 park. 8 deense bonten 10 collis 20 pp. Brengen: Echt 9.30-10 Loperweg 10 Sittard 11-12 Puttstr. 10 2e zitting: Heerlen 9.30-10.30 Heerlerbaan 19 Terblijt 12-1 Rijksweg 46 Beek 2.30-3 Raadhuisstr. 14.

Rolluiken (Heroal-systeem) Zonwering Kunststofframen
Th. Hendriks
Past. Brounsstr. 40 SCHINVELD tel. 045-256371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

Provincie Limburg
Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel: 045-897262

mededeling M 341/45-94 Overeenkomstig het Besluit Jaarrekening Ziekenhuisvoorzieningen 1984 ligt in het Gouvernement van Limburg, bibliotheek, ter inzage jaarrekeningen over 1993 met de daarbij behorende accountantsverklaringen van: - Stichting Rode Kruis Bloedbank voor Noord-Limburg - Pepijnklinieken te Echt.

Saab 9000 CD 2.3-16 Turbo, bwj. '91, groenmetallic, automaat, l.m.-velgen, alarm, cruise control, centr. leder, electr. ramen, 230 Pk. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab, altijd meerdere Saab occasions op voorraad, u rijdt al een mooie en goede Saab vanaf f 5.000,-!! Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. ☎ 045-428840.

Te k. 3-drs. VW PASSAT, groenmet., bwj. '81, APK 5-95, f 750,- ☎ 04454-61439.

Te k. VW JETTA 1600 LS, bwj. '81, APK 5-'95, i.g.st., n.o.t.k. Tel. 04498-55439.

Toyota STARLET 1.3 DX, in st. van nw., grijsmet., bwj. '86, 76.000 km, vraagprijs f 7.600,-. Tel. 04406-15741.

Toyota STARLET 12 Valve, bwj. 22-12-'87, nw. model, R. D.W.-gek., nwe. banden, i.st. y.nw. f 6.950,-. 045-223090.

Te koop TOYOTA Corolla GSi, sportuitv., bwj. '90, veel extra's, f 14.250,-. Telef. 045-416344 b.g.g. 464949.

Te k. VW GOLF D, bwj. '89, 5-bak, pr. f 8.200,-. ☎ 04405-1754, tussen 19.00-21.00 uur. 045-721947.

GOLF diesel 1600 5-gang GTI-uitv., bwj. '83, APK 7-'95, sportvlgn. met nwe. bnd. kl. zwartmet., veel extra's, f 3.950,-. Tel. 045-443324.

VW GOLF III GTi, bwj. 9-'92, auberginemetallic, l.m.-velgen, alarm, part. verk. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k. VOLVO 144 Deluxe, bwj. '72, APK 11-'94, in goede staat, voor liefhebber, pr. n.o.t.k. Tel. 04498-55439.

VOLVO 340 GL Sedan, bwj. 1985, i.z.g.st. APK t/m nov. '95, nwe. koppeling/drukgroep, automaat, get. glas, kl. groenmet., vr.pr. f 4.850,-. Tel. 045-311071.

Te k. VOLVO 340 DL automaat, bwj. '84, APK, pr. f 1.750,-. 045-320937.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

VOLVO 460 GL '92, zwartmet., perf. st., LPG. 046-582560.

Te k. gevr. LOOP-, sloop-, schadeauto's. Betalen de hoogste prijs. 045-423199.

Autohandel O.K. CARS: Opel Monza 3.0 E '83; Daihatsu Charade '86; VW Scirocco 1.8, 16V '85; VW Golf GTi '86; BMW 630 coupé '79; Opel Kadett stat. diesel '87; Opel Corsa '83; Ascona '84 1.6 LPG; Escort XR3i '84; Mercedes 300 diesel '83; Sierra '85 2.0 LPG; Golf 1.6 '84; Toyota Corolla LB 1.6 '84; Toyota Celica '85; Mercedes Benz Camper 508 D. Inruil, financ., garantie, bij aankoop 1x APK gratis. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Voor eeen goede AUTO v.a. f 750,- tot f 10.000,- met APK gaat u naar Math. Koenen, Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Auto KALDEBORN bet. de hoogste prijs voor uw auto!! Ook Lada's. 045-411572.

Te k. gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE pr. Tev. tourcaravans. 045-416239.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S iedere prijskl. Schade of defekt, geen bezw. 045-729710.

TOPPRIJZEN! Met spoed voor export gevraagd bestel, combi, personenauto's, ook schade. Lucar Kerkrade. Telef. 045-456963.

Te koop ALU-VELGEN voor nieuwe BMW 3-serie. ☎ 045-454532.

Mitsubishi LANCER 1.8 diesel, bwj. '85, kl. wit, vr.pr. f 1.350,-. Na 18.00 uur 045-258155. Wilhelminaplein 6, Schinveld.

MITSUBISHI Pajero TD, grijs kenteken, bwj. '86, wit, bull-bar, vraagpr. f 6.500,-. Tel. 045-442413.

Opel KADETT E stationwagen D, grijs kent. 09-'88, 130.000 km, div. extra's, vr. pr. f 6.500,-. ☎ 045-442413.

MITSUBISHI Tredia, bwj. '84, APK 4-'95, wit, 5-deurs, f 1.250,-. Tel. 045-221730.

Suppers vervoer vraagt CHAUFFEUR met groot rijbewijs voor vervoer van kranten 's nachts, als bijverdiensten. Info: 04405-3682.

Te koop prachtige MERCEDES 300 Diesel type 124, bwj. '86, div. extra's, vr.pr. f 18.750,-. Tel. 04492-5473.

Te koop VW GOLF II, bwj. '84, APK '95, nieuwe motor '89, zeer mooie auto, pr.n.o.t.k. Tel. 043-631258.

Te koop Opel OMEGA '87; Daihatsu Cuore '88; Sierra '88; Fiesta '85; Corsa '84; Galant '86; Escort '84; Citroën AX '88; Kadett '83; Honda '82. Autohandel De Kroon Anjelierstr. 123 A Heerlen. Telef. 045-213021.

HONDA CRX, bwj. '91, kl. rood, verl., vlg. en nwe. banden, dealer onderhouden, weinig km. 045-723868.

Te k. Ford SCORPIO GHIA 2.9, bwj. 1987, in zeer goede staat. 04406-13558.

VW PASSAT Variant, aut., '83, div. extra's. 045-[illegible]

STREETWAGEN [illegible] GTI, 16V, zwartmet., bwj. '90, leren inter. 17 inch velgen, alle opties. 045-[illegible]

Met bovaggarantie ANWB gekeurde auto's bij de Opel specialist. Kadett 1600 '89 autom. met stoelverw. '90 f 17.500,-; Astra stationcar diesel '93 f 27.500,-; Corsa '91 f 13.950,-; Corsa 1400 '90 f 12.950,-; Kadett stationcar diesel '91 f 8.250,-; Kadett 1800 '88 f 12.950,-; Vectra 16i 5-drs. '90 f 20.950,-; Astra 1600 '92 f 23.750,-; Omega 2.0 '87 f 10.750,-; Kadett Sedan 1600 '90 f 16.950,-; Kadett GSi 16V '90 f 23.950,-; Ford Sierra 2.0 '84 f 4.250,-; BMW 320-6 aut., '83 f 4.000,-; Fiat Uno 45 '89 f 6.900,-; Mazda 323 '86 f 5.900,-; Kadett 1300 '87 f 8.000,-; Kadett 1300 L '86 f 5.500,-; Ford Escort 1300 GL '85 f 4.750,-; Kadett stationcar diesel '88 f 6.900,-; Vectra automaat 5-drs. '89 f 19.950,-; Kadett 5-drs. '88 f 10.950,-; Suzuki Samurai '89 cabrio f 14.950,-. WEBER Autobedrijf Baanstr. 38 Schaesberg. Tel. 045-314175.

Te koop VW GOLF diesel bwj. '85, 5 versnell., [illegible] i.g.st. vr.pr. f [illegible] 045-[illegible] na 18.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. FIAT 127 bwj. '78, i.z.g.st., APK 7-'95, vr.pr. f 1.250,-. 045-[illegible]

Onderdelen/acc.

155 x 13 Nokia f 80,-
155 x 13 Uniroyal f 90,-
155 x 13 Vredestein f 85,-
165 x 13 Nokia f 90,-
175/70 x 13 Nokia f 100,-
185/70 x 13 Nokia f 100,-
195/60x15 Uniroyal f 145,-
Bandenprijzen incl. BTW, opleggen en balanceren.
Staat uw maat er niet bij; bel en informeer naar de prijs.
Verder ook alle maten 2e hands banden op voorraad.

FIRMA VAN DIJK
Autobanden, automaterialen.
Schrieversheideweg 93A, Heerlen. ☎ 045-225229.

Te koop 4 SPORTVELGEN, 5½Jx14, Ford Sierra / Escort, f 425,-. Tel. 045-425951.

Motoren

Te koop HONDA CB350 Four, 1974 en Yamaha [illegible] 045-752648.

Te koop HONDA Shadow 600, bwj. '92, kl. rood, f 11.500,-. Tel. 045-211762 na 18.00 uur.

Te koop SUZUKI GS softchopper, bwj. '8[illegible] pr. f 5.200,-. ☎ 045-45[illegible]

Te k. YAMAHA Vira[go] bwj. '93, km.st. 1.40[illegible] f 10.000,-. Tel. 045-75[illegible]

Te koop BMW R 75 '76, in nieuw staat. 045-223546.

Te koop LAVERDA bwj. '74, i.g.st., [illegible] f 5.500,-. ☎ 045-42005[illegible]

Mercedes 230E APK f 4.250,- inr. [illegible] motor mog. 045-32211[illegible]

Sloopauto's

Wij geven U de HO[OGSTE] prijs voor Uw auto, sl[oop-] schade-auto. 045-22577[illegible]

Te koop gevraagd sl[oop-] SCHADE-AUTO'S. sloperij Marxer: 045-72[illegible]

Te koop gevr. SLO[OP-] schade auto's, tev. verkoop gebr. auto[-onderdelen] A. Körfer, ☎ 045-2269[illegible]

Te koop gevr. scha[de-] oude sloopauto's. Te[l.] derd. Autosloperij K[ÖR]FER, 045-227377, triestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- en schadeauto's, m[et] waringsbewijs. Locht Kerkrade. ☎ 045-42342[illegible]

Voor Piccolo's zie verder pagina

Sphinx en Gustavsberg vullen elkaar prima aan

Eerste gunstige effecten sanitair-fusie zichtbaar

Vervolg van pagina 1

ASTRICHT – Ook met de roductie van nieuwe prokten blijkt het sanitaircon-n Sphinx Gustavsberg lanig in de roos geschoten hebben, dat het te merken is de winst. Verder werken de genoemde synergie-effecten n de fusie met Gustavsberg pr. Tot het positieve resul-t wordt ook de netto-winst rekend die Sphinx Gustavsg heeft behaald door eigen der ingekochte aandelen er van de hand te doen. Al-n dat al betrof een winst n 1,8 miljoen gulden.

den dit jaar voorspelde direcr J. van Vliet van Sphinx Gussberg al een krachtig herstel van vorig jaar ingeklapte winst. De e bedrijven ziet hij als bijzonder nplementair.
dukten die Sphinx levert (badnermeubelen, tegels en watertemen van Wisa), worden niet bij stavsberg gemaakt. Omgekeerd rden de Zweden bijvoorbeeld uchebakken en baden van acryl Sphinx tot nu toe voor veel meer d moest inkopen om met een 'tobadkamer' in de showroom te an.

zetmarkten

bruto omzet bedroeg 415 miln gulden wat een toename inld van 93,5 procent ten opzichte n het jaar daarvoor. Het bedrijfsultaat steeg met 83,3 procent ar 31,0 miljoen gulden. De invesingen bleven met 15,8 miljoen lden beneden de afschrijvingen n 21,1 miljoen, zo meldt Sphinx stavsberg.

t aantal uitstaande aandelen beide sinds 31 maart 1994 met 4,7 ocent mede ten gevolge van een kering van dividend in aandelen, overname van aandelen van KS in Soesterberg en door de opregeling voor werknemers.

roep

hinx Gustavsberg bestaat sinds fusie uit drie produktgroepen die men de 'Groep' worden genoemd. t betreft hier de groepen Kerasch Sanitair, Douches en Baden Speciale Produkten.

belangrijkste afzetmarkten zijn nelux, Duitsland, Frankrijk en andinavië. Het concern zegt prot te hebben gehad van het algene herstel in de bouwindustrie, het dat dat in Frankrijk en Scannavië pas zeer recent te bespeuren u zijn.

● *Blik in de vloertegelfabriek van Sphinx.*

Alanheri doet het iets beter

Van onze redactie economie

VENLO – Het nettoresultaat van Alanheri (internationale agrarische produktenhandel) is in de eerste negen maanden van dit jaar uitgekomen op f 1,3 miljoen. Vorig jaar was dat f 1,2 miljoen. Het bedrijfsresultaat steeg van f 4,5 tot f 4,6 miljoen.

De activiteiten in juli en augustus bleven achter bij normaal. Door de goede oogstverwachtingen en een minder goede afzet bleven de kopers in de sectoren zaden en peulvruchten zich terughoudend opstellen. Pas toen men zich realiseerde dat het effect van de zeer droge zomer zich laat vertalen in een lagere opbrengst van de gewassen nam de vraag toe. Van inhaalvraag was echter geen sprake, daar men nog over voldoende voorraad beschikte, aldus het bestuur in een toelichting.
In de sector cacao bleven ten gevolge van verlate oogsten de activiteiten achter bij die van vorig jaar. Dankzij de toeneming van de activiteiten in de sectoren zaden en peulvruchten heeft Alanheri de in juli en augustus opgelopen achterstand kunnen inhalen. Verwacht wordt dat de handelsactiviteiten zullen toenemen.

Koninklijke/Shell profiteert van hogere olieprijzen

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – De gestegen olieprijzen hebben Koninklijke/Shell Groep in het derde kwartaal van dit jaar geen windeieren gelegd. De netto-winst steeg, vergeleken met hetzelfde kwartaal van vorig jaar, met 1 procent tot 2.233 miljoen gulden, terwijl in het tweede kwartaal van dit jaar 'slechts' 1,8 miljard gulden werd verdiend.

De omzet van de Nederlands-Britse oliegigant groeide het afgelopen kwartaal met vier procent tot bijna 60 miljard gulden. Opgeteld bij de 4.573 miljoen gulden die in het eerste halfjaar netto overbleef, verdiende Shell dit jaar tot dusver 6.796 miljoen gulden. De chemie doet het nu beter en heeft de rode cijfers verlaten, zo meldt het bedrijf. Shell doet geen voorspelling over de winstontwikkeling in het vierde kwartaal van dit jaar.

Voortekenen

Maar alle voortekenen lijken gunstig voor het laatste kwartaal van dit jaar. Tegen de winter stijgt altijd de vraag naar brandstoffen en er is geen reden te veronderstellen dat dit nu niet het geval zal zijn. De olieprijzen zullen normaal gesproken dan ook eerder wat stijgen dan dalen. Alleen de vergadering van de olie-exporterende landen (Opec), later deze maand in Indonesië, zou hier nog als stoorzender op kunnen treden.
Bovendien wordt naar verwachting de miljardenverkoop van mijnbouwdochter Billiton aan het Zuidafrikaanse Gencor dit laatste kwartaal afgerond. Dat kan – weliswaar eenmalig – ook extra geld in het laatje brengen. Voor wat betreft de sector chemie is het concern ook wat optimistischer geworden dan enkele maanden geleden.

Koersdaling

In het derde kwartaal hebben vooralsnog de olieprijzen Shell een handje geholpen bij de nettocijfers: zij liggen nu ruim 2 dollar per vat van 159 liter (barrel) boven het niveau van een jaar geleden: ruwe olie (van 'Brent'-kwaliteit) levert tegenwoordig 16,70 dollar per barrel op, tegen bijna 15 dollar een jaar geleden.

Een procentje meer of minder, de effectenbeurs bleek gisteren niet erg gerust op de gang van zaken bij Shell. Het aandeel Koninklijke Olie moest in de ochtend al bijna twee gulden prijsgeven op 189,50 gulden in een markt die over de hele linie een half procent verloor. Later in de middag kwamen daar nog een paar dubbeltjes verlies bij voor Olie.

Analisten in Amsterdam vermoeden echter dat het meer om een speculatieve koersbeweging gaat dan om een serieuze koersdaling. De brutocijfers gaan immers wel de goede kant op en ook het vierde kwartaal belooft verdere verbetering.

Hema-klanten slaan in andere winkels 'alarm'

Van onze redactie economie

UTRECHT – De fabrikant van de onzichtbare 'Ultramax' beveiligings-labels in Hema-artikelen, moet zo snel mogelijk een eind maken aan het valse alarm dat argeloze 'Hema-gangers' bij andere winkels veroorzaken. De Utrechtse rechtbank heeft verder van de Amerikaanse leverancier Sensormatic (met een dochteronderneming in Bunnik) geëist geen Ultramax meer in Nederland op de markt te brengen zolang andere beveiligingssystemen worden ontregeld.

De Hema mag dus geen nieuwe Ultramax-systemen in gebruik nemen zolang de storingen niet uit de wereld zijn. Ultramax veroorzaakt vals alarm bij winkels met elektromagnetische beveiligingssystemen. Wie boodschappen doet bij de Hema loopt kans daarmee later in een volgende zaak het alarm in werking te stellen en als 'winkeldief' te worden aangehouden.

Zaken als Schoenenreus, Superdoe, Kruidvat, Bruna en zelfs de bibliotheek in Baarn worden moedeloos van de dagelijkse alarmbellen die argeloze klanten de stuipen op het lijf jagen.
De Hema sloot voor dertig miljoen gulden een contract af met Sensormatic om alle vestigingen van het Ultramax-systeem te voorzien. Het nog nieuwe systeem werkt met verborgen labels om winkeldieven te ontmoedigen. Alle gekochte artikelen worden bij de kassa in een grote bak gegooid, de zogenaamde bulk-deactivator, waar de labels met één druk op de knop gedeactiveerd worden. De klant verlaat de Hema ongestoord door de beveiligingspoortjes van Sensormatic.

Storing

Wie echter vervolgens met de Hema-spullen een volgende zaak binnenloopt, schrikt hevig van het alarm dat afgaat. De verborgen labels – niet meer actief maar nog steeds aanwezig – veroorzaken storing in de beveiligingssystemen van verschillende winkels. De gedupeerde leveranciers van deze apparaten zijn Knogo, een Nederlandse dochter van een wereldwijd operende Amerikaanse groep en Esselte Meto, een in Nieuwegein gevestigde Nederlandse dochter van een Zweedse beveiligingsgroep.
Tijdens het kort geding in maart van dit jaar vreesde Sensormatic dat de concurrentie de Amerikanen van de Europese markt wilde vegen. Speciaal voor het kort geding was de Amerikaanse directie naar Utrecht overgevlogen om de schermutselingen van dichtbij te volgen. Esselte Meto en Knogo betichtten op hun beurt Sensormatic van oneerlijke concurrentie. Klagende winkeliers werden overgehaald om ook maar het Ultramax-systeem te nemen waardoor de problemen de wereld uit zouden zijn.
De rechtbank dwong de partijen naar de onderhandelingstafel in een ultieme poging de technische problemen op te lossen. De concurrentie was zo groot dat de bedrijven niet vrijwillig om de tafel wilden. De onderhandelingen liepen deze zomer vast waarna Esselte de rechter alsnog vroeg uitspraak te doen. Sensormatic moet nu zo spoedig mogelijk zorgen dat het systeem geen storing meer veroorzaakt bij andere beveiligingssystemen.

munt uit

● Soda

Akzo Nobel en het Franse Rhône Poulenc schorten hun plannen op voor samenwerking op het gebied van soda. Eerder dit jaar kondigden beide concerns aan hun sodabelangen in Europa onder te brengen in één joint venture. Het samenwerkingsverband zou goed zijn voor een produktie van ongeveer 1 miljoen ton soda, waarvan Akzo Nobel eenderde voor zijn rekening zou nemen.

● Rodamco

Rodamco, het onroerend-goedfonds van de Robeco Groep in Rotterdam, heeft voor het eerst geld gestoken in een project in Berlijn. Gisteren is overeenstemming bereikt over de aankoop van een meerderheidsbelang van 67 procent in het zogeheten Ring-Center, een winkel- en kantorencomplex aan de Frankfurter Allee in het voormalige Oost-Berlijn. Rodamco betaalt hiervoor ruim 150 miljoen gulden.

● Bier

Heineken gaat vanaf volgend jaar bier per binnenschip vervoeren naar Rotterdam. Het gaat om het speciale exportbier, dat vanuit de Rotterdamse haven over de gehele wereld wordt getransporteerd. Bij de brouwerij in Den Bosch zal het bier vanaf volgend jaar in containers op binnenschepen worden gezet, die deze vervolgens afleveren bij ECT.

● Stijging

De detailhandel in voedings- en genotmiddelen boekte in het derde kwartaal van dit jaar 3,9 procent meer omzet vergeleken met hetzelfde kwartaal in 1993. In de overige detailhandel (non-food) daalde de omzet daarentegen met 2,5 procent.

● Technisch

Als er niet snel wat gebeurt, is er tegen het jaar 2000 een tekort van vele tienduizenden geschoolde werknemers in de technische sectoren. Als een eerste aanzet om dit rampscenario te voorkomen, wordt in januari volgend jaar een speciale commissie samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, de onderwijswereld en het ministerie van Economische Zaken. Deze commissie moet met name stageplaatsen voor jonge mensen in het bedrijfsleven creëren.

● Omo Power

Omo Power heeft zich hersteld van de negatieve publiciteit tijdens de introductie van het nieuwe waspoeder. „We zijn weer het tweede merk (na Ariel) in Nederland," aldus een woordvoerder van Unilever, fabrikant van het wasmiddel.

beurs

Overtrokken

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs is gisteren overtrokken gereageerd op de vrijwel onveranderde kwartaalresultaten van de Koninklijke/Shell Groep. Een verlies van f 2,30 op 189 noemden handelaren „absoluut buiten proporties."
De cijfers kwamen echter op een dag met een lusteloze stemming, zo werd de daling uiteindelijk verklaard. De omzet was echter met anderhalf miljoen stuks of f 300 miljoen aan de hoge kant.
Het hoofdfonds stond niet alleen met zijn gedrukte stemming, want de hele beurs was aan de zwakke kant. Het verlies van de AEX-index viel per slot van rekening nog mee. Op 410,74 bedroeg de achteruitgang 0,8 punt. Eerder op de dag keek men nog tegen een verlies van ruim 2 punten aan.
Elders op de hoofdmarkt viel Polygram f 1 terug naar f 75,40 en moeder Philips f 0,60 naar f 53.50. Chemiegigant Akzo raakte f 1 kwijt op f 203,40; DSM was echter f 0,60 hoger op f 141,30. Eveneens aan de vaste kant lag het kopieerbedrijf Océ-Van der Grinten met f 2,20 winst op f 74,40.
KPN die enige tijd op een nieuwe topkoers van f 55,50 stond, hield van deze winst maar een dubbeltje over op f 55,20. Al dagen staat het fonds tegen de barrière van f 55 à f 55,50 aan te hikken, maar hier ligt kennelijk een flinke weerstand. Analisten houden rekening met een verdere koersstijging als deze weerstand eenmaal is doorbroken.

Op de lokale markt was voor Van der Giessen-De Noord een winst weggelegd van f 2 op f 63,20. Opmerkelijk was een verlies van f 0,70 voor het keramiekfonds Sphinx Gustavsberg ondanks een zeer fors gestegen halfjaarwinst.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	61,90	62,10
Aegon	106,70	106,20
Ahold	51,10	50,70
Akzo Nobel	204,40	203,40
Bols Wes. c.	33,40	33,30
CSM cert.	68,20	68,30
Dordtsche Petr.	201,00	198,60
DSM	140,70	141,30
Elsevier	16,90	16,90
Fokker cert.	14,90	14,90
Fortis Amev cert.	72,80	74,60
Gist-Broc. cert.	44,90	44,60
Heineken	248,80	247,90
Hoogovens nrc	80,70	81,00
Hunter Douglas	77,30	77,20
ING c.	79,40	79,90
KLM	47,60	47,30
Kon. KNP BT	49,70	49,70
Kon. Olie	191,30	189,00
KPN	55,10	55,20
Nedlloyd	55,70	55,70
Océ-v.d.Gr.	72,20	74,40
Pakhoed cert.	46,00	46,00
Philips	54,10	53,50
Polygram	76,40	75,40
Stork	44,50	44,50
Unilever cert.	200,90	200,90
Van Ommeren nrc	45,90	46,70
Ver.Bezit VNU	180,70	181,70
Wolters-Kluwer	120,60	120,50

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 62,00 (62,10)
Ahold 50,70 (50,70)
Kon. Olie 188,80-189,50 (189,00)
Philips 52,60-53,60 (53,50).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	82,00	81,30
ABN Amro pref.	59,60	59,30
ABN AmroHld.prf.c.	6.23	6,22
ACF-Holding	36.20	36,20e
Ahrend Groep c.	153,00	155,90
Alanheri	37,20	37,20
Ant. Verff.	430,00	435,00
ARTU Biologicals	3.60	3,60
Asd Options Tr.	21,30	21,30
Asd. Rubber	2,55	2,50e
Atag Hold. cert.	111,00	111,50
Athlon Groep	70,00	69,80
Athlon Groep nrc	66,90	66,90
Aut.Ind.R'dam	119,00	119,00
Ballast Nedam c.	71,70	71,10
BAM Groep	106,50	107,00
Batenburg	150,00	150,00
Beers	190,00	189,50
Begemann Groep	33,40	32,60
Belindo	280,00	280,20
Besouw Hold.	33,80	33,80
Blydenst.-Will.	28,50	29.00
Boer De Winkelb.	71,00f	71,00f
Borsumy Wehry	27,20	26,30
Boskalis cert.	36,10	36,20f
Braat Beheer	24,60	24,40
Breevast	8,80	8,60
Burgman-Heybroek	1370,00b	1380,00
Calvé-Delft cert.	1395,00	1390,00
Calvé-Delft pref	885,00	885,00
Cap Volmac	24,50	24,30
Ceteco Hold.	43,00	42,30
Cindu Intern.	102,00a	102,00a
Claimindo	279,00	279,70
Content Beheer	28,50	28,80
Credit LBN	41,70	41,70
Crown v.G. cert.	146,00	146,00
CSM	66,80	68,30
De Drie Electr.	15,30	15,30
Delft Instrum.	23,30	23,10
DICO Intern.	69,10	69,10
Dorp-Groep	34,80	35,40
Draka Holding	40,30	40,30
Econosto	21,50	21,20
EHCO KLM Kleding	36,50	36,50
EMBA	192,00	194,00
Eriks Holding	119,30	120,00
Flexovit Int.	87,50	87,50
Frans Maas cert.	53,00	53,00
Free Record Shop	29,00	29,00
Fugro cert.	34,70	34,60
Gamma Holding	92,30	93,50
Gamma pref.	6,00	6,00
Garzarelli $	10,00	-
Gelderse Pap.	83,80	83,50f
Getronics	53,50	54,10
Geveke	34,30	34,30
Giessen-de N.	61,20	63,20
Gouda Vuurvast	70,20	70,20
Goudsmit	29,60	29,60
Groenendijk	29,50	29,20
Grolsch cert.	54,80	54,70
Grontmij	63,40	63,30
GTI-Holding	156,00	156,00
Hagemeyer	138,70	139,90
HAL Trust B	16,20	16,20
HAL Trust Unit	16,20	16,20
HBG	275,00	273,50
Heijmans	60,20f	59,90
Heineken Hold. A	224.00f	223.60
Helvoet Holding	28,00	28,00
Hes Beheer c.	19.80	19,70
Hoek's Mach.	77,70	77,70
Holl. Colours	87.50	86,70
Holl. Ind. Mij	63,50	63.50
Holl.Sea S.	0.35	0.36e
Hoop Eff.bank	7,30	7.40
Hunter D.pref.	1,95	1,95
IHC Caland	43,20	43,40f
ING	7,11	7,09
Inter/View Eur.	6,50	6.50
Internat.Muell.	93,50	94,80
Kühne+Heitz	35,80	35,80
Kas-Associatie	63,80	63,80
KBB	107,70	106,70
Kempen & Co	14,60	14,50e
Klene Holding	133,70	133,70
Kon. Sphinx Gust.	56,30	55,60
Kon.KNP BT c.pref.	7,57	7,57
Kondor Wessels	44,00	44,70
Koppelpoort	417,00	417,00
Krasnapolsky	144,50	144,50
Landré & Gl.	47,50	47,00
LCI Comput.Gr.	4,05f	4,00
M.Enim OB-cert.	86,00	85,00
Macintosh	42,00	41,40
Management Share	1,35	1,35
Maxwell Petr.	203,00	202,00
Moeara Enim	1650,00	1640,00
Moolen Holding	43,20	43,00
Mulder Boskoop	35,00	35,00
Multihouse	2,30f	2,20e
Naeff	485,00	485,00
NAGRON	89,10	89,10
Nat. Inv. Bank	130,80	130,60
NBM-Amstelland	18,50	18,50
Ned.Part.Mij	51,10	50,90
Ned.Springst.	6550,00	6550,00
NEDAP	60,00	60,20
Nedcon Groep	38,70	38,80
Nedschroef Hold.	74,90	74,90
Neways Electr.	11,80	11,80
Nijv.-Ten Cate	83,50	84,00
NKF Holding	215,50	215,50
Norit	18,90f	18,80e
Nutricia VB cert	91,50	91,50
OPG cert.	43,80	43,90
Orco Bank cert.	61,60	61,70
Ordina Beheer	20,80	20,80
OTRA	282,00	285,00
P & C Groep	91,50	91,50
Philips Electr. d'95	0,10	-
Pie Medical	7,70	7,80
Pirelli Tyre	11,50f	11,50f
Polynorm	176,00	177,00
Porc. Fles	24,00	24,00
Randstad	88,10	88,80
Reesink	119,00	117,00
Rood Testhouse	3,20	3,20
Rothmans Int.	4,10	4,15
Roto Smeets Boer	41,30	41,00
Samas Groep	58,50	59,00
Sarakreek	4,80	4,90f
Schuitema	1895,00	1895,00
Schuttersveld	42,90	42,50
Simac Techniek	18,80	18,80
Sligro Beheer	86,80	86,70
Smit Intern.	42,00	42,00
Smit Trafo c.	45,10	45.60
St.Bankiers c.	17.00	17,00
Stad Rotterdam c.	36,00	36,90
Telegraaf De	192,10	192,10
Textielgr.Twente	71,80	71,80
Tulip Computers	16,80	16,70
Tw.Kabel Holding	211,50	208,00
Ubbink	59,00	58,90
Union	25,10	25,40
Vereenigde Glas	554,00	555,00
Vilenzo	43,00	43,00
Volker Stevin	86,70	87,10f
Vredestein	13,50	13,60
Wegener	119,00	119,00
Welna	50,00	48,50
West Inv.F. wb	61.50a	61.50a

Beleggingsinstellingen

A'dam EOE Ind. F.	450,00	448,00
ABF	112,50	112,50
ABN Amro A.in F	82,70	83,00f
ABN Amro Aand.F.	95.90	96,00
ABN Amro Amer.F.	70,70	70,80
ABN Amro Eur. F.	86,20	86,00
ABN Amro Far E.F.	75,80	75,30
ABN Amro L.Gr.F.	182,70	182,70
ABN Amro Neth.F.	117,80	116,80
ABN Amro Obl.Grf.	199,40	199,60
ABN Amro rent.div	154,90	155,10
Aegon Aandelenf.	45,20	45,50
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,60	30,60
Alg.Fondsenbez.	250,60	249.40
Alliance Fund	7,60e	-
Alrenta	229,20	229,80
Amvabel	88,30	89,20
Asian Cap.F.$	61,50	61,70
Asian Select. F.	104,50	104,90
Asian Tigers F.	111,20	110,90
ASN Aandelenf.	51,90	52,50
Austria Global	1223,00	1223,00
Austro Hung. F.	7,60	7,60
AXA Aand.Int.	76,50	76,70
AXA E&L Belegg.1	94,00	95,10
AXA E&L Belegg.2	93,30	93,90
AXA E&L Belegg.3	117,70	117,70
AXA E&L Belegg.4	87,00	87,60
AXA E&L Kap.Rente	118,20	118,60
AXA Obl.Ned.	76,40	76,60
Bemco RentSel.	62,40	62,60
Bever Holding	4,70	4,70
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Capa City Realty	1,40f	1,30e
CL Aandelenfonds	95,30	95,80
CL Liq.Groeifonds	102,40	102,30
CL Obl.Dividendf.	103,20	103,80
CL Obl.Waardef.	121,70	121,90
Comm.Argeus F.	86,90	86,90
Comm.Benacus F.	89,50	89,50
Comm.Cea F.	91,60	91,50
CuMPreferent F.	106,70	106,70
Delta Ll.Dollarf.	52,00	52,20
Delta Lloyd ECU	54,00	54,00
Delta Lloyd Inv.	38,30	39,20
Delta Lloyd Mix	72,30	73,00
Delta Lloyd Rent	59,60	59,60
Donau Fonds	28,50	28,50
DP America Gr.F.	35,70	35,70
EGF Investm.	155,00	155,00
EMF Rentefonds	83,00	82,90
EMS Growth Fund	102,80	103,00
EMS Income Fund	91,10	91,50
EMS Offsh. Fund	100,10	100,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	-
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,00	-
Envir.Growth F.	41,50	41,50
Esmeralda part.	37,50	37,80
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
Euro Growth Fund	60,10	59,50
Euro Spain Fund	8,20	-
Far East Sel.F.	79,00	79,00
GAF Am.Liq.F. ecu	1,52	1,53
GAF Am.Obl.F. ecu	1,77	1,78
GAF Bfr.Liq.F. bfr	1056,50	1056,70
GAF DM Liq.F. ecu	1,61	1,61
GAF DM Obl.F. ecu	1,57	1,58
GAF Eng.Aandf. ecu	2,11	2,11
GAF Eng.Liqf.ecu	1,25	1,25
GAF Eng.Oblf.ecu	1,33	1,33
GAF Eur.Aandf.ecu	2.24	2,24
GAF Eur.Oblf.ecu	2.19	2,20
GAF Gl.Managf.ecu	2,51	2,51
GAF Jap.Aandf.ecu	1,12	1,12
GAF Jap.Liqf.ecu	1,63	1,63
GAF Jap.Oblf.ecu	1,74	1,74
GAF N-Am. Aandf.ecu	2,25	2,25
GAF V.Oost.Aandf.ecu	3,25	3,25
German City Est.	33,50	33.00
Gim Global	56,00	56,00
Groeigarant	1,37	1,38
Holl. Eur. Fund	59,50	59,50
Holl. Obl.Fonds	132,00	130,50
Holl. Pac. Fund	136,50	136,50
Holl. Sel.Fonds	97,80	97,80
Holland Fund	90,00	90,30
Hooge Huys Hypf.	125,60	125,00
INB Bnk Verre Oost.	45,70	45.70
ING Bnk Dutch F.	61,70	61,60
ING Bnk Geldm.F.	61,19	61,20
ING Bnk Glob.F.	52,80	52,80
ING Bnk Oblig.F.	32,70	32,80
ING Bnk Rentegr.F	128.30	128,60
ING Bnk Spaard.F.	103,85	103,86
Interbonds	488,00	489,00
Intereffekt 500	27,50	27,50
Intereffekt wt	26,30	25,70
Intereffekt Yen Value	81,50	81,50
Investa part.	82,50	83,00
IS Himal.Fund $	17,70	17,70
Jade Fonds	206.00	209.00
Jap.Convertible.F.	50.00	50,00
Jap.Ind.Alpha F.	7550,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5420,00	-
Japan Fund	19.30	19,30
Korea Pac.Tr. $	13,70b	-
Latin Am.Eq.F.	102,50	103,00f
Leveraged Cap	59,70	60,00
Liquirent	54,60	54,60
Mal.Capital F.$	16,10	16,00
Mees Obl.Div.F.	114,50	114,50
Mexico Income F.	19,20	19,20
Mondibel	76,50	76,80
Nat.Res.Fund	76,30	76,40
New Asia Fund	10.60	10,70
Nomura Warr. F.	0,19	0,20a
OAMF Rentefonds	11,35	11,50
Obam, Belegg.	311,00	311,40
Ohra Aand.F.	63.70	64,40
Ohra Liq.Grf.	54.20	54,20
Ohra Obl.Df.	54.40	54,70
Ohra Obl.Grf	55,00	55,10
Ohra Onr.G.F.	58,20	58,70
Ohra Totaal F.	57,80	58,20
Orange Fund	27,90	27,90
Pac.Dimensions	31,00	31,10
Pac.Prop.Sec.F.	45,00e	45,00
Pierson Rente	128,00	128,30
Pitcher	45,70	45,70
Postb.Aandelenf.	56,90	57,10
Postb.Beleggf.	57,40	57.40
Postb.Obl.f.	49,10	47,60d
Postb.Verm.gr.f.	59,90	59,80d
Rentalent Bel.	168,50	169,00
Rentotaal NV	38,30	38,50
RG Aand.Mixfund	59,50	59,90
RG America F.	136.90	137,50
RG Divirent F.	53.50	53.50
RG Europe F.	125.60	127,10
RG Florente F.	129,30	129,40
RG Hollands Bezit	97,60	97,90
RG Nettorente F.	105,30	105,30
RG Obl.Mixfund	61,00	61,30
RG Pacific F.	140,30	140,80
RG Rente Mixfund	63,50	63,60
Robeco	112,70	112,80
Rodamco	50,80f	50,80
Rodamco Ret.Ned.	100,40	100,30e
Rodin Prop.$	68,00	-
Rolinco	115,20	115,80
Rolinco cum.p	90,00	90,00
Rorento	82,00	82.30
Schrod.Int.Pr.F	28,20	28,30
Sci/Tech $	15,30	14,90
Suez Gr.Fund	50,80	50,80
Suez Liq.Grf.	200,80	200,80
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	246,00	247,50
Tolsteeg, Beleggmij	352,00	352,00
Trans Eur.Fund	90,00	89,70
Transpac.F.	347,00	347.00
Uni-Invest	19,30	19.30a
Unico Inv.Fund	68.70	68,70
Unifonds DM	32,50	32.50
Vaste Waard.Ned	53,50	53,50
VastNed	105.00e	104,50
VHS Onr. Mij	4.70e	4,70e
VIB NV	44.00	44,10e
VSB Aand.F.	99.60	99,90
VSB Mix Fund	61,20	61,40
VSB Obl.Groeif.	108,10	108,60
VSB Rente Fonds	100.00	100,40
WBO Intern.	67.80	68.20
Wereldhave NV	95,30	95,50
World Prop.F.	68,80e	68.90
ZOM Florida F. $	32,80	32,80
Zonnespectrum	9,10	9.10

Parallelmarkt

IPNA 3 nrc	337,00a	-
Melle, van nrc	104,70	105,00
Pan Pac. Winkel	3,90	3,90

Wall Street

allied signal	33 ¾	33 ¾
amer.brands	33 ⅞	33 ½
amer.tel.tel	54 ½	54 ½
amoco corp	61 ⅝	61 ¼
asarco inc.	28 ¼	27 ⅝
bethl. steel	17 ⅞	17 ⅞
boeing co	44 ¼	44
can.pacific	15 ¼	15 ⅛
chevron	42 ½	41 ¾
chiquita	13 ⅜	13 ¼
chrysler	45 ½	45 ¾
citicorp	45 ⅝	45 ⅝
cons.edison	24 ⅞	24 ¾
digit.equipm.	31 ½	30 ⅝
dupont nemours	55 ¾	55 ⅜
eastman kodak	47	46 ⅛
exxon corp	60 ¼	59 ¾
ford motor	28 ⅜	28 ⅝
gen. electric	48 ¾	48 ¾
gen. motors	38 ¾	38 ⅞
goodyear	35 ⅜	35 ⅜
hewlett-pack.	99 ¼	98 ⅞
int. bus.mach.	74	72
int. tel.tel.	85 ¼	85 ⅜
klm airlines	27 ⅞	27 ⅜
mcdonnell	136 ⅞	139
merck co.	36 ⅞	37 ⅛
mobil oil	83	82 ⅛
omega financ.	24 ½	25 ⅜
philips	31 ⅜	30 ⅝
royal dutch	110 ⅜	109 ⅝
sears roebuck	48 ⅞	51 ⅝
sfe-south.pac.	16 ⅛	16
texaco inc.	61 ⅛	60 ¾
travelers	33 ⅜	33 ⅜
united techn.	61 ¼	60 ⅛
westinghouse	13 ¾	13 ¾
whitman corp	16 ⅞	16 ⅞
woolworth	15 ⅜	15 ⅜

Advieskoersen

amerik.dollar	1,645	1,765
austr.dollar	1,22	1,34
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,200	1,320
deense kroon (100)	27.10	29,60
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	35.10	37,60
franse frank (100)	31,10	33,85
griekse dr. (100)	0,63	0,80
hongkong dlr.(100)	18,50	22,50
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	9,85	11,55
jap.yen (10.000)	171,50	177,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,62	16,12
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0032	0,0059
zuid.afr.rand	0,40	0,55
zweedse kr. (100)	21,85	24,35
zwits.fr. (100)	131,00	135,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,71075-1,71325
antill.gulden	0,9500-0,9800
austr.dollar	1,2870-1,2970
belg.frank (100)	5,4465-5,4515
canad.dollar	1,26025-1,26275
deense kroon (100)	28,625-28,675
duitse mark (100)	112.1250-112,1750
engelse pond	2,7485-2,7535
franse frank (100)	32,605-32.655
griekse dr. (100)	0,6785-0,7785
hongk.dollar (100)	22,0450-22,2950
ierse pond	2,6980-2,7080
ital.lire (10.000)	10,895-10,945
jap.yen (10.000)	175,350-175,450
nwzeel.dollar	1,0570-1,0670
noorse kroon (100)	25,625-25,675
oostenr.sch. (100)	15,9275-15,9375
port. escudos (100)	1,0790-1,1190
spaanse pes. (100)	1,3410-1,3510
zweedse kr. (100)	23,405-23,455
zwits.frank (100)	133,725-133,775
e.c.u.	2,1310-2,1360

Indexen

cbs koersindex	275.70	274,70
EOE-index	411.54	410.74
Dow Jones	3821,99	-9,76

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	
FOR	c apr	80,00	308	1,50	2.20
FOR	c jul	80,00	235	1.70	2.60
FOR	p jan	70,00	306	1.50	0.80
abn amro	c nov	62,50	325	0.50	0.40
abn amro	c jan	60,00	843	3.60	3.50b
abn amro	c jan	62,50	444	2.00	2.10
abn amro	c jan	65,00	188	1.00	1.00
abn amro	c apr	62.50	596	3,60	3.50b
abn amro	p jan	60.00	297	1,30	1.20
aegn	c jan	105.00	220	5.00	4.90
aegn	c apr	110,00	222	4.60	4.40
ah	c apr	55,00	442	1.30	1,10
bgg	c feb	30.00	200	6.00a	5,00
d/fl	c nov	170,00	289	2,00	2,30
d/fl	c dec	170,00	212	2.80	3,50
d/fl	c sep	170,00	221	7,20	7,00
d/fl	p dec	170,00	211	1.65	1,40
eoe	c nov	410,00	867	4,60a	3,80
eoe	c nov	415,00	306	2.00	1.60
eoe	c dec	410,00	402	9.50	8,70
eoe	c o97	410,00	902	56,20	54.50
eoe	p nov	405,00	310	1,50	1,40a
eoe	p nov	410.00	591	2,90	2,90a
eoe	p dec	385.00	260	1.10a	1.00
eoe	p okt	420.00	250	25.00a	24.30
eoe	p o97	410.00	1340	24.60	25.90
hoog	c jan	75.00	193	8.30a	8.40
hoog	c jan	85.00	305	3,20	3.10b
hoog	c apr	90,00	252	4.20	4.00
ing	c jan	80,00	608	2.70	2.80
ing	c jan	85,00	289	0.90a	1.00
ing	c apr	85.00	308	2.50	2.60
ing	c apr	90.00	1095	1.30	1,30
nut	c nov	95.00	372	2.20	2,00
nut	c feb	90,00	204	8.50	8.50
nut	p feb	80.00	273	2,10	2,00
olie	c nov	190,00	773	3,50	1,70
olie	c jan	200,00	225	3,30	2,10
olie	p nov	185,00	232	0,50	0,60
olie	p nov	190,00	234	1.40	2.50
olie	p jan	185,00	202	2,20b	2,90a
olie	p jan	190.00	318	3.90	4.90
phil	c jan	55,00	292	2.30	2,10
phil	c okt	20.00	223	34.80a	33.90
phil	c o96	25.00	225	30.00	29.20
phil	p nov	55.00	326	1.20	1.70
top5	c nov	760.00	244	5.50	3,40
top5	c nov	780.00	213	1.20	0.90
unil	c nov	205.00	505	1.20	1,00
unil	p nov	195.00	359	0.90	1.00

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,880-21,480, vorige 20,640-21,240, bewerkt 23,080 laten, vorige 22,840 laten. Zilver onbewerkt 245-315, vorige 245-315, bewerkt 360 laten, vorige 360 laten.

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto·Info

Auto·Info

De mooiste grenen ... keus volgens VT... en Ariadne vindt u b... Antiek Simpelveld ... 64. Telef. 045-44... gen restauratie en ... Maandag gesloten ... dag koopavond.

Brokken KLOKK... Telef. 045-742215.

Wij betalen de hoog... voor al uw oude M... Gebr. Swinkels, B... Heerlen. 045-422025.

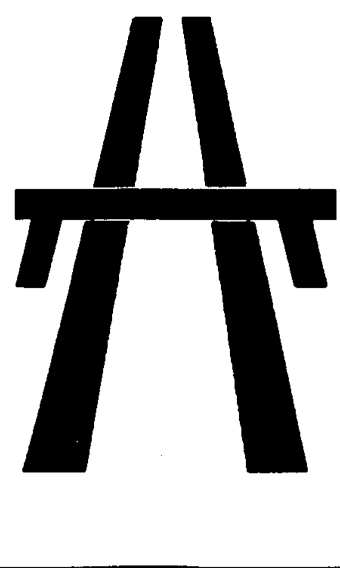
Voor heel Limburg snel gebeld, vlug ... goed betaald. Wij ... SEXBOEKJES: Ca... verteen, Tuk en ... duurdere en bijzond... den. Nozie Boek, ... laan 8 (achteringang) ... 04454-68409. Bel nu e...

De hoogste prijs v... oude METALEN. ... Papier en Metaal ... Peppersjans 38, He... de. Tel. 045-212913.

Mooi KERSTKADO, ... te koop. Telef. 045-2172...

NOVEEN St. Clara. ... rijk. Vraag alleen ... dingen. Bid 9 dag... Wees Gegroet bij ee... dende kaars, ook al... geen zin in heeft. V... dingen die vast en... lijken om verhoord te... den en iets wat u te... ligt. Laat de negende ... kaars geheel opbrand... publiceer dit bericht. ... wat u vroeg. J.L.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Eerste exemplaren volgende maand bij dealers

Nieuw tijdperk voor Skoda met Felicia

DOOR PETER FOKKER

● *De opvolger van de Skoda Favorit.* Foto: GPD

Met een simplistisch disco-dansje introduceerde Skoda zijn nieuwe model Felicia. 'Here comes new Skoda, new Skoda century' schallen jonge stemmen, als om een wedergeboorte aan te kondigen van het merk dat volgend jaar een eeuw bestaat. Voor ons land hoopt importeur Pon Mobiel zeker op een nieuwe start. De opvolger van de Favorit zal de gedaalde verkopen doen verdubbelen, luidt de verwachting.

Toen in 1988 de Skoda Favorit zijn debuut beleefde op de Amsterdamse AutoRAI betekende dat een radicale omslag. Een moderne, voorwielaangedreven auto met door het Italiaanse Bertone ontworpen carrosserie was een enorme stap vooruit tegenover de archaïsche voorganger met motor achterin. Die stap maakte Skoda zelfstandig. Later volgde de technische overname door Volkswagen, al kregen de Duitsers niet meteen een meerderheid in aandelen. De Felicia, die op de komende AutoRAI zijn tentoonstellingsdebuut maakt, is het eerste onder VW-beheer ontstane model en daarom weer een belangrijke stap.

Juist voordat de AutoRAI begin februari opent start de levering van de Felicia, over een maand krijgen dealers de eerste exemplaren om aan klanten te tonen. De ontwikkeling van deze Favorit-opvolger kostte naar internationale begrippen een schijntje: zestig miljoen Duitse Marken. Het trof voor Skoda pijnlijk dat het VAG-concern de laatste tijd krap in het geld zat, en bovendien een andere dochter (Seat) krachtig moest sponsoren. Dat weerspiegelt de Felicia, waarin niet veel meer is te zien dan een flinke facelift tegenover de voorganger.

Motoren

Van buiten bezien heeft de Felicia dezelfde passagierscabine als een Favorit, gemoderniseerd met een rondere voor- en achtersteven. Technisch is er voor het moment weinig nieuws onder de zon. De eerste zendingen Felicia's beschikken over haast dezelfde motor en wielophanging als de Favorit had. Pas in de loop van volgend jaar komen een 1,6 liter (55 kW/75 pk) en een 1,9 diesel uit de Volkswagen-magazijnen. Nog later worden de Favorit pickup en stationcar vervangen.

Toch is er veel gedaan om de Felicia te actualiseren. Er zit een geheel nieuw, mooier afgewerkt en modern ogend interieur in. Met voorzieningen als in hoogte verstelbare veiligheidsgordels en versterkingsbalken in de portieren. De afwerking, waaraan onder VW-bewind al veel verbeterde, boezemt nogmaals meer vertrouwen in doordat de Felicia zich netjes rammel- en trillingsvrij toonde. Onder kritische omstandigheden, want het Tsjechische wegennet verrast regelmatig met gemene kuilen en drempels.

Bescheiden

Op korte termijn zullen moderne geneugten zoals airbags, airco, ABS en gordelspanners als extra geboden worden. Nergens wordt evenwel stuurbekrachtiging genoemd, die bij parkeren toch zeker wenselijk is. Voor het overige mag het rijgedrag van de Felicia alleszins draaglijk heten. De vering biedt geen toppunt van comfort, maar werkt allicht harmonieus en niet stoterig. De stoelen zijn goed, alle bedieningsorganen zijn overzichtelijk en goed binnen bereik geplaatst. In bochten doen zich geen onaangename verrassingen voor, alleen maakt de auto al vanaf vrij bescheiden tempo de bocht een stukje ruimer dan de bestuurder vraagt.

Modernere motoren zouden de Skoda wel goeddoen. De 1,3 liter van eigen ontwerp laat zich nogal horen. De versies met 40 en 50 kW (54/68 pk) hebben nu beide brandstofinjectie. Ondanks dat ze bereidwillig op toeren komen heeft de sterkste variant er al een hoop werk aan om de Felicia op gang te houden. In de vierde versnelling wordt het precair met de inhaal-acceleratie, in de wat stug inschakelende vijf blijft haast niets over. Een met 90 kg toegenomen massa van de auto zal daaraan niet vreemd zijn. Dit gewicht onderstreept wel dat een Felicia zwaarder en steviger gebouwd is dan de Favorit.

Tsjechische voorbijgangers keken hun ogen uit op dit nieuwe technisch wonder. Een gepensioneerde Favorit-eigenaar: 'Gisteren zag ik de reclame. Prachtige auto, maar hij kost 209.000 Tsjechische Kronen, veertigduizend meer dan ik vorig jaar voor mijn Favorit betaalde. Daar ben ik heel tevreden mee, hoor. Deze nieuwe kan ik niet betalen van mijn pensioentje, 4000 Kronen per maand.'

Even snel rekenen. Een Kroon is zeven cent. Deze brave borst leeft van 240 gulden per maand. Een Felicia zou hem ruim veertien mille kosten, twintig procent meer dan de vorige Skoda. Beschaamd zwijgen over onze eigen rijkdom is het enig passende. Bij ons zal de Felicia geen twintig procent duurder worden, al lijkt het dat de prijs nauwelijks meer onder de 21 mille kan blijven. Wat dicht onder de prijs van VW's eigen nieuwe Polo. Want wij kunnen er wel een mille of drie extra tegenaan gooien bij de keus van een nieuwe auto.

● *De sportieve BMW 328i.* Foto: GPD

Legende herleeft met BMW 328i

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Met de Roadsters 328 wist BMW in de autorensport medio 1930 menig concurrent achter zich te laten. Of dat nu met het herleven van die legende in de BMW 328i motorisch gezien ook het geval zal zijn, moeten we afwachten.

Het sportief dynamische karakter van de 2.8 ltr motor moet blijken uit het vermogen en flink wat toename van het koppel bij weinig toeren. De Beierse firma nam de aloude 2.5 ltr zescilinder onderhanden om deze multiklepper naar 2793 cc op te schroeven. Was het kleinere blok nog van gietijzer, ditmaal voldoet enkel het mooie materiaal aluminium. Het weegt minder en zorgt voor een mooiere loop.

De BMW 328i, die over twee maanden als sedan, coupé en cabrio te koop is, is vergeleken met de 325i bijna één seconde sneller op de sprint naar 100 km/u. Hij kan echter ook kalm aan zijn werk doen, dan kom je ook in de buurt van het gunstiger gemiddelde van 1:11,8. Met een vermogen van 193 pk en een van 245 Nm/4200 tr naar 280 Nm/3950 tr toegenomen koppel weten de cijferaars dat hier een rustige toerenmotor staat.

BMW levert de 328i sedan vanaf f.86.750,- en de meest luxe versie is de cabrio Executive van f.112.950,-. Standaard hebben de auto's twee airbags, ABS, elektrisch bediening van sloten, voorste zijruiten en buitenspiegels, hoogteverstelling linkerstoel, lichtmetalen wielen en mistlampen voor en achter.

● *De nieuwe versie van de Maserati Quattroporte.* Foto: GPD

Maserati Quattroporte: moderne sportwagen

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Maserati Quattroporte, kost wel een paar duiten, maar menig liefhebber heeft die er wel voor over. De naam alleen al zegt in de autowereld genoeg, de klank van exclusief design en top-techniek uit Italië. Van een razendsnelle driftig uitziende Shamal tot de elegante sportwagen die de Quattroporte is, Maserati weet tussen die uitersten steeds de juiste nuance te treffen.

Met de recent nieuw vormgegeven ruimzittende 455 cm. lange auto zet het merk een traditie in stijl voort. De luxe sedan wordt in ons land aangeboden met een 2.8 ltr V6 motor van twee turbo's. Dat smakelijk lichtmetalen 'blokje' levert 287 pk, goed voor een niet onaanzienlijk koppel van 413 Nm bij slechts 3500 tr.

De fabrikant uit Modena zorgt uiteraard voor een verfijnd onderstel waarop een uitgebalanceerd toch nog compacte carrosserie is gezet. De achterzijde heeft jammer genoeg wat Mercedes trekjes, wel apart is de schuin oplopende lijn van de achterwielkasten. Ontwerper Marcello Gandini zet voor de verwende en superieur professionals een bijzondere Quattroporte neer.

Uiteraard is in deze klasse een prijs van f.175.000,- geen al te grot bezwaar. Dan moet echter wel alles inclusief zijn, daar zorgt de importeur van Maserati voor. Alarm, drie jaar garantie met gratis halen/brengen, airco, ledere bekleding, ABS, airbags, viertraps automaat, CD-speler en afleveringskosten, het wordt allemaal geboden. Ook een top van 255 km/u en van 0-100 km/u in 5.9 seconden zal wel aanspreken.

Kia's Sportage komt er wel

DOOR PETER FOKKER

Bescheiden maar vasthoudend timmert het Koreaanse Kia in ons land aan de weg. Een jaar na introductie van het merk zijn er zo'n duizend auto's op de weg gebracht en begint het gamma meer vorm te krijgen. Na de Sephia sedan en Besta bestelwagen is nu de al vaak getoonde vrijetijdsauto Sportage officieel leverbaar. Een aanwinst, want hiermee krijgt Kia een interessant en karakteristiek model in huis.

Het past in de tijdgeest dat de importeur deze auto niet als terreinwagen aanprijst, maar als multifunctioneel voertuig. Tegelijk een goed ogende zakenauto, handige gezinswagen en vrijetijdsauto die overal kan komen. Reclame maken is nog iets anders dan auto's maken, doch de Kia Sportage werd wel degelijk ontworpen op een karakter dat met de voorgaande beschrijving overeen komt. Vloeiende carrosserielijnen geven de Sportage een representatief voorkomen, met als functioneel voordeel een alleszins gematigd windgeruis bij snelwegtempo. De Sportage staat op een vrij lange wielbasis van 2,65 meter, maar is door zijn korte neus en achtersteven bepaald niet onhandig groot. De binnenruimte ligt op het niveau van een middenklasse auto.

Brommerig

In technisch opzicht volgt de Sportage wel het terreinwagenrecept. Hij heeft een apart balkenchassis, inschakelbare vierwielaandrijving en lage terreinoverbrenging, en op gewone wegen aandrijving via een starre achteras. Schroefvering rondom zorgt voor heel bevredigend veercomfort, op de hoeken van de auto geplaatste wielen dragen bij aan een handzaam stuurgedrag zonder ongebruikelijke reacties. De sterk bekrachtigde besturing geeft weinig gevoel in het stuur, zodat een sportieve rijstijl de Sportage niet erg ligt. Eerst kent dit model keus uit tweeliter benzinemotoren met acht of zestien kleppen, goed voor 70 kW/95 pk en 94 kW/127 pk. Begin volgend jaar komt naast de vijfdeurs een kortere driedeurs uitvoering en wordt automatische transmissie leverbaar, later in het jaar voegt Kia een 2,2 liter dieselmotor aan het gamma toe. Die diesel zit al in de Besta bestelwagen, daarop afgaand valt te vrezen dat het geen voorbeeld van rustige loop zal zijn.

Dat geldt evenzeer voor de benzinemotoren, die wat brommerig hun werk doen. Met de zestienklepper presteert de Sportage heel behoorlijk en heeft hij ook op de snelweg ruim voldoende pit in zich. De achtkleps motor heeft er meer moeite mee, tenminste bij het op gang brengen van de niet lichte auto - matige acceleratie dus. Vandaar ook dat het verbruik van de sterkste motor lager uitvalt. Het lijkt wijs om geen twee mille op de aanschaf te sparen door het zwakkere aggregaat te kiezen.

Binnenafwerking

In uitrusting gaan beide motoren gepaard met eenzelfde compleet pakket. Electrisch bediende ramen en spiegels, centrale vergrendeling en in het algemeen nette binnenafwerking zijn standaard. Dan kan er nog vanalles bij ter versiering, zoals dakrails die de Sportage erg goed staan, of luxueus ogende houtversiering binnenin.

Zoals gezegd: het interessantst is de zestienkleps Sportage van f. 51.990, de achtkleps versie is meer een prijslokker, net onder vijftig mille. Daarmee voegt Kia zich bij de Suzuki Vitara, nieuwe Toyota Funcruiser en Opel Frontera met een goed ogende terreinwagen voor algemeen dagelijks gebruik. De Kia is naar verhouding ruim, dat spreekt in zijn voordeel, en een stuk goedkoper dan echte grote luxe-terreinwagens.

Kia's wereldwijde verkopen draaien zo goed dat men de Sportage vanaf volgend jaar zal laten bouwen bij Karmann in Duitsland. De eigen fabrieken zijn zo volbelast dat de beloofde vijfdeursversie van de Sephia nog even uitblijft. Onderwijl sloten de Koreanen al een contract met Rover om diens nieuwe te ontwikkelen V6 motoren van 2,0 en 2,5 liter te gaan gebruiken.

Voor een nieuwe grote middenklasser, die nog wel enkele jaren op zich zal laten wachten. Kia komt er wel, en kan zich met de Sportage nu veel duidelijker profileren dan met de nogal anonieme Sephia.

● *De Kia Sportage wordt niet als terreinwagen maar als multifunctioneel voertuig aangeprezen.* Foto: GPD

Nieuwe Chevy Blazer: Amerikaan voor Europa

DOOR PETER FOKKER

Zoals menige Amerikaanse tv-serie laat zien zijn forse pickups en terreinwagens in de V.S. heel populair voor particulier gebruik. De meestverkochte auto van Amerika vinden we in die klasse, niet onder de gewone personenauto's. Met name ten gerieve van stadse 'asfalt-cowboys' kwamen een jaar of tien geleden compacter en handzamer modellen naast de weinig fijnbesnaarde grote jongens voor het echte buitenleven.

Die kleiner en comfortabeler auto's zoals de Chevrolet Blazer S (naast de grote Blazer K) konden tevens veel beter met Europese en Japanse luxe-terreinwagens concurreren. Chevrolet bracht eerder dit jaar op de thuismarkt een geheel herziene Blazer, die vanaf begin volgend jaar ook hier leverbaar wordt. Het moet een van de speerpuntmodellen zijn waarmee General Motors zijn Amerikaanse producten ook in Europa laat scoren.

Groeimarkt

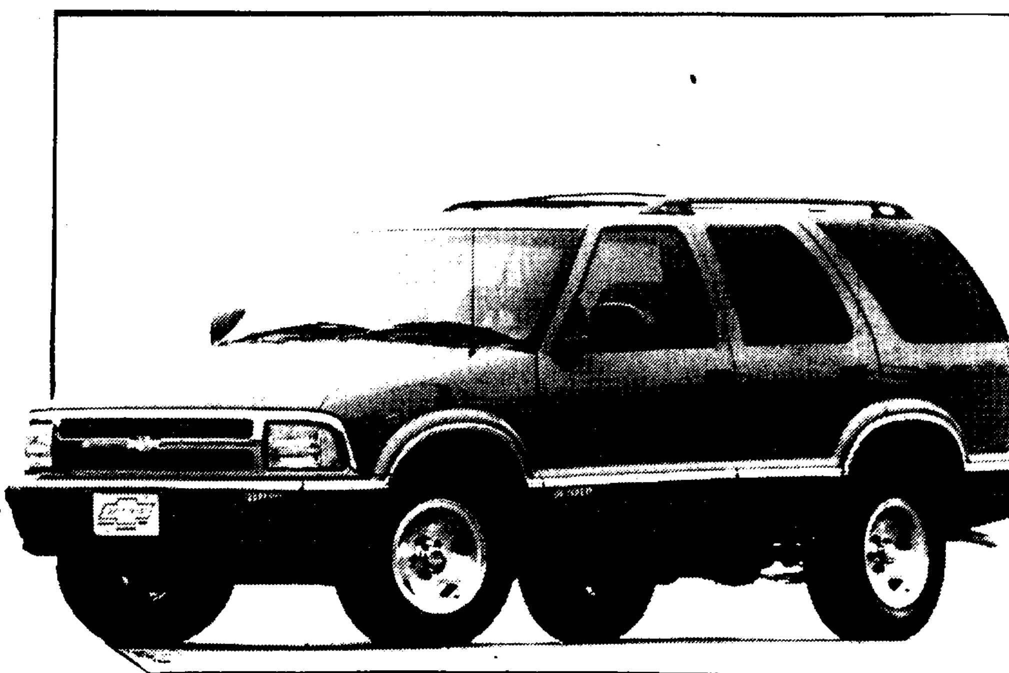
Nog altijd gelden de klassen van luxe terreinwagens en ruimtewagens als de enige groeimarkten in de autoverkoop. Daar wil GM met Amerikaanse modellen een graantje meepikken in Europa, met de Blazer en de ruimtewagen Pontiac Trans Sport. De zwaar bevochten personenautomarkt laat men vrijwel geheel over aan de dochters Saab en Opel. Het schijnt overigens dat de Trans Sport in de Europese versie als Opel gebracht zal worden.

Naar de actuele mode kreeg de Blazer een vriendelijk rond uiterlijk, en meer binnenruimte dank zij een groter koetswerk. Er worden zowel korte driedeurs als lange vijfdeurs versies gebouwd, vooralsnog komen alleen de laatste naar Europa. Tegenover het vorige model is de nieuwe Blazer veertien centimeter langer en zeven centimeter hoger. Hoewel het afzonderlijke chassis nieuw ontworpen zou zijn blijft de wielbasis ongewijzigd.

Techniek

Ook in technisch opzicht sloeg Chevrolet geen nieuwe wegen in, maar verbeterde het bestaande. De geheel gietijzeren 4,3 liter V6 motor levert 142 kW/193 pk, 23 kW meer dan voorheen. Hij gaat vergezeld van een nieuwe, electronisch gestuurde viertraps automaat of handgeschakelde vijfbak. Kiezen Europese en Japanse aanbieders nu meest voor permanente vierwielaandrijving, Chevrolet houdt het op (electrisch) inschakelbare 4x4 tractie. Tevens handhaaft men onafhankelijke torsievering voor en een starre as aan bladveren achter, nu met variabele stugheid van de bladveerpakketten.

Onveranderd krijgt de Blazer alle Amerikaanse luxe mee. Niet alleen ABS, maar ook airconditioning, airbag in het stuur en cruise control. Aan de Europese vraag naar nuttige zaken beantwoordt een in ongelijke delen neerklapbare achterbank en horizontaal gedeelde achterklep. Daarin verzinkt de ruit nu niet meer electrisch in het neerklapbaar onderstuk, hij klapt apart omhoog. Handig gevonden: het afdekscherm boven de bagageruimte rolt van opzij af, zodat je er makkelijker bijkunt dan bij het gebruikelijke van voor naar achter rollende scherm.

● *De compacte pick-up van Chevrolet.* Foto: GPD

DUBBEL-ASSER aanhangwagen, 130x250, z.g.a.n., ƒ 2.250,-. Tel. 046-832256.

[illegible]

SKISAFARI TSJECHIË
V.a. 8/1 wekelijks vertrek 8 dg. h.p. slechts ƒ 495,-
ALLE REIZEN MET TENMINSTE COMFORT CLASS TOURINGCARS
Kristal Valenties
073-131491 of 04109-4500

HUIFKARTOCHTEN. Telefoon: 045-721866.

Te koop KINDER-AUTOSTOEL, merk Concorde, ƒ 75,-. Tel. 045-216689.

Te koop MERCEDES MB 100 Diesel, bwj. '90, i.z.g.st. Tel. 045-750833.

Te k. TOYOTA Lite-Ace, ... bwj. '89, in ... ƒ 9.250,-.

... Grasbroek ... 44. ☎ 04406-1251.

Nu al ... voordeel bij BARTELS ... Importeur van Caravelair, LMC, Münsterland en Eifelland caravans, Hommerterweg 258, Amstenrade/Hoensbroek. ☎ 04492-1870.

Te koop CAMPER ..., LPG, 4 à 5 pers., met alle opties, vr.pr. ƒ 26.500,-, inruil mogelijk tegen caravan of auto. Tel. 04496-59341.

Te k. weg. ... mooi ... RIJPAARD 1,68, Z-springen, 10 jaar, zeer goed gangwerk, gunstige prijs. ☎ 045-717483.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond: open maand. gesl.

Schattige BASTAARD-PUPPIES te koop. Blijvend klein. Te bevragen na 17.00 uur. Tel. 04451-1596.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 8 weken.

SCHILDERS kunnen nog diverse buitenschilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

... biedt zich aan voor ... o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-459818.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

Uw SCHOORSTEEN vegen, per kanaal ƒ 75,- incl. BTW. Telef. 045-325783.

KUNSTNAGELS, gel en hars, ideaal voor korte gebroken nagels, ook als nagelversteviging en voor nagelbijters. Ik kom ook bij u thuis. Info 045-225731.

KAPPERSMODELLEN gezocht voor nieuwe jeugdige dames-modelijn. Telefoon: 045-320733.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Wij spuiten, logen, stralen en repareren uw oude MEUBELS als nieuw in de kleur die u wenst. Wij maken ook meubels op maat. Wessels Meubels, Handelsstr. 9, Sittard. ☎ 046-512981.

Te koop gevr. gebruikte MEUBELS en antiek. Rotterdamstr. 98, Heerlen. 045-729746.

Vele antieke MEUBELS in diverse stijlen en houtsoorten. Klassieke verlichting- en decoratie-artikelen. Alpha Valkenburg, Wilhelminalaan 59, ☎ 04406-13874. Iedere dag, maar ook op zondag open.

2 Identieke zéér moderne staande LAMPJES, z.g.a.n., elk voorzien van 2 halogeen spotjes, kleur zwart/chroom, hoogte 115 cm. Nieuwwaarde samen ƒ 1.200,- nu ƒ 350,-. 2 Stuks, vaste prijs. Inl. ma. t/m do. ☎ 045-210511 tussen 17.30 en 18.30 u.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te koop eiken KAASREK, ƒ 300,-. Tel. 046-375829.

Te koop nappa-lederen 2-pers. zit-/SLAAPBANK, incl. spiraal en matras, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 04406-12178.

Te k. eiken EETHOEK met 5 stoelen met leren bekl. en zwaar eiken salontafel, pr.n.o.t.k. Tel. 045-325760.

Te k. d.bruin eik. TAFEL, 4 stoelen, kast, i.z.g.st.; slaapkamer, jaren 40; kristallen lamp. Tel. 045-717950 voor 18.00 u.

OPGELET wij kopen al uw nog bruikbare meubilair op. Telef. 045-719136.

In- en verk. MEUBELS en antiek. Kouvenderstr. 208, H'Broek. Tel. 045-725595.

Te koop gevraagd KEUKEN met gas, incl. app. Telef. 045-241273.

Te k. gevr. ant. en klass. MEUBELEN, inboedels en kleingoed. ☎ 04754-87722.

Computers

Te koop COMPUTER Commodore 64/128, met printer pl. floppydrive, spellen, pr. ƒ 450,-. Tevens MSX-computer + datarecorder, ƒ 175,-. Tel. 045-752799.

Spectaculair lage prijzen bij de grootste zonnevakspecialist in de regio GOERGEN zonnehemels. Alles met 3 jr. voll. garantie. Rijksweg-N. 97, Sittard, 046-583002 (t.o. ziekenhuis).

Zonnecentrum Vijfl goedkoopste van Limburg, 12 lamps zonnehemel, ƒ 799,-. Telef. 045-214628.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, grote sort. v.a. ƒ 95,-. TV-occasioncentrum Geel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Koopjel VIDEO filmcamera Panasonic CS1 (nieuw) DM 1.299,- nu ƒ 850,- met alle toebehoren. 04454-62646.

Huish. artikelen

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Kachels/Verwarming

GASKACHELS/houtkachels. Goedkoop! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop KERAMISCHE kachels, diverse soorten. Telefoon/fax 045-225744. Tevens dealers gevraagd.

Centrale VERWARMING incl. montage en snelle lev. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Te k. OLIEHAARD en goede gashaard (huisjesmodel). Telef. 046-757430.

Te k. OPENHAARDHOUT ƒ 80,- per m3., gratis bezorgd. Tev. bomen rooien en snoeien. ☎ 04459-1675.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop 2 x PIANO'S, ƒ 650,-; ƒ 2.200,-. Telefoon 04405-3948.

Te koop PIANO Schiedmayer, vraagprijs ƒ 1.650,-. Tel. 045-321365 na 17.00 u.

13 november. Grote ROMMELMARKT in 't Plenkhoes, Bachstr. 2, Geleen, van 11.00 tot 17.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reusachtige MODELTREIN-miniatuurauto- en poppenbeurs. Zat. 19/11 van 11 tot 17 uur. Venlo, Evenementencomplex. Info: 00-49. 25534891.

Diversen

HANDELAREN opg... koop aangeboden ... wasverzachter, in ... flessen gevuld. Mo... koop. ƒ 400,-. Bellen ... 18.00 u. Tel. 045-723...

Te koop KOKSMES... deo merk JVC, VHS. Tel. 045-459141.

Te k. NAAIMACHI... derwagen Teutonia... bureau; kinder aut... rookstoel. ☎ 045-752...

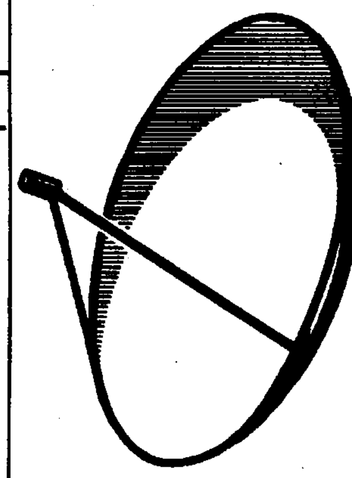
Nostalgische houte... repl. met of zon... ƒ 95,-. NACHTZ... KER ƒ 1.250,-. Na 1... telef. 045-219131.

Te koop VAATWASS... oud; inbouw kachel... eethoek; midden ei... lont.; middeneiken ... Telefoon 04492-3228.

Te koop z.g.a.n. ... MACHINE Gestett... 210. Telefoon 045-32...

Te koop 2 APEN... (compl.) voor man en ... (niet brandbaar), ... ƒ 700,- voor ƒ 250,-. 045-752713 na 19.00 u...

Piccolo's in het Li... Dagblad zijn groot ... SULTAAT! Bel: 045-7...

ederland 1

o/KRO/Ncrv
0 **Tekst-tv.**
0 **Koekeloere.** Afl. 49.
5 **Kijk uit!** Afl. 3.
0-09.45 **Nijntje en haar vriendjes.** Afl. 30.
0 **(TT) Nieuws uit de natuur.** Afl. 8.
0-10.30 **De Bisteboat: Beurs op kop.** Herh.
0 **(TT) Verzorgen voor morgen.** Afl. 6.
0 **(TT) Schooltv-Weekjournaal.** Actualiteitenrubriek. Afl. 8.
0 **The Jericho conspiracy.** Afl. 1.
2 **Nieuws voor doven.**
9 **O ja! De NCRV in beeld.** Vandaag o.a. Het meisje met de blauwe hoed.
0 **(TT) Weg van de snelweg Europa.** Toeristische rondreis door Europa. Afl.: Ierland.
0 **Cartoon Club.** Gevarieerd tekenfilmprogramma.
9 **A different world.** Amerikaanse comedyserie.
Op Hillman is het nieuwe schooljaar begonnen. Dwayne en Whitley vertellen over hun onverwachte avontuur tijdens hun huwelijksreis.
Afl.: Honeymoon in LA. (1).
28 **Topscore met Ted de Braak.** Woordspel.
58 **Prettig weekend.** Culturele en recreatieve uitgaanstips.
28 **Wat 'n vraag!** Amusementsprogramma waarin (on)bekende mensen na het beantwoorden van een vraag zelf een vraag mogen stellen.
00 **(TT) Journaal.**
24 **NOS-Weeroverzicht.**
30 **(TT) Help.** Nederlandse serie. Afl.: Luizebos.
00 **De bijbel: Abraham.** Filmserie uit 1984 van Joseph Sargent. Afl. 2: Abraham (2).
40 **Sporen: Oud worden.** Documentaireserie over de laatste jaren in het leven van diverse mensen. Afl. 4: Ik kan niks meer, ik ben versleten.
18 **Darling Lily.** Amerikaanse speelfilm uit 1970.
30-01.35 **Journaal.**

Nederland 2

Tros/EO
07.00, 07.30, 08.00, 08.30 en 09.00- **Journaal.**
07.06 **Lingo.** Herh.
07.33 en 08.07 **Ontbijt TV.**
08.33 **Topscore met Ted de Braak.**
09.07 **Uitzending politieke partijen: Unie 55+.**
09.10 **Kook tv.** Culinair programma.
09.28 **Die 2: Nieuwe koeien.** Actueel.
09.53 **Glamourland.** Herh.
10.17 **Psychologie van het gezin.** Afl.: Het tweede huwelijk.
10.47 **Deutsch Direkt, Duits voor beginners.** Afl.: Grüss Gott!
11.17 **Via Ria.** Discussieprogramma.
12.09 **Lucky lotto live.** Spelshow.
13.00 **Journaal.**
13.08 **(TT) Oppassen!!!** Herh.
13.33 **(TT) Twaalf steden, dertien ongelukken.** Serie. Herh.
13.58 **Sonja.** Talkshow. Herh.
14.47 **De schreeuw van de Leeuw.**
15.34 **Candid camera.** Humor.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.07 **The teenage hero turtles.** Tekenfilmserie.
16.29 **Meneer Mengsel houdt zijn mond.** Jeugdtheater.
17.23 **Allo 'allo.** Engelse comedyserie. Afl. 12.
17.53 **De familie Keuzekamp.**
17.58 **(TT) 2 vandaag.** Met om:
18.00 **(TT) Journaal.**
18.15 **(TT) Actualiteiten.**
18.39 **(TT) Sportjournaal.**
18.47 **(TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.55 **(TT) Onderweg naar morgen.** Nederlandse soapserie.
19.27 **Natte neuzen.** Spelprogramma.
20.03 **Dat zeg ik niet.** Spelprogram.
20.35 **Marilyn Monroe, hoe zij een legende werd** (Marilyn and me). Amerikaanse speelfilm.
22.10 **Deadline.** Magazine.
22.51 **Grushko.** miniserie. Afl. 1.
23.51 **De verandering.** Serie portretten van mensen wiens leven een radicale verandering onderging.
00.21 **Late nite concert.** Vandaag de Spaanse zangeres Tata Vega.
01.01 **Journaal.**
01.06-01.11 **Nieuws voor doven.**

Nederland 3

RVU/Vara/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
12.00-12.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.35 **Landinwaarts.** 8-delige serie programma's van lokale en regionale omroepen. Afl. 1: Weekjournaal Omroep Friesland.
/18.10 **De Fabeltjeskrant.** Poppenserie. Afl.: Het huwelijk dat niet doorgaat.
18.15 **Sesamstraat.** Kleuterprogramma. Afl.: Dik/dun.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Klokhuis.** Informatief kinderprogramma. Afl.: Live.
19.00 **(TT) Lingo.** Woordspel.
19.26 **Uitzending politieke partijen: RPF.**
19.30 **Van gewest tot gewest.** Regionaal magazine.
20.00 **Reisleiders en inkopers.** 5-delige serie over het toerisme. Afl. 5/slot.
20.31 **171 Gulden 15.** Documentaire over ontwikkelingshulp in de vorm van kleine milieubewuste projecten.
21.26 **Sneeuwval.** Korte film uit 1994 van Beer Boneschansker. Ondraaglijk is het verdriet van Yvonne na de geboorte van haar kind.
21.46 **Bloody Mary.** Korte film. In deze parodie op het horror-genre wordt een jong meisje, die in een verlaten bar aan een afgelegen weg werkt, door een angstaanjagende man lastiggevallen en geïntimideerd.
21.55 **Trekking dagelijkse lotto.**
22.00 **(TT) Journaal.**
22.16 **(TT) Sportjournaal.**
22.34 **(TT) Nova.** Actualiteitenprogramma. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
Aansl.: (TT) Gesprek minister-president.
23.18 **NOS Dans.** Vandaag: Hans Snoek: De dans of het kind. Portret van Hans Snoek, oprichtster van het Scapino Ballet.
00.11-01.11 **Tennis: ECC Antwerpen.** Beelden van het ECC-tennistoernooi in Antwerpen.

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00, 07.30 en 08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.07 **Ontbijtkids: Foofur.**
07.37 **Ontbijtkids: De Smurfen.**
08.08 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap. Herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap. Deel 1. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap. Deel 2. Herh.
09.30 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse soap. Herh.
10.00 **Koffietijd.** Magazine dat zich richt op de moderne huisvrouw met De gast van de dag.
11.00 **Showtime shop.**
11.05 **As the world turns.** Amerikaanse serie.
11.50 **Lunchkids.** Met om 11.50 Tjilp. 11.55 Foofur (Herh. van 7.07 uur). 12.20 De Transformers second generation. 12.50 Samurai Pizza Cats.
13.15 **Barend & Van Dorp.** Herh.
14.15 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
14.45 **Spijkerhoek.** Nederlandse dramaserie. Herh.
15.15 **Showtime shop.**
15.20 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap rond de families Capwell en Lockridge.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow.
17.00 **5 uur show.** Middagmagazine.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Oggetuige.** Over gebeurtenissen die ingrijpen in mensenlevens.
18.30 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
19.00 **The bold & the beautiful.** Amer. soap rond twee families.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.** Door John Bernard.
20.00 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse soap.
20.30 **Het spijt me.** (slot).
21.30 **Diamant.** Dramaserie. Afl.6.
22.30 **Klasgenoten.** Dit keer is Gerrit den Braber aan de beurt. (slot).
23.55 **Nieuws, sport en weer.**
00.25 **Tales from the darkside.** Amerikaanse film uit 1991.
02.00 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.25 **Tv boetiek.** Homeshopping-programma.
16.55 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse soapserie. Herh.
17.20 **Happy days.** Amerikaanse comedy.
17.45 **Knight rider.** Amerikaanse actieserie.
18.35 **Beverly Hills 90210.** Amerikaanse serie. Herh.
19.25 **Nieuwsflits.** Kort nieuws.
19.30 **Medics.** Engelse dramaserie.
20.25 **FX 2: The deadly art of illusion.** Amerikaanse thriller uit 1991 van Richard Franklin.
Special effects-expert Rollie Tyler helpt de politie om een val te zetten voor een psychopatische crimineel, maar de politie speelt een gevaarlijk dubbelspel waardoor een politie-officier wordt vermoord. Rollie is de enige ooggetuige van de gruwelijke moordpartij en weet nu niet meer wie hij kan vertrouwen.
22.20 **Nieuwsflits.** Kort nieuws.
22.25 **I.S.C.H.A.** Talkshow met een of meer gasten uit de wereld van de kunst, politiek, cultuur, wetenschap of sport.
De muzikale begeleiding wordt verzorgd door het huiscombo The Izzies onder leiding van Jan Robijns.
23.25 **Beyond the Poseidon adventure.** Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Irwin Allen.
Met Michae Caine, Sally Field, Telly Savalas, Peter Boyle, Jack Warden e.a.
Het luxe schip de Poseidon wordt getroffen door een vloedgolf en kapseist. Brand, explosies en paniek onder de opvarenden zijn het gevolg. In de chaos weet een reddingsploeg onder leiding van Mike Turner aan boord te komen. Een andere boot nadert het zinkende schip met aan boord Dr. Stefan Svevo en zijn bemanning. Terwijl Mike Turner overlevenden probeert te redden, aast Dr. Stefan Svevo op de lading plutonium aan boord van de Poseidon.
01.25 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.55 **Nachtprogramma.**

RTBF/La Une

12.55 Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.15** Passeurs d'hommes. Franse oorlogsfilm. **14.45** Documentaire over gevluchte kinderen in kampen in Zuid-Soedan. **15.15** Autant savoir. **15.40** Pulsations. **16.35** Neighbours. Afl. 45. **17.00** Raven. Afl. 9. **17.55** Carlos et les autres. **18.30** Info première. **18.50** Cartes sur table. **19.10** Quotidien des sports. **19.30** Nieuws. **20.05** Bon week-end. **20.45** Empire of the sun. Amer. speelfilm uit 1987. **23.15-23.25** Laatste nieuws.

SPORTS 21

15.00 Tennis. Rechtstreeks: het ECC tennistoern. **18.02** en **19.21**ci Bla-bla. **18.58** Neighbours. **19.26** Paardenkoersen. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.01** Tennis. Rechtstreeks: ECC tennistoernooi. **22.00** Laatste nieuws. **22.22** Paardenkoersen. **22.27** Cheval passion. **22.55-22.59** 24 H sur les marchés + Dow Jones.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** La maison Deschênes. **13.30** La cavalière. Franse tv-film. Afl. 1. **15.00** Portret van zanger Amo. **16.00** Nieuws. **16.10** Gourmandises. **16.25** Bibi et ses amis. **17.15** Clip postal. **17.40** Aids spotje. **17.45** Question pour un champion. **18.15** Visions d'Amérique. **18.30** Nieuws. **18.55** Revue de presse des pays arabes. **19.00** Paris lumières. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Au nom de la loi. Vandaag: De moord op André Cools in 1991. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Nieuws. **21.40** Taratata. Gast: Sting. **23.10** Connaissance de la science. **00.10** Nieuws. **00.45** Médiasud. **01.00** Sortie libre. **02.00** Décryptages. Herh. **02.30** La chance aux chansons. Herh. **03.05** Connaissance de la science. Herh. **04.00** Ah! Quels titre. **04.55** Visions d'amérique. Herh. **05.10** Paris lumières. Herh. **05.35** Eurojournal.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuws. **12.35** Murder she wrote. Serie. **13.30** Nieuws. **14.00** Week-end. **14.20** Prove e provini a Scommettiamo che. **14.50** How the west was won. Serie. **15.45** Uno per tutti. **17.55** Parlementaire rubriek. **18.00** Nieuws. **18.20** Ai confini dell'aldilà. Serie. **19.05** Mi ritorni in mente. **19.50** Nieuws en sport. **20.40** Le inchieste di Enzo Biagi: La criminilità. **22.30** Bruciapelo. Magazine. **23.00** Ore ventitre. **23.30** Uno più uno ancora. **23.40** Speelfilm. **00.45** Nieuws en parlementaire rubriek. **01.10** DSE - Sapere. **02.15** Nachtprogr.'s.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC breakfast news. **10.05** Kilroy. **11.00** Nieuws. **11.05** Good morning with Anne and Nick. **13.00** Nieuws. **13.05** Pebble mill. Gasten: o.a. Cliff Richard. **13.55** Regionaal nieuws. **14.00** Nieuws. **14.30** Neighbours. **14.50** The great British quiz. **15.15** Holiday. **15.45** The flying doctors. **16.30** Secret life of toys. **16.45** TVK. **17.00** The new Yogi Bear Show. **17.10** Get your own back. **17.35** Record breakers. **18.00** Newsround. **18.10** Byker Grove. **18.35** Neighbours. **19.00** Nieuws. **19.30** Regionaal nieuws. **20.00** Wipeout. **20.30** Tomorrow's world. **21.00** Good fortune! **21.50** TV heroes. Portret. **22.00** Nieuws. **22.30** Harry Enfield and chums. Comedyshow. **23.00** We're no angels. Amer. komedie uit 1989. **00.40** Dr. Terror's vault of horror: The mummy. Engelse griezelfilm uit 1959.

BBC 2

08.00 Teddy Trucks. **08.05** Philbert the Frog. **08.10** Teenage mutant hero turtles. **08.30** Blue Peter. **09.00** Breakfast news. **09.15** Pride of dress. **09.25** Jerusalem: Of heaven and earth. Serie. **09.50** Europeans. **10.00** Schooltv. **11.00** Playdays. **11.25** Schooltv. **15.00** Fireman Sam. **15.10** Sport on Friday. Met o.a. Paardenkoersen vanuit Cheltenham. Verder vooruitblik op de rugby-wedstrijd Engeland - Roemenië. **16.50** Nieuws. **17.00** Today's the day. Quiz. **17.30** Ready, steady, cook. **18.00** Esther. Talkshow. **18.30** Catchword. **19.00** Captain Scarlet and the Mysterons. **19.25** Randall and Hopkirk (Deceased). Engelse detectiveserie. **20.15** The O-Zone. **20.30** Sounds of the seventies. (slot). **21.00** Public eye. Serie documentaires. **21.30** Perpetual motion. Serie. **22.00** Naked video 33 1/3. Engelse comedyserie. **22.30** Clint Eastwood's favourite films. **23.00** Have I got news for you. Aansl.: Video nation shorts. **23.30** Newsnight. **00.15** Newman and Baddiel in pieces. Engelse comedyserie. **00.45** The Larry Sanders show. **01.10** . **01.15-03.10** ■ Yojimbo. Japanse speelfilm uit 1961.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Autosport. GP van Australië voor Formule 1-wagens. **10.00** Golf. Wereldbeker vanuit Puerto Rico. **11.00** Tennis. Overzicht ATP-toern. **11.30** Eurofun. **12.00** Triathlon. ITU Wereldbeker. **13.00** Autosport. GP van Australië. **14.00** Intern. motorsports. **15.00** Tennis. ATP-toern. van Antwerpen. **18.30** Autosport. GP van Australië. **19.30** Eurosportnieuws. **20.00** Tennis. ATP-toern. van Antwerpen. **23.00** Worstelen. Variety of VS. **00.00** Golf. Wereldbeker vanuit Puerto Rico. **01.00-01.30** Eurosportnieuws.

NBC

05.30 en **06.30** NBC News. **06.00** Business insiders. **07.00** ITN World news. **07.15** US Market wrap. **07.30** Business insiders. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** (TT) Inside edition. **08.58** ITN World news. **09.00** Super Shop. **10.00** Rolonda. **11.00** Rivera live. **12.00** Today's business. **12.30** FT Business today. **13.00** Today. **15.00** The money wheel. Met beursberichten. **17.30** FT Business tonight. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Go intern. motor-sports. **20.30** (TT) Dateline. Gev. magazine. **21.30** (TT) Inside edition. **22.00** ITN World news. **22.30** (TT) The tonight show. **23.30** (TT) Real personal. Talkshow. **00.20** US Market wrap. **00.30** Nightly news. **01.00** Equal time. **01.30** (TT) The tonight show. Talkshow. **02.30** (TT) Holiday destinations. **03.00** Rivera live. **04.00** Rolonda. **05.00** (TT) Inside edition.

MTV

06.00 Awake on the wildside. **07.30** The grind. **08.00** Awake on the wildside. **09.00** Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** The afternoon mix. **16.30** The report. **16.45** CineMatic. **17.00** News at night. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** Music non-stop. **19.00** The 1994 MTV European Music Awards nomination special. **20.00** Greatest hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butthead. **23.00** The report. **23.15** CineMatic. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Party zone. **02.00** The soul of MTV. **03.00** The grind. **03.30-08.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. **07.30** Moneyline. **08.30** World report. **09.45** CNN Newsroom. **11.30** World report. **12.15** World sport. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **16.45** World sport. **17.30** Business Asia. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today. Herh.

itsland 1

05 **länderjournal.**
45 **Morgenmagazin Sport.**
00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
0 **heute.**
03 **The flying doctors.** Herh.
45 **Tele-Gym.** Skigymnastiek.
00 **heute.**
03 **(TT) Wunderbare Welt.** Herh.
50 **Künstler für EINE WELT.**
00 **heute.** Met beursberichten.
04 **Die volkstümliche Hitparade.**
05 **Der ODOL-König.** Reportage.
35 **Umschau.**
55 **Presseschau.**
00 **ZDF-Mittagsmagazin.**
45 **Wirtschafts-Telegramm.**
00 **Tagesschau.**
03 **Höchstpersönlich.** Serie.
30 **Abenteuer Überleben.** Natuurmagazine. Vandaag over de poging van een groep wetenschappers om de dieren die op de ark meevoeren weer in Israël te laten aarden.
00 **Tagesschau.**
03 ■ **The Munsters.** Amerikaanse serie. Afl. 8: Der Zwillingsbruder.
30 **Bison.** Tsjechishe speelfilm uit 1989 van Moris Issa.
00 **(TT) Tagesschau.**
10 **Brisant.** Boulevardmagazine.
40 **Regionale informatie.**
50 **Tagesschau-Telegramm.**
55 **Hecht & Hale,** serie.
50 **Tagesschau-Telegramm.**
55 **Die Dinos,** serie.
25 ●● **Herzblatt,** dating-program.
00 **(TT) Tagesschau.**
15 **Complex of fear.** Amerikaanse speelfilm uit 1992 van Brian Grant.
44 **Tagesthemen-Telegramm.**
45 **Sportschau.** Sportmagazine.
00 **Rund um Big Ben.** Reportage.
30 **Tagesthemen.** Met Bericht.
00 **Chronik der Wende.** Afl.: 12. November '89.
15 **Das Schattenkabinett.** Satirisch magazine.
40 **The offence.** Engelse speelfilm uit 1972. Met Sean Connery e.a.
30 **Tagesschau.**
40 **Original sin.** Amerikaanse speelfilm uit 1989.
15 **Feuerreiter zeigt:.** Magazine. Afl.: Marushas Culture Club.
5-03.50 **Z.E.N..** Novembertage in Schottland. Afl.: Der Friedhof von Aberlemno.

Duitsland 2

05.05 **Gezamenlijk programma Duitsland 1 en 2.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Nachbarn.** Magazine voor Duitsers en buitenlanders.
14.30 **Siebenstein.** Poppenserie. Afl.: Der Herbstschatz. Herh.
14.55 **Querkopf.** Quiz voor kinderen.
15.20 **logo.** Jeugdjournaal.
15.30 **X-Base.** Live jongerenmagazine met interactieve spelletjes en de nieuwste ontwikkelingen op multimedia- en computergebied.
16.00 **heute.**
16.05 **Die fliegenden Ärzte** (The flying doctors). Australische doktersserie.
Camerons vader valt van het paard terwijl hij zijn vrouw volgt en wordt in het ziekenhuis opgenomen. In een poging zijn ouders weer bij elkaar te brengen, doet Cameron alsof hij iets aan zijn heup heeft. Afl.: Die Surf-Champions.
16.55 **Reisetip.** Vandaag: Amsterdam.
17.00 **heute en sport.**
17.15 **länderjournal.** Aansl.: Bürger, rettet Eure Städte. Tips voor de monumentenzorg. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.55 **Heartbreak High.** Australische serie. Afl. 9: Familienzuwachs. Aansl.: Guten Abend. Met Gewinn vor 7.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Ein besonderes Paar.** Serie. Johanna en Albert hebben hun liefde tot elkaar ontdekt, maar zij wil niets van trouwen weten. Ingo vertelt zijn moeder dat dr. Lindemeyer, een familievriend en bedrijfsleider van de firma, er met enkele miljoenen vandoor is. Hierdoor is Johanna gedwongen de villa te verkopen. Afl.: Eine schöne Pleite.
20.15 **(TT) Derrick.** Misdaadserie.
21.15 **Die Reportage.** Reportage.
21.45 **heute-journal.**
22.15 **aspekte.** Cultureel magazine.
22.45 **Willemsens Woche.** Talkshow.
23.45 **heute nacht.** Actualiteiten.
00.00 **Sehnsucht nach dem rosaroten Chaos** (Salut j'arrive). Duits-Franse speelfilm uit 1982.
01.30-03.00 **Tapeheads.** Amerikaanse musical uit 1988 van Bill Fishman.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus maatschappijleer. **09.00** Kulturszene. **10.00** Schooltv. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl. 128. **12.30** Panorama. **13.15** 1000 Hertz. **14.00** WDR aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Die Arktis. Afl. 6. **15.00** WDR aktuell. **15.05** FensterPlatz. **15.45** Chronik der Wende. Afl.: 11. November 1989. **16.00** KostProbe. **16.30** Cursus maatschappijleer. **17.00** A - Z Lifeshow. **17.15** U 30. **18.00** NRW. **18.05** KuK. **18.30** Konto. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Hobbythek. **20.15** Die närrische Hitparade. **21.00** WDR aktuell. **21.15** Wer will noch mal. **22.00** B. trifft. **23.00** Rückblende. Afl.: Vor 100 Jahren geboren: Lisa Tetzner. **23.15** Super Duett. Muziekprogr. **00.15** Die Bläck Fööss spielen. **00.45** Nachrichten. **00.35-09.00** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

08.15 Skigymnastiek. **08.30** Cursus maatschappijleer. **09.00** Schooltv. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **12.35** Hit Clip. **13.00** Saar-Report. Herh. **13.30** Politik Südwest (Baden-Württemberg). **14.00** Politik Südwest (Rheinland-Pfalz). **14.30** Step in. **14.45** Clin d'oeil. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** Was die Grossmutter noch wusste. **15.45** Die Montagsmaler. Spelshow. **16.15** Freut Euch des Nordens. **17.00** Cursus maatschappijleer. **17.30** Von Rom zum Rhein - die Römer. Afl. 6. **18.00** Menschen und Tiere. Natuurfilmserie. **18.24** Kinder-Verkehrsspot. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo wie geht's? **18.50** Fahr mal hin. Reisreportages. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** MuM, Menschen und Märkte. **21.00** Nachrichten. **21.15** Fröhlicher Weinberg. **22.15** Streit im Schloss. Thema: Zijn elektromagnetische velden en microgolven schadelijk voor de gezondheid? **23.45** Play Grimm. progr. waarin een bekend sprookje wordt geparodieerd. Vandaag: Hans en Grietje. **00.30** Schlussnachrichten. **00.45** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttv. **09.05** Kojak. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** Springfield Story. **13.15** California Clan. **14.10** Murder, she wrote. **15.00** Ilona Christen. Vandaag: Verscheurde families. **16.00** Hans Meiser. Vandaag: Alternatieve geneesmiddelen. **17.00** Jeopardy! Spelprogr. **17.30** Married with children. **18.00** The bold and the beautiful. **18.30** Explosiv - Telegramm. **18.45** RTL aktuell. Nieuws. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** TekWar: Die Fürsten des Todes TekLords. Amer. sf-film uit 1994. **22.00** Backdraft. Amer. actiefilm uit 1991. **00.30** RTL-Nachtjournal. Nieuwsmagazine. **01.00** Freedom Fighters. Amer. actiefilm uit 1987. Herh. **02.25** Backdraft. Amer. actiefilm uit 1991. Herh. **04.35** Knight Rider. Herh. **05.20** Tekenfilmserie.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. Ontbijttv. **09.30** Falcon Crest. Herh. **10.30** Neighbours. **11.00** The young and the restless. **11.55** Riskier' was! **12.30** Knots Landing. **13.25** Falcon Crest. **14.25** Tarzan. **14.55** Star Trek. **15.55** MacGyver. **17.00** Riskier' was! **17.30** Regionale progr. 's. **18.00** Geh aufs Ganze! **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.15** täglich ran. Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Whoopi Goldberg-cyclus: Burglar. Amer. misdaadkomedie uit 1987. **22.15** ran. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. Aansl.: TopNEWS. **23.00** no sports. Amusementsprogr. **00.00** Graf Porno bläst zum Zapfenstreich. Duitse erotische speelfilm uit 1970. **01.25** What's the matter with Helen?. Amer. psychologische thriller uit 1971 van Curtis Harrington. Met Debbie Reynolds, Shelley Winters, Dennis Weaver e.a. **03.10** Star Trek. Amer. sf-serie. Herh. **04.00** MacGyver. Amer. actieserie. Herh. **04.50** Alles Liebeoder was? Datingprogr. Herh. **05.20** ran - Sat.1-Fussball. Herh.

België/TV 1

15.25 **The man from Snowy River.** Australische western uit 1982.
17.15 **Het Capitool.** Afl. 802.
17.35 **Paradise Beach.** Afl. 50.
18.00 **Journaal.**
18.10 **The bold and the beautiful.** Afl. 1070.
18.35 **Blokken.** Spelprogramma.
19.05 **Buren** (Neighbours). Australische serie. Afl. 1494.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **FC De Kampioenen.** Vlaamse comedyserie. Afl.: Tango d'amore.
20.35 **Tartufo.** Donaat verrast twee nietsvermoedende bruidsparen en twee jubilerende echtparen.
22.05 **Rambling Rose.** Amerikaanse psychologische speelfilm uit 1991. Georgia, 1935: Rose, een plattelandsmeisje van 19, klopt aan bij de familie Hillyer. Ze wordt het nieuwe dienstmeisje. Vader Hillyer is een elegante man, moeder een gevoelige, ontwikkelde vrouw; ze hebben drie kinderen. Door haar jeugdige uitstraling laat Rose al snel een frisse wind waaien in het huis Hillyer en het provinciestadje.
23.54 **Paardenkoersen.**
23.55-23.57 **Weerbericht.**

België/TV 2

15.00 **Sport extra: Tennis.** Rechtstreeks: het ECC tennistoernooi.
18.00 **Tik tak.** Afl. 315.
18.05 **Boulli.** Korte animatiefilm.
18.10 **Adventures on Kythera.** Afl.10.
18.35 **Skippy.** Afl. 26: Roos.
19.00 **Thunderbirds.** Sf-poppenserie.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Couleur locale.** Multicultureel.
20.30 **Niveau 4: Onder dak.**
21.00 **Doe het zelf.** Vandaag over brandveiligheid in huis en het overwinteren van de grasmaaier. Afl. 1.
21.20 **Vlaanderen vakantieland.** Binnenland: Brabant en toerisme; Buitenland: Compostella; Tips voor trips.
22.00 **Ter Zake.** Infomagazine.
22.45 **Unsettled land.** Nederlands-Israëlisch sociaal drama uit 1987.
00.55-00.57 **Coda.** Lut de Block leest voor uit eigen werk. Vandaag: Je houdt je hart vast.

België/TV 1
15.30 uur - The Man from Snowy River - (1982-AUS) Western waarin een koppige jongeman gaat werken bij een rancher en verliefd wordt op zijn dochter. Kassucces van George Miller met o.a. Kirk Douglas.

Duitsland 1
15.30 uur - Bison - (1989-CS) Fantasierijk pleidooi voor de kinderlijke verbeeldingskracht. Jongen denkt dat hij telepatische gaven bezit en is bereid een buitenaards wezen te helpen. Regie: Moris Issa. Met: Adam Parma.

Duitsland 1
20.15 uur - Complex of Fear - (1992-USA) Misdaadfilm van Brian Giant. Agent Hart Bochner onderzoekt een reeks verkrachtingen in zijn appartementencomplex. Dan vertelt zijn vrouw dat ze ook ooit verkracht is.

RTL Television
22.00 uur - Backdraft - (1991-USA) Rivaliserende brandweerbroers moeten een brand bestrijden en vechten ondertussen hun eigen perikelen uit. Vlammende actiefilm vol drama van Ron Howard met o.a. Kurt Russell en Robert De Niro.

België/TV 1
22.05 uur - Rambling Rose - (1991-USA) Laura Dern, het nieuwe dienstmeisje, zet in 1935 de buurt op z'n kop met haar uitdagende gedrag. Goed nostalgisch psychodrama van Martha Coolidge.

België/TV 2
22.45 uur - Unsettled Land - (1987-F/IL) Na WO-I sticht een groep joodse vluchtelingen een commune in de Sinaï-woestijn, iets wat de daar wonende Bedoeïnen niet kunnen waarderen. Drama van Uri Barbash met Kelly McGillis.

Nederland 1
23.18 uur - Darling Lily - (1970-USA) Geslaagde komedie van Blake Edwards met Julie Andrews en Rock Hudson. Zij werkt als spionne voor de Duitsers maar wordt verliefd op een Amerikaanse commandant.

● *In het Amerikaanse psychodrama 'Rambling Rose' zorgt het nieuwe dienstmeisje Rose door haar uitdagende verschijning voor de nodige verwarring, vooral bij de jonge Buddy. Scène met Laura Dern en Lukas Haas. (België/TV1 - 22.05 uur).*

Duitsland 1
23.40 uur - The Offence - (1972-GB) Psychodrama van Sidney Lumet. Rechercheur Sean Connery heeft al wat klappen te verwerken gekregen als hij alleen gelaten wordt met de van verkrachting verdachte Ian Bannen.

Duitsland 2
01.30 uur - Tapeheads - (1988-USA) Een pretentieuze muzikant en video-genie besluiten roem, vrouwen en geld te scoren in de rock-sc'ene van Los Angeles. Leuke komedie van Bill Fishman met John Cusack en Tim Robbins.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio I vrijdageditie. 9.05 Het Balkon. 10.05 NL-Buitenland. 10.30 Standplaats Mozambique. 11.05 Argos. 12.07 Vara Radio I vrijdageditie. 14.05 De Transmissie. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 Tros Aktua. 19.04 Talkradio: De kamer van Spelberg. 20.04 God zij met ons. 22.04 Hier en nu-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht. 6.30 Nieuws.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Thank God it's Friday. 9.04 Adres onbekend (Muziek terwijl u zoekt). 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om 20.04 De hits van 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. 15.04 The magic friends. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Rockbattle 1994. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00, 20.00 nieuws.
7.02 Ouverture. Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Ork. van Romaans-Zwitserland met koor ensemble o.l.v. Armin Jordan en sol. 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Melos Kwartet met klarinet, hoorn, fagot en contrabas. 15.40 Kamermuziek van Vivaldi. 16.00 De Nederlanden: Gombert en Monteverdi. 17.00 Operette. 18.04 Bach: Cantate Lass, Fürstin BWV 198. 18.40 Knussen dirigeret Copland. 19.25 Humor met een pruik: Biber/Telemann. 20.02 Avondconcert: De matinee. Koninklijk Concertgebouwork. en Gr. Omroepkoor met tenor. 22.00 Brahms: Die schöne Magelone. 23.20 De symfonieën van Prokofjev (4): 4e symfonie. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. NCRV - Vrijdag op vijf, met om 9.02 Het gesprek; 9.40 Plein publiek; 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium radio. 17.10 Radio UIT. 17.50 CD. 18.02 Actualiteiten- en religieus programma in het Arabisch. 18.30 Actualiteiten in het Turks. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israel. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.00 Nieuws. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel met om 7.30 ANP. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Bevrijd. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, agendarubriek, met de minuut van..., agendarubriek en Het Letterspel. 12.00 Limburg Actueel met om 12.30 uur ANP-nieuws. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. Discussie op straat. 14.00 Licht Limburgs. Muziekprogramma. 15.00 Profiel. Jacques Heyen in gesprek met een gast. 16.00 festival, cultureel magazine. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten met om 17.30 ANP-nieuws.

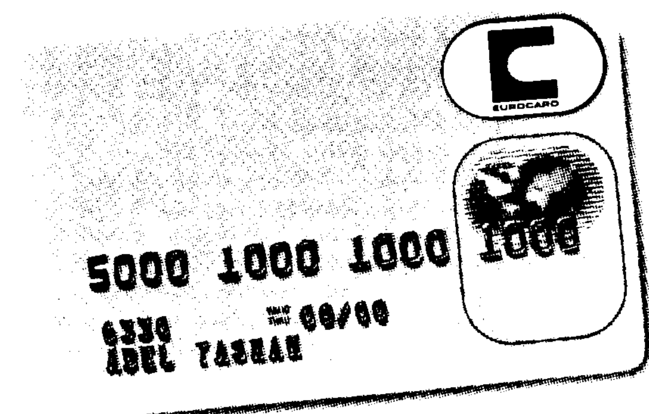
BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het algemeen belang. 16.00 Abraham al gezien? Programma voor de derde leeftijd. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. 22.00 Nieuws. 22.05 Countrymuziek. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
7.00 Jan van de Putte 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 24.00 Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon (9.20 Feuilleton Opfer der Liebe). 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert (15.40 Radiofeuilleton Opfer der Liebe). 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

HEERLEN IS VAN DE KAART

Heeft u een credit card met de beeldmerken van Eurocard/MasterCard? Dan kunt u **zaterdag 12 november** profiteren van speciale kortingen bij tientallen Eurocard/MasterCard-accepterende bedrijven in Heerlen. Als u op deze zaterdag met uw Eurocard/MasterCard afrekent bij de winkeliers en restaurants die hieronder zijn opgenomen, krijgt u een korting van 5, 10, 15 of 20%. U herkent de bedrijven aan speciale vlaggen en posters. **Maar let op de datum: de kortingen gelden uitsluitend op zaterdag 12 november 1994.**

GROOT VOORDEEL VOOR EUROCARD/MASTERCARD-HOUDERS

49 ADRESSEN WAAR U KORTING KRIJGT ALS U ZATERDAG MET UW EUROCARD/MASTERCARD BETAALT

5% KORTING

Auberge de Rousch
Kloosterkensweg 17

Bruidshuis Pereboom
Oranje Nassaustraat 27

DHZ Garage v/d Ven + Automaterialen
Wagenschutsweg 41

Gamma
Woonboulevard Heerlen

Indonesisch Specialiteiten Restaurant Surabaya
Bokstraat 75

Juwelier-Horloger 'Bour'
Saroleastraat 1

Lady X Mode
Oranje Nassaustraat 5

Perce & Jongen
Akerstraat 18-a

Restaurant Stap In-Entrée
Emmaplein 23

Victor Naamplaten
Akerstraat 44-46

Fa. S. Wiersma & Zn.
Willemstraat 117

10% KORTING

Antiquariaat 't Raethuys
Raadhuisplein 13

Automat*
Wijngaardsweg 54-b

Chinees Restaurant Jasmin Palace
Bongerd 40

Da Vinci Mode
Oranje Nassaustraat 41

Divine Mode
Geleenstraat 15

Ed Heuvelmans Bloemsierkunst
Weltertuynstraat 80

Frank Vaessen Herenmode
Akerstraat 3-a

Van Haren
Promenade 1

Harry Maas Modeschoenen
Raadhuisstraat 24

Ingenieurs- en Adviesbureau System Integrated Engineering & Service
Schandelerstraat 88-a

Juweliers Voncken
Geleenstraat 53

J. Kersten
Saroleastraat 4

Kreymborg
Saroleastraat 8

Van Kuijk Schoenmode
Saroleastraat 72

MP Ledermode
Saroleastraat 61

Mayk van Beek Optiek
Bautscherweg 27

Mode en Accessoires Petra
Homeruspassage 12
Winkelcentrum 't Loon

Moody's
Saroleastraat 58

New Generation Classic
Promenade 51

Olga Design
Dautzenbergstraat 38

Paul Kleikers Mannenmode
Geleenstraat 13

Picture Point
Oranje Nassaustraat 11

Pieters-Dortu
Geleenstraat 34-36

Quanjel Herenmode
Geleenstraat 60

Repelsteeltje Stoffenboetique
Geleenstraat 22

Restaurant Prince
Akerstraat 8

Rinck Opticiens
Akerstraat 2

Rubens Mode
Oude Veemarktstraat 2/
hoek Emmastraat

Sas Autoshop
Nobelstraat 61

Schins Mode Leer
Kerkplein 33

Stadswijnkelder Berns*
Geerstraat 26

Fa. S. Wiersma & Zn.
Willemstraat 117

Wimckers-Lamberti
Promenade 48

Wocom Interieurs
Oude Veemarktstraat 1

Het Zwarte Schaap Kadoshop
Akerstraat 22-a

15% KORTING

Pink Panther Poster & Art Gallery*
Honigmanstraat 3

Spetters Jeugd- en Kindermode
Oranje Nassaustraat 43

Sterrenwacht Schrieversheide
Schaapskooiweg 95

20% KORTING

Wijnhandel van Wersch*
Kloosterkool 64

ZATERDAG 12 NOVEMBER EUROCARD/MASTERCARD VOORDEELDAG

Limburgs Dagblad Regionaal

dag 11 november 1994

Pagina 13

eversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Hoge Raad bevestigt straf voor Jo Palmen

Van onze correspondent

N HAAG/BRUNSSUM - adslid Jo Palmen uit Brunssum heeft gefraudeerd bij het vragen van zijn ww-uitkering. De Hoge Raad heeft het nis van het gerechtshof in Bosch bevestigd dat Palmen juli 1993 veroordeelde tot weken voorwaardelijke gevangenisstraf.

men verzweeg in 1988 op zijn vraagformulier inkomsten die hij had genoten als gemeenteraadslid. Palmen houdt vol dat hij niet wist dat de inkomsten moesten worden opgegeven. De Hoge Raad noemt het verweer van het gemeenteraadslid zo onwaarschijnlijk dat het eigenlijk niet meetelt.

De strafkamer van het hoogste rechtscollege constateert wel dat de argumentatie van het gerechtshof niet helemaal correct is. Maar de Hoge Raad was niet genegen om het vonnis op basis van deze tekortkoming te vernietigen. Het hof ging er niet op in dat Palmen opzettelijk de uitkerende instantie, het Sociaal Fonds Bouwnijverheid, wilde benadelen. Het richtte zich op het verweer van Palmen dat hij meende dat hij zijn inkomsten uit het raadslidmaatschap niet hoefde op te geven.

Door op dit verweer in te gaan leek het hof er niet meer vanuit te gaan dat er opzet in het spel was. De Hoge Raad laat deze ommissie voor wat hij is.

RL ontvangt in 1995 ruim 16 miljoen minder

Bezuinigingen kosten universiteit 100 banen

Van onze verslaggever

ASTRICHT - Als het kabide bezuinigingen op het ersitair onderwijs doorsneuvelen negentig tot erd arbeidsplaatsen aan ijksuniversiteit Limburg.

RL moet negen miljoen gulden inigen. „Dat kan alleen door en te ontslaan. Aan wachtregelingen kost ons dat nog negen miljoen. In totaal kom je op achttien miljoen. En we en in 1995 al ruim zestien milminder dan verwacht door eerbezuinigingen," berekent dr. Dittrich, voorzitter van het ge van bestuur van de Limse universiteit.

de RL, die er relatief nog gunvanaf komt omdat het studenantal blijft groeien, betekenen ezuinigingen verder dat de amuze plannen op het gebied van nationalisering en de fusie met Limburgs Universitair Centrum et Belgische Diepenbeek weer bureaulade belanden.

gens de kabinetsplannen moeten Nederlandse universiteiten 240 oen gulden bezuinigen. „Met de htgeldregeling komt dat neer op miljard. De kwaliteit van unitair onderwijs en onderzoek in land komt nu ernstig in ge. Deze bezuiniging kunnen de erlandse universiteiten niet Dat kan alleen als je zou been twee middelgrote universiten te sluiten. Een waanzinnig natuurlijk," aldus een bezorgDittrich die ook wijst op de geen van het banenverlies bij de voor de regio Maastricht.

verder pagina 15

lug dreigt nu echt lifant te worden

SP inventariseerde knelpunten WVG

Gehandicapten klagen vooral over vervoer

Van onze verslaggever

HEERLEN - De meeste klachten in de regio over de nieuwe Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) hebben betrekking op het vervoer. In Heerlen heeft zelfs negentig procent van alle klachten betrekking op de nieuwe regeling voor vervoer. Veel gehandicapten en ouderen ervaren volgens de SP Heerlen het collectief vervoer in die stad als 'vernederd en betuttelend en als een grote beperking van de vrijheid.'

Een en ander komt naar voren uit een klachteninventarisatie die de afdelingen van de SP (Socialistische Partij) in Brunssum, Landgraaf en Heerlen in de week van 31 oktober tot 5 november hebben gehouden. In totaal beklaagden zich in deze drie gemeenten tweeehonderd mensen. Landelijk dienden 2800 mensen in 39 gemeenten een klacht in over de per 1 april ingevoerde WVG-wet. Landelijk had zestig procent van de bezwaren betrekking op het vervoer.

Mede naar aanleiding van de klachten deed wethouder J. Hesse in Brunssum gisteren de toezegging dat Brunssum vanaf 1 januari collectief vervoer krijgt waarbij een begeleider gratis mee mag. Volgens een woordvoerder van de gemeente Brunssum zal het aantal kilometers voor gehandicapten en ouderen meer bedragen dan de vijfhonderd per jaar die het Rijk voorschrijft. Ook kan in Brunssum gekozen worden uit drie taxibedrijven.

Riet de Wit van SP Heerlen had gisteren na presentatie van de klachten aan wethouder Simons goede hoop dat ook in Heerlen de vervoersregeling wordt aangepast. Zij heeft de indruk dat de gemeente streeft naar een regeling waarbij de gehandicapte kan kiezen tussen collectief vervoer of een financiële tegemoetkoming voor vervoer.

Sommige gehandicapten vinden dat de ritten bij collectief vervoer veel te lang duren. De Wit: „Vooral voor incontinente mensen is dat vervelend." Ook zijn er klachten over de behandeling door taxichauffeurs. In Heerlen zou een chauffeur na het einde van een kienavond geroepen hebben: 'Betalende klanten eerst, daarna de WVG'ers.'

Uit de klachteninventarisatie komt ook naar voren dat er landelijk en in mindere mate regionaal verschillen bestaan in de uitvoering van de WVG-wet. Zo kan een gehandicapte in Brunssum aanspraak maken op een vergoeding van maximaal 3000 gulden voor aanpassingen in huis, terwijl dat in Heerlen 500 gulden minder is.

Info-avond voor gehandicapten onbereikbaar

LANDGRAAF - „Heel dom," vindt de voorzitter van het gehandicaptenplatform, „hadden ze ons maar om advies gevraagd." „Inderdaad een misser," verontschuldigt de vicevoorzitter van het CDA-Vrouwenberaad zich.

De vrouwen houden volgende week een bijeenkomst over de Wet Voorziening Gehandicapten in een bovenzaaltje in Landgraaf. Merkwaardig, vindt Gerard Mol van het Gehandicaptenplatform Kerkrade. „Een avond voor de gehandicapten, maar de doelgroep zelf kan er niet naartoe. De zaal is alleen via een trap te bereiken.

„Ik heb de zaal zelf niet gereserveerd. Maar het is nu te laat om het te veranderen. Alle uitnodigingen zijn de deur uit," zegt Elly Wijman van het CDA-Vrouwenberaad. De avond is voor CDA-vrouwen en introducées. Ze vindt het jammer dat mensen die slecht ter been zijn niet kunnen komen. Maar slecht ter been vindt ze een rekbaar begrip. „Er zijn genoeg mensen die moeilijk lopen, maar wel iedere avond de trap op lopen als ze gaan slapen."

De avond is op 16 november 2 uur in de Rossinipassage van winkelcentrum Op de Kamp. In de bovenzaal. „We beloven beterschap," aldus Wijman.

Stroomstoring in Landgraaf

LANDGRAAF - Kort voor middernacht is gisteren door nog onbekende oorzaak in een groot deel van de gemeente Landgraaf (tussen de Stationsstraat en 't Eikske) de elektriciteit uitgevallen. Vermoedelijk is er in een verdeelstation in Terwinselen iets fout gegaan. Medewerkers van Mega zijn op pad gegaan om de storing te verhelpen, maar het zag er naar uit dat de werkzaamheden nog enkele uren in beslag zouden nemen.

KvK laakt verdeling geld gemeentefonds

HEERLEN - In een brief aan premier Kok heeft de Zuidlimburgse Kamer van Koophandel (KvK) gepleit voor een eerlijker verdeling van het geld uit het gemeentefonds. De KvK is uiterst verbaasd over een nieuwe verdeling die inhoudt dat Maastricht en Heerlen vele miljoenen minder in kas krijgen. „Een economisch structuurversterkend beleid van de gemeenten wordt nu bestraft," stelt KvK-voorzitter ir H. Schiffelers. Voor Maastricht loopt de korting op van elf miljoen in 1992 tot 25 miljoen in 1998, voor Heerlen van vijf miljoen in 1992 tot zestien miljoen in 1998. De KvK vreest dat de gemeenten nu gaan bezuinigen op economisch beleid en op de ontwikkeling van bedrijfsterreinen. Dat zal slecht zijn voor de werkgelegenheid, dreigt Schiffelers. Ook de gesuggereerde oplossing om de vermindering uit het fonds te compenseren door een verhoging van de onroerend-zaakbelasting, keurt hij niet goed.

Dertig asielzoekers naar St.-Geertruid

ST.-GEERTRUID - Op zeer korte termijn komen dertig asielzoekers naar Kamphuis Riva in St.-Geertruid in de gemeente Margraten. Die mededeling is bij de gemeente Margraten binnengekomen. Wethouder Jean Demollin maakte er gisteravond tijdens de begrotingsvergadering in de gemeenteraad gewag van. Omtrent de huisvesting van de asielzoekers was geen overleg gepleegd met het gemeentebestuur. „Het ministerie heeft rechtstreeks onderhandeld met de eigenaar van het tehuis," aldus de wethouder. Vorige week werden vijftig asielzoekers ondergebracht in een bungalowpark in Gulpen.

Celstraf voor brutale beroving

MAASTRICHT/BRUNSSUM - Voor het brutaal beroven van een bejaarde vrouw in Brunssum zijn Mariano P. (21) en zijn vriendin José S. (31) uit Landgraaf door de rechtbank in Maastricht veroordeeld tot elk vijftien maanden gevangenisstraf. Het paar brak het verzet van de vrouw, die haar tasje niet wilde afgeven, door haar met een ploertendoder te slaan.

Comité: stakers niet straffen

HEERLEN - Het Heerlens Actie Comité heeft de besturen van een aantal middelbare scholen in Heerlen gevraagd af te zien van strafmaatregelen tegen studenten die vorige week vrijdag hebben gestaakt. Circa vijftienhonderd scholieren hebben toen, na een oproep van het comité, in het centrum van Heerlen onder schooltijd geprotesteerd tegen de bezuinigingsplannen in het onderwijs. Het comité vreest dat scholen straf zullen geven aan de leerlingen die hebben meegedaan aan de actie. De straffen zouden variëren van het maken van een werkstuk over de staking, vegen van het schoolplein tot correctiediensten. Schoolbesturen wordt gevraagd in te zien dat iedereen recht heeft op vrijheid van meningsuiting, dat stakingsrecht bij de wet is geregeld en dat leren opkomen voor je eigen mening een belangrijk onderdeel is van de weg naar volwassenheid.

Poolse medici bezoeken Limburg

HEERLEN - Om kennis te nemen van de Limburgse gezondheidszorg en ziekenhuizen bezoeken zes Poolse ziekenhuisdirecteuren momenteel de provincie. Op uitnodiging van het provinciebestuur blijven ze veertien dagen in Limburg. Ook krijgt de groep Poolse medici uit de provincie Leszni in de buurt van het Oder-Neissegebied een kort scholingsprogramma, verzorgd door de Rijksuniversiteit Limburg. Eerder brachten zes Poolse basisartsen een bezoek aan hun Limburgse collega's.

o/z

Uitvinding

● Steven Römelingh legt samen met zijn vrouw en schoonzus een - aangepast - kaartje. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Kaartspel met codes voor slechtzienden

Van onze verslaggever

VALKENBURG - De gepensioneerde Valkenburgse architect Steven Römelingh ontwierp speelkaarten waarmee slechtzienden zonder problemen kunnen spelen met een kaartpartner, die wel goed kan zien. Eindelijk kan Römelingh nu samen met zijn slechtziende vrouw en schoonzus een kaartje leggen. Römelingh gebruikte twee sets kaarten om een speciaal spel te maken. Aan de achterkant van de kaarten is geen enkele afwijking te zien, maar in de op de achterste kaart geplakte voorste kaart zijn perforaties aangebracht, waardoor een slechtziende kan voelen welke kaart hij in zijn hand heeft.

De 'coderingen' zijn voor de medespelers volstrekt onzichtbaar. Toen de gepensioneerde architect in eigen familiekring werd geconfronteerd met de praktische problemen van slechtziendheid, ging hij op zoek naar oplossingen. „En dan blijkt dat die oplossingen soms op heel simpele wijze gerealiseerd kunnen worden."

Het valt Römelingh op dat in Nederland veel voortreffelijk werk wordt verricht voor blinden en slechtzienden, maar gek genoeg zijn spelletjes vaak nog niet aangepast. „Toch zijn juist die kleine dingen vaak heel belangrijk. Je wilt toch bepaalde dingen samen blijven doen. Er zijn wel kaartspelen in braille, maar als je geen braille kent, krijg je een pak heel grote kaarten in je handen. Niet erg praktisch en bovendien ziet het ook nog een beetje belachelijk uit."

Het is natuurlijk goed iets te ontwerpen speciaal voor gehandicapten, maar het is veel beter als ook de gezonde partner gewoon mee kan doen, vindt Römelingh.

Mensen die geïnteresseerd zijn in het kaartenspel van Römelingh, kunnen hem bellen (tel. 04405-2457).

ABP ontslaat 55 medewerkers

ERLEN - Bij de ABP-afdeling erne Administraties loopt het kaanbod zo drastisch terug, dat af 1 maart 55 medewerkers worontslagen. Voorlopig treft het slag alleen tijdelijke medewer-

gens woordvoerder Lindelauf gen steeds minder mensen een ering voor burger-oorlogschtoffers aan. Daardoor zijn de sioen- en Uitkeringsraad (PUR) Leiden en de afdeling Externe inistraties van het ABP in erlen gedwongen in te krimpen. rlijk kunnen de betrokken rknemers nog een tijdje meehelbij de afdeling pensioenen van ABP. Die afdeling verwacht een ke stapel extra werk als de Eurese Unie met terugwerkende cht pensioenen toekent aan eltijdwerkers. De afdeling exteradministraties is inmiddels druk zoek naar nieuwe opdrachten. ar om nieuwe contracten binnen halen, moet de afdeling laten zien er goed kan worden gewerkt tegen concurrerende prijs: klantrichter, efficiënter, moderner.

Fabriek De Koumen: omzetderving door prostituées

Gedoogzone levert Heerlen claim op van 26 miljoen

Van onze redactie economie

HEERLEN - Wasmiddelenfabrikant Dicom stelt de gemeente aansprakelijk als op het Hoensbroekse industrieterrein De Koumen een gedoogzone voor prostitués komt. Dicom dreigt in dat geval met een schadeclaim van 26 miljoen gulden wegens omzetderving.

Directeur H. van Altena heeft dat geschreven in een brief aan Heerlens burgemeester Pleumeekers. Als er een gedoogzone komt op De Koumen, durven de vrouwelijke werknemers van Dicom 's avonds om 22.00 niet meer over het industrieterrein te lopen of rijden. Ze zijn bang dan voor prostituée te worden aangezien.

De wasmiddelenfabrikant heeft 160 mensen in dienst, waarvan dertig in de avonddienst. Driekwart van de avondploeg bestaat uit vrouwen, ze zijn tot 22.00 uur bezig met inpakwerk aan de lopende band. De vrouwen hebben eensgezind aangekondigd niet meer op het werk te verschijnen als de gedoogzone op De Koumen komt.

Volgens Van Altena betekent dat in feite het einde van de avondploeg en dat leidt tot een omzetderving van 26 miljoen gulden per jaar. Een bedrag waarvoor hij 'met alle mogelijke juridische middelen' de gemeente aansprakelijk wil stellen.

De gemeente Heerlen kon gisteren nog niet reageren op de aangekondigde schadeclaim. „Daar is hier niets van bekend," liet de woordvoerster weten.

Eerder deze week heeft Van Altena als voorzitter van de Industriële kring Heerlen-Noord zijn Hoensbroekse collega-ondernemers opgeroepen eveneens de gemeente aansprakelijk te stellen voor alle mogelijke schade die door de gedoogzone ontstaat.

De gemeente wil ergens in Heerlen een gedoogzone voor prostituées aanwijzen. Van de zes voorgestelde mogelijkheden liggen er drie op industrieterrein De Koumen. Behalve de ondernemers, hebben ook omwonenden in de wijken Nieuw-Lotbroek, De Dem en Rennemig verontrust gereageerd.

†

Verdrietig maar vol dankbare herinneringen geven wij u kennis dat na een kortstondig ziekbed van ons is heengegaan mijn dierbare man, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Willy Pesch

echtgenoot van

Marieke Meijers

Hij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Elsloo: M. Pesch-Meijers
Familie Pesch
Familie Meijers

6181 KS Elsloo, 8 november 1994.
Droes, Sauvetstraat 7.

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag 14 november om 10.30 uur in de H. Mariakerk te Elsloo. Er is geen condoleren.

Zaterdag a.s. tijdens de h. mis om 19.00 uur zal hij bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen Heirstraat 41 te Elsloo. Bezoek van 18.30 tot 19.00 uur.

Mochten wij nog iemand zijn vergeten dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

---

†

Dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij in dit leven heeft mogen genieten is geheel vol overgave in de Heer overleden mijn inniggeliefde vader, schoonvader en levenspartner

Michel Führen

weduwnaar van

Mia Timmermans

Hij overleed in de leeftijd van 75 jaar.

Landgraaf: Annelies Mosmuller-Führen
Huub Mosmuller
Landgraaf: Wies Vincken-Bours

Landgraaf, 9 november 1994.
Corr.-adres: Parklaan 18, 6371 CR Landgraaf.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 14 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de Heilige Jozef te Waubach waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis zaterdag 12 november a.s. om 18.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32, Nieuwenhagen, dagelijks van 19.30 tot 19.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid namen van mijn vrouw

Mia Schenkelaars-Grooten

Zij zal altijd in onze herinnering blijven.

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zaterdag 12 november 1994 om 18.00 uur in de H. Lambertuskerk te Kerkrade-centrum.

M.L. Schenkelaars

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een leven dat gekenmerkt was met liefde, eenvoud, hulpvaardigheid en zorgzaamheid geven wij u kennis dat heden veel te vroeg van ons is heengegaan, in de leeftijd van 64 jaar, voorzien van de h. sacramenten mijn lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, zus en schoonzus

Fien Hendriks-Hellenbrand

weduwe van

Wil Hendriks

Bunde: Ton en Jacqueline Hendriks-van Rijn
Familie Hellenbrand
Familie Hendriks

6162 XH Geleen, 8 november 1994.
Kloosterhof 1.

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op maandag 14 november om 14.00 uur in de aula van het crematorium Nedermaas, Vouersveld 1 te Geleen.

Bijeenkomst in het crematorium om 13.45 uur waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid te nemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein.

Met verslagenheid namen wij kennis van het onverwacht overlijden van onze vriend en collega

Frans Frelih

[illegible]

Namens de staf en alle medewerkers van de POMS site Ingelshoven.

De plechtige [illegible] voor mijn broer, schoonbroer [illegible] en neef

Hub Ramakers

zal plaatsvinden op zondag 13 november om 10.00 uur in de St. [illegible]

J.H. Ramakers
[illegible]

Heerlen, november 1994

---

†

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en [illegible]

Christien Sommers-Stikkelbroeck

echtgenote van

Kaspar Sommers

In dankbare herinnering:
[illegible]

[illegible] november 1994
Kruisbergerstraat 37, 6444 BC Brunssum.

[illegible]

Dankbetuiging

Voor uw bewijs van deelneming, ontvangen na het heengaan van mijn lieve vrouw

Jessy Canisius-Hermans

betuigen wij u onze hartelijke dank.

Het medeleven, persoonlijk, schriftelijk of in de vorm van bloemen tot uiting gebracht, was ons een grote troost en zal ons een dankbare herinnering blijven.

[illegible]

Brunssum, november [illegible]

De zeswekendienst wordt gehouden op zondag 13 november a.s. om [illegible] in de [illegible]kerk te Brunssum.

Dankbetuiging

[illegible]

Toon Moulen

[illegible]

---

† Maij Vlengels, 76 jaar, [illegible] corr.-adres: Koekoekstraat [illegible] uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag [illegible] november om 10.30 uur in de St.-Martinus [illegible]

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

[illegible]

Mia Haas

[illegible]

AGENDA

Provinciale Staten

[illegible]

Wijziging van de ondernemingsvorm [illegible] Limburg.

Beschikbaarstelling subsidies voor [illegible]

Provinciale [illegible] 1994 en [illegible]

De volledige agenda is voor [illegible]

[illegible] Limburg

Openbare aanbesteding reconstructie Wenckebachstraat te Brunssum

De gezamenlijke Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Brunssum en Heerlen zullen overeenkomstig het Uniform Aanbestedingsreglement 1986, openbaar aanbesteden:

Besteknummer 92049-1 d.d. 1 november 1994 (volgens RAW-systematiek), opgesteld door Witt & Jongen architecten en ingenieurs te Heerlen, inzake reconstructie van de Wenckebachstraat te Brunssum en directe omgeving met bijkomende werken in de gemeente Brunssum.

Van toepassing is een openbare aanbestedingsprocedure volgens het U.A.R. 1986, met uitzondering van art. 6, lid 1.

a). De uitvoering van het werk heeft in hoofdzaak betrekking op:
- het verwijderen van bestaande verhardingen ca. 5.300 m²;
- het verrichten van grondwerken ca. 2.500 m³;
- het leveren en aanbrengen van kolken ca. 35 st.;
- het leveren en aanbrengen van controleputten ca. 14 st.;
- het leveren en aanbrengen van p.v.c.-buizen diam. 400, 300, 250 en 125 mm ca. 1.100 m;
- het leveren en aanbrengen van zand ca. 1.700 m³;
- het leveren en aanbrengen van funderingen ca. 2.800 m²;
- het leveren en aanbrengen van asfalt ca. 800 ton;
- het leveren en aanbrengen van bestratingen ca. 1.400 m²;
- het leveren en aanbrengen van kantopsluitingen ca. 3.500 m;
- het verrichten van bijkomende werkzaamheden;
- het onderhouden van de gemaakte werken gedurende de onderhoudsperiode van 6 kalendermaanden.

b). Het werk dient uiterlijk 70 werkbare werkdagen na aanvang opgeleverd te worden.

c). De wet Ketenaansprakelijkheid is van toepassing.

d). De betaling geschiedt in 4 wekelijkse termijnen.

e). Voor het werk zal een bankgarantie van 5% van de aannemsom incl. B.T.W. verlangd worden.

f). Het bestek ligt vanaf maandag 14 november 1994 ter inzage bij Witt & Jongen architecten en ingenieurs, Akerstraat 140 te Heerlen. Het bestek wordt toegezonden indien het verschuldigde bedrag à ƒ 200,00 inclusief B.T.W. per bestek door Witt & Jongen is ontvangen. Tegen een meerprijs van ƒ 35,00 inclusief B.T.W. per diskette [illegible]

[illegible]

2. De in artikel 7 lid 4 van het U.A.R. 1986 bedoelde [illegible]

[illegible] en rechtsvorm van de onderneming(en.)

Openbare aanbesteding aanleg wandelroute en groenstr[illegible] langs Emmaweg te Brunssu[m]

De gezamenlijke Colleges van Burgemeester [en Wet]houders van de gemeenten Brunssum en [Heerlen] zullen overeenkomstig het Uniform Aanbest[edingsre]glement 1986, openbaar aanbesteden:

Besteknummer 92049-2 d.d. 21 oktober 1[994] (volgens RAW-systematiek), opgesteld door [Witt &] Jongen architecten en ingenieurs te Heerl[en, inza]ke de aanleg van een wandelroute en gr[oenstruc]tuur langs de Emmaweg te Brunssum en [directe] omgeving met bijkomende werken in de g[emeente] Brunssum.

Van toepassing is een openbare aanbesteding[sprocedure] volgens het U.A.R. 1986, met uitzonde[ring van] art. 6, lid 1.

a). De uitvoering van het werk heeft in ho[ofdzaak] betrekking op:
- het verrichten van grondwerken ca. 2[illegible]
- het leveren en aanbrengen van z[and] 500 m³;
- het leveren en aanbrengen van fun[deringen] ca. 2.300 m²;
- het leveren en aanbrengen van dubbel[illegible] vlakbehandeling ca. 2.100 m²;
- het planten van ca. 360 bomen;
- het verrichten van bijkomende werkzaa[mheden];
- het onderhouden van de gemaakte [werken] gedurende de onderhoudsperiode van [illegible] dermaanden.

b). Het werk dient in 2 fasen uitgevoerd te wo[rden]:

Fase 1: [illegible]

Fase 2: [illegible]

c). De wet Ketenaansprakelijkheid is van toep[assing].

d). De betaling geschiedt in 4 wekelijkse term[ijnen].

e). Voor het werk zal een bankgarantie van [5% van] de aannemsom incl. B.T.W. verlangd w[orden].

f). Het bestek ligt vanaf maandag 14 no[vember] 1994 ter inzage bij Witt & Jongen arch[itecten] en ingenieurs, Akerstraat 140 te Heerl[en]. Het bestek wordt toegezonden indien het vers[chuldigde] bedrag à ƒ 200,00 inclusief B.T.W. pe[r bestek] door Witt & Jongen is ontvangen. Te[gen een] meerprijs van ƒ 35,00 inclusief B.T.W. pe[r diskette] [illegible]

[illegible]

'Genoeg materiaal om drie musea te vullen'

[illegible] zijn gevoerd met het Streekmuseum in Valkenburg. „Het zal nog zeker zes jaar duren voordat het nieuwe museum in Venlo klaar is.

Daarom zoeken we naar een mogelijkheid een deel van de collectie toch te exposeren. Het Streekmuseum in Valkenburg is daar heel geschikt voor.

We willen nu een reizende expositie inrichten, die vooraleerst in Valkenburg wordt ondergebracht. Valkenburg moet een soort dependance worden, waarmee we ook Zuid-Limburg kunnen bedienen."

Op welke termijn het carnavalsmateriaal naar Valkenburg komt kan Janssen niet zeggen. „We [illegible] moeten nog besproken worden."

Volgens ingewijden [illegible] het carnavalsmuseum [illegible] plan [illegible] het historisch materiaal over het Heerlens carnavalsschip De Blauw Sluut ook onder te brengen in het Streekmuseum in Valkenburg.

Logo blijft na verloop van tijd op scherm staan

Naar RTL kijken slecht voor televisietoestel

DOOR MAARTEN DE KEVER

MAASTRICHT – Verscheidene uren per dag naar de televisiezender RTL4 kijken is niet goed voor de televisie. Na een paar maanden verschijnt het logo van het Luxemburgse station ook op het scherm als er niet naar RTL gekeken wordt. Een precieze opgave wanneer het logo is 'ingebrand', zoals dat in vaktermen heet, is niet te geven. Maar in Nederland kampen inmiddels verschillende gezinnen met het probleem.

[illegible] Mölenberg, docent aan de universiteit van Maastricht, gespecialiseerd in consumentenrecht, vindt daarom dat RTL het logo moet verwijderen. [illegible] kijker mag je verwachten dat kijken naar RTL4 niet schadelijk is voor je toestel. Ik vind het onrechtmatig dat op televisie een logo wordt uitgezonden, dat schade toebrengt aan andermans eigendom. Ze zullen het wel niet vrijwillig doen, maar RTL kan het logo het best aanpassen," aldus Mölenberg. Hij denkt daarbij aan een andere samenstelling, want dat [illegible] Het logo van RTL heeft maar een kleur, wit. [illegible] dat is de kleur die het snelst er[illegible] zorgt dat 'het oplichtingsvermogen [illegible] binnenkant van de beeldbuis' afneemt. Daardoor blijft het logo op het scherm staan.

[illegible] factoren hebben invloed op inbranden," zegt senior productmanager W. Tak van Philips. De instellingen van de tv zijn ook heel belangrijk. Veel contrast en helderheid versnellen het proces, evenals het type beeldbuis." Bij Philips hebben ze er in ieder geval nooit onderzoek naar gedaan. „Maar we kennen het probleem wel. Soms horen we het wel eens van handelaren, die een slechtlopend toestel maanden op testbeeld hebben staan."

Overigens is RTL niet het enige station dat continu een logo uitzendt. Ook vrijwel alle Duitse zenders en heel veel satellietstations stralen hun logo links- of rechtsboven mee. „Dat het verschijnsel zich bij andere stations niet voordoet komt waarschijnlijk omdat er niet zo vaak naar gekeken wordt," aldus René T'Sas, woordvoerder van RTL.

[illegible] logo wordt [illegible] uitgestraald. „Bij het maken van programma's wordt er zelfs rekening mee gehouden. Op die plaats zijn nooit belangrijke details te zien."

Bewust

Toch is Mölenberg niet content met die uitleg. „Je tv wordt gebrandmerkt zonder dat je daarom gevraagd hebt. Je zou zelfs naar de rechter kunnen stappen. Aantonen dat je schade hebt geleden is geen probleem. Bovendien denk ik dat het belang voor RTL niet zwaarder weegt dan het belang van de consument. Hoewel ik geen rechter ben, kan ik me voorstellen dat er een schadevergoeding wordt toegewezen. Hoe hoog die is? De dagwaarde van het toestel. Je moet je dus wel afvragen of de kosten van een procedure opwegen tegen het schadebedrag. Daarom denk ik dat het meer op de weg van consumentenorganisaties ligt om met RTL in overleg te treden. Mocht dat geen resultaat hebben, dan kunnen ze bij de rechter alsnog om een uitzendverbod van het logo vragen."

● Leon Möhlenberg neemt het op voor fervente RTL-kijkers. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Pension zwerfjongeren in Heerlen vandaag open

'Dit is wel wat anders dan slapen in dugout'

Van onze verslaggever

HEERLEN – „Ik sliep vaak op straat, soms in het slaaphuis en zelfs twee nachten in een dugout bij een voetbalclub. Problemen thuis. Nou, dit is heel wat anders, fantastisch gewoon."

De reactie van een van de eerste bewoners van pension Mijnzicht in Heerlen. Ook twee andere exzwerfjongeren zijn blij met hun kamertje in het verbouwde gehandicaptenhotel. Vandaag openen bisschop Wiertz en de Heerlense burgemeester Pleumeekers het officieel.

Drie jaar hebben de voorbereidingen geduurd. In Oostelijk Zuid-limburg leven naar schatting 150 jongeren zonder een echt onderdak. Ze zwerven op straat of logeren bij kennissen.

In Amsterdam ontwikkelde pension Zeezicht de formule wonen, werken, leren. Die moet jongeren de kans bieden om weer houvast te vinden op zoek te gaan naar een goede toekomst. Dat voorbeeld, inmiddels staat in Rotterdam het pension Maaszicht, wordt in Heerlen gevolgd.

Duw

De stichting Zwerfjongeren Limburg kreeg vorig jaar een grote duw in de rug, toen de kersverse bisschop Wiertz de opbrengst van zijn inhuldigingsreceptie aan het pension schonk. „Sindsdien is de belangstelling en ook de financiële hulp gestegen," zegt voorzitter Frans Breukers.

Deze zomer kon eindelijk het voormalige Orahotel gekocht worden, dat plaats biedt aan vijftig personen. De stichting pension Mijnzicht koos voor een voorzichtige start. Er wonen nu zeventien jongeren: dertien met een zwerfverleden, maar ook vier 'reguliere' studenten.

„Dat laatste is een bewuste keuze," zegt Arie Kuijper, voorzitter van de Heerlense stichting. „We willen niet dat de zwerfjongeren op een eiland[illegible]. Daarom zijn we ook blij dat de contacten met omwonenden goed zijn."

De jongeren mogen een half jaar in Mijnzicht wonen en verplichten zich om die tijd te benutten voor werk en/of studie. „Met elke jongere stellen we een contract op dat per persoon verschilt," zegt Kuijper. Er zijn ook huisregels: alcohol, drugs en vechten zijn verboden. De huur bedraagt 395 gulden, een kok bereidt maaltijden voor acht gulden vijftig.

De stichting [illegible] jongeren [illegible] aan het [illegible] knappen van het gebouw dat [illegible] jaar leeg heeft gestaan. [illegible] het [illegible] heeft een [illegible] warmende medewerking [illegible] daardoor zijn de verbouwingskosten met een derde verlaagd," vertelt Breukers.

Wennen

Alle jongeren hebben momenteel werk, bij een bedrijf of in het pension zelf. Het samenwonen met de studenten gaat goed, maar het blijft wennen. „Waarom doen jullie zo negatief," vroeg een student," vertelt een jongere. „Als jij gezworven had, zou jij ook wel anders reageren, vertelde ik hem."

Het pension kost jaarlijks [illegible]

[illegible]

Nieuwe brug

● Rijkswaterstaat is begonnen met de aanleg van een nieuwe brug over de Oude Maas in Ohé en Laak. [illegible] de watersnood in december moest een Baileybrug worden aangelegd omdat de fundamenten van de bestaande brug verzakten. Het project van Rijkswaterstaat kost [illegible] gulden. Uitvoerder is Nelissen Van Egteren [illegible]. De nieuwe brug zal volgens plan op 1 februari open [illegible]

Ziekenhuishygiënist AZM: 'Strijd voortzetten'

MRSA krijgt geen vrij spel

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Nederland is een van de weinige Europese landen die nog pogingen doen de hardnekkige MRSA-bacterie buiten de ziekenhuisdeuren te houden. In de aangrenzende landen heeft de MRSA, ofwel de meticilline-resistente staphylococcus aureus, vrij spel. Dat vormt een probleem voor met name ziekenhuizen in de Limburgse Euregio, waar veel buitenlandse of in het buitenland behandelde patiënten worden opgenomen en de kans op besmetting dus voortdurend aanwezig is.

Volgens ziekenhuishygiënist Theo Vandenbooren van het Academisch Ziekenhuis Maastricht is de tijd echter nog niet aangebroken om de witte vlag te hijsen en de MRSA te beschouwen als een van de onvermijdelijke ziekenhuisbacteriën. Hij benadrukte gisteren in een lezing in het AZM nogmaals het belang van uitgebreide maatregelen om een besmetting te voorkomen.

De MRSA is op zich niet gevaarlijker dan andere ziekenhuisbacteriën. Maar waar andere bacteriën met antibiotica bestreden kan worden, trekt de MRSA zich hier niets van aan. De bacterie kan gevaar opleveren voor ernstig verzwakte of net geopereerde patiënten. De ontdekking vormt meestal het signaal voor een uitgebreide, kostbare en lastige schoonmaakoperatie.

De preventiemaatregelen die het AZM treft, zijn niet honderd procent waterdicht. „Dat kan ook niet. Het AZM mag zich gelukkig prijzen dat een MRSA-epidemie de afgelopen tweeëneenhalf jaar is uitgebleven. Natuurlijk is de MRSA wel eens bij patiënten geconstateerd, maar de bacterie heeft nooit verder om zich heen gegrepen. We zitten hier in de appendix van Nederland en worden omringd door andere landen.

Het aantal patiënten dat hier vanuit het buitenland terecht komt is zo groot dat je niet iedereen in quarantaine kunt leggen. Dan leg je een te groot beslag op de speciale isoleerkamers," vertelt Vandenbooren. „We hebben dus een compromisprotocol, waarbij patiënten met nog niet genezen wonden of die aan de beademing hebben gelegen zodra ze binnenkomen wel worden geïsoleerd. Bij de overigen vindt wel een screening plaats."

Geleidelijk

Zo lang het probleem nog enigszins beheersbaar blijft, moet de strijd tegen de MRSA volgens Vandenbooren voortgezet worden. Het balletje dat het Heerlense De Weverziekenhuis vorig jaar na een reeks van besmettingen opwierp om het ongelijke gevecht te staken, vangt Vandenbooren niet op. Hij kan een dergelijk verzoekje wel begrijpen, maar zelf moet hij er nog niet aan denken. „Misschien moeten we het ooit opgeven. Dat zal heel langzaam en geleidelijk moeten gebeuren. Maar als we het nu al moesten, zou ik van mijn stoel vallen."

Akkoord over gesprek AZM

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Medezeggenschapsraad en raad van bestuur van het Academisch Ziekenhuis Maastricht hebben overeenstemming bereikt over een overleg over de vertrouwensbreuk tussen top en personeel.

Het gesprek, dat een informeel karakter heeft omdat officieel alle banden verbroken zijn, moet duidelijk maken of er nog mogelijkheden zijn om de crisis zonder externe hulp op te lossen. Zo niet, dan zal de medezeggenschapsraad opnieuw om een onderzoek naar het functioneren van de raad van bestuur vragen. [illegible] afgewezen door de raad van [illegible]

Het overleg staat onder leiding van een [illegible] Th. Vermeegen [illegible] Maastricht [illegible] DSM [illegible] NEM Amsterdam [illegible] datum van het gesprek [illegible]

De vertrouwenscrisis tussen personeel en directie van het [illegible] kwam [illegible] dat jarenlang [illegible] bij de uitbetaling van de [illegible] tijdens [illegible] periodes. Volgens de medezeggenschapsraad [illegible] van slecht bestuur.

DOOR HANS GOOSSEN

'Universiteit geen kantoor dat je zo maar schrapt'

Mug dreigt nu echt olifant te worden

achtergrond

MAASTRICHT – Slimme jongens, die universiteitsbestuurders. Als geen ander beseffen ze dat het nu aan de vooravond van de behandeling van de onderwijsplannen in de Tweede Kamer tijd is hun stem te laten horen. En natuurlijk rond je dan naar boven af als je het hebt over het aantal bedreigde arbeidsplaatsen. Maar als zelfs het wetenschappelijk personeel de barricaden op wil, zoals Dittrich denkt te bespeuren, is er echt iets aan de hand.

„De maat is echt vol. Dit kan niet," Karl Dittrich, voorman van de universiteit bij ontstentenis van de naar Leiden geroepen *troubleshooter* Loek Vredevoogd, lijkt zichzelf keer op keer te moeten overtuigen dat hij niet droomt dat er echt ambtenaren in Den Haag en Zoetermeer van mening zijn dat het Nederlandse hoger onderwijs zo maar 500 miljoen kan missen (240 bij de universiteiten, 260 bij het hbo).

Haaks

„De nieuwe bezuinigingen staan werkelijk haaks op het beleid om van Nederland een kennisland te maken. Hier is niet over nagedacht. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Al jaren hebben de universiteiten miljoenen bezuinigd. De afgelopen vier jaar is al tien procent van het budget ingeleverd. De enige manier is om twee middelgrote universiteiten te sluiten. Maar dat is toch waanzinnig. Een universiteit is geen kantoor dat je even schrapt. Een grote faculteit, zoals de medische, sluiten is pure waanzin. Dat kan alleen uit het brein van een doorgedraaide boekhouder ontspruiten. En een kleinere sluiten, levert niet genoeg op."

Intussen hebben de universitaire gelederen zich tijdelijk gesloten. Het gebruikelijke gekissebis over nieuwe opleidingen is verstomd. De kloof tussen oude, traditionele universiteiten als Leiden en Amsterdam en jonge honden zoals Maastricht en Rotterdam is provisorisch gedicht. Gezamenlijk wordt 'ach en wee' geroepen, hoewel vooral de oude garde zal moeten bloeden. „Daar is de verhouding vast-tijdelijk personeel negentig-tien procent. Bij ons is dat *fifty-fifty*. De wachtgeldproblematiek zal voor die universiteiten dus nog veel groter zijn."

Maar ook de RL moet zich laten horen, al was het om te voorkomen dat anderen denken dat daar nog iets te halen valt. Dittrich: „Het lijkt misschien of we er relatief probleemloos door heen glippen. Het budget wordt bepaald door het aantal studenten. We groeien nog steeds. Absoluut gezien hebben we dan ook steeds meer gekregen. Maar het was wel minder dan we oorspronkelijk mochten verwachten. Het bedrag dat universiteiten per student krijgen, is gedaald. We krijgen al jaren geen prijscompensatie. We moeten al middelen voor onderwijs en onderzoek inzetten voor apparatuur en gebouwen. Dit kan alleen gepaard gaan met een enorm kwaliteitsverlies. Het wordt een gigantisch probleem. Het kan gewoon niet. Onmogelijk. Het kan niet. Echt niet."

VVD-deputé moet buigen voor zware politieke druk

Crisis in Staten over A73 nog net bezworen

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT – Indien kabinet en Tweede Kamer binnenkort besluiten om de A73-Zuid tussen Venlo en Maasbracht toch niet op oostelijke maar op de westelijke Maasover aan te leggen als autosnelweg, zal het Limburgs provinciebestuur zich daar niet langer tegen verzetten. Want uiteindelijk gaat het er om dat de 'vierbaans-ruggegraat van Limburg' er heel snel en onder alle omstandigheden komt.

Dat was gisteravond de saillante uitkomst van een onverwacht en volkomen uit de hand gelopen debat in Provinciale Staten. Gouverneur Berend-Jan Van Voorst tot Voorst zag zich uiteindelijk genoodzaakt om persoonlijk in te grijpen om een dreigende crisis binnen de coalitie en de koortsachtige opwinding in de wandelgangen van het provinciehuis te bezweren. Dat gebeurde overigens na zware druk van de CDA- en PvdA-leden in het college en een dreigende 'ondubbelzinnige' motie van PvdA en D66. Onvermijdelijk gevolg van de tussenkomst van de gouverneur was echter dat VVD-gedeputeerde Michel Lodewijks (verkeer), of hij nou wilde of niet, diep in het stof moest bijten. Ook al sprak Lodewijks, aan het slot van de turbulente verwikkelingen, van een pijnlijk politiek 'misverstand'.

● *Gedeputeerde Lodewijks.*

Weigering

Directe aanleiding voor de hoog opgelopen politieke spanning vormde de vierkante weigering van Lodewijks om de aanleg van de A73 op het westtracé te steunen wanneer de Tweede Kamer daartoe mocht besluiten. De Statenfracties van eerst D66 en later ook PvdA, beide voorstander van het westtracé om financiële en milieukundige redenen, eisten echter de onvoorwaardelijke steun van het college in het geval 'Den Haag' de zo felbegeerde autosnelweg alleen wil aanleggen op de westelijke Maasoever. De kans daarop is overigens reëel sinds het aantreden van de nieuwe, paarse coalitie van D66, PvdA en VVD. Een meerderheid van het Limburgs provinciebestuur, waaronder de coalitiepartijen CDA en VVD, heeft zich echter eerder al nadrukkelijk uitgesproken voor aanleg van de A73-Zuid op de oostoever, vooral om economische redenen.

Onverwacht

Volkomen onverwacht mondde het onschuldig begonnen debatje uit in een heuse crisissfeer, toen de verkeersgedeputeerde ondanks een aangekondigde motie van D66 en PvdA bleef weigeren het westtracé te aanvaarden wanneer de Kamer daartoe besluit. D66-fractiewoordvoerder Clemens Degenaar en Pvda-aanvoerster Odile Wolfs reageerden furieus. „Ik dacht toch echt dat het voor deze provincie het allerbelangrijkste was dat die autosnelweg er hoe dan ook komt.

Pas op de tweede plaats speelt de discussie tussen oost of west," fulmineerde Wolfs. Op cynische toon wreef zij de deputé vervolgens onder de neus dat het juist de PvdA – met inbegrip van haar beide gedeputeerden – is geweest die zich eerder, om politiek-strategische redenen maar 'onder stil protest', heeft neergelegd bij de GS-keuze voor het oosttracé.

„Hoewel wij diep in ons hart voor de westoever zijn en blijven. Maar kennelijk móet en zál het van deze deputé de oostoever worden. Bijzonder onverstandig," zo waarschuwde de PvdA-aanvoerster op bitse toon.

Egelstelling

D66-woordvoerder Degenaar beschuldigde Lodwijks ervan een 'egelstelling' te betrekken; met alle politieke gevaren vandien omdat ook 'Den Haag' nieuwe politieke verdeeldheid in Limburg over deze kwestie zeker niet zal ontgaan.

Degenaar: „Terwijl een snelle aanleg van de A73-Zuid hier toch de allerhoogste prioriteit heeft."

Lodewijks' onverwacht scherpe en vasthoudende stellingname zorgde vervolgens voor grote onrust; niet alleen binnen het college en zijn eigen VVD-fractie, maar ook binnen de andere Statenfracties. Het was uiteindelijk aan het persoonlijk ingrijpen van gouverneur Van Voorst te danken, dat de eerste dag van de algemene beschouwingen gisteravond geen historisch slot kreeg.

Nadat hem de ernst van de situatie en de zware politiek druk duidelijk was geworden, ging de VVD-deputé alsnog door de knieën. Met als resultaat dat er toch nog een reële kans bestaat dat de A73-Zuid tussen Venlo en Maasbracht met (financiële) medewerking van de provincie Limburg op de westelijke Maasoever wordt aangelegd. „Maar onze uitdrukkelijke voorkeur is en blijft de oostvariant," haastte Lodewijks zich nog te benadrukken.

Gouverneur zegt een 'fundamenteel debat' toe

Meerderheid in Staten wil af van commissariaten GS

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Een meerderheid in Provinciale Staten wil korte metten maken met de vanzelfsprekendheid dat het Limburgs provinciebestuur commissariaten bekleedt in (semi-)overheidsbedrijven en andere instellingen. Volgens het CDA, de veruit grootste partij in de Staten, is het gevaar van belangenverstrengeling en 'bevoogding' te groot, wanneer gedeputeerden namens de provincie als commissaris of bestuurder van een onderneming invloed op de bedrijfsvoering uitoefenen. D66 is al langer een verklaard tegenstander van dergelijke dubbelfuncties.

Tijdens de eerste dag van de algemene politieke beschouwingen droeg CDA-fractieleider Martin Eurlings het college gisteren op om op korte termijn, in de vorm van een speciale beleidsnota, adekwate oplossingen aan te geven voor deze 'dubbele-pet-problematiek'. Volgens de christendemocraten is ook de provincie eraan gehouden om beleid en uitvoering zoveel mogelijk van elkaar te scheiden.

Als aandeelhouder bekleedt de provincie – meestal in de persoon van de gedeputeerden – commissariaten bij onder meer streekvervoerder VSL/Hermes, provinciaal afvalverwerker AVL-Sturing, Maastricht Airport, Industriebank Liof en de nutsbedrijven WML en Mega. Verleden week nog ontstond er grote opwinding over de bestuurlijke dubbelrol van VVD-gedeputeerde Michel Lodewijks, die tevens president-commissaris van VSL is en bovendien voorzitter van de (inmiddels weer opgeheven) vervoerregio Zuid-Limburg.

Het CDA vindt het niet langer gepast dat PvdA-gedeputeerde Jan Tindemans tezelfdertijd verantwoordelijk is voor enerijds het provinciaal milieubeleid, inclusief het afgeven van vergunningen en de handhaving daarvan, en anderzijds als commissaris van AVL direct betrokken is bij de uitvoering van dat beleid.

Risico's

De bestuurlijke rol en invloed van de provincie binnen de nutsbedrijven Mega en WML vraagt in de ogen van Eurlings ec 'speciale aandacht'. Volgens christendemocraten brengt algeheel taboe op provinc commissariaten bij deze bec ven wel degelijk risico's met mee. „Het is immers zaak hoe dan ook gegarandeerd w dat we als provincie nutsv zieningen (gas, water en li red.) doelmatig kunnen stu op een aantal cruciale onderw pen. Ik noem de betrouwb heid van levering, brandsto leid, milieubeleid en besch ming van zwakke marktp tijen."

Namens het college beaa gouverneur Berend-Jan Voorst tot Voorst 'dat het nu is om alle aspecten van d kwestie eens goed op een rijtj zetten'. Dat zal op korte term gebeuren, zo zegde hij de Sta toe. Wel benadrukte hij al dat een uiteindelijke afweging direct verband zal moeten st met de uitkomst van de lope discussie over de provinci kerntaken. „Overigens zullen in elk geval aan één commiss blijven vasthouden: die van koningin," grapte de gouv neur.

Miljoenenbouw Symbiose openbaar aanbesteed

Schrappen sportsubsidies voorlopig van de baan

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het fel omstreden plan van Gedeputeerde Staten om de jaarlijkse subsidies aan alle 51 provinciale sportbonden in Limburg te schrappen, is in elk geval voor komend jaar van de baan. Een overgrote meerderheid in Provinciale Staten sprak gisteren haar onaanvaardbaar uit over het bezuinigingsvoorstel, dat de provincie alles bij elkaar zo'n 165 mille per jaar zou moeten opleveren.

Deputé Kockelkorn kon weinig anders dan zich gewonnen geven voor de politieke overmacht. Wel kondigde hij aan komend voorjaar een principiële discussie met de Staten te zullen voeren over het provinciaal sportbeleid. Om die reden zullen GS eerst een speciale beleidsnota over de pro blematiek opstellen.

Zowel PvdA, CDA, D66, Partij Nieuw Limburg als de fractie Veugen gaven PvdA-gedeputeerde Ger Kockelkorn van sportzaken te verstaan dat de toch al geringe steun van de provincie aan de Limburgse sportwereld onder geen beding mag worden afgebouwd. „Sport is een bindend element in onze samenleving," zo verklaarde PvdA-fractieleidster Odile Wolfs het vrijwel Statenbrede verzet. Net als haar PNL-collega Fons Zinken stelde zij het college een motie in het vooruitzicht.

Welzijnsgedeputeerde Riet G weldinger stelde de fracties v CDA, VVD, D66 en PvdA ove gens gerust ten aanzien van h eis dat het kantoorcomplex vo het nieuwe welzijnsinstitu Symbiose openbaar wordt aa besteed.

Maar Greweldinger waarschu de wel alvast dat in het geval d openbare aanbesteding uiteind lijk duurder uitvalt dan de ree op tafel liggende offerte van pr ject-ontwikkelaar MBO/Ru ters, dit onvermijdelijk 'ten ko te zal gaan van het uitvoeren werk van Symbiose'.

Global Panel Maastricht behandelt verhouding tot Azië

Dim Baars en de groten der aarde

DOOR JOS VAN DEN CAMP

VLAARDINGEN – Hij noemt 'n Zjirinovski' en 'n Saddam Hoessein', maar ook 'n Owen, Vranitzky, Gyllenhammar, Maljers, Van Agt, Schweitzer en Sullivan. De eerste twee horen in het rijtje niet thuis. Hij zal ze nooit van zijn leven uitnodigen. „Per slot van rekening moet je een grens trekken." Moordenaars gaan voor hem te ver. De anderen horen wel degelijk in zijn rijtje thuis. Sterker nog: volgende week woensdag, donderdag en vrijdag zijn zij enkele van de vele gastsprekers op de achtste editie van Global Panel, wereldberoemd in Nederland als het 'congres der congressen', in het Mecc in Maastricht.

● *Dim Baars in Vlaardingen is directeur van het bureau dat het volgende week in Maastricht te houden Global Panel heeft georganiseerd.* Foto: ROEL DIJKSTRA

„Heel erg jammer van Shirley W.Y. Kuo," vindt Dim J. Baars, directeur van het in Vlaardingen gevestigde European Research Center (ERC). Hij en zijn vijftien medewerkers organiseren de conferentie waar zo'n 650 Europese, maar ook Amerikaanse directeuren en beslissers op af komen. Zijn medewerkers vormen een groep die hij graag 'zijn redactie' noemt en een groep die de logistiek verzorgt. Kuo, oud-minister van financiën en minister van Staat van Taiwan, heeft hij moeten afbellen. Zij zou een van de speciale vips zijn geweest. Maar China heeft via zijn ambassade in Den Haag druk uitgeoefend op het ministerie van Economische Zaken. Of zij er uit, of wij er uit, heeft China gedreigd. „Jammer," heeft ook zij gezegd toen Baars en het ministerie van EZ de knoop moesten doorhakken. „Volgende keer misschien beter."

Wonderboy

'Politiek Taiwan' zal er volgende week dus niet zijn. Maar daar staat *'n Stan Shih* wel even mooi tegenover, zegt Baars. Die man is oprichter en directeur van de computergigant Acer. „Noem hem gerust de Bill Gates van Azië."

Dat werelddeel zal tijdens Global Panel centraal staan. Onder voorzitterschap van Unilever-president-directeur Floris Maljers wordt bijvoorbeeld gesproken over onderwerpen als de economische impact van China op de wereldmarkt. Topman Pehr Gyllenhammar van Volvo Zweden denkt daar net als (Parisbas)bankdirecteur Lévy-Lang en de al eerder genoemde wonderboy Shih uit Taiwan wat zinnigs over te kunnen zeggen.

Daags daarvoor, op donderdag, zit dezelfde hoogste Volvo-baas een conferentie voor over de toekomst van de auto-industrie. Allemaal 'global' gezien natuurlijk, in de meest letterlijke zin van het woord. Frans Sevenstern van NedCar, mag daar zijn visie geven op onder andere de toekomst van de Europese auto-industrie. Maar ook 'hotshots' als Louis Schweitzer van Renault, Dennis Root van de Aziatische poot van het Amerikaanse Chrysler, schuiven aan om hun licht te laten schijnen over de mogelijkheden en moeilijkheden van de automobielindustrie.

Van Agt

Tegelijkertijd, maar in een ander deel van het Mecc, praten politici als de Oostenrijkse kanselier Franz Vranitzky, de Vlaamse premier Luc van den Brande, de vice-president van de Deutsche Bank in Tokio Kenneth Courtis en niemand minder dan EG-ambassadeur in Washington Dries van Agt over onder andere de economische kansen die Azië biedt. 's Morgens is dan al gesproken over de vraag hoe de relatie tussen Europa, de VS en Azië er in de 21ste eeuw zal uitzien. De vice-premier van Thailand, de voorzitter van de Chinese Handelkamer en de nieuwe voorzitter van de EU, Jacques Santer – als hij komt – worden geacht hun kennis op dat gebied te berde te brengen. Dat congresonderdeel zal onder leiding staan van Allen Weinstein, de directeur van het in Washington gevestigde Centrum voor Democratie dat zich (mede)architect mag noemen van tal van vredesprocessen. Laatstelijk heeft Weinstein nog een belangrijke rol gespeeld bij het vredesproces in Haïti.

Maar er gebeurt volgende week woensdag, donderdag en vrijdag nog veel meer in het kader van Global Panel in het Mecc. Baars heeft bijvoorbeeld niemand minder dan Gordon R. Sullivan, de chef staf van het Amerikaanse leger kunnen strikken voor een lezing over de mega-reorganisatie zoals die de laatste jaren binnen het VS-leger wordt doorgevoerd. Het Nederlandse leger kan er wat van leren, zo blijkt. Veertig hooggeplaatste officieren van Defensie nemen namelijk deel aan Global Panel. Het is een uitgave die bij een its minder draagkrachtige firma overigens flink op de begroting zou drukken. Deelname aan Global Panel (mits uitgenodigd via relaties) kost exclusief overnachtingen, btw en diners iets minder dan drieduizend gulden. 650 managers hebben dat er voor over.

Dim J. Baars is trouwens van mening dat zich meer deelnemers uit de omgeving Maastricht, de Euregio, voor Global Panel moeten aanmelden. Zo zou de regio meer betrokken kunnen raken bij de conferentie. Het mag best iets meer een 'Maastrichtse aangelegenheid' worden, ondanks het bijzonder internationale karakter van de conferentie, oordeelt Baars. Bij vori edities stapten uitgenodigde bu tenlandse politici als Car Menem van Argentinië iemand als Shimon Peres van raël bijvoorbeeld onverwac een Maastrichtse kroeg binn voor een pilsje. Maastricht zo op dat gebied wat meer mog bemerken van de aanwezighe van Baars' gasten, vindt hij.

Op de korte termijn zal Glob Panel Maastricht als congresst blijven gebruiken. Voor de la gere termijn geeft Baars ge garanties. Duidelijke minpunt vindt hij het gebrek aan vo doende hoog geklassificeer hotels in de binnenstad. Zi groten der aarde, wier telefoon nummer hij op zak draagt, ste len namelijk nog wel eens w eisen.

Stengun

Vaak heeft hij om al die randve schijnselen moeten lachen. Zoa vorig jaar, toen Menem bijvoor beeld met negentig man gevol op Beek landde en toen zijn or ganisatie de Toepolev van premier van Kazachstan met ze ventigduizend liter kerosin heeft moeten vullen. „We had den beloofd de brandstof te zul len vergoeden in die zin dat w zijn vliegtuig zouden voltanke Maar met zeventigduizend lite hadden we geen rekening gehou den." En wat te denken van dertien bewakers van de Turks premier Özal die door Baars' cs gedwongen werden hun wapen in te leveren voordat ze het hote binnen gingen. „Uiteindelij bleek een van die gasten nog een stengun onder zijn jas mee naa binnen te hebben gesmokkeld."

Foutje

Zulke taferelen zal hij volgend week waarschijnlijk niet mee maken. Gasten van het kalibe Thatcher en Perez, zoals ander jaren wel gebruikelijk was, zul len zich niet vertonen. De echt topfiguren uit Azië hebben he laten afweten. Tegelijk met Glo bal Panel vindt in Azië APEC plaats. Zeg maar de belangrijk ste topconferentie, in Europa te vergelijken met belangrijke EU top.

Blunder? „Ach, een foutje." Glo bal Panel kan wel een stootj hebben.

Tussen Maastricht, Cadier en Keer, Margraten, Gulpen, Vaals en Aken rijdt sinds afgelopen weekeinde de Interliner. „Een bus die uitblinkt in stiptheid en comfort en die u een extra vlotte verbinding biedt op de middellange afstand," belooft de president van de VSN-groep die vijftien van dergelijke Interliner-trajecten in Nederland exploiteert. En belofte maakt schuld. Dus tijd voor de proef op de som.

in het nieuws

Reizen met Interliner een kwestie van wennen

Een bus met garderobe

DOOR JOS VAN DEN CAMP

MAASTRICHT - Als mevrouw Van Loe uit Noordwijk wil, dan mag ze haar jas ook ophangen aan een van de bungelende kleerhaakjes in 'onze speciale garderobe'. En haar tas kan ook prima worden weggezet worden in 'ons speciale bagagerek'. Service van de zaak. De gemiddelde reiziger moet dezer dagen een beetje de weg wijzen, weet niet wat hem overkomt in een van de tientallen nieuwe turkooise (over kleurbenamingen valt te twisten) bussen die Nederland rijk is.

Het is even wennen voor een klant om weer als koning behandeld te worden. Samen met haar man stapte mevrouw Van Loe gistermiddag om negen minuten over twaalf bij het busstation Maastricht in de Interliner, 'de extra dimensie in het openbaar vervoer' en daarmee het nieuwste initiatief van de streekvervoerders om automobilisten over te halen per openbaar vervoer te reizen. De Van Loetjes wilden naar Aken. En 's middags natuurlijk weer terug naar Maastricht.

Dat kon al langer, namelijk met de 'gewone' buslijn 154. Maar je kan sinds afgelopen weekeinde in een speciale opvallende bus een tikkeltje sneller (55 minuten in plaats van 1 uur en zeven minuten met Lijn 154) en ook comfortabeler. En dooreen zijn zulke ritten duurder dan via het ouderwetse openbaar vervoer. Maar soms ook niet, als toevalligerwijs op het traject Maastricht-Aken. „Dat is dan twee keer 14,75," zegt chauffeur Marco Miesen die tijdens deze 55 minuten durende rit naar de keizerstad geëscorteerd wordt door Hans Klaas, afdelingsleider bij VSL. Die laatste komt trouwens als geroepen om de talloze vragen van reizigers te beantwoorden. Waar zijn bijvoorbeeld de haltes? Waar moet ik voor de terugreis opstappen? En wat is het verschil in prijs met lijn 154. Graag ('Wij zijn er voor u') rekent hij het uit en constateert glunderend: „Een retourtje naar Aken is zelfs een kwartje goedkoper! Hoe bestaat het!"

Dat laatste roept ook een reiziger die zijn strippenkaart te voorschijn tovert en te horen krijgt dat die niet geldig is in de Interliners van het Verenigd Streekvervoer Nederland (VSN). Daarin wordt namelijk het openbaar vervoertarief gehanteerd van de Nederlandse Spoorwegen. Dus geen strippenkaart in de Interliner. „Hoe bestaat het?"

Maar wel comfortabel reizen, zij het dat de armleuningen van de stoelen helemaal niet 'in iedere gewenste stand' te zetten zijn, zoals de folder belooft. Maar wel, het moet gezegd, veel beenruimte, voetensteuntjes, een prullenbakje, een lichtje om een krantje bij te lezen en airconditioning. En verder veel service van de zaak. Normaal gesproken wacht de chauffeur namelijk bij station Maastricht op de komst van de intercity uit het westen van het land, zodat treinreizigers geruisloos kunnen doorreizen. Mocht die trein echter vertraging oplopen en de chauffeur wil niet langer wachten, dan is Interliner-taxi op het traject in te zetten en de passagier alsnog naar de plek van bestemming te brengen. „Of als iemand moet wachten, krijgt hij of zij een kopje koffie. We mogen zelfs, als iemand moet telefoneren een gratis telefoonkaartje aan de klant uitreiken." Al met al een rit die zonder horten en stoten verloopt. En dat is volgens Klaas – hij kan het weten – te danken aan een nieuw soort versnellingsbak.

Afhankelijk van het dagdeel vertrekt de Interliner één of twee keer per uur vanaf station Maastricht in de richting Aken. Voordat de bus 55 minuten later – inderdaad stipt! – stopt op de Hauptbahnhof in Aken doet zij vijf bushaltes aan. Die liggen op de doorgaande weg in Cadier en Keer, Margraten, Gulpen (busstation), Vaals (ook busstation) en bij de Hauptpost nabij het theater in Aken. Die haltes zijn trouwens een verhaal apart. Zelfs de abri heeft een bijpassende stijl, is uitgerust met een routekaart, een duidelijke dienstregeling, beschikt altijd over een eigen fietsenstalling, een PTT-telefooncel, is voorzien van een op verre afstand te bedienen digitale klok waarop vanuit een verkeerscentrale van het openbare vervoer is aan te geven hoe laat de eerstvolgende Interliner op de halteplaats zal arriveren. Een snufje dat overigens op het Duitse traject niet is doorgevoerd. Daar zijn zelfs de twee Interliner-haltes maar moeilijk te vinden.

Van de 37 beschikbare zitplaatsen, waren er gistermiddag vanaf het busstation Maastricht om 12.09 uur in de richting Aken 22 bezet. „Een gemiddeld aantal," zei Hans Klaas die in ieder geval zichzelf tot de Interliner-fans mag rekenen: „Ik hoop dat u, net als ik, genoten hebt van deze reis?" Meneer Van Loe had zo zijn bedenkingen: „Kom ik speciaal naar Limburg om dat mooie heuvelland te zien, heb ik de hele reis zo'n comfortabele hoofdsteun voor mijn gezicht."

● *Stipt en comfortabel, belooft de exploitant van de Interliner. De meeste passagiers van donderdagmiddag 12.09 uur vanuit Maastricht konden dat onderschrijven.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

streeksgewijs

journaal kort

HEERLEN
● De Vereniging Mariënburg houdt zaterdag van 10 tot 15.30 uur de Limburgdag in de Geref. Johanneskerk, Mgr.-Vrankenstraat 9 in Sittard. Inleider is abt N. Baeten.

● De rockband Stake Out treedt zaterdag om 21 uur op in De Nor, Geerstraat 302. Entree gratis.

● Het Missiehuisfront Heerlerbaan houdt zondag van 11 tot 16 uur rommelmarkt in 'Het Drieluik' op de Heerlerbaan.

● Bejaardenverzorgingscentrum De Regenboog, Meezenbroekerweg 13, houdt zondag van 13 tot 17 uur de elfde Wintermarkt.

● De Zonnebloem, afdeling Nieuw-Einde, houdt zondag van 10.30 tot 16 uur de Welfare-tentoonstelling in buurtcentrum 't Heitje aan de Verdragstraat.

● De Verzamelaar houdt zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur ruilbeurs in 't Volkshuis, Dennestraat 2 in de wijk Passart.

● Professor J. Verhoeff opent zondag om 14 uur in de Sterrenwacht de tentoonstelling 'Holografie'. Tevens onthult hij op het terrein voor de Sterrenwacht de wiskundige constructie 'Möbiusknoop'.

● Harmonie TOG Welten houdt zondag van 10 tot 16 uur de Martinus rommel- en snuffelmarkt in het Gemeenschapshuis.

HOENSBROEK
● In Ons Huis, St.-Josefstraat 21, is maandag van 14 tot 16 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers.

BRUNSSUM
● De Stichting Bloesem Indonesia houdt zaterdag om acht uur een dans- en showavond in het Casino.

● In The Flying Dutchman, Prins Hendriklaan 185, is zondag van 10 tot 15 uur rommelmarkt.

● De Activiteitencommissie Treebeek houdt zondag van 14 tot 16 uur een kinder(ruil)markt in het Casino op het Treebeekplein.

● De AbvaKabo OZL verricht vandaag in Gemenschapshuis Concordia de jaarlijkse huldiging van de jubilarissen. Er zijn 16 zilveren en 24 robijnen jubilarissen. De nestor van het gezelschap is W.F.G. Mansveld, zestig jaar bondslid.

● Bij gelegenheid van het afscheid van neerlandicus Hub Duyzings geven de docenten van het Romboutscollege maandag en dinsdag om 20 uur in de Stadsschouwburg in Heerlen een voorstelling van 'Bloed en Liefde ' van Godfried Bomans. Duyzings voert zelf de regie.

KERKRADE
● Dr. Houben, internist aan het ziekenhuis in Kerkrade, geeft dinsdag om 19.15 uur een lezing voor De Vriendenkring. De bijeenkomst vindt plaats in het Hervormd Centrum, Pieterstraat 3 in Chevremont.

UBACHSBERG
● Fanfare St.-Cecilia verzorgt zaterdag om 19.30 uur een concert in De Auw Sjoeël. Medewerking verlenen fanfare Nos Jungit Apollo St.-Oedenrode en harmonie St.-Josef Kaalheide.

SIMPELVELD
● Het IVN maakt zondag een dagwandeling in de Eifel bij Dedenborn. Om 9 uur wordt met carpooling vertrokken aan het Wilhelminaplein in Bocholtz.

EYGELSHOVEN
● CV Burgerlust houdt zaterdag om 20 uur in 'Het land van het Zwarte Goud' de jaarlijkse caritasavond. Medewerkenden zijn o.a. Benny Neyman en Beppie Kraft.

TERWINSELEN
● Konijnensportvereniging SZOD houdt zaterdag van 19 tot 22 uur en zondag van 10 tot 17.30 uur in het Gemeenschapshuis de jaarlijkse tentoonstelling.

KLIMMEN
● De mannenkoren St.-Remigius Klimmen, David Simpelveld en St.-Caecilia Linne geven zaterdag om 20.30 uur een concert in zaal 't Köppelke, Klimmenderstraat 8.

SCHINVELD
● Zeven muziekverenigingen treden zondag vanaf 13.45 uur op tijdens het koffieconcert van Brass '90 in gemeenschapshuis 't Kloeëster.

WIJNANDSRADE
● Film- en fotogroep '76 geeft zondag om 16 en 20 uur de jaarlijkse voorstellingen in het Gemeenschapshuis.

ONDERBANKEN
● Op kanaal 47+ zendt Omroep Onderbanken zaterdag en zondag om 20 uur een interview uit met het zilveren raadslid Leo Meijers, alsmede een reportage van de milieumetingen in Schinveld en intocht van harmonie Cecilia Bingelrade.

LANDGRAAF
● Op de parkeerplaats van basisschool 't Valder staat zaterdag tot 13 uur een papiercontainer. In Hoefveld en de Knieberglaan wordt het papier vandaag 10 uur opgehaald.

● Marijke Ozek-Gulpers signeert vandaag tussen 14 en 17 uur haar nieuwe dialectbundel 'Neswermde' in boekhandel Funcken.

NUTH
● De plaatselijke Vredesorganisaties houden zondag vanaf 14.30 uur in de St.-Bavokerk de toneelvoorstelling 'Mirad, een jongen uit Bosnië'. Aansluitend is in het Kabuuske de nabespreking.

JABEEK
● In het Ontmoetingscentrum is zondag van 13 tot 17 uur de hobbytentoonstelling Jacrefa.

Eerste zegel

● *De kinderpostzegels zijn er weer. De echtgenote van de burgemeester van Heerlen, mevrouw Pleumeekers, heeft in het gemeentehuis van Heerlen de eerste zegel gekocht. Het plaatselijk comité Kinderpostzegels heeft hiermee het startsein gegeven voor de actie Kinderpostzegels Nederland. De zegels zullen voortaan op verschillende plaatsen te koop worden aangeboden.* Foto: FRANS RADE

Feest van St.-Maarten

KERKRADE
● Vanaf basisschool Bleijerheide vertrekt om 18.30 uur de optocht naar de schietweide aan de Voorterstraat.

SCHINVELD
● Aan openbare basisschool aan de Schoolstraat vertrekt om 19 uur de stoet naar de Groesweg.

HEERLEN
● Nieuw Rennemig viert zaterdag St.-Maarten. Om 18 uur vertrek optocht aan peuterspeelzaal op het Amonieterf.

● In Musschemig vertrekt zaterdag om 18.45 uur de optocht vanaf de Meezenbroekerweg naar de kerk van de HH Martelaren van Gorkum, waar een kort spel wordt opgevoerd. Vuur bij het voormalig klooster aan de Grasbroekerweg.

● In Heksenberg vertrek optocht om 18.45 uur vanaf Heigrindelweg.

LANDGRAAF
● De jeugd van de Kakert wordt vandaag om 18.30 uur verwacht op het schoolplein. Stoet naar terrein van boer Van der Laar.

● Vanaf het Sunplein vertrekt om 19 uur de optocht naar de Vaechshof. Vreugdevuur op het terrein van Jong Nederland.

VOERENDAAL
● Vanaf de Laurentiuskerk vertrekt zaterdag om 18 uur de lampionnenoptocht naar de Teggert.

carnaval

HEERLEN
● De Paljassen houden zaterdag om 21.11 uur de openingszitting in café Italiaander aan de Meezenbroekerweg.

● In en rond het Corneliushuis wordt zondag het Hedsjer Sjpasstreffe gehouden. Om 12.30 uur worden de deelnemende kapellen verwacht. Om 14 uur trekt de sterretocht naar het Corneliushuis, waar de optredens plaatsvinden.

MERKELBEEK
● CV De Zeemplekkesj houdt zaterdag om 20 uur zitting met prinseproclamatie in De Henkhof.

prikbord

● **Zorg**
De Federatieve Vrouwenbond CNV/VNKV houdt woensdag 23 november in politiek café Max, Wilhelminaplein 17 in Heerlen, een thema-avond: de nieuwe werknemer met zorgtaken. Inleiders van de avond waarop de evenredige verdeling van arbeid en zorgtaken tussen mannen en vrouwen aan de orde komt, zijn vakbondsbestuurder Gerda Verburg en Europarlementariër Ria Oomen. De avond begint om zeven uur.

● **Bijbels**
In de bibliotheek aan de Bonnefantenstraat 2 in Maastricht is tot 27 januari 1995 een tentoonstelling van bijbels uit de Oude Collectie van de Universiteitsbibliotheek te bezichtigen. De tentoonstelling is op maandag, woensdag en donderdag van 9 tot 19 uur te bezoeken, vrijdag van 9 tot 18 uur, dinsdag van 9 tot 21 uur en zaterdag van 10 tot 14 uur. Tussen 23 december 1994 en 2 januari 1995 is de expositie gesloten.

● **Monumenten**
De Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg houdt op woensdag 7 december in samenwerking met de provincie Limburg een informatiemiddag over beleidsontwikkelingen in de monumentenzorg. De bijeenkomst wordt van 13.00 tot 17.30 uur gehouden in het Gouvernement in Maastricht.

● **Cursus**
Het Advies- en Studiecentrum in Heerlen gaat binnenkort starten met een cursus presentatietechniek. De cursus, speciaal bedoeld voor mensen die regelmatig een toespraak moeten houden, omvat zes bijeenkomsten en start op dinsdag 22 november. De bijeenkomsten duren telkens van 9.00 tot 11.45 uur. Voor meer informatie: 045-712106.

● **Ruilbeurs**
De jaarlijkse ruilbeurs voor verzamelaars- van brouwerijartikelen wordt gehouden op zondag 13 november. Geruild kunnen worden bierglazen, viltjes, etiketten, flessen, stenen pullen en dergelijke. De ruilbeurs vindt plaats van 12.00 tot 17.00 uur in het gemeenschapshuis Amyer Hoof, Severeplein 27, Maastricht (wijk 25). Voor meer informatie: tel. 043-479270.

● **Fossielen**
Ter ere van het 15-jarig bestaan houdt de Geologische en Archeologische Werkgroep Noord-Limburg in Neerpelt (B) aanstaande zaterdag en zondag een tentoonstelling van fossielen, mineralen en archeologische vondsten. De tentoonstelling wordt gehouden in zaal 'De Peel', Norbertinessenlaan 7 in Neerpelt. Zaterdag is de zaal open van 14.00 tot 18.00 uur en zondag van 10.00 tot 18.00 uur. De entree bedraagt veertig frank. Kinderen tot twaalf jaar mogen gratis binnen.

● **Symposium**
De Stichting Ondersteuning Gezondheidszorg en Maatschappelijke Dienstverlening in Limburg (SOGML) houdt vrijdag 9 december een symposium onder de titel 'Het gezin waarin wij huishouden'. De studiebijeenkomst, speciaal bedoeld voor vrijwillige en professionele hulp- en zorgverleners uit de thuis-, jeugd-, ouderen- en mantelzorg, vindt van 10.00 tot 16.00 uur plaats in het Congrescentrum Rolduc, Heyendahllaan 82 in Kerkrade. Aanmelding is nog mogelijk tot uiterlijk 2 december bij SOGML, Swalmerstraat 44, 6041 CZ in Roermond, telefoon 04750-91555, telefax 04750-10634.

● **Incest**
Bureau Fiom Zuid-Limburg start in Maastricht een groep voor vrouwen met incest-ervaringen. De bedoeling van deze groep is om vrouwen samen over hun ervaringen te laten praten, zodoende steun en herkenning bij elkaar te vinden en om een aanzet te geven deze ervaringen te verwerken. De bijeenkomsten zullen twintig weken lang elke maandagochtend plaatsvinden. Vooraf vindt met iedere deelneemster een oriënterend gesprek plaats. Voor meer informatie: 043-214856.

Deputé geeft opmerkelijk CDA-plan weinig kans

'Ook Maastricht halte toeristische stoomtrein'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het traject van de toeristische stoomtrein, die vanaf volgend jaar tussen Kerkrade en Schin op Geul gaat rijden als een eigentijdse versie van het Miljoenenlijntje, moet worden doorgetrokken tot Maastricht. Dat opmerkelijke pleidooi hield de CDA-fractie gisteren in Provinciale Staten tijdens de algemene politieke beschouwingen.

Het doortrekken van de stoomtrein-verbinding tot in het centrum van de provinciehoofdstad vergroot volgens CDA-fractievoorzitter Martin Eurlings de kans van slagen van het toeristische project. Bovendien kan in dat geval, behalve het toekomstig provinciaal industriemuseum in Kerkrade, ook het nieuwe Bonnefantenmuseum in Maastricht profiteren van de verwachte grotere bezoekersaantallen. Gedeputeerde Constant De Waal (Economische Zaken) liet gisteravond echter weten dat het zo goed als uitgesloten is dat de toekomstige stoomtrein tot in Maastricht zal kunnen doorrijden. „Ik acht dat onhaalbaar, want de Nederlandse Spoorwegen zullen dat niet toestaan," zo voorspelde de deputé.

CDA-fractieleider Eurlings was gisteren niet te spreken over de terughoudendheid of zelfs weigering van enkele Zuidlimburgse gemeenten, waaronder Heerlen, om het stoomtreinproject financieel te steunen. Eurlings beklemtoonde in dat verband dat ook de levensvatbaarheid van het Industrion-museum in Kerkrade rechtstreeks in het geding is. De CDA-aanvoerder verlangt van Gedeputeerde Staten dat zij op zeer korte termijn met de betrokken gemeenten 'in conclaaf gaan en elkaar recht in de ogen kijken'. „Het wordt tijd dat er witte rook uit de pijp komt."

Celstraf en dienstverlening geëist tegen vechtersbazen

Vriendentrio sloeg café kort en klein

Van onze verslaggever

ROERMOND – Het bekende Roermondse café De Moriaan veranderde op een zondagavond in januari in een slagveld toen de vrienden Costa G. (25), Timpoli B. (24) en Samir C. (20) het op hun heupen kregen. In een mum van tijd ontstond een daverende knokpartij waarbij ook glazen, barkrukken en zelfs biljartballen in de strijd werden geworpen. En dat alles omdat een homofiele stamgast gecharmeerd was van C. en hem oneerbare voorstellen zou hebben gedaan. De balans: een stuk of vijf gewonden en een kort en klein geslagen kroeg.

„We zaten tot de nok vol met drank," verontschuldigde het trio zich gisteren voor de rechtbank in Roermond.

Officier van justitie mr. H. Droesen, die hen behalve deze openlijke geweldpleging ook een hele serie autokraken ten laste had gelegd, had geen goed woord over voor de drie vrienden die lacherig voor de rechters zaten. Maar dat was 'puur van de zenuwen', haastten ze zich te zeggen toen een van de rechters uit zijn slof schoot omdat hij er de humor niet van inzag.

Droesen eiste tegen B. een gevangenisstraf van vijftien maanden, waarvan drie voorwaardelijk. Voor G. had hij een jaar cel in petto, waarvan eveneens drie maanden voorwaardelijk. C. tenslotte komt er als het aan de officier van justitie ligt vanaf met een werkstraf van 240 uur.

Buitensporig

De drie maakten er geen geheim van dat op stap gaan voor hen synoniem is voor buitensporig drinken. C. liet weten voor veertig pilsjes per avond zijn hand niet om te draaien. „En als het bier me dan tot hier zit," zei hij met zijn hand ter hoogte van de keel, „dan schakel ik over op cola-cognac." G. voegde daar nog aan toe dat hij als trouw bezoeker van houseparty's tot voor kort regelmatig een xtc-pilletje slikte. „Maar daar ben ik mee gestopt. Want als je dan ook nog drinkt, krijg je kortsluiting in je bovenkamer," vertelde hij.

Om de kroegentochten te bekostigen, brak het trio in heel de provincie auto's open. De buit bestond hoofdzakelijk uit autoradio's, cd-spelers en filmapparatuur. De gestolen spullen werden voor een zacht prijsje aan helers verkocht.

De vrienden bezwoeren de rechtbank dat ze hun leven inmiddels hebben gebeterd. Om niet opnieuw in de verleiding te komen, gaan ze sinds een poosje zelfs niet meer met elkaar om, zeiden ze.

De rechtbank doet uitspraak op donderdag 24 november.

Gevangengenomen

● Servische Bosniërs bewaken moslimstrijders, die zij naar eigen zeggen bij de strijd rond Bihac gevangen hebben genomen. Foto: REUTER

Bosnische Serviërs nog niet eens over staat van oorlog

Van onze redactie buitenland

PALE/SARAJEVO – Het 'parlement' van de Bosnische Serviërs in Pale heeft nog steeds geen overeenstemming kunnen bereiken over het uitroepen van de staat van oorlog in het hele gebied dat in Servische handen is. De leider van de Bosnische Serviërs, Karadzic, dringt aan op de afkondiging van de oorlogstoestand om de veroveringen van het Bosnische regeringsleger ongedaan te kunnen maken. De moslims boekten de afgelopen twee weken terreinwinst nabij de noordwestelijke enclave Bihac en veroverden Kupres in het westen.

De oorlogstoestand zou betekenen dat de mobilisatie wordt afgekondigd en de krijgswet van kracht wordt. Een deel van het parlement wil echter niet alle macht in handen van het leger en haar opperbevelhebber Karadzic geven. In de loop der maanden hebben veel [illegible] hun macht op lokaal niveau versterkt en de afkondiging van de oorlogstoestand [illegible] hun zakelijke belangen [illegible]. Karadzic opperde gisteren als compromis de mogelijkheid om de oorlogstoestand alleen in de meest bedreigde gebieden te laten gelden. Ze is in het frontgebied in Bihac al van kracht.

De Verenigde Naties maken zich zorgen over de [illegible] hulp van de Kroatische Serviërs aan de Bosnische Serviërs bij de gevechten rond Bihac. Volgens een [illegible] bombardeerden de Serviërs uit Krajina op systematische wijze de moslimstellingen. [illegible] vuurde een vliegtuig van de Kroatische Serviërs enkele raketten op Bihac af. Daarbij vielen volgens de Bosnische regering tien doden. De VN achten de aanval op Bihac, een veilige zone van de VN, „onaanvaardbaar." Maar de autoriteiten van Krajina ontkennen elke betrokkenheid.

De bevoorrading van Bihac wordt steeds moeilijker, zowel voor de burgers als voor de VN-ter plekke. Zowel de Bosnische als de Kroatische Serviërs houden hulpkonvooien tegen. De VN zullen geweld gebruiken als de toestand niet verandert, aldus een woordvoerder gisteren. Het is de bedoeling dat een Nederlands contingent van 180 man hen zo spoedig mogelijk versterking biedt. De kwartiermakers van de Nederlandse eenheid mochten gisteren overigens de omstreden enclave niet binnen van de Serviërs.

Toeleverancier wasmiddelen op lager pitje

Van onze redactie economie

EIJSDEN – Crosfield Chemie bv in Eijsden heeft tijdelijk de produktie stilgelegd van de chemische stof zeoliet. Het [illegible] in grondverharding, de keramische industrie maar met name in waspoeder, waarin het dient als vervanger van de veel meer milieu-onvriendelijke fosfaten. Crosfield, waar 180 mensen werken, is eigendom van Unilever dat waspoeders maakt zoals Omo Power.

De produktie is volgens directeur W. Trienekens stilgelegd omdat er 'geheel volgens planning' een enorme bulkvoorraad was opgebouwd. Volgens Trienekens was dat om [illegible] redenen gedaan. Hij wil dat de buffervoorraad nu teruggebracht wordt tot 25 procent van het totaal. Hoe groot die berg is wil hij niet zeggen, maar al met al denkt hij dat de produktie over drie weken weer wordt hervat.

Trienekens ziet geen relatie tot het maanden geleden in opspraak geraakte – en daardoor minder goed in de markt liggende – Omo Power. De twintig personeelsleden die met de produktie van zeolieten zijn belast, zijn oftewel op cursus gestuurd of worden voor andere werkzaamheden in de fabriek ingezet. De produktie van silikaten, een enigszins met zeoliet vergelijkbare stof, gaat gewoon door.

Congres in Maastricht over hergebruik verlaten bedrij[illegible]

Bureau pleit voor nieu[illegible] imago fabrieksgebouwe[illegible]

DOOR PETER HAERKENS

MAASTRICHT – „Op plaatsen waar mensen het verleden als een last ervaren, bestaat de neiging om fabrieken die symbolisch zijn voor het uitbuiten van de arbeider zo snel mogelijk te slopen. Pas als het gebouw verdwenen is, lijkt de weg open te liggen naar een betere toekomst. Maar het is natuurlijk maar de vraag of het zo werkt".

Dr. E. Nijhof van het Projectbureau Industrieel Erfgoed (PIE) denkt zelf van niet. „Je kunt een gebouw slopen, maar daarmee poets je het verleden niet weg. Je kunt beter een nieuw imago creëren door het vermaledijde gebouw een nieuwe bestemming te geven. Dat negatieve symbool krijgt dan een positieve betekenis". Als voorbeeld noemt hij de sloop van de machinefabriek Begemann in Helmond. Het gebouw werd met de grond gelijk gemaakt omdat het gemeentebestuur het bedrijf „dat zoveel leed had veroorzaakt" achteraf niet op een voetstuk wilde plaatsen.

Het projectbureau wil oude bedrijfsgebouwen voor sloop behoeden en juist hergebruik stimuleren van oude fabrieken. Op 24 november wordt daarover in Maastricht een congres gehouden onder het motto 'Oude Fabrieken, Nieuwe Functies'. Het gaat het bureau, dat door de overheid wordt betaald, niet om monumenten of architectonische meesterwerken, zoals kerken, kastelen en molens, want die vallen onder de Monumentenwet en worden al beschermd.

PIE probeert gebouwen te behouden die representatief zijn voor de geschiedenis van een bedrijfstak of een produktietechniek. Als voorbeeld noemt Nijhof het gemaal Cruquius, een van de drie waarmee de Haarlemmermeer is leegepompt. „De eerste grootschalige toepassing van stoomkracht in Nederland", roept dr. Nijhof haast lyrisch. „Authentieke negentiende eeuwse ingenieurskunst". Het bouwsel vormt een mijlpaal in de technische ontwikkelingen in Nederland en dat maakt het de moeite waard het te bewaren. „Of het mooi is of lelijk doet er dan eigenlijk al niet meer toe".

Lelijk

Project-coördinator drs. H. de Boer erkent dat zijn bureau veel kans maakt beschermheer te worden van de lelijke gebouwen in Nederland. „Dat is waar, maar de mensen gaan die gebouwen wel met andere ogen bezien. Ze herkennen er een stuk van hun eigen geschiedenis in en dat werkt door in de beleving ervan". Hij betreurt dat er tot voor kort zo weinig aandacht was voor dit soort gebouwen. „Van de gasfabrieken, die in de jaren zeventig na de ontdekking van de aardgasbel in Slochteren overbodig werden, is maar weinig meer over. Met de steenkolenmijnen is het al niet anders gegaan. Die zijn gesaneerd in een tijd dat nog niet werd gedacht aan het behoud van ons industrieel erfgoed".

Een nieuwe bestemming kan het behoud betekenen van karakteristieke bedrijfsgebouwen. Het projectbureau, dat twee jaar geleden door de toenmalige minister van [illegible] in het leven werd geroepen, wil dat gemeent[illegible] jectontwikkelaars en ar[illegible] voortaan eerst zoeken naa[illegible] gebruiksmogelijkheden en[illegible] dat er echt niet in zit ove[illegible] sloop.

Veel voormalige fabrieke[illegible] briekjes zijn omgetoverd [illegible] drijfsverzamelgebouw, [illegible] ruimte of appartemente[illegible] Maar de mogelijkheden z[illegible] Televisiemaker Joop van d[illegible] heeft zijn bedrijf onderge[illegible] twee voormalige veiling[illegible] Aalsmeer. Een voormalig [illegible] in Amsterdam is verbo[illegible] woonruimte, net als tal van[illegible] zen aan de grachten. In Bre[illegible] vest een oud warenhuis va[illegible] een bibliotheek en in Delfs[illegible] een distilleerderij omgeto[illegible] een restaurant.

Gunstig

De omstandigheden voo[illegible] bruik zijn volgens PIE nie[illegible] stig. Nu afvalverwerking[illegible] duurder wordt, realiseren f[illegible] ten en gemeenten zich ma[illegible] goed hoe duur slopen we[illegible] en proberen ze dat te ve[illegible] Vroeger speelde deze ov[illegible] voor ondernemers nauwel[illegible] rol, omdat puin gewoon [illegible] stort of de overheid het lee[illegible] van de kosten voor haar [illegible] nam.

Ook gemeenten hebben v[illegible] redenen om sloop te ve[illegible] Sommige hebben zich lelij[illegible] vingers gesneden door zelf [illegible] complexen in binnenstede[illegible] kopen zonder dat er al een [illegible] bestemming voor was. De[illegible] wen werden maar vast [illegible] waarna een tijdrovende [illegible] ontstond over de nieuwe [illegible] ming. Ook werden ze wel [illegible] fronteerd met gigantische [illegible] voor het reinigen van – so[illegible] de zeventiende eeuw – v[illegible] grond.

De plastic modelletjes van [illegible] rens en gashouders die het [illegible] van De Boer sieren, geven i[illegible] eenvoud het streven van het [illegible] aardig weer. „Ze komen [illegible] rommelmarkt en zijn kant [illegible] nog goedkoper dan als bo[illegible] ret".

Raad van State[illegible] Bosio ten onrech[illegible] land uitgezet

Van onze verslaggever

DEN HAAG – De toenmalige staatssecretaris van justitie Kosto heeft de Fransman M. Bosio (48) vorig jaar ten onrechte tot ongewenst vreemdeling bestempeld en uitgezet. Dat oordeel velt de Raad van State. Volgens de afdeling bestuursrechtspraak moet het ministerie het besluit om de man tot persona non grata te verklaren, vernietigen.

Justitie heeft Bosio, die de gemoederen in politiek Den Haag jarenlang heeft beziggehouden, in maart 1993 definitief als persona non grata naar Frankrijk teruggestuurd omdat hij 'een gevaar voor de openbare orde' vormde en omdat hij na drie keer eerder te zijn uitgezet telkens weer terugkwam.

De Raad van State vindt dat er geen enkele juridische grond is voor de handelwijze van Kosto, die nu overigens zelf lid is van het staatscollege. Voorzitter mr. P. van Dijk van de 'bestuursrechtbank' stelt dat de overheid een buitenlander alleen tot ongewenst vreemdeling mag bestempelen als hij in de categorie misdadigers valt. Dat was bij Bosio niet het geval.

Onjuist

Met het vonnis volgt de afdeling bestuursrechtspraak de adviescommissie voor vreemdelingenzaken van Justitie, die vorig jaar augustus ook tot de conclusie kwam dat Kosto onjuist had geopereerd.

In dat vertrouwelijke, door het departement genegeerde, advies schreef voorzitter mr. B. Olivier dat „de thans gegeven ongewenstverklaring in het licht van het beleid onbegrijpelijk is". Zijn commissie noemde de uitzetting onaanvaardbaar, temeer daar Bosio onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie.

De Fransman, die sinds 1977 in Nederland woonde, beweert tot op de dag van vandaag dat hij begin jaren tachtig als directeur van een Arnhemse exportfirma slachtoffer is geworden van een geheime [illegible] van inlichtingendiensten.

Nadat hij via Economische[illegible] nogal makkelijk 600.000 [illegible] bankkrediet voor zijn bed[illegible] gekregen, werd hij door ee[illegible] ringscommissaris onder [illegible] gesteld en uiteindelijk de z[illegible] gewerkt. Volgens Bosio ge[illegible] die EZ-waarnemer dat ge[illegible] wapenaankopen. In de zaa[illegible] reerden ook agenten van de[illegible] de DEA, de drugsbestrijding[illegible] van de VS.

Mist

Uiteindelijk stelde de Twee[illegible] mer een onderzoek in, m[illegible] speciale commissie onder [illegible] terschap van het toenmalige[illegible] lid Tommel wist niet door [illegible] heen te dringen. De commis[illegible] beklaagden zich er naderha[illegible] dat de beperkte onderz[illegible] dracht daaraan debet was.

Het parlement nam genoeg[illegible] de rammelende rapportage, [illegible] Kosto de Fransman op het v[illegible] naar Parijs zette. Bosio kee[illegible] zelfde dag per trein terug en [illegible] enkele mislukte uitzettingen [illegible] bewindsman hem uit tot [illegible] non grata.

Bosio's advocaat mr. R. Ha[illegible] toonde zich donderdag ni[illegible] baasd over de uitspraak [illegible] Raad van State. Al direct na[illegible] wijzing was voor hem duide[illegible] Justitie uit paniek had ge[illegible] en juridisch over de schreef [illegible] gaan. „Bosio mag nu gewoo[illegible] terugkomen. Ik zal de stuk[illegible] studeren en met hem contac[illegible] men om te bezien wat ons[illegible] doen staat. Mogelijk kunnen [illegible] schadeclaim indienen."

Keukenbran[illegible] in Sittard

SITTARD – Een keuk[illegible] brand aan de Silstraat in S[illegible] tard was gisteravond bin[illegible] een kwartier onder contro[illegible] De schade aan het pand [illegible] loopt ongeveer 30.000 g[illegible] den. De oorzaak van [illegible] brand is een oververhitte [illegible] turepan.

Van onze verslaggever

RUNSSUM - Zeven omwonen-
len aan de Grachtstraat in
Brunssum dringen aan op de
verplaatsing van autospuiterij
Hogeveen aan de Prins Hendrik-
laan in Brunssum. De gemeente
wil de overlast echter tot een mi-
nimum beperken door aanscher-
ping van de milieuvergunning.

Buurtbewoners klagen met name
het laatste jaar over stankover-
last van het bedrijf. Vooral
spuitwerkzaamheden zijn hen
een doorn in het oog.

Brunssum niet voor verplaatsing

'Autospuiterij moet vertrekken'

In een schrijven aan de gemeente verwijzen de omwonenden naar een onderzoek dat de gemeente enkele jaren geleden heeft laten uitvoeren naar bedrijven die in aanmerking komen voor verplaatsing. De gemeente bevestigt dat Hogeveen in het onderzoek voorkwam bij de top-tien van bedrijven die verplaatst zouden moeten worden.
Het rapport is echter nooit vastgesteld door het college. De onderzoeksresultaten hebben volgens een woordvoerder van de gemeente derhalve geen officiële status. In de begroting voor het volgend jaar is voor een mogelijke verplaatsing geen geld opgenomen.

Standpunt

Over de brief van de omwonenden van de autospuiterij heeft de gemeente nog geen officieel standpunt ingenomen. De klachtbrief aan de gemeente komt waarschijnlijk tijdens de raadsvergadering van december aan de orde.

Landgraaf wil eerst stimuleringsregeling testen

Schoolzwemmen niet opnieuw ingevoerd

Van onze verslaggeefster

NDGRAAF - Het school-
emmen in Landgraaf wordt
orlopig niet opnieuw inge-
rd. De gemeente bekijkt
st hoe de huidige stimule-
gsregeling werkt. Daarna
mt ze met een uitgewerkt
orstel om het zwemonder-
js aan met name leerlingen
n basisscholen te verbete-
n.

thouder Hans Erfkemper liet wel
ten dat herinvoering van het
oolzwemmen ook een van zijn
nsen is. „Maar die wens heeft op
moment niet de eerste priori-
." De grootste fractie, coalitie-
ler GBBL, is voorstander van de
invoering van het schoolzwem-
n, dat in 1992 werd afgeschaft.
gens GBBL-raadslid Henk Bec-
s moet Landgraaf met nadruk
ken naar financiële middelen om
schoolzwemmen 'als vanouds'
er te laten plaatsvinden.
et argument dat het oorspronke-
e doel voorbij wordt gestreefd,
dat een ruime meerderheid van
ouders hun kind reeds op jonge
ftijd de gelegenheid geeft een
emdiploma te halen, vinden wij
t steekhoudend," zei Beckers.
r zijn immers nog legio kinderen
e niet de mogelijkheid krijgen om
zwemmen."

k PvdA, D66, Landgraaf '81,
D en SP zijn in principe voor
invoering van het zwemonder-
js. Toch schaarden deze partijen,
clusief GBBL, zich achter het
orstel van wethouder Hans Erf-
mper om eerst de huidige stimu-
ingsregeling te onderzoeken.
Ve krijgen signalen dat die niet
ed werkt. Mensen weten niet dat
t zwemmen in een aantal gevallen
ch gratis is," betoogde Erfkem-
r. Hij nodigde alle fracties uit om
h voor alle zekerheid alvast na te
nken hoe het eventueel herinvoe-
n van het schoolzwemmen be-
ald zou kunnen worden.

'SP Landgraaf moet folder rectificeren'

ANDGRAAF - De SP-afdeling
andgraaf moet de tekst in een fol-
r over de Wet Voorzieningen Ge-
andicapten (WVG) rectificeren.
ethouder Marga Kölgens heeft
ar gisteravond tijdens de begro-
ngsbehandeling om gevraagd.
e gewraakte folder bevat een pas-
ge waarin de SP stelt dat gemeen-
n in Nederland 15 tot 40 procent
verhouden aan de WVG, die in
pril inging. „In Landgraaf houden
e pertinent niets over, sterker nog:
n het einde van de rit moet er
aarschijnlijk geld bij," beet Köl-
en SP-raadslid Janny Berg toe. „U
ent niet tevreden met de WVG, ik
ok niet, maar op dit moment heb-
en we geen andere keus. Met die
older zet u mensen echter op het
erkeerde been," aldus Kölgens.
erg zegde toe de kwestie te bespre-
en met haar achterban.

Kerkradenaar leeft ongezond

● *Gezelligheid op de Markt; maar de Kerkradenaar drinkt niet alleen meer dan gemiddeld, hij is in alle opzichten ongezonder.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Broodjes gezond op school, geen chocola

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE - Wat zal iemand tegenwoordig denken als hij de Markt in Kerkrade komt opgereden en mensen op een terrasje in een schuimkraag ziet happen? Ach, dat Kerkradenaren meer drinken dan de doorsnee Hollander is niet zo erg. Drinken is toch gezellig, nietwaar? En maakt bier niet een wezenlijk onderdeel uit van het cultuurpatroon in de Klankstad?

Diezelfde persoon zal waarschijnlijk anders gaan denken als hij de overige resultaten van een GGD-enquête onder ogen krijgt: de doorsnee Kerkradenaar rookt meer, beweegt minder, is zwaarder, gaat vaker naar de dokter en slikt meer pillen dan de gemiddelde Nederlander. Resultaten waar een gemeente niet trots op hoeft te zijn, hoewel er woensdag in het gemeentehuis gelukkig nog luchtig en relativerend over werd gesproken tijdens de commissievergadering welzijn.

Werkloos

„Opmerkelijke uitkomsten," meent Ruud Hagenouw, directeur van de GGD, die voor dit onderwerp was uitgenodigd. De arts-directeur gaf op grond van eerder epidemologisch onderzoek de volgende verklaringen voor de verontrustende cijfers: sociaal-economische omstandigheden, zoals een hoge werkloosheid; de voorbeeldfunctie van de ouders die deze leefwijze weer van hun ouders hebben overgenomen; de bourgondische en 'makkelijkere' instelling van de Limburgers.

Omdat de gemeente in belangrijke mate verantwoordelijk is voor de gezondheid van haar burgers, is het Kerkrades opdracht deze ontwikkeling te keren. Maar een eet-, drink- en leefwijze die in tientallen jaren is opgebouwd, verander je niet gemakkelijk. Harald Schroeder van het CDA vroeg zelfs of je wel tegen die Kerkraadse cultuur in moet gaan. „En is dat geen verspilde energie?"

Hagenouw vindt dat natuurlijk niet, hij is voorstander van het aanbieden van alternatieven. Via voorlichting en cursussen moet mensen duidelijk worden gemaakt dat er een keuze bestaat tussen sigaret en bier enerzijds en een rauwe wortel en een wandeling anderzijds.
Belangrijk volgens GroenLinks en Burgerbelangen is om de jongeren en de scholen erbij te betrekken. „Ouderen zitten vast in hun gewoontes, die zijn daar niet meer van af te brengen." BBK voegde daar aan toe: „Ja, en op scholen zouden ze geen Mars meer moeten verkopen, maar broodjes gezond."

Volgens Hagenouw moeten de ouders er echter bij worden betrokken, omdat de kinderen thuis anders weer het verkeerde voorbeeld krijgen voorgeschoteld.

De PvdA vindt dat huisartsen te weinig tijd nemen om door te vragen naar het leefpatroon van hun patiënten. Ze zouden te snel pillen voorschrijven. „Hoe dan ook, de mensen blijven zelf verantwoordelijk," liet dezelfde partij weten.

Preventie

Andere instanties kunnen nuttig zijn om de bevolking daarop te wijzen. Daarom overleggen Kerkrade en de GGD met het maatschappelijk werk, welzijnsstichting Kiosk, de seniorenraad en jongerenadviesbureau Jem over een degelijke voorlichting en preventie.

Bij het interpreteren van de GGD-cijfers mag niet worden vergeten dat Kerkrade een relatief groot aantal arbeidsongeschikten en werklozen heeft, iets wat niet bevorderlijk is voor de totale volksgezondheid.

Burgemeester Wöltgens zei als reactie op de uitslag dat met name het levenspeil van de Kerkradenaren moet verbeteren. Want wie een baan heeft, heeft minder tijd voor 'makkelijkere' leefwijzen. Omgekeerd geldt: wie zich door bijvoorbeeld ziekte of werkloosheid ongelukkig voelt en een negatief zelfbeeld heeft, zal sneller geneigd zijn naar tabak en alcohol te grijpen.

Kerkrade staat nu voor de uitdagende taak deze ongezonde cijfers om te buigen zonder zijn gezellige cultuurpatronen prijs te geven. Hoewel goede voorlichting zeker bij jongeren noodzakelijk is, zal de gemeente het snelste baat hebben bij meer werkgelegenheid. Maar daar heeft ze helaas vrij weinig invloed op.

Scouting Heksenberg is zwaar gedupeerd

Van onze verslaggever

HEERLEN - Scouting St.-Gerardus Heksenberg moet noodgedwongen flink improviseren. De vereniging is na de inbraak en brandstichting op zondag 23 oktober in de gebouwen aan de Bruinkoolweg zwaar gedupeerd.

Om de ongeveer honderd kinderen het spel van scouting toch te kunnen laten spelen, is het kleine gebouw schoongemaakt. De leiding heeft echter de opkomsttijden moeten aanpassen. Op dit moment is nog maar een beperkte ruimte beschikbaar. Voor enkele oudere afdelingen worden zelfs bij toerbeurt bijeenkomsten bij de leden thuis gehouden.
In het kleine gebouw werden op 23 oktober alle kasten opengebroken en alles overhoop gehaald. Bovendien werd de grote poederbrandblusser leeggespoten. In het grote gebouw werd brand gesticht.
Dit gebouw is van binnen onherstelbaar verwoest. Het stichtingsbestuur zit echter niet stil en is bezig met het ontwikkelen van bouwplannen.

Diefstal van motor in Nuth

NUTH - Dieven hebben woensdagavond een gloednieuwe motor gestolen die op de Hoofdstraat in Nuth stond. Een 22-jarige Sittardenaar was met zijn nieuwe Yamaha op bezoek bij vrienden. Om kwart voor elf zag hij de motor nog voor de woning staan, maar om elf uur was het voertuig weg. Het stuurslot en het alarm zijn vermoedelijk onklaar gemaakt.

Dertien keer te hard

BRUNSSUM - De politie heeft dertien automobilisten bekeurd die gisterochtend tussen tien en twaalf uur te hard reden op de Lindestraat in Brunssum. Tegelijkertijd bleken 27 bestuurders op de Trichterweg geen veiligheidsgordel te dragen.
De hardrijders reden tussen de 63 en 79 kilometer per uur, terwijl vijftig kilometer op de Lindestraat het maximum is. Voor het niet gebruiken van de veiligheidsgordel kregen de 27 automobilisten een boete van vijftig gulden.

Drie keer brand in een woning

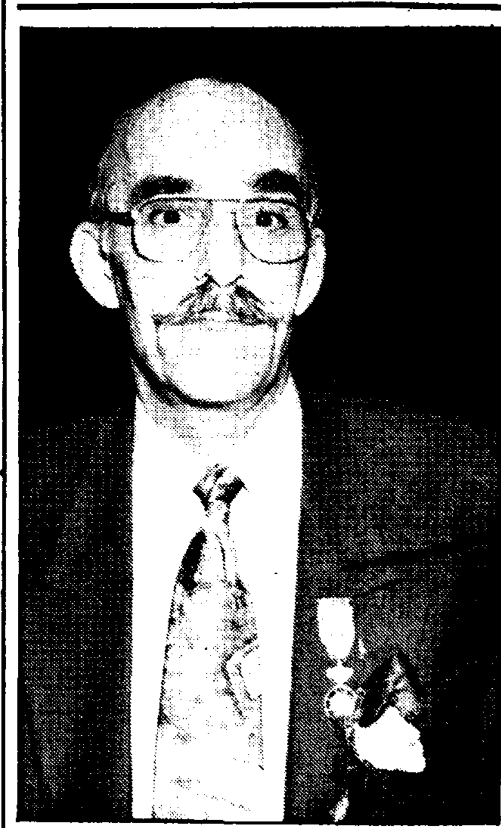
HEERLEN - Bewoners van een huis aan de Vullingsweg in Heerlen kregen dinsdagavond tot drie keer toe te maken met brandstichting. De politie vermoedt dat jeugdigen dit gedaan hebben.
De onbekenden gooiden eerst brandend papier door de brievenbus en later door een geopend wc-raam. Tenslotte legden ze brandend papier tegen een kozijn. Enkele straten verderop, aan de Bautscherweg, werd een conifeer in brand gestoken. De bewoners blusten de boom.

Hardrijders in Landgraaf

LANDGRAAF - De politie bekeurde woensdag 33 automobilisten die te hard reden op de Europweg-Noord in Landgraaf. Ter plaatse wordt aan de weg gewerkt, reden waarom de maximum-snelheid is verlaagd van 80 naar 50 kilometer per uur. In totaal zijn 211 voertuigen gecontroleerd. De hoogst gemeten snelheid bedroeg 82 kilometer per uur.

Brildief breekt vingers van verkoopster

LANDGRAAF - Een dertigjarige Heerlenaar is woensdagmiddag in Landgraaf aangehouden nadat hij een bril uit een optiekzaak aan de Streeperstraat had gestolen. De verkoopster in de winkel brak twee vingers toen ze hem tegen wilde houden. De man werd aangehouden op de Kakertsweg. Toen hij hoorde van de gebroken vingers, beloofde hij de verkoopster bloemen te sturen.

● *D. Scheuermann*

Zilver voor Scheuermann

HEERLEN - Landgravenaar D. Scheuermann heeft gisteren in Heerlen de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau ontvangen. De Heerlense wethouder Paul Simons speldde hem de versierselen op.

Scheuermann (64) kreeg de onderscheiding aan de vooravond van zijn vertrek bij het bedrijf Stork Brabant bv. Daar kwam hij in 1956 in dienst. In 1983 werd Scheuermann groepsleider licht plaatwerk, een functie die hij nog bekleedt.

Cultuur

● *Nieuw cultuurpaleisje in Heerlen? We moeten het nog zien. Maar Grand Café La Vie aan het Wilhelminaplein gaat wel actief van start. Elke vrijdag een live-optreden, en met als extra hoogtepunt op zondag 20 november een optreden van Hans Dulfer & his Big Boy band. Vandaag start de live-reeks met Little Green Dream, een drietal dat akoestische sixty-covers brengt of desgewenst als een soort mariachigroep aan de eettafels speelt.*

Som

● *Wie kan de volgende som oplossen? De opgave luidt: ½ + ¾ = hv², ½ + ¾ = hvp. Moeilijk, moeilijk hè. Wat betekent toch die hv²? En hoezo hvp? Wat zijn dat voor variabelen? Scheikunde, natuurkunde, wiskunde, weetnikskunde? Even geduld tot onder aan de koffiekolom.*

Gedogen

● *Op maandag 21 november gaat het loos. Dan kunnen Heerlense burgers hun, ongetwijfeld bijzonder genuanceerde, visie geven op de zes mogelijke lokaties voor een gedoogzone. Burgemeester Pleumeekers en wethouder Seijben zullen daar met de politie en het CAD uitleg geven en luisteren naar de reacties. Dat gebeurt vanaf acht uur in de schouwburg. Wie dan verhinderd is, kan op woensdag 23 november komen.*

Verhullend

● *Hij is rijp voor de landelijke politiek. Hub Bogman, politicus te Kerkrade. Niet alleen is Bogman een bekwaam wethouder maar ook zijn verhullende taalgebruik is Haags. Dat toonde hij woensdag weer aan tijdens een commissievergadering. „Sluiting van een gemeenschapshuis? Het zou best kunnen zijn dat straks, eventueel, een gemeenschapshuis in de eindfase belandt."*

Verhuizing

● *Vrouwen van burgemeesters hebben blijkbaar iets met kinderpostzegels. Niet alleen in Limburg, ook in Enschede. Daar werd de echtgenote van Jan Mans dinsdagmiddag om vier uur verwacht om de actie te openen. Om half zes belde ze vanuit Kerkrade geheel in paniek op. In alle drukte rondom de aanstaande verhuizing was ze de afspraak helemaal vergeten, zo meldde ze de organisatie. De feestelijke middag in Enschede was aardig in het water gevallen. Anderzijds is het verheugend dat mevrouw Mans zich na een half jaar dan toch nog bij haar man in Enschede voegt.*

Logica

● *Een voorbeeld van de logica van de geïndividualiseerde jongeren van tegenwoordig. „Nee, ik weet niet hoe laat ze thuis is. Dit is een studentenhuis."*

Som 2

● *Uw koffie is bijna op, het werk roept. De oplossing van de som dan maar: 1,2,3,4, hoedje van, hoedje van. 1,2,3,4, hoedje van papier!*

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Wnd-chef regioredactie
Joos Philippens

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CC Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Streektheater wil het 'toneel-Oranje' zijn

Van onze correspondent

HEERLEN - In de Stadsschouwburg in Heerlen gaat vanavond de nieuwe dialectklucht 'Has te nog wöad' van het Heerlens Streektheater (HST) in première. Zo'n zesduizend mensen zullen tijdens de komende zeven voorstellingen de Heerlense toneelspelers aan het werk zien.

De meeste acteurs van dit Heerlens theater komt overigens niet uit Heerlen, maar uit de hele provincie. „We recruteren onze spelers de laatste jaren in de hele regio," zegt bestuurslid Wil Maassen. „Het HST is nu veel meer dan vroeger een echt streektheater geworden."

Maassen vertelt dat het bestuur regelmatig voorstellingen van andere gezelschappen bezoekt. „We onthouden welke spelers ons aanspreken en als we een rol voor hen hebben, worden ze uitgenodigd. Wij profiteren zo van het talent dat bij toneelgroepen zit en zij profiteren van de ervaring die hun spelers bij ons opdoen."

Volgens Maassen zien veel toneelspelers het nog steeds als een ideaal om bij het Streektheater te mogen spelen: „Wij zijn eigenlijk het Nederlands elftal onder de toneelverenigingen."

Ziekenhuis

Begin dit jaar belandden drie spelers van dit 'Oranje' in het ziekenhuis, waardoor de voorstelling drie weken voor de première moest worden afgelast. „Dat was heel jammer, want er waren al drieduizend kaarten gereserveerd. Een vrouw wilde zelfs het geld voor de kaartjes niet terug. We moesten daarvan maar een kaars voor de zieke spelers opsteken."

Acteur en zanger Marc Hermans, bekend van de Kerkraadse carnavalsgroep Ummer d'r Neaver, is na vijf jaar weer terug bij het streektheater. „Ik vind dat de organisatie achter de schermen professioneler is geworden."

Regisseur Rudi Videc was de afgelopen jaren de stuwende kracht achter de Winkbuullerevue en regisseert voor het eerst een avondvullend toneelstuk. Over het resultaat is hij redelijk tevreden. „Omdat het de eerste keer is, kan ik moeilijk vergelijken."

Borg

Na een paar minder succesvolle jaren trekt het HST tegenwoordig weer volle zalen. Het Streektheater staat met 12.000 toeschouwers per jaar borg voor tien procent van het totaal aantal bezoekers van de Heerlense schouwburg.

De klucht 'Has te nog wöad' gaat vanavond om 20.00 uur in de Stadsschouwburg in Heerlen in première. Voor de voorstellingen van vanavond en van 19, 26 en 27 november zijn nog kaarten verkrijgbaar.

GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

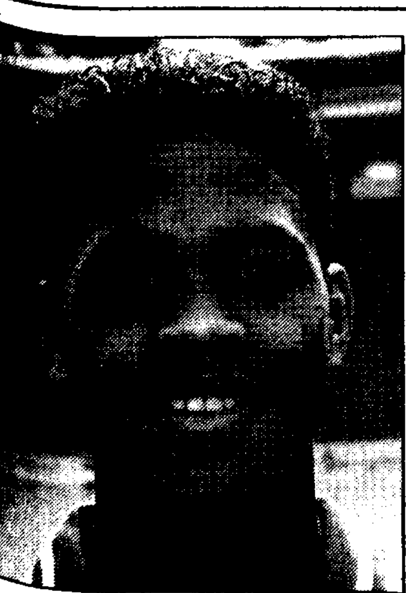
Limburgs Dagblad
sport

Advocaat roept jeugdige Ajacied op als vervanger van Bergkamp

Patrick Kluivert bij Oranje

IST – Bondscoach Dick Advocaat heeft Patrick Kluivert rassend opgeroepen voor de selectie van het Nederlands elf- dat volgende week woensdag in Rotterdam de kwalificatie-dstrijd voor het Europees kampioenschap tegen Tsjechië elt. De pas 18-jarige Ajacied is de enige debutant in de ep van zestien spelers. Hij is een van de zeven vertegen-ordigers van de landskampioen. De Feyenoorders John de lf en Gaston Taument zijn na een korte absentie in het na-nale keurkorps teruggekeerd.

Verrassend opgenomen n Oranje-selectie: Patrick Kluivert.

Kluivert debuteerde dit seizoen bij Ajax in het eerste elftal en groeide binnen drie maanden uit tot een van de smaakmakers in de eredivisie. Na tien wedstrijden is hij met tien treffers topscorer op het hoogste nationale niveau. Advocaat heeft Kluivert opgeroepen als vervanger van Dennis Bergkamp die zich eerder deze week wegens een liesblessure afmeldde.

Kans

In vergelijking met het laatste kwalificatieduel in en tegen Noorwegen (1-1) ontbreken ook Overmars en Van Gobbel. Beiden kampen met blessures. De Wolf en Taument krijgen daardoor bij Oranje een nieuwe kans. Taument miste zowel de wedstrijd tegen Luxemburg (geblesseerd) als tegen Noorwegen (gepasseerd). De Wolf werd wel voor het duel in Luxemburg (0-4) opgeroepen, maar miste de wedstrijd in Noorwegen (gepasseerd).

De internationals moeten zich vandaag in Noordwijk melden voor de eerste training. Morgen volgt in het Olympisch Stadion van Amsterdam een oefenwedstrijd tegen Volendam. De Noordhollandse formatie zal de speelwijze van Tsjechië moeten imiteren. Zondag hebben de spelers een vrije dag, waarna maandag in Noordwijk de voorbereiding op het midweekse duel wordt hervat.

Leiding

Nederland, Tsjechië en Noorwegen gaan in groep 5 samen aan de leiding. De teams pakten uit de eerste twee wedstrijden vier punten. De Oosteuropese ploeg, die in het laatste kwalificatieduel op Malta verrassend twee punten verspeelde (0-0), bezet de eerste plaats op basis van een iets beter doelsaldo.

Het team van Jong Oranje, dat de laatste jaren onder Advocaat als vaste sparringpartner van het A-elftal optrad, wijkt dit weekeinde uit naar Deventer. De ploeg van bondscoach Rinus Israel speelt morgenmiddag een oefenwedstrijd tegen Go Ahead Eagles.

Dinsdag werkt Jong Oranje in Utrecht de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Jong Tsjechië af. MVV'er Sacha van Wissen heeft net als tegen Noorwegen een uitgenodiging ontvangen voor Jong Oranje.

Selectie Nederlands elftal: Kluivert, Blind, Frank de Boer, Ronald de Boer, Reiziger, Van der Sar, Van Vossen (allen Ajax), De Goey, Witschge, De Wolf, Taument (allen Feyenoord), Numan, Valckx (PSV), Jonk (Inter Milan), Roy (Nottingham Forest), Winter (Lazio Roma).

Selectie Jong Oranje: Davids, Oulida, Reuser (Ajax), Moens (Excelsior), Roorda, Ebbinge (FC Groningen), Vierklau (FC Utrecht), Van Bronckhorst (Feyenoord), Rorije (Go Ahead Eagles), Fuchs, Playfair, Hoekstra (PSV), Makaay (Vitesse), Wiekens (Veendam), Laros (Willem II), Van Wissen (MVV).

'Patje' staat er van te kijken

DEN HAAG – Patrick Kluivert voetbalt bij Ajax nog op een juniorcontract. Toch kon bondscoach Dick Advocaat niet meer om hem heen. Pas achttien jaar en topscorer ofschoon hij pas drie volledige duels in de eredivisie speelde. Genoeg voor de eerste uitverkiezing in de selectie van Oranje. De goaltjesdief pur sang geldt als de nieuwe Marco van Basten. In De Meer wordt hij gekoesterd als 'Amsterdamse Patje'.

Als hij tegen Tsjechië aan spelen toekomt, is hij op tien na de jongste international uit de geschiedenis. Kluivert was verrast toen hij na de training van donderdag hoorde dat hij is opgeroepen. ,,Ik ben wel topscorer, maar ik had de uitnodiging toch niet verwacht. Ik dacht dat ik nog heel veel jongens voor me had. Bosman, Van Hooijdonk misschien. Ik vind het wel raar eigenlijk.''

Taument en De Wolf geblesseerd

ROTTERDAM – De kans bestaat dat twee Feyenoorders wegens blessures moeten afzeggen voor Oranje. In de competitiewedstrijd gisteren tegen NEC raakten Gaston Taument en John de Wolf geblesseerd. Taument liep bij het maken van het derde Rotterdamse doelpunt een pijnlijke achillespees op. De eerste diagnose was dat de kans op snel herstel niet overdreven groot is.

Bij De Wolf betreft het een wat oudere kwetsuur aan de voet, die weer opspeelde. Voordat de verdediger zich vandaag in Noordwijk bij Dick Advocaat meldt, zal hij in het ziekenhuis onder de scanner gaan.

sport kort

● VOETBAL – Vroege contractverlenging: trainer John Simonis en afdelingshoofdklasser OVCS hebben nu al afgesproken dat ze volgend seizoen samen verder gaan.

● VOETBAL – FC Utrecht is in principe rond met de Noorse international Erik Mykland. Zijn club Start Kristiansand moet nog instemmen met het verhuurbedrag van een ton.

● VOETBAL – Club Luik won in de Belgische competitie op eigen terrein met 4-1 van AA Gent.

● WIELRENNEN – Morgen wordt op het parcours aan de Spoorstraat in Nuth de eerste veldrit voor het Gerrit Scholte-klassement verreden. De cross begint om 13.00 uur. Aansluitend begint om 14.30 uur een race voor ATB'ers. Inschrijven ter plaatse.

● VOETBAL – De KNVB-tuchtcommissie heeft Marc Luypers van Roda JC en MVV'er Twan Scheepers voor een wedstrijd geschorst.

(Uit)Blinker

● Regi Blinker profiteert na een vrije trap handig van een aarzeling in de Nijmeegse muur en brengt Feyenoord op 2-0. Foto: ANP

Feyenoord stevig in de schoenen

ROTTERDAM – Wie stopt Feyenoord? Na de achtste overwinning op rij, nu tegen het lastige NEC (3-2), wordt de vraag langzamerhand actueel, maar de Rotterdammers zien vooralsnog met een gerust hart uit naar de volgende duels tegen FC Twente en PSV.

De formatie van de coaches Van Hanegem en Meijer lijkt niet stuk te kunnen. In de laatste vier competitieduels het maximale aantal punten en stevige doelcijfers, 16 voor, 6 tegen. Alleen maar positieve geluiden, knap werk in Europees verband tegen Werder en een Kuip die ook met minder grote namen behoorlijk volstroomt.

Ofschoon Feyenoord het gisteren achterin vrij lastig had met het na rust gretig combinerende NEC, werd ook nu de goede lijn gevolgd met aardig voetbal. Niet het winnen van een hoofdprijs was bij het begin van het seizoen het grootste doel, maar verbetering van het spelpeil.

In dat opzicht zitten de Rotterdammers op schema. Taument heeft zijn Oranje-vorm terug, Larsson is internationaal doorgebroken, Scholten is de belangrijke verbindingsman op het middenveld, De Wolf is weer de onverzettelijkheid zelve in de verdediging.

Na acht minuten al schoot Witschge hard en laag raak uit een vrije trap.

Na twintig minuten was nummer twee binnen dankzij Blinker na een snel genomen vrije trap. NEC kwam terug via Kooistra, maar nog voor rust herstelde Feyenoord de marge.

Na een pass van Scholten demarreerde Taument. Brookhuis was vervolgens kansloos.

Daar was het duel niet mee gespeeld. In de 58e minuut maakte Van Diemen 3-2. Even later had Van Eijkeren de gelijkmaker op de schoen. Het duel bleef boeiend tot het einde.

Nieuwe onthullingen in omkoopaffaire Grobbelaar

Keeper dook verkeerde kant op

LONDEN – Het net sluit zich rond doelman Bruce Grobbelaar. De exdoelman van Liverpool, deze week in opspraak geraakt naar aanleiding van een interview in het Britse boulevardblad The Sun, wordt bedolven onder beschuldigingen van zijn voormalige zakenpartner en vriend Chris Vincent. Die beweerde dat Grobbelaar wedstrijden van Liverpool zou hebben verkocht en komt nu weer met nieuwe onthullingen voor de dag.

Vincent steekt het beschuldigende vingertje uit naar Grobbelaar omtrent diens rol in de wedstrijd van Liverpool tegen Manchester United (3-3) in januari van dit jaar. Grobbelaar zou volgens Vincent, die zijn verhaal vertelt in The Sun, door het gelijke spel 350.000 gulden verloren hebben. ,,Ik dook de verkeerde kant op,'' laat The Sun Grobbelaar tegen Vincent zeggen. ,,Maar de bal raakte toevallig mijn hand.''

De 37-jarige Grobbelaar die in afgelopen zomer Liverpool na dertien jaar inruilde voor Southampton, stond op Anfield Road 628 wedstrijden onder de lat. Hij wordt er van verdacht de wedstrijd tegen Newcastle United (0-3) in november 1993 te hebben verkocht voor 160.000 gulden. Aan twee van de drie doelpunten had de doelman schuld.

Voor het duel tegen Manchester United bood een goksyndicaat hem 350.000 gulden bij verlies. United nam binnen 24 minuten een voorsprong van 0-3, maar Liverpool vocht terug naar 3-3.

,,Weet je wel,'' laat The Sun Grobbelaar tegen Vincent zeggen, ,,hoeveel geld ik heb verloren? Liefst 125.000 pond cash. Ik heb geprobeerd er wat aan te doen. In de tweede helft dook ik twee keer blind naar de verkeerde hoek, maar de bal raakte mijn hand.''

Vincent haalt in The Sun een derde geval aan. In het duel tegen Norwich op 5 februari was voor Grobbelaar 300.000 gulden te halen bij verlies. De wedstrijd eindigde in 2-2, wederom na een duik naar de verkeerde kant in het doel waarbij de bal dit keer zijn voet schampte. Volgens Vincent was Grobbelaar bereid de komende wedstrijd van zijn nieuwe werkgever Southampton tegen en in Liverpool in maart '95 voor 500.000 gulden te verkopen.

Een andere krant, The Daily Mirror, komt met een beschuldiging in de richting van Mark Lawrenson, een ploeggenoot van Grobbelaar bij Liverpool. De verdediger werd 100.000 gulden geboden om het Europese bekerduel tegen Panathinaikos in 1985 te verliezen. Hij ging niet in op het aanbod. Liverpool won de wedstrijd met 4-0.

Graham Kelly, de secretaris-generaal van de Engelse voetbalbond, heeft een grondig onderzoek gelast naar de schandalen, 'want ze brengen het voetbal in diskrediet'.

● Pete Sampras handhaaft zich tot nu toe gemakkelijk in het toernooi van Antwerpen. Gisteren won hij vlot met tweemaal 6-3 van Reneberg. Foto: REUTER

Eltingh bij laatste acht in Moskou

MOSKOU – Jacco Eltingh heeft de laatste acht van het tennistoernooi om de Kremlin Cup bereikt. Zijn dubbelspelpartner Paul Haarhuis werd in Moskou uitgeschakeld. Eltingh won in de tweede ronde van de Slowaak Kucera. De Heerdenaar verloor de eerste set, 4-6. Met 6-3 dwong hij een derde set af, die eindigde in een tiebreak. Eltingh was daarin oppermachtig, 7-2.

Haarhuis verloor van Kafelnikov. Haarhuis begon sterk (6-3), bleef sterk (5-7), maar eindigde zwak (1-6). Kafelnikov is in het met 1,8 miljoen gulden gedoteerde toernooi als derde geplaatst.

Het ECC-toernooi in Antwerpen raakte opnieuw een van de favorieten kwijt. Niet topper Sampras, hij won met twee keer 6-3 van Reneberg. Wel Edberg, de Zweed verliet Antwerpen met een zware keelontsteking. Door zijn zege in de eerste ronde op Bates, had Edberg zich al voor de Masters in Frankfurt gekwalificeerd.

Edwin Gorter buitenspel

ZEIST – De KNVB-tuchtcommissie heeft Edwin Gorter van FC Utrecht een voorlopige schorsing opgelegd. Gorter stak afgelopen zondag PSV'er Van der Doelen met een priemende vinger in het rechteroog. De arbitrage ontging het incident en ook de waarnemers op de tribune hadden niets gezien. Op grond van de tv-beelden ging de tuchtcommissie alsnog tot actie over.

eredivisie

Feyenoord-NEC 3-2

Ajax	10	9	1	0	19	34 -	6
Roda JC	12	7	5	0	19	25 -	7
Feyenoord	11	7	3	1	17	25 -	11
PSV	12	7	2	3	16	31 -	17
FC Twente	9	5	4	0	14	21 -	13
MVV	11	5	2	4	12	19 -	18
Vitesse	11	3	5	3	11	10 -	15
FC Utrecht	10	4	2	4	10	16 -	15
NAC	11	3	4	4	10	17 -	19
Willem II	11	4	2	5	10	15 -	18
Sparta	11	3	3	5	9	15 -	16
Heerenveen	11	4	1	6	9	13 -	25
Volendam	12	2	5	5	9	12 -	20
NEC	10	3	2	5	8	16 -	16
Groningen	12	2	4	6	8	16 -	24
GA Eagles	12	1	5	6	7	10 -	28
RKC	11	1	3	7	5	13 -	23
Dordrecht '90	11	0	5	6	5	6 -	23

Zaterdag 19.30 uur
Dordrecht '90-Heerenveen
Zondag 14.30 uur
FC Utrecht-FC Twente
Sparta-NEC

NK wielrennen in Meerssen twijfelachtig

MEERSSEN – Het is zeer de vraag of de Nederlandse kampioenschappen wielrennen op de weg net als vorige jaren ook in 1995 weer in Meerssen zullen worden gehouden. De organisatie heeft laten weten zich de vrijheid voor te behouden contacten te leggen met andere gemeenten.

Wethouder Wil Lamers van Meerssen vertelde gisteren aan de raad dat hij de kampioenschappen graag wil behouden, 'maar niet tot elke prijs'. De organisatoren hebben onlangs een voorstel aan Meerssen gedaan dat de wethouder 'onaantrekkelijk' noemt. Het komt erop neer dat van de gemeente een hogere financiële bijdrage wordt verlangd dan tot nu tot gebruikelijk was. Volgens Lamers is het gemeentebestuur niet van plan om meer bij te dragen.

Golfers twaalfde

DORADO BEACH – Het Nederlands golfteam prijkte na veertien holes in de eerste ronde van de Heineken World Cup in Dorado Beach op de twaalfde plaats. Chris van der Velde en Joost Steenkamer stonden twee slagen onder par. Titelverdediger Verenigde Staten, met Couples en Love III, bevond zich na twaalf holes acht onder par. Het toernooi stagneerde wegens overvloedige regenval.

Breukink vraagt bedenktijd

MADRID – Erik Breukink gaat niet zonder meer in op het nieuwe contract dat de Spaanse ploeg ONCE hem gisteren heeft voorgelegd. Hij heeft twee weken bedenktijd gevraagd. Breukink zei dat hij een positief gesprek heeft gehad met ploegleider Manuel Saiz. De wielrenner beseft dat hij fors aan salaris zal moeten inleveren in vergelijking met de afgelopen seizoenen. ,,Het nieuwe voorstel is best redelijk, maar ik wil er toch een paar nachtjes over slapen.''

Valneris onbedreigd

DEN HAAG – De vijfde ronde van het WK-damtoernooi leverde weinig verschuivingen op in het klassement. De koplopers kwamen niet verder dan puntendelingen. De Let Guntis Valneris bleef daardoor leider. Wiersma werd op de tweede plaats achterhaald door Jansen en Baljakin. De eerste serieuze aanval op zijn leiderspositie kon Valneris in de vijfde ronde verwachten van oud-wereldkampioen Gantwarg. Die nam echter geen enkel risico en Valneris was allang blij met de remise.

Aanvalster neemt helft van Heerlense produktie voor haar rekening

Bergmans schiet met scherp

Van onze correspondent
MARCEL VAN SANTEN

EYGELSHOVEN – De hockeysters van Heerlen timmeren flink aan de weg. De ploeg die vorig jaar pas op de laatste speeldag klassebehoud kon bewerkstelligen, doet nu volop mee om de titel in de tweede klasse. Door de 3-1 winst op koploper Hopbel afgelopen zondag profileert de jonge ploeg van Birgit Frederiks zich meer en meer als de favoriet. De verdediging zit goed in elkaar en er wordt makkelijk gescoord. Vijftien keer vond Heerlen het net van de tegenstander. Een belangrijke inbreng is weggelegd voor Anita Bergmans. De 19-jarige spits heeft tot nu toe de helft van de Heerlense produktie op haar naam staan.

„Het gaat steeds beter. Mijn techniek is duidelijk vooruitgegaan en ik ben feller in de duels geworden. Nu mijn meniscusblessure verleden tijd is en ik nergens meer last van heb, durf ik veel meer," verduidelijkt de spits.

Het is geen toeval dat Anita Bergmans veelvuldig het doel van de tegenstander vindt. Ondanks dat ze pas op 13-jarige leeftijd met de hockeysport begon, maakte ze snel furore bij de jeugd.

„Toen ik dertien was verhuisden we uit Oosterhout naar Limburg. Mijn moeder raadde me aan een teamsport te gaan beoefenen. Op die manier zou ik snel leeftijdsgenoten leren kennen. Zo ben ik bij Heerlen beland. Na een half jaar stond ik in het C1. Niet lang daarna haalde ik de Limburgse selectie voor de A-jeugd en na drie jaar speelde ik in het Zuidnederlands team. Door de selectie van het nationale team ben ik echter niet gekomen."

Nu zet je haar talenten in voor Heerlen. Bergmans is ervan overtuigd dat haar ploeg het ver kan schoppen deze competitie.

● *Anita Bergmans staat bij Heerlen volop in de schijnwerpers.* Foto: DRIES LINSSEN

„Als we zo door blijven gaan, worden we kampioen. Alleen mentaal moeten we nog wat sterker worden. We willen wel eens gaan zeuren op de scheidsrechter als het minder loopt. Belangrijk is dat we veel van elkaar accepteren. Er wordt naar elkaar geluisterd. Dan ben je goed bezig."

Bergmans is niet alleen speelster. Door de week geeft ze training aan de Heerlense talenten. „In het tweede jaar bij het CIOS ben ik aan mijn trainersopleiding voor hockey begonnen. De A-opleiding heb ik gehaald, de B-opleiding volgt binnenkort. Ik geef nu zeven uur in de week training. Twee uur in Kerkrade, de rest bij Heerlen. Daarnaast verzorg ik de coaching van het meisjes C1-team. Werken met de jeugd is erg leuk. Ze zijn enthousiast en luisteren zeer aandachtig. Je kunt ze veel leren en ziet ze ook met sprongen vooruit gaan. Dat geeft voldoening."

In juni hoopt Bergmans haar studie aan het CIOS tot een goed einde te brengen. Maar daarmee is de koek voor haar nog niet op. Ze wil er nog een studie aan vastplakken. Bovendien is ze vastbesloten aan haar niveau te werken. Dat maakt haar toekomst bij Heerlen enigszins onzeker.

„Als ik klaar ben met het CIOS, ga ik verder studeren. Waar ik dat ga doen is nog onzeker. Ik ben echter zonder meer van plan het hogerop te gaan zoeken. Dat is belangrijk voor mijn hockey, maar ook voor mijn trainersopleiding. Van het spelen op een hoger niveau steek ik veel op. En dat is belangrijk voor mijn trainersachtergrond. Als we dit jaar promoveren, blijf ik echter zeker bij Heerlen. Het is hier hartstikke gezellig. Mocht het zover komen dat ik Limburg moet verlaten, dan zal ik die gezelligheid missen."

Vrouwelijke taekwondoscheidsrechter laat niet met zich sollen

Van Waltha staat haar mannetje

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

OIRSBEEK – Met snelle voetbewegingen gaat ze over het afgebakende veld. Haar handen maken strakke bewegingen om haar commando's te ondersteunen. Vanuit haar ooghoeken ziet ze schijnbaar alles. Even speelt er een lichte glimlach om haar mond. De uitdrukking is duidelijk: mij bedonder je niet.

Marga van Waltha (28) staat als taekwondoscheidsrechter duidelijk haar mannetje. Geen sporter of diens coach haalt het in zijn hoofd om haar tijdens een duel te attaqueren. Zij beseffen terecht dat deze dame de fijne kneepjes van het taekwondo beheerst. Ook de 'smerige' foefjes herkent zij. Die kreeg ze eens als top-taekwondoka aangeleerd. Nu, jaren later, keurt ze ze af.

Men zou haar een vallende ster kunnen noemen. Eind jaren tachtig was Marga van Waltha een toptalent. Zij was opgenomen in de nationale selectie, was diverse keren Limburgs kampioene en deelde zowel op nationaal alsook internationaal niveau vaak rape trappen en klappen uit.

● *Marga van Waltha in actie als scheidsrechter tijdens de Limburgse taekwondokampioenschappen in Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

„In '88 kreeg ik zelf een rake klap te verwerken. Bij een val van de trap beschadigde ik de onderste ruggewervel. Een arts in het Heerlense ziekenhuis zei dat ik nooit meer aan het sporten kwam. Een mokerslag had me niet harder kunnen treffen. In mijn teleurstelling zei ik tegen hem: 'U hoort over een half jaar weer over me'."

Samen met haar trainer Piet Wolfs uit Stein is Van Waltha opnieuw begonnen. Heel langzaam en rustig. Op karakter en met een flinke dosis doorzettingsvermogen kwam ze weer terug. Het succes lachte haar weer toe. Tot in '91 toen ze opnieuw een val van een trap maakte.

Invalide

„Toen stortte mijn hele wereld in. Toch wilde ik opnieuw verder. Mijn fysiotherapeut in Oirsbeek hield me echter een spiegel voor. Ik mocht sporten, maar moest er dan rekening mee houden invalide te worden. Geen aantrekkelijk vooruitzicht voor een meid van midden twintig. Ik heb mijn verstand gebruikt en ben met de wedstrijdsport gestopt."

Na haar eerste val hield de Oirsbeekse, ondanks dat ze toen onder de bezielende leiding van Piet Wolfs haar derde dan behaalde, in haar achterhoofd rekening dat het eens voorbij kon zijn.

„Die tegenslagen waren moeilijk te aanvaarden. Ik had redelijk veel succes. Vooral op internationaal vlak. Ik zag er echt tegenop dat ik buiten de taekwondowereld kwam te staan. Het was mijn wereld. Daarom heb ik destijds de scheidsrechterscursus gevolgd. Daar ben ik nu heel blij mee. Er zijn weinig vrouwelijke taekwondoscheidsrechters. Naast mijzelf is dat in Limburg alleen Anitta Seo uit Heerlen. Maar zij is ook internationaal een echte kei."

Marga van Waltha heeft het niet moeilijk als scheidsrechter in een sport die hoofdzakelijk door mannen wordt beoefend op wedstrijdniveau. Toch werd ze aanvankelijk als een vreemde eend in de bijt gezien. Maar ze heeft zich bewezen.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Geldrop-AEK Deurne
Halsteren-RFC

Derde klasse B
Vaerade-SVM

Derde klasse D
Spcl.Irene-IVO

Vierde klasse E
SVH'39-Stevensweert

Vierde klasse F
Heel-RKAVC

Bekerprogramma
Holtum-Achates
SV Meerssen-RKVCL
Abdissenbosch-Heerlen Sport
Meterik-Langeberg
Wilhelmina'08-Fortuna Sittard 2
Veritas-Volharding
Coriovallum-RKONS
Panningen-Limburgia

agenda

Vandaag
● POOLBILAJRTEN. Hoensbroek, Fair Play Center: Rankingtoernooi (voortzetting morgen en zondag).

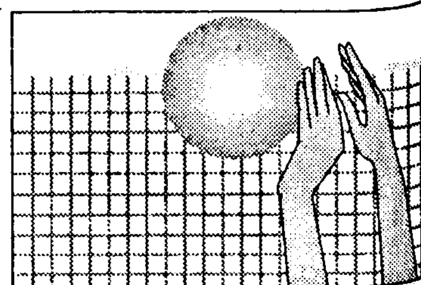
Morgen
● VOLLEYBAL. Heerlen, sporthal Kaldeborn, 14.30 uur: VC Heerlen 2-ADC (dames) en VC Heerlen-Oikos; 17.00 uur: VC Heerlen-Alcom/Capelle (dames). Weert, microhal Moesel, 14.30 uur: Facopa/VCW 2-Donki Sjot, 17.00 uur: Facopa/VCW-Rentokil/ZVH 2. Meijel, spprthal De Körref, 17.00 uur: Peelpush-Rooyse VK (dames). Heyhuysen, sporthal Aoreven, 16.15 uur: HBC-Janssen & De Jong/HHC. Swalmen, Sportcentrum, 17.00 uur: S'62-Sondermeyer/SVL (dames). Horn, van Hornehal, 17.00 uur: Janssen & De Jong/HHC-Jokers VC (dames).
● HANDBAL. Heren. Beek, de Haamen, 20.30 uur: Revival/Blauw Wit-E&O. Sittard, Stadssporthal, 19.30 uur: Horn/Sittardia-Teka Santander.
● AUTOSPORT. Posterholt, hotel de Zwarte Berg, 20.00 uur: Huldiging kampioenen Internationale Skelterbond Limburg.

Zondag
● HANDBAL. Dames. Roermond, Jo Gerrishal, 14.00 uur: Swift-ASPTT Metz. Valkenburg, de Wiegerd, 14.20 uur: Delmach/Iason-AHF Arnhem. Heren. Schaesberg, Baneberg, 14.20 uur: Kempen/BDC-Bevo 2.
● HOCKEY. Dames (aanvang 12.45 uur). Cadier en Keer, sportcomplex Bakkersbosch: Hockeer-Geleen. Kerkrade, Dentgenbach: Kerkrade-Cranendonk. Nuth, sportcomplex Minor: Nuth-Bosdael. Sittard, sportcomplex Limbricht: Sittard-Bakel. Heren (aanvang 14.30 uur). Roermond, sportpark Hammerveld: Concordia-MEP. Maastricht, sportpark De Geusselt: Maastricht-Hopbel. Cadier en Keer, sportcomplex Bakkersbosch: Hockeer-HCAS. Kerkrade, Dentgenbach: Kerkrade-Geleen. Weert, sportpark St. Theunis: Weert-Mierlo. Heerlen, sportpark Kaldeborn: Heerlen-Meerssen.
● BADMINTON. Hoensbroek, de Deyl, 10.00 uur: Rekrantentoernooi BC Victoria.

Maandag
● ZAALVOETBAL. Brunssum, Brunahal, 20.15 uur: FC Egor-Laumen/Stampede. Bocholtz, sporthal, 20.00 uur: Sportclub '25-ODV Yerna.

wedstrijd van de week

Volleybal (dames)
VC Heerlen 2-ADC Urmond
Morgen 14.30 uur
Sporthal Kaldeborn
Heerlen

Miel Miseré (VC Heerlen): 'We willen zo snel mogelijk weer promoveren'
Jean Graus (ADC): 'Onze ambities zijn gericht op de titel'

Morgen zijn de harnassen omgegord en het blanke staal gewet voor de strijd. De volleybalsters van VC Heerlen treden aan voor de derby tegen ADC Urmond. Koploper versus naaste vervolger, slechts gescheiden door twee punten. Een traditie van jarenlange rivaliteit wordt voortgezet. Daterend uit de tijd dat VCH 3 nog de derde divisie domineerde en ADC-voorloper Dynamic de meest harde noot om te kraken vormde. Deze uitgave is extra pikant, omdat twee oud-VC Heerlen speelsters, Wilma Welten en Corinne van Lingen, nu de kleuren van ADC verdedigen. Zowel Miel Miseré, coach van VC Heerlen 2 als Jean Graus, keuzeheer van ADC, ziet de onderlinge confrontatie met vertrouwen tegemoet.

Jullie hebben de degradatie uit de tweede divisie blijkbaar goed verwerkt. Het team straalt wilskracht en zelfvertrouwen uit.

Miel Miseré: „Het vorig seizoen was de ploeg vaak niet de mindere, maar wilde het in de afwerking vaak net niet lukken. De motivatie om zich te revancheren voor zo'n pokkejaar is zeer groot. Er is van de zomer doorgetraind tot we de hal uitgegooid werden. Dit team heeft maar één doelstelling: zo snel mogelijk het verloren terrein weer goedmaken."

ADC mengt zich al jarenlang nadrukkelijk in de titelstrijd. Waarin schuilt de kracht van je team?
Jean Graus: „Naar mijn opvatting door een stabiel en hecht ploegverband. Deze selectie bestaat uit een gezonde mix van routine en beloftevolle, jonge speelsters. Daarnaast gaan we, wie er ook aan de andere kant van het net staat, altijd uit van onze eigen sterke punten en kracht."

Beide teams zijn even ambitieus en kennen elkaar redelijk tot goed. Dragen die factoren bij tot een krachtmeting met meer lading?
Miel Miseré: „Deze pot leeft al ettelijke weken behoorlijk binnen de groep. Er heerst lichte nerveusiteit. Een teken dat er spanning wordt opgebouwd. Zaterdag moet het gebeuren. Zal er bewezen dienen te worden dat we niet voor niets aan kop gaan."

Jean Graus: „Bij maximale winst nemen we de leiderspositie over van VC Heerlen 2. Dat gegeven alleen zorgt er al enige tijd voor dat er, zonder aansporing mijnerzijds, fanatieker wordt getraind."

Op welke wijze zijn jullie voornemens de frontale aanval van ADC het hoofd te bieden?
Miel Miseré: „ADC is een klasseploeg. Sterk in de breedte en beschikkend over veel ervaring. Ik denk dat wij, hoe dan ook, over iets meer inhoud en technische kwaliteiten beschikken. Een Gaby Kaszmarek in vorm valt aan het net nauwelijks af te stoppen. Manon Mertens heeft met toenemend zelfvertrouwen ook weer haar aanvalspower terug. En routinier Jackelien Doensen is het type speelster dat de ploeg het vorig seizoen node miste: aanjaagster en rustpunt in een persoon."

Hoe denken jullie de eerste nederlaag van de thuisploeg te realiseren?
Jean Graus: „Met veel servicedruk en gevarieerde combinaties. VC Heerlen heeft veel bloklengte. Die trachten we met snel spelen het nakijken te geven. Ik dicht ons reële winstkansen toe, al had ik persoonlijk liever gezien dat deze topper een paar weken later op het programma had gestaan. Als we VC Heerlen kloppen, staan we bovenaan en wordt er op ons gejaagd. Van de andere kant: we pakken wat we pakken kunnen. Die ambities zijn inclusief de titel."

P.D.

Limburgs veldrijden in een nieuw jasje

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

HEERLEN – Het wegseizoen in Limburg zit er alweer twee maanden op. Peter Mol, die de Omloop van de Beitel op zijn naam schreef, werd als laatste winnaar van dit jaar gehuldigd. Nu staat het veldrijden weer centraal. Diverse koersen hebben reeds plaatsgevonden. Wat de Limburgse wielerclubs betreft wordt morgen begonnen met de veldrit in Nuth.

De vraag is hoe dit seizoen zal verlopen. Hoe groot is de animo bij de renners? Feit is dat het veldritseizoen vorig jaar, althans wat de deelname bedroeg, een dieptepunt bereikte. De interclubwedstrijden werden matig tot slecht bezocht. Zo stonden er in Nuth 24 renners, verdeeld over vier categorieën aan de start. Buchten had slechts vijftien inschrijvingen waarvan slechts één A-amateur. Ook voor de veldrittrainingen was de animo klein.

„Dit mag niet meer gebeuren," stelt Emiel Frambach, districtsconsul in Limburg. „Wijlen Gerrit Scholte, ruim drie jaar geleden plotseling overleden, was als topveldrijder consul de drijfveer en stimulator van deze interclubwedstrijden. Het zou jammer zijn als deze vroeg of laat gingen verdwijnen."

Daarom heeft hij samen met een aantal sympathisanten de koppen bij elkaar gestoken. Zij willen nu met clubs en districtsbestuur proberen de veldritten nieuw leven in te blazen.

Albert van der Leeuw is een van die sympathisanten. „Voorop staat dat deelname belangrijker is dan het resultaat. Wij zijn daarom afgeweken van de categorieën amateurs A en B, junioren en nieuwelingen. Er wordt nu gereden in leeftijdsgroepen en wel tot en achttien jaar, en een categorie van negentien jaar en ouder."

Wat het promoten van deze wedstrijden betreft is het jammer dat onlangs de internationale veldrit in Nyswiller niet is doorgegaan. „Maar," zo stelt Van der Leeuw, „we zijn blij dat ter ondersteuning van ons plan het regiokampioenschap van Brabant, Zeeland en Limburg in onze provincie plaatsvindt (19 november in de omgeving van de Zeekoelen in Brunssum, red.). Wellicht dat dit een stimulans is voor de renners om zich weer toe te leggen op de cyclo-cross."

Was in het verleden deelname alleen mogelijk met een geldige KNWU-licentie, dit seizoen is deelname opengesteld voor iedereen. „Iedereen die vertrekt krijgt twintig bonuspunten. Daarnaast zijn er punten te verdienen voor de klasseringen een tot en met tien. Nieuw is ook dat aan het eindklassement geldprijzen zijn verbonden. En ook dit jaar wordt er gestreden voor de Gerrit Scholte-trofee," aldus Frambach.

De veldritkalender voor dit seizoen: 12 nov. Nuth; 19 nov. Brunssum (regiokampioenschap provincies Zeeland, Brabant en Limburg); 20 nov. Brunssum (officieus Limburgs kampioenschap ATB plus veldrit); dec. Kerkrade; 10 dec. Hulsberg; 17 dec. Grevenbicht; 28 dec. Maastricht; 31 dec. Valkenburg; 7 jan. Born (tevens prijsuitreiking van het klassement). In Nuth, Brunssum (regiokampioenschap) en Maastricht is er geen wedstrijd voor ATB'ers. Voor alle wedstrijden, uitgezonderd het regiokampioenschap in Brunssum zijn de aanvangstijden: veldrit 13.00 uur; ATB-wedstrijd 14.30 uur.

LK judo voor dames

BORN – Het judodistrict Limburg houdt zondag in sporthal Het Anker in Born de Limburgse judokampioenschappen voor dames. Aanvang 10.00 uur. Bovendien staan de Limburgse teamkampioenschappen voor heren tot achttien jaar op het programma. Deze wedstrijden zijn gepland voor 13.00 uur.

Mountainbikers naar Epen

EPEN – TWC De Trappedoelies houdt morgen voor de tweede keer een mountainbiketocht. Ook dit jaar is het de organisatoren gelukt een prachtige route uit te zetten door het bosrijke Zuidlimburgse heuvellandschap. Het parcours is uitermate geschikt voor zowel ervaren als beginnende mountainbikers. Deelnemers kunnen zich inschrijven op sportcomplex De Bennet in Epen, vanwaar ook gestart wordt, tussen 08.00 en 12.00 uur. Kosten fl 7,50. Voor informatie kan men terecht bij R. Bessems ☎ 04455-1293.

[Va]n Kecskemethy acht Champions League haalbaar voor Swift-dames

[P]romoveren met 'professor'

DOOR HANS STRAUS

HEERLEN/ROERMOND – Jan Kecskemethy is een handbaltrainer die overloopt van zelfvertrouwen. Toen 'zijn' Swift in Skopje in de eerste ronde van de strijd om de Europacup voor landskampioenen een bijna overkomelijke achterstand opliep, bleef hij geloven in de goede afloop. Kecskemethy wist dat geloof zelfs over te brengen op zijn speelsters, die vervolgens een achterstand van liefst acht doelpunten wisten goed te maken. De tweede ronde werd alsnog bereikt, en daarin wacht zondag om 14.00 uur in eigen hal de Franse kampioen ASPTT Metz voor het eerste van twee EC-duels.

De Jo Gerrishal schudde destijds, toen de nachtmerrie van Skopje werd omgetoverd in het wonder van Roermond, op zijn grondvesten. Heel Swift zag aan de zonovergoten horizon al de contouren van de Champions League opdoemen. De beste acht ploegen van Europa, het walhalla van de handbalsport. Om 'eindelijk' dat ambitieuze doel van de sponsorstichting achter Swift te bereiken, moet eerst nog wel worden afgerekend met de dames van Metz.

Optimistisch

Wat handbalprofessor Kecskemethy - eerder actief als bondscoach van Tsjechoslowakije en Nederland - betreft, moet de klus te klaren zijn. „Ik ben optimistisch, al moet ik dat eigenlijk niet hardop zeggen. We hebben in de voorbereiding tijdens een toernooi in Frankrijk nog met 20-14 van Metz gewonnen. Dat zegt niet alles, want een Europacupduel is iets heel anders, maar toch. Als we een prestatie neer kunnen zetten als in het tweede duel tegen Skopje, is alles mogelijk."

Toch wil Kecskemethy waken voor onderschatting van Metz. „De ploeg heeft in de eerste ronde zowel uit als thuis van Slavia Praag gewonnen. Een prima prestatie. Vooral de winst in de tweede partij, die in Praag werd gespeeld. Metz heeft met de Russische Popov en de Joegoslavische Galitsch twee toppers in huis. De hele ploeg beschikt trouwens over veel ervaring. Bovendien moeten we niet vergeten dat Metz steeds tegen Nederlandse ploegen een ronde verder is gekomen."

Met name ADB/V&L is al tot twee keer toe door Metz uitgeschakeld. Eind '90 en eind '91 bleken de Françaises te sterk. „Voor ons is het nu of nooit," aldus Kecskemethy. „We hadden het qua loting heel wat slechter kunnen treffen, want Metz is een stuk minder sterk dan Skopje."

Sisi

Swift heeft ook heel wat meer te bieden dan Metz. Meer buitenlandse speelsters, met als uitschieter de absolute wereldtopper Katalin Szilagyi. Toch zal Sisi, zoals ze liefkozend genoemd wordt, tegen Metz niet in de basis staan. „Irina Pusic heeft het op haar plaats uitstekend gedaan, daarom start ik met de vertrouwde basis. Bovendien kan Sisi als gevolg van haar nog maar net doorstane blessure nog geen hele wedstrijd spelen." Kecskemethy kan verder beschikken over een fitte selectie. „Alleen Renate Erkelens ontbreekt vanwege een knieblessure."

Sensatie

Mocht Swift in het thuisduel tegen Metz een kloof slaan die voor het uitduel in Frankrijk een betrouwbare basis biedt, dan heeft Kecskemethy in een half jaar bereikt, waarvoor hij zichzelf twee jaar de tijd heeft gegeven. „Dat zou een sensatie zijn voor de Nederlandse handbalsport, voor de speelsters en voor mij. Als ik binnen een half jaar met deze ploeg bij de beste acht ploegen van Europa kom, is dat een enorm succes."

Handbal is immers big business tegenwoordig. „Sponsors steken er veel geld in en verwachten prestaties. Het bereiken van de Champions League zou heel veel publiciteit tot gevolg kunnen hebben. De kranten zouden er tot in Slowakije toe vol van staan."

● *Jan Kecskemethy bezweert al te groot optimisme, maar stiekem waant hij zich met de Swift-dames al in de Champions League van het handbal.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Slowaaks onderonsje

ROERMOND – Het duel in de tweede ronde van de Europacup I tussen de zaalhandbaldames van Swift Roermond en ASPTT Metz wordt geleid door de arbiters Korec en Moza. Beide scheidsrechters komen uit Slowakije en zijn dus landgenoten van Swift-trainer Jan Kecskemethy.

De oud-bondscoach van Oranje en voormalig Tsjechoslowakije hoopt dat dit gegeven niet in zijn nadeel zal werken. „Het feit dat ik met ze kan communiceren, hoeft zeker geen voordeel te zijn. Als ik met ze praat tijdens de wedstrijd, zal er algauw gezegd worden dat ik ze probeer te beïnvloeden en dat kan gevaarlijk zijn. Ik hoop namelijk nooit meer toestanden als in Skopje mee te maken," aldus Kecskemethy.

Naar zijn mening werd Swift in Skopje in de eerste ronde binnen twintig minuten tijd door de arbiters beroofd van een overwinning. „Volgens mijn informatie zijn Korec en Moza in elk geval streng. Dat is al een goed teken."

[L]uc Nilis, weer in genade [a]ngenomen.

[N]ilis terug [in] Belgische [se]lectie

[BRU]SSEL – Luc Nilis heeft zijn [plaa]ts in de Belgische selectie [her]overd. De PSV-aanvaller [kre]eg van bondscoach Pol van [Him]st een uitnodiging voor de [EK-k]walificatiewedstrijd tegen [Mac]edonië, woensdag in Brussel. [Na] het WK in de Verenigde Sta[ten] was Nilis zijn abonnement [op] het nationale team kwijtge[ra]akt.

[Va]n Himst kan niet beschikken [ov]er libero Grun, spelmaker Sci[fo] en aanvaller Weber. Het ge[bless]eerde trio kampt met bles[sur]es. Luis Oliveira, de aanvaller [va]n Cagliari, heeft na een aantal [min]der prettige ervaringen in de [spel]ersgroep voorlopig bedankt [bij] Van Himst. De coach heeft [als] vervangers De Bilde, Crasson [en] Walem opgeroepen.

[Bel]gische selectie: Preud'homme, Bo-[...], Albert, Crasson, Genaux, Medved, [...]dts, Van Meir, Boffin, Degryse, Van [der] Elst, Staelens, Walem, Verheyen, [...], De Bilde.

lucky ten

[Luck]y ten van gisteren: 7 - 10 - 15 - 16 [...]24 - 25 - 26 - 27 - 29 - 32 - 33 - 38 [...] - 60 - 62 - 65 - 66 - 68 - 80.

sport op tv

[VRIJ]DAAG
[...]-06.00 Dld 1: Morgenmagazine [...]rt.
[...]5-14.15 RTL 4: Barend & Van Dorp.
[...]-18:00 BRT 2: tennis, ECC-toer[nooi] Antwerpen.
[...]-17.15 Dld 2: Sport Heute.
[...]-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
[...]45-22.00 Dld 1: Sportschau.
[...]6-22.34 Ned 2: Sportjournaal.
[...]1-01.11 Ned 3: tennis, ECC-toer[nooi] Antwerpen.

oefenvoetbal

[ZO]NDAAG
[...] Hoensbroek-Spaubeek 19.45 uur

[ZO]NDAG
[...]l. Irene-PSV '35 11.00 uur
[...]oria-Susterse Boys 14.00 uur
[...]H-RIOS 2 11.00 uur
[...]ura-Swift '36 14.00 uur
[M]aasbracht-EMS 11.00 uur

sport in cijfers

[D]AMMEN

[De]n Haag. Wereldkampioenschap. Vijf[de] ronde: Durdyev-Wesselink 1-1, Koe[perm]an-Tsjizjov 1-1, Galasjov-[Sch]warzman 1-1, Wiersma-Clerc 1-1, [...]n-Burleson 2-0, Cissé-Baljakin [...], Alias-N'Diaye 0-2, Ba-Aman 1-1, [Sche]ntwarg-Valneris 1-1, Milsjin-Merins [...]. Stand: 1. Valneris 9, 2. Baljakin, [...]en en Wiersma 7, 5. Ba, Clerc, [Sche]ntwarg, Koeperman, Merins, [N'D]iaye en Tsjizjov 6, 12. Aman en [Sch]warzman 5, 14. Durdyev, Milsjin en [We]sselink 4, 17. Burleson 3, 18. Galas[jov] 2, 19. Cissé 1, 20. Alias 0.

[BA]DMINTON

[Hon]gkong. Hongkong Open, mannen, [...]000 gulden. Derde ronde: Susanto-[...]Dijk 15-1 18-15, Arbi-Lin 15-1 [...], Kim-Lioe 15-7 9-15 17-15, Ku-[...]Dong 15-9 15-9, Sun-Hendrawan [...] 17-18 18-15, Stuer-Lauridsen - [...]y 12-15 15-8 15-4, Hu-Tejaku-[...] 15-12 15-5, Wiranata-Ong 15-4

[TE]NNIS

[Phila]delphia. Vrouwen, 1,2 miljoen [...]. Eerste ronde: Davenport - [...]inger-Jones 7-5 6-3, Katerina Ma-[...]va - Garrison-Jackson 6-4 7-5, Tau-[...]-Martinez 6-4 6-4, Huber-Capriati [...] 3-6 6-1.

[Mos]kou. Mannen, 1,8 miljoen gulden. [Tw]eede ronde: Eltingh-Kucera 4-6 6-3 [...], Kafelnikov-Haarhuis 3-6 7-5 6-1, [...]da-Mronz 4-6 7-5 6-3, Rosset-Zoec-[...]6-4 6-2.

[Ant]werpen. Mannen, 1,8 miljoen gul[den]. Tweede ronde: Sampras-Reneberg [...]6-3, Palmer-Edberg opgave Edberg, [...] Black-Yzaga 6-3 5-7 6-3, Rafter-[...]berg 7-6 2-6 7-6, Larsson-Pioline [...]-7 7-6, Lareau-Mansdorf 7-6 6-1.

[Bue]nos Aires. Mannen, 500.000 gulden. [Tw]eede ronde: Berasategui-Etlis 3-6 [...] 6-2, Clavet-Carbonell 6-1 7-5, Vi-[...]-Squillari 6-4 6-2, Novacek-Mar-[...] 7-6 3-6 6-3, Mattar-Schaller 6-7 6-3

[VO]ETBAL

[Fra]nkrijk. Nice-Martigues 1-1, Mo[na]co-Nantes 2-2, Cannes-Montpellier

Competitie moet completer en spannender

IJshockeybond stelt zichzelf ultimatum

DOOR HANS STRAUS

TILBURG – De sectie topijshockey van de Nederlandse ijshockeybond (NIJB) heeft zichzelf een ultimatum gesteld. Vanaf seizoen '95-'96 moet de competitie met voldoende kwalitatief sterke teams en met zo min mogelijk onderlinge krachtsverschillen gespeeld worden. Daarmee geeft de bond in feite het falen van de competitie-opzet aan zoals die dit seizoen wordt gehanteerd.

Door de te grote onderlinge krachtsverschillen en het geringe aantal deelnemende clubs (zeven) is de competitie oninteressant en blijven de toeschouwers weg. De eerste club die daar de nadelige gevolgen van ondervond, was Hatulek/Heaters.

Gevolgen

De Geleense vereniging kampt met een tekort van 50.000 gulden en moest onlangs noodgedwongen afscheid nemen van enkele spelers, nadat de salarissen al met twintig procent waren gekort. Het zijn directe gevolgen van het feit dat de opkomst van toeschouwers, begroot op 500 personen exclusief seizoenkaarthouders, ver achterbleef bij de verwachtingen.

Hoe de sectie topijshockey de competitie weer spannender wil maken voor de toeschouwers, bleef gisteren tijdens een persconferentie in Tilburg in nevelen gehuld. Het overlegorgaan van de NIJB bestudeert nu al bijna een jaar het in eigen beheer vervaardigde rapport 'eredivisie verlenging' waarin mogelijke oplossingen van de problemen worden aangedragen.

Vaag

Verder dan wat vage plannetjes zoals het onderverdelen van spelers in categorieën naar kunde en salaris, waaruit de clubs dan niet meer dan tevoren bepaalde aantallen per categorie mogen putten, en het opnieuw instellen van een allstarwedstrijd voor het vergaren van fondsen voor de sectie, is men nog niet gekomen.

De sectie topijshockey voert uitvoerig en tijdrovend overleg met de clubs op als excuus voor het gebrek aan concrete voorstellen. Het feit dat de sectie nog ad-interim functioneert totdat het orgaan op 24 november door de ledenvergadering van de NIJB officieel wordt geïnstalleerd, zal ook niet hebben bijgedragen aan een vlotte afwikkeling van zaken.

De sectie, met daarin onder andere oud-Eatersvoorzitter Govert van der Vaart, heeft zichzelf in ieder geval voor het blok gezet. „Met ingang van het seizoen '95-'96 moet de nieuwe competitie er staan. Anders zien wij het voortbestaan van topijshockey in Nederland somber in, ook wat het nationaal team betreft," aldus sectievoorzitster Thea van Spellen.

Met dergelijk krasse uitspraken zou je een dito vorm van handelen verwachten. Toch heeft de NIJB, met als instrument de sectie, nog steeds niet handelend opgetreden. Ook met betrekking tot de problemen bij de Heaters liet Van Spellen het bij woorden.

„Het is niet prettig te ervaren dat een van de zeven clubs in de problemen is geraakt," aldus Van Spellen. „Gelukkig hebben we begrepen dat de Heaters zich niet terugtrekken uit de competitie en het na de genomen maatregelen kunnen uitzingen tot aan het eind van het seizoen." aldus Van Spellen.

Dat daardoor de huidige competitie met daarin de verzwakte Heaters nog verder wordt gedevalueerd, is blijkbaar geen overweging voor Van Spellen en haar sectie.

Spelers weg bij Heaters

TILBURG – De Geleense ijshockeyclub Hatulek/Heaters heeft naast Robert Herckenrath en Theo Kruger, die beiden de wijk namen naar Eindhoven, afscheid genomen van international Leo van den Thillart. De verdediger tekende een contract bij de Parijse club Viry. Het drietal voelde er weinig voor bij Heaters twintig procent salaris in te leveren. Tot die maatregel ging het bestuur van de Geleense club vorige week over, nadat bekend was geworden dat de vereniging met een tekort van 50.000 gulden kampt.

● *Leo van den Thillart, naar Parijse club Viry.*

sport kort

● JUDO – De Maastrichtenaren Math Mullenberg en Jo Ummels zijn geslaagd voor de scheidsrechtersexamens van de Nederlandse Judobond. Ze mogen voortaan op nationaal niveau wedstrijden leiden.

Poolbiljart om Benelux Cup

HEERLEN – De junioren- en herenteams poolbiljarten van Nederland, België en Luxemburg strijden morgen en zondag om de Benelux Team Cup. Plaats van handeling is biljartcentrum Matchpoint in Heerlen. Het Nederlands herenteam heeft een fors Limburgs accent met Jesse Thehu uit Geleen, Maurice en Raymond Houben, John en William van Veldhoven, allen uit Weert. De wedstrijden beginnen morgen om 14.00 uur, zondag om 10.00 uur.

Kenners praten over voetbal

LANDGRAAF – Een aantal prominenten en kenners uit de voetbalwereld zal zondag in Theater Landgraaf te gast zijn tijdens de voetbalbrunch Boek & Bal.

Hugo Camps, Sef Vergoossen, Roberto Lanckohr, Nol Hendriks, Theo Pickée, Thijs Wöltgens, Peter Benen, Paul Lenferink, Guy Thijs en Victor Deconinck zullen tussen 11.00 uur en 14.00 uur praten over de voetbalsport. Entree ƒ 17,50.

dammen

met john van den borst

Piet Roozenburg is 'n oudere speler die ik zeer bewonder. Onlangs speelde de 70-jarige oud-wereldkampioen een korte match tegen de veel jongere Afrikaan Bassirou Ba. Roozenburg won de match met 7-5. Hier een partij:

Ba-Roozenburg
1. 33-29 19-23 2/ 35-30 20-25 3. 40-35 14-19 4. 30-24 19x30 5. 35x24 Grappig. Ba speelt een Roozenburg-opstelling tegen de uitvinder van dit systeem. **5. ..9-14 6. 45-40 7. 50-45 3-9 8. 40-35 17-22 9. 31-26 12-17 10. 37-31 7-12 11. 31-27 22x31 12. 26x37 1-7 13. 36-31 17-22 14. 31-26 12-17 15. 37-31 7-12 16. 32-28 22x33 17. 39x19 17-21 18. 26x17 11x22 19. 38-32 9-14 20. 44-40 14x23 21. 31-27 22x31 22. 41-36 12-17 23. 36x27 17-22 24. 46-41 22x31 25. 41-36 4-9 26. 36x27 18-22 27. 27x18 23x12 28. 42-37 6-11 29. 43-38 11-17 30. 32-28 13-18 31. 38-32** Hier kon 29-23 met op (20x29) 28-22. In plaats daarvan stuurt Ba aan op een gecompliceerde open Bonnard-opstelling. **31. ..9-13 32. 48-42 10-14 33. 37-31 14-19 34. 35-30 17-22 35. 28x17 12x21 36. 31-27 8-12 37. 42-37 12-17** Zie diagram

38. 40-35 Een zware concessie, maar op 49-43 volgt bijv. (5-10_ 43-38 (10-14) 38-33 (18-23)! enz. **38. ..21-26 39. 32-28 17-21 40. 37-32 5-10 41. 47-42 207 42. 42-37 7-11 43. 49-43 10-14 44. 43-38 11-17 45. 45-40 17-22 46. 28x17 21x12 47. 32-28 12-17 48. 38-32 17-21 49. 28-22 19-23 50. 22-17 21x12 51. 27-22 18x38 52. 29x7 20x29 53. 34x23 25x45 54. 7-2.** Na 7-1 hadden er nog wat haken en ogen aan de stand gezeten. Nu wint Roozenburg op slag. **54. ..14-20! 55. 2x47 20-24 56. 47x20 15x24 57. 23-18 45-50** Wit geeft op. Na 18-13 (50-28) wint het eindspel simpel.

schaken

met michiel bunnik

In de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires organiseerde joop van Oosterom voor de zieke Lev Pologaevsky een toernooi. Polo, hij wordt 20 november 60, mocht zelf de opzet van zijn toernooi bepalen. Hij koos voor een Siciliaans thematoernooi. De acht deelnemende topgrootmeesters moesten alle partijen openen met 1. e4,c5 2. Pf3,Pc6 (of 2. ...,d6/e6) 3. d4, c:d4 4. P:d4. Thematoernooien beleven een revival, nadat ze in het begin van de vorige eeuw in zwang waren. Het toernooi werd gewonnen door de in supervorm verkerende Valeri Salov. Na het winnen van de Fidematch tegen Timman en Interpolis, zijn derde grote succes op rij. Niemand rekende erop dat de invaller voor de herstellende Pologaecsky dit toernooi zou winnen. Verachtte hij niet de openingstheorie en speelde hij niet zelden 1.e4? Salov bewees opnieuw een groot talent te zijn.

V. Salov - L. Ljubojevic Siciliaans (natuurlijk!) **1. e2-e4, c7-c5 2. Pg1-f3-d7-d6 3. d2-d4,c3:d4 4. Pf3:d4,Pg8-f6 5. f2-f3** Ongebruikelijk maar niet slecht. **5. ..., e7-e5 6. Lf1-b5+, Lc8-d7?** Een strategische blunder; de witte velden worden ernstig verzwakt en het witte paard op f5 wordt een aasgier. Zwart had 6. Pbd7 moeten spelen. **7. Lb5:d7+, Dd8:d7 8. Pd4-f5,d6-d5** Na 8. ...,g6 speelt wit hetzelfde als in de partij. **9. Lc1-g5, d5:e4 10. Lg5:f6,Dd7:d1+ 11. Ke1:d1,g7:f6 12. f3:e4, Pb8-c6 13. c2-c3, Th8-g8 14. g2-g3, Ta8-d8+ 15. Pb1-d2, Pc6-e7** Het lijkt of zwart er zich redelijk uit redt, maar dat is slechts schijn. de witte stelling is superieur. **16. Kd1-c2!, Ke8-d7** Na 16. ...,P:f5 17. e:f5 ontstaat er voor het tweede witte paard een zo mogelijk nog mooiere uitvalbasis op e4. **17. Ta1-d1, Kd7-c6 18. Pd2-f3, Td8:d1** Wit kan met een geruststellend gevoel afwikkelen naar het eindspel. **19. Pf5:e7+, Lf8:e7 20. Th1:d1, Tg8-d8 21. Td1:d8, Le7: d8 22. Pf3-h4** De zwarte loper wordt vleugellam gehouden door het witte paard. **22. ...,Ld8-e7 23. Ph4-f5, Le7-f8 24. b2-b4** Het witte plan is duidelijk als winnend: een vrijpion maken op de damevleugel. **24. ...,Kc6-d7 25. Kc2-b3, Kd7-c6** Zwart kan niets uitrichten. **26. Kb3-c4, a7-a6 27. a2-a4, b7-b6 28. g3-g4, b6-b5+ 29. Kc4-b3, Kc6-d7 30. Pf5-e3** Vanuit d5 reikt het paard zijn meester de helpende hand toe. **30. ..., Lf8-h6 31. Pe3-d5, Lh6-g5 32. c3-c4, Kd7-c6 33. Pd5-c3** Nu moet zwart wel nemen. **33. ...,b5:c4+ 34. Kb3:c4, Lg5-h4 35. Pc3-d5, Lh4-g5** Het kan slechts uit onvrede over zijn zesde zet zijn zoalng als Ljubo nog doorspeelt. **36. h2-h3, Lg5-h4 37. Pd5-e7+** En weer terug naar f5! **37. ..., Kc6-d7 38. Pe7-f5, Lh4-e1 39. b4-b5, a6:b5+ 40. c4:b5, Le1-d2 41. Kb5-b6, Ld2-e1 42. a4-a5, Le1-f2+ 43. Kb6-b7, Kd7-e6 44. Kb7-c6** De vernedering heeft lang genoeg geduurd, vond ook Ljubo. **1-0.**

Bovenstaande stelling kwam voor in de partij Bronstein -Paricio, 1984. Bronstein zette overtuigend voort met **1. Pd4:e6!** en na 1. ...,f:e6 volgde de knock out 2. Dh4:h7!! Maar hoe had het verder kunnen gaan als zwart 1. ...,Lg7-e5 had gespeeld? Veel puzzelplezier, de oplossing geef ik u volgende week.

bridge

met michel franssen

My Bridge Companion is een programma met een permanente prijsvraag. De gebruiker robbert of viertalt acht spellen tegen MBC. De gecodeerde uitslag stuurt hij naar de uitgever in Bethesda, een voorstadje van Washington, D.C. Die geeft elke maand drie waardebonnen aan de hoogste scoorders in robberen en viertallen. De zes beste scores van elke inzender gaan naar het jaarklassement met vijf extra pijzen per categorie. Om kans op deze prijzen te maken, moet je extreem agressief bieden. Van gokken is geen sprake, want je kunt niets verliezen. Ga je down in een 10%-slem, dan begin je gewoon aan een nieuwe match. Houd Noord in de gaten, want die past vaak in situaties die volgens SF (Van Start Tot Finish) absoluut forcing zijn. Op het eerste spel van match 73589 moest onze Zuid een té scherpe 6♥ maken. Noord gever, niemand kwetsbaar:

West	Noord	Oost
	♠A5 ♥AJT72 ♦A85 ♣K63	
♠QJT843 ♥-- ♦JT64 ♣874	N / W O / Z	♠76 ♥8653 ♦Q ♣AJT952
	♠K92 ♥KQ94 ♦K9732 ♣Q	

Noord opende 1♥, waar elke SF-speler met 1SA zou beginnen. De machinale Zuid onderbood met het limietantwoord van 3♥. Noord maakte 4♥ met een overslag. Onze Zuid wilde het hartenslem niet meteen uitsluiten en beantwoordde 1♥ met 2♦.

Na Noords 3SA-rebid vroeg hij Azen en legde hij in 6♥ aan. West begon met ♣8 voor het Aas. Zuid legde ♣V bij. Oost speelde veilig ♥3 terug, waarop West ♠3 afgooide. De leider schrok niet van het 0-4 zitsel. Hij kon immers alleen nog maar een ♦-slag verliezen. Als hij een klavertje troefde, had hij elf slagen. Het troeven van ♠9 zou aan de vijf troefslagen op tafel geen zesde toevoegen. Hij mocht niet meer van slag, dus moest de twaalfde uit een dwang komen, maar welke? Een dubbele dwang, bijvoorbeeld ♣/♠ tegen West en ♣/♦ tegen Oost, hielp niet. Dan kon de leider ♣6 niet troeven en kwam hi zelfs als de dwang werkte, niet verder dan elf slagen. Een herhaalde dwang, waarbij Oost of West in zijn uppie de drie zijkleuren controleerde, kon in theorie twee slagen opleveren. Toch kon de leider ook dié mogelijkheid doorstrepen. Als een der verdedigers drié kleuren controleerde, was die na het aftroeven van ♣6 nog maar in 2 kleuren de baas. Dus moest Zuid het van een gewone ♠/♦-dwang hebben. De leider won de ♥-return op tafel en troefde ♣6 in de hand met ♥H.

Hij haalde de laatste drie troeven bij Oost weg en dumpte een ruitentje op ♣H:

West	Noord	Oost
	♠A5 ♥A ♦A85 ♣	
♠QJT ♥ ♦JT6 ♣	N / W O / Z	♠76 ♥ ♦Q ♣AJT
	♠K92 ♥ ♦K97 ♣	

De leider liet dummy nu ♥A voorspelen. Oost deed niet meer mee. Zuid moest ♠2 vasthouden, want anders was de dwang niet meer mogelijk. Hij deed dus afstand van ♦7. West moest ♠9 of ♦8 de laatste slag gunnen. Dit slem ging haast automatisch over de 'tafel'. Zuid hoefde slechts te zorgen dat hij aan het einde van de rit de juiste kaarten over had. Als Oost alleen maar ♠V, ♠B of ♠T had gehad, was het hele feest echter afgeblazen. Voor een match om een tariefje of imps was het slem daarom niet kansrijk genoeg. Voor een parenwedstrijd al helemaal niet, want daarin zou Zuid zelfs op het WK in Albuquerque nog 80% gescoord hebben met 4♥+2.

Limburgs Dagblad

KIOSK

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045 - 739366.

11 november:
★ Sint Maarten-Lampionnen-optocht met muzikale opluistering. Verzamelen om 18.00 uur bij Titus Brandsmaschool Brunssum-Noord. Vertrek 18.30 uur.
★ Sint Maarten-feest voor jong en oud in Ubachsberg. Om 18.30 uur start bieten- en knollenlampionnenoptocht vanaf 't Welke aan de Dirksstraat. Na afloop: verhaal Sint Maarten en groot vuur.
★ Opening carnavalsseizoen De Bokkeriejesj Heerlerheide. 19.00 uur h. mis in de Corneliuskerk, 20.00 uur inschieten van het seizoen bij het Bokkeriejesjmonument, 20.30 uur openingsavond in het Corneliushuis, entree gratis.
★ Eerste "Oesjbiks vasteloavend leedjeskonkoers" in het gemeenschapshuis te Oirsbeek. Entree vrij, aanvang 20.11 uur.

12 november:
★ Opening carnavalsseizoen bij V.V. De Uule. Aanvang 20.45 uur op het Dorpsplein in Oud-Geleen.
★ Opening carnavalsseizoen bij C.V. De Kangaroe's. Lokatie: Kastanjelaan 140, Hoensbroek, aanvang 20.00 uur.
★ Opening carnavalsseizoen bij C.V. Margriet. Lokatie: Muziekcentrum aan de Ridder Hoenstraat 204 in Hoensbroek. Entree vrij, aanvang 20.11 uur.
★ Bonte avond bij M.C.V. De Zeemplekkesj. Lokatie: De Henkhof in Merkelbeek. Entree ƒ 12,50, aanvang 20.11 uur.
★ Sint Maartens-optocht op de Rennemig (Heerlen). Opstellen om 18.00 uur op het Ammonieterf, organisatie Wijkbeheer Nieuw Rennemig.
★ Toneelvereniging "'n Aardigheid" brengt klucht in 3 bedrijven: "Kunst en Kitsch". Jeugdhuis Treebeek, Maanstraat 20, Brunssum, aanvang 20.00 uur, entree ƒ 6,-.
★ Speelgoedbeurs van 11.00 tot 16.00 uur georganiseerd door handbalvereniging Caesar. Lokatie: clublokaal HV Caesar, Dr. Schaepmanlaan, Beek.
★ Najaarsconcert met medewerking van diverse korpsen in fanfarezaal De Auw Sjoeel in Ubachsberg. Organisatie fanfare St. Cecilia, Ubachsberg, aanvang 19.30 uur.

12 + 13 november:
= 25e Phoenix Juniorenshow in lokaal Bongerts aan de Walburgisstraat 13 te Ohé en Laak, organisatie Postduivenvereniging De Liefde, Echt. Zaterdag vanaf 18.00 uur inzetten duiven, muziek, dans en huldiging kampioenen. Opening show zondag om 13.00 uur.

★ Vogelvereniging "De Eysvogel" houdt onderlinge T.T. in clublokaal café Sport aan de Grachtstraat 1a te Eys. Zaal open op zaterdag van 10.00 tot 22.00 uur, zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Entree: vrije gave.
★ Internationale modelspoortentoonstelling in de MTS-school van het Overmaas College aan de Kasteel Hillenraedtstraat. Openingstijden zaterdag van 11.00-18.00 uur; zondag 10.00-17.00 uur. Organisatie: Samenwerkende Modelspoorverenigingen.
★ CV De Baagratte uit Nyswiller houdt carnavalszitting met proklamatie gemeenteprins in de aula van het Heuvellandcollege. Zaterdag, aanvang 20.11 uur. Zondag om 14.11 uur jeugdzitting m.m.v. eigen artiesten.

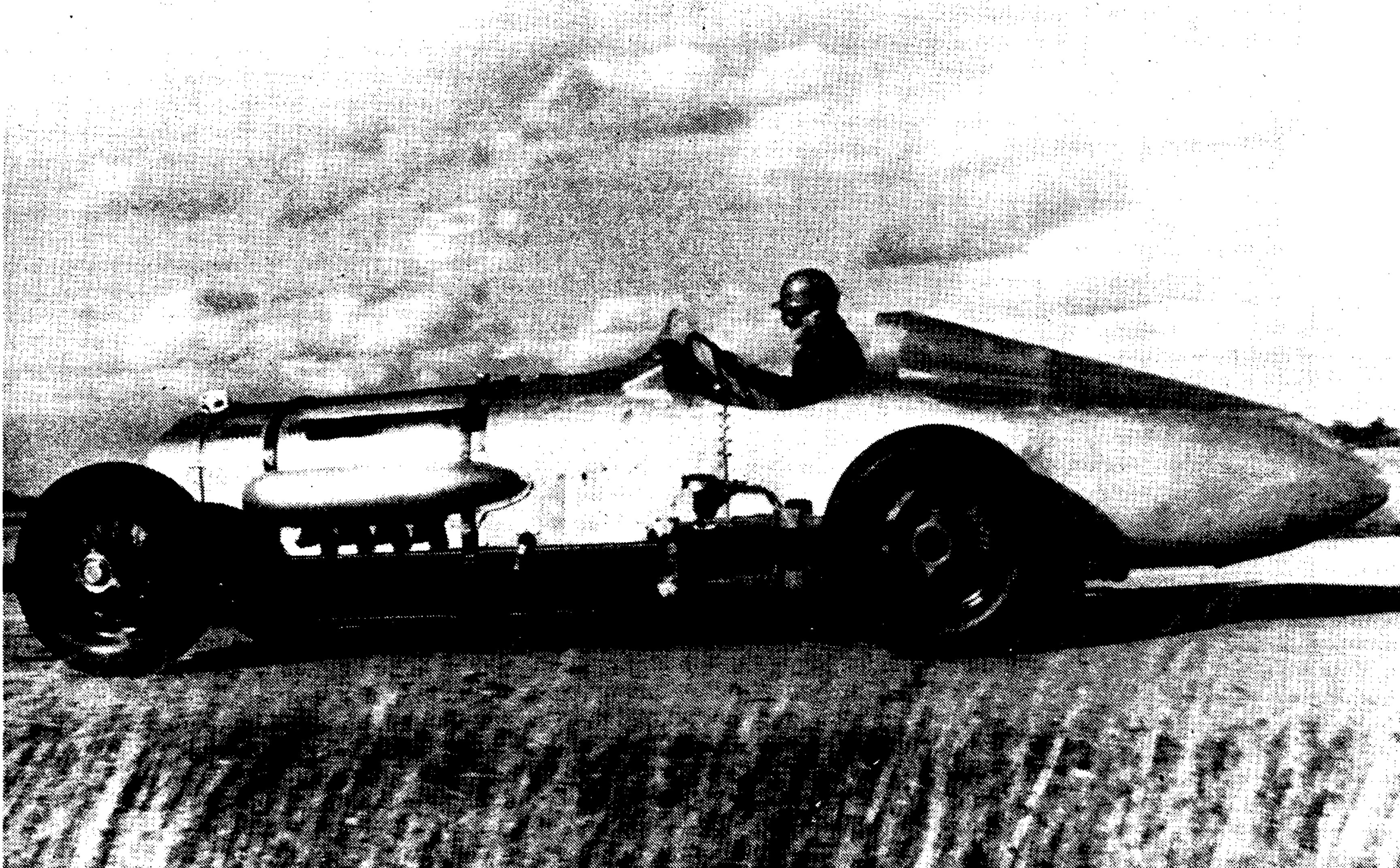
13 november:
★ Jeugdcarnavalsvereniging "de Schneuzele" presenteert "1000 en 1 nacht" bonte middag. Lokatie de Henkhof te Merkelbeek, entree ƒ 2,50.
★ Jubileumreceptie 1 x 11 jaar bij CV De Roze Böck. Van 17.00 tot 19.00 uur in de narrentempel "Caumerbron", Corisbergweg 197, Heerlen.
★ Openings Frühschoppen bij CV De Lotbroekers. Aanvang 11.11 uur in M.F.C. Gebrook in Hoensbroek.
★ Rommelmarkt van 10.00 tot 17.00 uur in zaal "Biej Aolders", Houtstraat 25, Pey-Echt. Organisatie: Philatelistenvereniging Gelre-Gulick/Echt.
★ Rommelmarkt van 10.00 tot 17.00 uur in gemeenschapshuis Schaesbergerveld aan de Nijmegenstraat 1 in Heerlen.
★ Open dag bij computerclub SCCL, werkgroep Kerkrade. Lokatie café en danszaal Kloth, Chevremontstraat 68, Kerkrade. Entree vrij.
★ Concert met Couleurs Musicales en Flexibel Brass in concertzaal Harmonie Concordia Melick, Dorpsstraat 43, Melick. Aanvang 20.00 uur.
★ Opening carnavalsseizoen bij CV De Jonge Böck. Frühschoppen in café restaurant De Varenbeuk, Nieuw-Einde (Heerlen). Aanvang 11.11 uur.

14 november:
★ Voorlichtingsavond van DVN afd. Heerlen in vergaderzaal van De Wever Ziekenhuis. Onderwerp: "de diabetische voet". Aanvang 20.00 uur.

16 november:
★ 1e Seniorendag voor 55-plussers van Groot Voerendaal. Lokatie: Zaal Keulen in Klimmen, aanvang 10.00 uur. Sluiting ca. 15.00 uur.

11-20 NOVEMBER MOTORSHOW ESSEN

DM 4,- korting voor Limburgs Dagblad-lezers

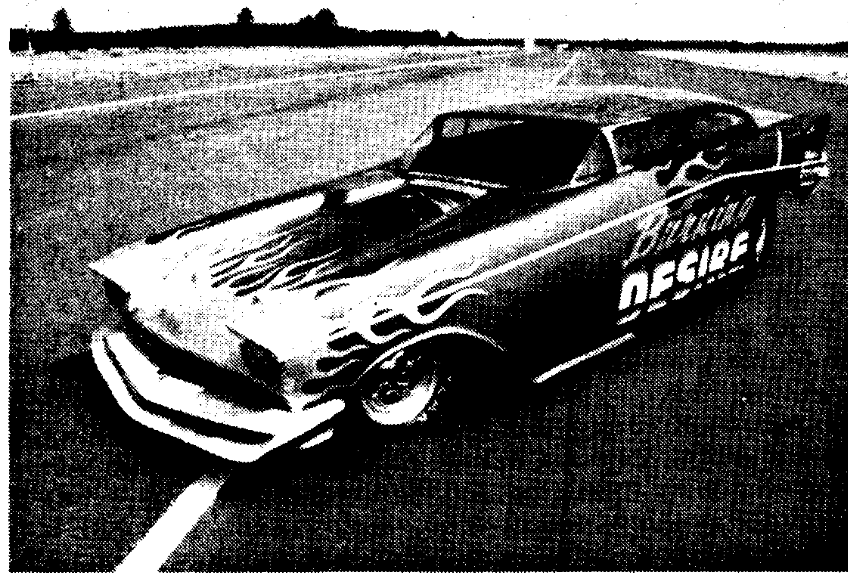
Napier Railton (1933 Groot-Brittanië) waarmee John Cobb diverse wereldrecords op zijn naam bracht.

De Messaiehallen in Essen puilen van 11 tot 20 november weer uit van extremen op auto- en motorgebied. Maar liefst 550 exposanten geven acte de présence tijdens de meest veelzijdige auto- en motortentoonstelling van Europa, die in 1993 goed was voor ruim 300.000 bezoekers.

De 27ste Motor Show Essen staat dit jaar in het teken van "Mobile Europe-United Visions". Alles, maar dan ook álles op het gebied van de auto en motor, samengebracht op 90.000 m². Sport- en racewagens, tuning, motoren, oldtimer/classic cars, restauratie, onderdelen, literatuur, accessoires en kunst. Wereldprimeurs en klapstukken, vooraanstaande autofabrikanten, meer dan 450 historische automobielen, het beroemde Show Centre in hal 3; kortom auto- en motorliefhebbers kunnen hun hart ophalen.

Wat mag u verwachten:

★ de exposanten komen uit 14 landen;
★ het geheel speelt zich af in 18 hallen;
★ het "ultra-monster-cycle" of te wel de grootste motor ter wereld (12 meter lang, 4,5 meter hoog en 2,5 meter breed);

Burning Desire (1957) "doet" een kwart mijl in 5,9 seconden en bereikt een eind-snelheid van 430 km per uur!

★ wereldprimeurs als bijvoorbeeld de Alfa Romeo GTV coupé en de spider, Lancia Kappa, BMW 750 I, Jaguar XJ6;
★ "klein wagen-hits" met o.a. de beroemde Zundapp type Janus, Messerschmitt type Tyger, BVW Isetta, Fiat 500 vindt u in hal 6;
★ autofabrikanten showen het huidige aanbod, uiteraard inclusief de modellen 1995;
★ tuningbedrijven showen hoe het nóg fraaier kan;
★ een speciale motoren-afdeling met de daarbij behorende onderdelen en aanverwante artikelen;
★ 70 onbetaalbare, eenmalige, te gekke maar ook onverkoopbare droomauto's uit heel Europa zijn verzameld in het show-centre;
★ formule 1-wagens waar de allergrootsten in gereden hebben;
★ en nog veel meer.

Motor Show Essen vindt u van 11 tot en met 20 november 1994 in de beursgebouwen van de Messe in Essen. De beurs is dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00 uur. Op zaterdag, zondag en woensdag opent de beurs om 9.00 uur. De beursgebouwen van Messe Essen zijn gemakkelijk te bereiken en liggen direkt aan de Autobahn A-52 en Bundesstrasse B224.

Speciale korting voor Limburgs Dagblad lezers
De entreeprijzen voor de Motor Show Essen zijn DM 23,- voor volwassenen en DM 15,- voor kinderen tot 15 jaar en studenten. Op vertoon van onderstaande, ingevulde, bon aan de kassa betaalt een volwassene slechts DM 19,-. Een exclusieve Limburgs Dagblad korting van VIER DUITSE MARKEN.

BON: MOTORSHOW ESSEN'94

Naam: ....

Woonplaats: ....

Op vertoon van deze bon krijgt een Limburgs Dagblad-lezer DM 4,- korting op de entreeprijs van DM 23,-.
De bon geldt voor 1 volwassene.

12 november:
★ As (B) Jeneverbestocht 5 - 10 - 20 - 30 km Start: Schutterlokaal Kantonale weg As van 7.00-15.00 uur. Inlichtingen: 0032 89754409

12+13 november:
★ Ransdaal, 3e herfstwandeling 10 - 15 - 20 km. Start: 't Wouves, Dorpsplein van 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 04459-1639.

13 november:
★ Cadier en Keer, herfstwandeling Blasius 7 - 10 - 15 - 25 km Start: Auberge Cadier Montagne, Rijksweg 17 van 8.00-13.00 uur. Inlichtingen: 04407-1737.
★ Posterholt, 7e internationale winterwandeltocht 5 - 10 - 20 - 30 km Start: kampeerboerderij Holsterhof, Paalderweg 2 van 8.00-1 uur. Inlichtingen: 04750-21753.
★ Venlo, winterwandel - 10 - 15 - 20 km Start De Blokhut, Kerkhofw Venlo-Z van 8.00- 12 uur. Inlichtingen: 077-510712/5441
★ Herk de Stad (B), 3e le horizontocht 7 - 10 - 21 km Start: Amandi lege, St. Truidensteen van 7.00- 15.00 uur. lichtingen: 0032-1344455
★ Onderste Bos - In de v stappen van Heimans Geologische excursie Epen 14.00 uur. Park op sportterrein aan de over de Geul. Carpoo busstation Vaals, 13.3 uur. Inlichtingen: 04454-61919.

CHRISTMAS SHOPPIN IN PRAAG

U kunt nog mee met de speciale decembertrip naar Pra Jacobs Reizen biedt u de unieke mogelijkheid uw kerstin pen te doen in de gouden stad Praag. U vertrekt vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg op donderdag 8 dec ber en bent op zondag 11 december weer thuis. In de prijs van ƒ 255,- p.p. is begrepen:

★ vervoer per luxe touringcar
★ twee overnachtingen in een goed middenklasse hotel, derde nacht is terugreis
★ verzorging op basis van logies/ontbijt
★ stadsrondrit onder leiding van een gids
★ reis- en annuleringsverzekering.

U kunt deze trip reserveren bij alle Limburgs Dagbladkan ren en de VVV in Vaals, Gulpen, Voerendaal, Simpelveld Landgraaf en Heerlen onder betaling van de reissom. W u meer informatie over deze reis, die wij op 28 oktober jl. publiceerden, belt u dan met de afdeling PR en Promo tie (045-739351) en u krijgt de reisinfo vrijblijvend toeg stuurd.

UNIEK BOEK OVER FORTUNA'5 SITTARDIA EN FORTUNA SITTAR

Nú met ƒ 9,90 Limburgs Dagblad-korting

Een uniek boek over 40 jaar betaald voetbal in de Westelijke Mijnstreek. Uniek omdat het de eerste keer is dat er zo'n kompleet overzicht uitgegeven is. Lees álles over het roemruchte Fort '54, het trotse Sittardia en de fusieclub Fortuna Sittard. Wie maakten de goals in 1956, wie waren opgenomen in de selectie van het seizoen 1959-1960, wie won de derby Fortuna'54-Rapid JC in 1961?
U vindt het allemaal in dit boek, overzichtelijk per seizoen. Samen met veel, nooit eerder gepubliceerde, foto's en interessante interviews. 144 pagina's met alle belangrijke informatie over de jaren 1954 tot en met 1993, 144 pagina's vol lees- en kijkplezier voor de echte voetballiefhebber.

ƒ 9,90 LIMBURGS DAGBLAD-KORTING

Dit unieke boek kunt u als lezer van het Limburgs Dagblad met een fikse korting van bijna tien gulden kopen bij alle Limburgs Dagbladkantoren en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Vaals en Gulpen. U beta op deze verkoopadressen geen ƒ 34,90 maar slechts ƒ 25,- voor deze eenmalige uitgave.
Een ideaal kado voor de komende feestdagen, maar haa u want OP = OP.

STADSSCHOUWBURG HEERLEN,
zondag 20 november 1994, aanvang, 20.00 uur.

MADELINE BELL & THE SWINGMATES

Het dynamische theaterbeest Madeline Bell - ster uit "Cotton Club" en "New London Chorale" zorgt met "haar" Swingmates voor een razendsnelle show vol humor, emotie, muzikaliteit en energie. U kunt rekenen op een swingend concert met een uitgekiend en meeslepend repertoire dat reikt van George Gershwin tot Jules de Korte, van Mozart tot Lou Reed. Laat u meeslepen door de persoonlijkheid van deze beroemde zangeres en haar vijf instrumentalisten.

Speciale vriendenkorting
De entreeprijs voor het concert van Madeline Bell bedraagt ƒ 40,-. Op vertoon van onderstaande ingevulde bon aan de kassa van de stadsschouwburg krijgen Vrienden van het Limburgs Dagblad maar liefst ACHT GULDEN KORTING en betalen slechts ƒ 32,- p.p. De bon geldt bovendien voor 4 personen.

BON: MADELINE BELL,
Stadsschouwburg Heerlen

Naam: .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal personen: .... max 4.

WIJNGRACHTTHEATER, KERKRADE,
donderdag 1 december aanvang 20.00 uur.

HAIR

Broadway Musical Company New York

Een musical die nog steeds springlevend is. Twee jaar geleden immers zorgde deze productie voor een uitverkocht Wijngrachttheater. Reden genoeg om deze spectaculaire uitvoering van het New Yorkse musicalgezelschap opnieuw uit te nodigen. De muzikale vredesboodschap heeft tenslotte nog steeds een grote betekenis, zeker voor de jeugd van vandaag. Geniet live van onvergetelijke songs als Aquarius, Let The Sunshine in en Good Morning.

Speciale vriendenkorting
De entreeprijs voor HAIR bedraagt ƒ 40,-. Op vertoon van onderstaande ingevulde bon aan de kassa van het Wijngrachttheater genieten Vrienden van het Limburgs Dagblad een korting van VIJF GULDEN en betalen ƒ 35,- per persoon. De bon geldt bovendien voor 4 personen.

BON: Musical HAIR,
Wijngrachttheater, Kerkrade

Naam: .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal personen: .... max. 4

